

Magyar Ifjúság 2020

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

NEMZETI CSALÁD- ÉS
SZOCIÁLPOLITIKAI INTÉZET

A Magyar Ifjúság 2020 az Ifjúsági Szakmai Egyeztető Fórum
jelentése, amely az Emberi Erőforrások Minisztériuma Ifjúságért
és Sportkapcsolatokért Felelős Helyettes Államtitkárság koordinálása
és a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet (NCSSZI)
Ifjúsági Igazgatóság szakmai támogatása mellett készült el.

A kiadványban szereplő fényképek az NCSSZI Ifjúsági Igazgatóság szervezetében működő Fiatalok Lendületben Program Magyar Nemzeti Iroda és Magyar Ifjúsági Konferencia Titkársága tulajdonában áll. A 9. oldalon a horvátországi magyar kisebbség sajtója, az Új Magyar Képes Újság által közzétett fénykép, a 39. oldalon szereplő, illetve az 50. oldalon a második fénykép a facebook.com közösségi oldal Nemzeti Ifjúsági Tanács hivatalos aloldaláról, illetve ezen közösségi oldal Böjte Csaba testvér szolgálatát népszerűsítő aloldaláról származik.

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

Magyar Ifjúság 2020

Jelentés az Ifjúsági Szakmai Egyeztető Fórum
tevékenységéről a Nemzeti Ifjúsági Stratégia
II. Cselekvési Tervének megvalósítása kapcsán

2012-2013. év I. félév

**EMMI Ifjúságért és Sportkapcsolatokért
Felelős Helyettes Államtitkárság
2013.06.17.**

Régen várt, hiánypótló, informatív kiadványt tart a kezében, tisztelt Olvasó. A Magyar Ifjúság 2020 jelentés kiindulópontja egy olyan dokumentum, az ötpárti konszenzussal 2009-ben elfogadott Nemzeti Ifjúsági Stratégia 2012-2013-ra vonatkozó Cselekvési Terve, amely az ifjúságot végre méltó rangra emeli. Hiszen a fiatalság valójában olyan társadalom-megújító, innovatív és korszerű tudással rendelkező erőforrás, amelyet egy jó államnak ösztönöznie kell az aktív szerepvállalásra. Olyan átfogó, szektorokon átívelő koncepcióval kell rendelkeznie, amely alátámasztja: az állam, a politika igenis felelős abban, hogy a felnövekvő generáció sikeresen beilleszkedjen a társadalomba. Felelősségünk van abban, hogy az ifjúság képviselői élhessenek az Alaptörvényben rögzített jogaikkal, ismerjék és elfogadják a társadalmi együttélésből fakadó normákat, tisztában legyenek kötelezettségeikkel. Abban, hogy tisztelettel, szeretettel tekintsenek tradícióinkra, ápolják azokat és átörökötsék a következő generációra.

Fontosnak tartom, hogy a fiataljaink létbiztonságot adó, kiegyensúlyozott országgént tekintsenek Magyarországra, a határon túl, Kárpát-medencében, annak határain élő - és természetesen a Kárpát-medencén kívül született - magyar fiatalok pedig úgy, mint anyaországra, a szó nem földrajzi, hanem a tiszta gondoskodást megtestesítő, eredeti értelmében. Ahonnan nem kíváncorolni szeretnének, hanem, ahová bármikor érdemes hazatérni. Bármikor, mert itt megszólítják őket, kíváncsiak a véleményükre, figyelembe veszik az érdekeiket, biztos megélhetést adó munkát vállalhatnak és gyermekeiket anyagi biztonságban nevelhetik fel. Mindehhez speciális feltételrendszer megteremtésére, sajátos intézkedések megtételére van szükség, miközben folytatnunk kell az eddigi gyakorlatot, a konstruktív párbeszédet a fiatalokkal, a szakmai szervezetekkel, a politikai pártok ifjúsági szervezeteivel. Ezen a szép, ugyanakkor rögzös úton indult el az idén tavasszal megalakult Ifjúsági Szakmai Egyeztető Fórum (ISZEF), amely az ifjúságpolitika tárcák közötti összehangolására hivatott. E kiadvány nem kisebb feladatra vállalkozik, minthogy összegzi az eddig elért eredményeket, az Ifjúságért és Sportkapcsolatokért Felelős Helyettes Államtitkárság koordinálásával működő hat tematikus ISZEF-munkacsoportba delegált szaktárcák, civil szakértők beszámolóit, ajánlásait, a munkacsoportok vezetőinek összefoglalóit és 2020-ig terjedő fejlesztési célokat fogalmaz meg. Szeretettel ajánlom, abban a hitben és reményben, hogy a kitűzött célokból minél többet sikerül megvalósítani.

Dr. Simicskó István

A Magyar Ifjúság 2020 füzet, amelyben összefoglaltuk Magyarország Kormányának ifjúsággal kapcsolatos aktivitásait, építő eleme egy új, testileg és lelkileg megerősödött magyar ifjúságnak. Mindszenty József bíboros üzenete: „Ifjúság, értsd meg, mi vagy; értsd meg, mi a te rendeltetésed, és a magyar szellemnek, szentjeinek útmutatása nyomán legyetek odaadó követői, életetek utolsó pillanatáig.” A fiatalok elképzeléseit, boldogulásuk irányvonalát tudnunk kell, hogy érdemben a segítségükre lehessünk. Magyarország Kormánya, az ifjúsági szervezetek, a szakemberek éppen ezt teszik; felmérték a fiatalok igényeit, ehhez minden eszközzel igyekeznek lehetőségeket biztosítani. Babits Mihály szavaival élve „Aki diófát ültet, bízik a jövőben”. Vannak olyan intézkedések, amelyeknek tartalmát most megalkottuk, de éveknek, akár egy évtizednek kell eltelnie ahhoz, hogy végső értelmét tapasztaljuk. A kormány feladata az ifjúság tekintetében nem ér véget egy füzet elkészítésével.

Az ifjúság igazi önbecsülését kell visszaadnunk, hogy az őt megillető helyet tölthesse be a társadalomban. Kellő egzisztenciával, a hasznosság tudatával, felelősségérzettel, optimális értékítélettel megáldott fiatalok kell, hogy adják a jövő Magyarországnak, nemzetünknek alapját, államhatárokon innen és túl. Szeretnénk, hogy szülőföldjükön úgy nőhessenek fel a jövő nemzedékei, hogy nem csupán hazafias érzéseiktől fűtve érzik igazán otthon magukat, hanem számtalan alternatíva közül választhatnak.

Rengeteg feladat, kihívások hosszú sora áll előttünk. A Magyar Ifjúság 2020 kiadvány ehhez szolgál útmutatóul. Készítőinek, a közreműködőknek szeretném megköszönni áldozatos, szakmai munkájukat, a hitet és elszántságot, amivel mindennapi tevékenységük során időt, energiát nem kímélve munkálkodnak az ifjúság boldogulása érdekében. Kívánom, hogy a kedves Olvasó lelje benne legalább akkora örömét, mint amekkorát a szerzőknek okozott!

Kiss Norbert

AJÁNLÁS	2
TARTALOMJEGYZÉK	4
SZAKMAI ÖSSZEFOGLALÓ	5
NEMZETI IFJÚSÁGI STRATÉGIA	8
IFJÚSÁGI SZAKMAI EGYEZTETŐ FÓRUM	9
JELENTÉS A NIS II. CSELEKVÉSI TERVÉNEK MEGVALÓSULÁSÁRÓL	11
KIEMELT STRATÉGIAI MUNKACSOPORT	11
IFJÚSÁGI RÉSZVÉTEL MUNKACSOPORT	31
IFJÚSÁGI SZOLGÁLTATÁSOK RENDSZERE MUNKACSOPORT	49
TANULÁS, ÉLETPÁLYA, ÖNÁLLÓ EGZISZTENCIA MEGTEREMTÉSE MUNKACSOPORT	59
EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD, PREVENCIÓ MUNKACSOPORT	95
FORRÁSALLOKÁCIÓS MUNKACSOPORT	115
A NEMZETI IFJÚSÁGI STRATÉGIA II. CSELEKVÉSI TERVÉNEK INTÉZKEDÉSEIHEZ KAPCSOLÓDÓ FORRÁSTÉRKÉP	127
ISZEF-MUNKACSOPORTOK ÁLTAL FELTÁRT INTÉZKEDÉSI KAPCSOLÓDÁSI PONTOK ...	131
ISZEF-MUNKACSOPORTOK MUNKÁJÁBAN RÉSZTVEVŐ SZERVEZETEK	133
FEJLESZTÉSI IRÁNYOK 2020-IG TERJEDŐ IDŐTÁVRA	137

Jelentés célja

A Magyar Ifjúság 2020 - Jelentés az Ifjúsági Szakmai Egyeztető Fórum tevékenységéről a Nemzeti Ifjúsági Stratégia II. Cselekvési Tervének megvalósítása kapcsán c. dokumentum összefoglalóan tartalmazza az ifjúsági korosztályt közvetlenül szolgáló kormányzati cselekvéseket az összes ágazatra kiterjedő módon. A dokumentum komplexen mutatja be a Nemzeti Ifjúsági Stratégia megvalósításáért felelős egyes kormányzati szereplők, szakterületek képviselői számára az intézkedések megvalósulását, valamint az e mögött megjelenő ágazati együttműködések eredményességét, hozzájárulva a horizontális szemléletű integrált ifjúságpolitika megerősödéséhez. A jelentés további célja, hogy kijelölje az Ifjúsági Szakmai Egyeztető Fórum és a munkacsoportjain belüli együttműködés keretében meghatározott közép- és hosszú távú célokat.

Jelentés felépítése

Jelen dokumentum struktúrájában a Nemzeti Ifjúsági Stratégia II. Cselekvési Terve és az Ifjúsági Szakmai Egyeztető Fórum tematikus munkacsoportjai által meghatározott logikához illeszkedik. A szakmai összegzésben kiemelésre kerülnek a jelentés fő eredményei, kulcsfontosságú üzenetei. Tartalmilag egy-egy részt szenteltünk a Nemzeti Ifjúsági Stratégia és végrehajtásának bemutatására, valamint a 2013 márciusában megalakult Ifjúsági Szakmai Egyeztető Fórum céljainak, felépítésének ismertetésére. A jelentés a NIS II. Cselekvési Tervében szereplő intézkedések eredményeinek, az intézkedésekre vonatkozó ajánlásainak részletes bemutatását az ISZEF hat tematikus munkacsoportjában végzett szakmai tevékenység alapján tartalmazza. A fejezetet a NIS II. Cselekvési Terv intézkedéseihez kapcsolódó források térképe, az intézkedések kapcsolódási pontjai, valamint a tematikus munkacsoportokba delegált szervezetek listája zárja. Szerkezetileg külön fejezetben foglaltuk össze a 2020-ig terjedő időszakra vonatkozó fejlesztési célokat – a jelentés célja szerint impulzusokat szolgáltatva az ifjúsági korosztály élethelyzetének javítását szolgáló közép- és hosszú távú fejlesztési tendenciák kijelöléséhez.

Jelentés elkészítésének munkamódszere

Az Ifjúsági Szakmai Egyeztető Fórum 2013. március 20-ai megalakulását követően az Emberi Erőforrások Minisztériuma Ifjúságért és Sportkapcsolatokért Felelős Helyettes Államtitkárságának koordinációjában hat tematikus munkacsoport kezdte meg működését. A NIS II. Cselekvési Terve által meghatározott 30 intézkedés tématerületenkénti bontásban került delegálásra az egyes munkacsoportokhoz (kiemelt stratégiai; ifjúsági részvétel; ifjúsági szolgáltatások rendszere; tanulás és életpálya; egészséges életmód, prevenció; forrásallokáció). A 30 intézkedést az ifjúsági tárca osztályozta, az osztályozás alapja az volt, hogy az egyes intézkedések milyen főbb fejlesztési területre esnek, és hogy azok végrehajtása

melyik kormányzati szerv, egy vagy több tárca, netán kizárólag az ifjúsági tárca feladat- és hatáskörébe tartozik; ez alapján, és az osztályozás eredményeként született meg a hat (tematikus) munkacsoportra vonatkozó javaslat. A dokumentum a munkacsoportüléseken megvitatott javaslatokból, a munkacsoportokba delegált szaktárcák, civil szervezetek és szakértők beszámolóiból, ajánlásaiból, valamint a munkacsoport vezetők összegzéseiből készült el.

A jelentés helyzetjelentés, a NIS II. Cselekvési Terve által meghatározott intézkedések megvalósulásának, megvalósításának aktuális (2013. június) eredményeit mutatja, mutathatja be, hiszen a Nemzeti Ifjúsági Stratégia 2012–2013. évekre vonatkozó cselekvési tervéről rendelkező 1590/2012. (XII. 17.) Korm. határozat alapján az intézkedések megvalósítási határideje eltérő:

Megvalósítási határidő:	Intézkedések száma (db)
Folyamatos	16
2013. január 1.	1
2013. május 31.	1
2013. december 31.	13
Összesen: <i>(a 3.6-os intézkedés „a” és „b” részből áll, megvalósítási határidejük eltérő)</i>	31

Stratégiai megállapítások a Nemzeti Ifjúsági Stratégia megvalósításával kapcsolatban:

A Nemzeti Ifjúsági Stratégia eredményeinek mérése rendszeres, kiszámítható indikátor-szolgáltatást feltételez, ennek érdekében ajánljuk a nagymintás ifjúságkutatások 4 évenkénti rendszeréhez való visszatérést. Fontos a NIS célkitűzéseinek hatékony megvalósítása érdekében a cselekvésben részt vevő szervezetek egyetértésével megállapítani azokat a mérőket/indikátorokat, amelyek alapján egy-egy cselekvési pont sikeressége és hatékonysága matematikailag mérhetővé válik. **A rendszeres ifjúságkutatás révén nyomon lehet követni az ifjúság helyzetében végbement változásokat, így azt is, hogy az egyes intézkedések mennyire hatékonyak, ezért szükséges a négyévenkénti adatfelvételhez állami forrást teremteni. Kiemelt fontossággal bír e kutatás állami kézben tartása és annak biztosítása.**

A Nemzeti Ifjúsági Stratégiában elfogadott elvek, cselekvési célkitűzések és az azokhoz rendelt megvalósítási koncepciók eredményeinek mérését szolgáló indikátorok megalkotására vonatkozóan **egységes módszertani útmutató összeállítása szükséges annak érdekében, hogy a gyűjtött adatok összehasonlíthatóak legyenek.**

Annak érdekében, hogy a nemzeti szintű fejlesztéspolitikai tervezés folyamatai egymást erősítsék, szükséges, hogy a különböző szinteken megjelenő beavatkozási célterületek meghatározása az ágazatok szoros együttműködésében valósuljon meg. A Nemzeti Ifjúsági Stratégia 2014-2015. évi intézkedéseinek meghatározásakor nem hagyhatóak figyelmen kívül a 2014-2020 közötti európai uniós fejlesztési források felhasználásának tervezési eredményei, ugyanakkor a **Nemzeti Ifjúsági Stratégia végrehajtásának tapasztalatai, a szaktárcák által megfogalmazott fejlesztési irányok, valamint az ISZEF egyes munkacsoportjaiban megszülető ajánlások beépítése hozzájárulhat az ifjúságügyet érintő operatív programok intézkedéseinek tervezéséhez.** Az Európai Unió ifjúsági stratégiájáról szóló bizottsági közleménye így fogalmaz. „Az ifjúságot érintő kérdések skálája az EU és a tagállamok szintjén egyaránt ágazatpolitikákön átívelő megközelítést kíván. Az ifjúságpolitika nem tud előrelépni a többi ágazattal való eredményes koordináció nélkül. Másrészt az ifjúságpolitika sok területen – például a gyermek- és családpolitika, az oktatás, a nemek közötti egyenlőség, a foglalkoztatás, a lakhatás és az egészségügy terén – hozzá tud járulni az eredményekhez. A tagállamoknak meg kellene fontolniuk, hogy nemzeti szinten ágazatokon átívelő politikaalkotást valósítsanak meg. Az ágazatok közötti együttműködést a helyi és regionális szereplők körében is fejleszteni kellene, hiszen ezek nélkülözhetetlenek az ifjúsági stratégiák megvalósításához.”¹

¹ Az EU ifjúsági stratégiája – befektetés és az érvényesülés elősegítése, Megújított nyílt koordinációs módszer a fiatalok előtt álló kihívások és lehetőségek kezelésére COM(2009) 200: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2009:0200:FIN:HU:PDF>

A Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról szóló 88/2009. (X. 29.) OGY határozat 2/b pontja szerint a Kormány kétéves, a 2022–2024. évek közötti időszakban hároméves cselekvési programban gondoskodik a Stratégiában megállapított célok és prioritások megvalósításának mérhető indikátorokat is magában foglaló eszközszeréről, a szükséges eszközökről és azok koordinált felhasználásáról.

A Nemzeti Ifjúsági Stratégia II. Cselekvési Terve (a 2012-2013. évekre vonatkozóan) (a továbbiakban: Cselekvési Terv) a 88/2009. (X. 29.) OGY határozat, az Új Nemzedék Jövőjéért Program - a Kormány ifjúságpolitikai keretprogramjának elfogadásáról szóló 1494/2011. (XII. 27.) Korm. határozat figyelembevételével, az I. cselekvési tervben megkezdett és sikeresnek bizonyult folyamatok továbbvitelét, illetve a megváltozott stratégiai irányokból fakadó új folyamatok megkezdését támogatja.

A Cselekvési Terv az ifjúságot olyan, innovatív, korszerű tudással rendelkező erőforrásnak tekinti, amely képes a társadalom megújítására, az aktív szerepvállalásra. Az ifjúsági korosztályok tagjaira önálló, döntésképes egyénként tekint, lehetőséget ajánlva képességeik kibontakoztatásához.

A Cselekvési Terv beavatkozási területei a Nemzeti Együttműködés Programjában meghatározott prioritásokat veszik alapul. Az intézkedések célja a 2014-2020-as tervezési időszakban megvalósuló, a korosztály élethelyzetére hatással lévő fejlesztések integrált, komplex megalapozása.

A Cselekvési Terv szerkezete a Nemzeti Ifjúsági Stratégia által meghatározott szerkezethez igazodik. Ennek megfelelően az intézkedések 3 pillér köré kerülnek csoportosításra (általános rendelkezésként az intézkedési terv rögzíti a horizontális és társadalmi együttműködés feladatát is):

- I. pillér** Az ifjúsági korosztályok sikeres társadalmi integrációjához szükséges környezet fejlesztése;
- II. pillér** Az ifjúsági korosztályok és közösségek érvényesülésének elősegítése;
- III. pillér** Az ifjúsági szakma és az ifjúsági civil szervezetek munkájának elősegítése.

A Cselekvési Terv megvalósításának pénzügyi alapja a meghatározott akciótervi időszakra (2 év) nem egy elkülönített sor a költségvetésben, hanem a különböző szakterületeken és tárcánál meglévő, elindított vagy indulás előtt lévő, főként az Új Széchenyi Terv alapján megvalósítandó konstrukciók vagy projektek keretében található meg.

A konszenzussal elfogadott Nemzeti Ifjúsági Stratégiában foglalt célok megerősítésére, tevékenységeinek kiegészítésére készült el a Kormány ifjúságpolitikai keretprogramja [1494/2011. (XII. 27.) Korm. határozat], az Új Nemzedék Jövőjéért Program, amely európai uniós források bevonásával kívánja támogatni a magyar fiatalok mindennapi életét, egzisztenciateremtésének folyamatát.

A Nemzeti Ifjúsági Stratégia kijelöli az ifjúsági tárca fő feladatait a 2024-ig terjedő időszakban; jelenleg a NIS 2012-2013. évekre vonatkozó cselekvési tervének végrehajtása van folyamatban. Az ifjúsági tárcanak 2013-ban az Országgyűlés részére a 2010-2011. és 2012-2013. évekre vonatkozó cselekvési tervek végrehajtásáról, a Kormány részére pedig a 2012-2013. évekre vonatkozó cselekvési terv végrehajtásáról szóló jelentést kell elkészítenie; továbbá 2013-ban elő kell terjesztenie a NIS 2014-2015. évekre vonatkozó cselekvési tervének tervezetét, amelynek tervezése során figyelemmel kell lenni a 2014 és 2020 közötti tervezési időszakra is.

Az Ifjúsági Szakmai Egyeztető Fórum 2013. március 20-án alakult meg. A tárcaközi testület feladata, hogy összehangolja a különböző tárcánál az ifjúságpolitikát érintő tevékenységeket.

Az ifjúság ügye kormányzati szinten **horizontális szakpolitika**, tehát érinti a teljes központi közigazgatást, így az Ifjúsági Szakmai Egyeztető Fórum működtetése kapcsán az illetékes szaktárca elsődleges feladata a koordináció. **E megközelítés alapfeltételei** az alábbi három pontban foglalhatóak össze:

- Az egyes ágazatokért felelős tárcák ifjúsági korosztályt érintő jogszabály-előkészítői, jogalkotói és forráselosztási tevékenységét össze kell hangolni.
- Az ifjúsági korosztályt érintő kérdéseket az ágazati fejlesztéspolitikai koncepciókban összehangolt módon kell megjeleníteni.
- A terepen, települési és térségi szinten az egyes intézmények és szervezetek tevékenységét szintén össze kell hangolni, mert cél, hogy állampolgársági szinten is megjelenjenek a kívánt eredmények.

Az **ISZEF feladata** tehát a **kormányzati cselekvések leíró összefoglalása mellett** egyúttal **az ifjúsági korosztályt érintő fejlesztési irányok kijelölése**, amely kereteit a NIS, továbbá általában a fiatalok élethelyzetének fejlesztése mint cél szabja meg.

Az **ISZEF testületét** az illetékes **helyettes államtitkári kör** alkotja, azonban az ISZEF ülései között a **szakmai előkészítő munkát a hat tematikus munkacsoport végzi**, amelynek **tagjai kormányzati, és nem kormányzati szereplők – civil szervezetek képviselői, ifjúsági szakértők**.

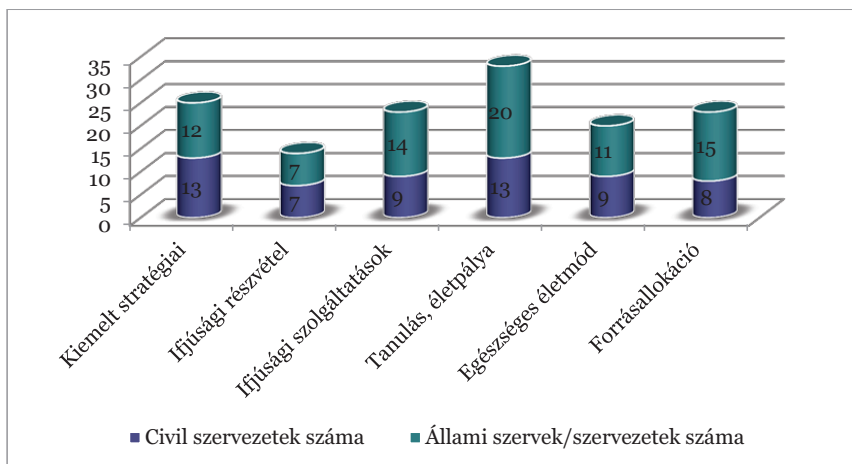
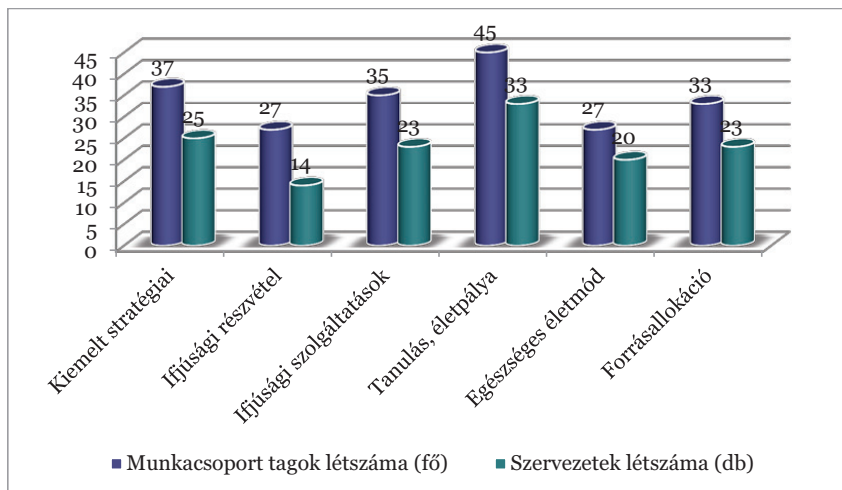
Az alakuló ülésén elfogadott ügyrend 5.1 pontja alapján az ISZEF tagjai az alábbi hat (tematikus) munkacsoportot hozták létre:

- Kiemelt stratégia
- Ifjúsági részvétel
- Ifjúsági szolgáltatások rendszere
- Tanulás, életpálya, önálló egzisztencia megteremtése
- Egészséges életmód, prevenció
- Forrásallokáció

A hat tematikus munkacsoport vezetését szakmai és folyamatirányításért felelős vezetők látják el. **A hat tematikus munkacsoport feladata az ISZEF munkájának szakmai támogatása, a munkacsoportok ajánlásokat tesznek és kijelölik a szakmai fejlesztési irányokat, részt vesznek az Országgyűlés és a Kormány részére elkészítendő jelentések és a NIS CST III előkészítésében.**

A tematikus munkacsoportok megalakulása óta a munkacsoportok munkájába összesen 124 fő delegált kapcsolódott be (összesen 46 állami szerv/szervezet és civil szervezet képviselője, illetve szakértők). Az egyes munkacsoportokban való részvételüket és megoszlásukat az alábbi ábrák mutatják:

1. ábra: ISZF tematikus munkacsoportok tagjai (fő/szervezet)

2. ábra: ISZF tematikus munkacsoportok tagszervezeteinek megoszlása

2013 I. félévében a tematikus munkacsoportok **3 ütemben üléseztek**, az alábbi célokkal:

- *első ütem*: szakmai vezetők, munkacsoport tagjainak bemutatkozása; intézkedések, azok állapotának ismertetése; célkitűzés, feladat, határidő, felelős megállapítása;
- *második ütem*: állapotfelmérés; folyamatkorrekció szükség esetén; munkacsoportközi tapasztalatcsere;
- *harmadik ütem*: első kimeneti eredmény; konferencia-előkészítés; második félév ütemezése, és kimenetek megtervezése.

2013 II. félévére tervezett feladatok:

- a Nemzeti Ifjúsági Stratégia 2012-2013. évekre vonatkozó cselekvési tervében foglalt feladatok végrehajtásáról szóló kormány-jelentés elkészítése,
- Országgyűlés tájékoztatása a Nemzeti Ifjúsági Stratégia megvalósulásáról (2010-2013.),
- a Nemzeti Ifjúsági Stratégia 2014-2015. évekre vonatkozó cselekvési tervének előkészítése.

JELENTÉS A NIS II. CSELEKVÉSI TERVÉNEK MEGVALÓSULÁSÁRÓL

KIEMELT STRATÉGIAI MUNKACSOPORT

SZAKMAI VEZETŐ:	Dr. Bene Tamás
TAGLÉTSZÁM:	37 fő (25 szervezet/szerv)
MUNKACSOPORTBAN KÉPVISELT SZERVEZETEK MEGOSZLÁSA	Állami: 12 Civil: 13
ÜLÉSEK SZÁMA:	3
INTÉZKEDÉSEK SZÁMA:	6

Kiemelt stratégiai munkacsoportban képviselt szervezetek:

Állami szervek/szervezetek	Civil szervezetek
BM Nemzeti Bünmegelőzési Tanács Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. EMMI Egyházi, Nemzetiségi és Civil Társadalmi Kapcsolatokért Felelős Államtitkárság EMMI Felsőoktatási Főosztály EMMI Ifjúságügyi Főosztály Honvédelmi Minisztérium Miniszteri Kabinet KIM Területi Államigazgatás Fejlesztésével Kapcsolatos Feladatok Ellátásáért Felelős He- lyettes Államtitkári Titkárság KIM Területi Közigazgatás-fejlesztési Főosztály Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet NGM Foglalkoztatási Programok Főosztály NGM Foglalkoztatáspolitikáért Felelős Állam- titkárság NGM Szakképzési és Felnőttképzési Főosztály	AGRYA Alternatíva Egyesület Baranya Ifjúságáért Nonprofit Kft. Diákközeletért Alapítvány Duna-Körös-Maros-Tisza Eurorégió Ifjúsági Szövetsége Fiatal Vállalkozók Országos Szövetsége Gyere Haza Alapítvány Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferen- ciája Ifjúságsegítő Műhely Magyar Ifjúsági Konferencia MRE Zsinati Ifjúsági Iroda Nemzeti Ifjúsági Tanács Századvég Politikai Iskola Alapítvány

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ A MUNKACSOPTHOZ RENDELT INTÉZKEDÉSEKHEZ KAPCSOLÓDÓAN

A munkacsoport három alkalommal ülésezett, e mellett elektronikus levelezés útján folyt a munka. Az üléseken a tagokon felül más intézményi és civil szereplők is részt vettek, valamint sikerült néhány önkormányzati érdekszövetséget is bevonni a munkába. A munkacsoporthoz összesen hat intézkedés tartozik.

A munkacsoport kiemelten fontosnak tartja az alábbi területeket:

- Az **ifjúságsegítő BA szintű képzés** elindítása és a **végzett ifjúságsegítők elhelyezkedésének biztosítása kiemelt feladat**. A szakemberek - mint képzett ifjúsági munkások, ifjúságsegítők

- alkalmazásával az elsődleges célcsoport, a gyermek és fiatalok érdekében kifejtett prevenciós, szociális, kulturális, közösségépítő és fejlesztő tevékenységükkel a településeken élők számára nyújtanak szolgáltatásokat az érintett korosztályok élethelyzetéből adódó sajátos problémáinak megoldásában, a társadalmi részvételük kialakításának elősegítésében, az ő részvételükre és sajátos szakmai eszközrendszerre alapozó társadalom-, közösség- és perszónális fejlesztő, segítő munkával. Az ifjúsági munka feladata a fiatalok szükségleteinek felismertetése és kielégítése. Szolgáltatási kínálata annyiban különbözik az üzleti világ ifjúsági szolgáltatásaitól, hogy (elvben) bárki számára hozzáférhető, ún. alacsonyküszöbű szolgáltatás, azaz igénybevétele nem függ pénzügyi vagy más előzetes feltételektől. **Az ifjúsági munka jellemzően a településen (városban, községben, településrészben) értelmezhető, ahol a fiatal él, lakik, tanul és dolgozik. A helyi ifjúsági munka összetett tevékenység, gyakorlatilag a korosztállyal való közvetlen foglalkozás valamennyi formáját tartalmazza.** A helyi ifjúsági munkában meghatározó szerepe van az önkormányzatoknak (és intézményeknek). Fontos, hogy a településen milyen ifjúsági szolgáltatásrendszer, ifjúságsegítő intézmények jelennek meg, működésük mennyire adekvát módon felel meg a kor kihívásainak, mennyire rugalmasan illeszkedik a folyamatos változásokhoz.

- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 15. pontja önkormányzati feladatként határozza meg az ifjúsági ügyek ellátását, de azok tartalmát nem állapítja meg. Az önkormányzati törvény 14. § (1) bekezdés úgy rendelkezik, hogy a „13. § (1) bekezdésében meghatározott feladatok ellátásának részletes szabályait, ha e törvény másként nem rendelkezik, jogszabályok tartalmazzák”. **Fentiek alapján megállapítható, hogy maga az új önkormányzati törvény ad felhatalmazást a jogalkotóknak arra, hogy egy ifjúsággal kapcsolatos jogszabályban határozzák meg az ifjúsági munka definiálását, valamint az ifjúsággal kapcsolatos állami és helyi önkormányzati feladatokat, továbbá e feladatok tartalmának részletes meghatározását. Ez a létrehozandó jogszabály, álláspontunk szerint, keretjellegű kell, hogy legyen, amelyet az egyes ágazatok, a fiatalokat kiemelten érintő élethelyzetek mentén a későbbiekben megalkotásra kerülő jogszabályokkal tölthetnek majd meg részletes tartalommal.** E keret jellegű jogszabálynak rendelkezést kellene tartalmaznia többek között az ifjúsági célú forrásokról, az ifjúságnak és az ifjúsági szervezetek számára nyújtott szolgáltatásokról, az ifjúsági munka szakmai-módszertani támogatásáról és a helyi szintű ifjúsági koncepcióalkotásról. Hangsúlyozni szeretnénk, hogy keret jellegű jogszabályt javaslunk, tehát e kereteket az ágazatok mellett az önkormányzatok helyi szinten, a helyi viszonyoknak leginkább megfelelő módon tölthetnék meg tartalommal, melyre vonatkozóan helyi rendeletet alkothatnának.
- **A Nemzeti Ifjúsági Stratégia horizontális céljai között szerepel az esélyegyenlőség elősegítése.** Ezért a II. Cselekvési Terv intézkedéseivel kapcsolódó tevékenységek megtervezése, végrehajtása, nyomon követése és ellenőrzése során **minden egyes esetben külön szempontként kell megvizsgálni az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítását. Minden intézkedésnél tekintettel kell lenni a hátrányos helyzetben lévők speciális szükségleteire.** A társadalmi kohézió és a szolidaritás erősítése érdekében figyelmet kell fordítani a diszkrimináció megszüntetésére és megelőzésére, célzott esélyteremtő lépések megtételére.
- **A munkacsoport részéről sürgető igény mutatkozott az ifjúsági szervezetek és önkormányzatok számára szakmai/módszertani támogatást nyújtó hálózat létrehozására.**

KIEMELT STRATÉGIAI MUNKACSOPORT HATÁSKÖRÉBE UTALT INTÉZKEDÉSEK, EREDMÉNYEK:

KORMÁNYHATÁROZAT SORSZÁMA:	1.1
INTÉZKEDÉS ELNEVEZÉSE:	Össze kell hangolni a Nemzeti Ifjúsági Stratégiában (továbbiakban: NIS) megfogalmazott célok megvalósítása érdekében a különböző szereplők ifjúságügy terén végzett tevékenységét.
INTÉZKEDÉS RÖVID TARTALMA:	
Az 1158/2011. (V.23.) Korm. határozat figyelembevételével ki kell alakítani azt a szakmai fórumot, amelynek fő célkitűzése az ifjúsági korosztályok tekintetében illetékes szakterületek munkájának összehangolása. Fontos prioritás az ifjúsági szakterület fejlesztésére rendelkezésre álló erőforrások elosztására és felhasználására vonatkozó javaslatok kidolgozása, a NIS-ben foglaltak végrehajtásának koordinálása, a kétéves cselekvési tervek véleményezése, végrehajtásának koordinálása és az elvégzett feladatok monitorozása. Feladatai továbbá a határon túli magyar ifjúsági szervezetekkel és nemzetközi szervezetekkel való együttműködést érintő feladatok, valamint a két- és többoldalú nemzetközi szerződésekből fakadó, a gyermekeket és fiatalokat érintő feladatok végrehajtásának monitoring-tevékenysége.	
VÁRT EREDMÉNY:	
<ul style="list-style-type: none"> - Megalakul a fórum. - Legalább évente 2 szakmaközi, széleskörű egyeztető fórum az érintett kormányzati szervek képviselőivel, rendszeres konzultáció és együttműködés a szakmai szervezetekkel. 	

MEGVALÓSULT EREDMÉNYEK:

1. Az **Ifjúsági Szakmai Egyeztető Fórum 2013. március 20-án megalakult**. Az ISZEF alakuló ülésén elfogadott ügyrend alapján az ISZEF tagjai létrehozták az alábbi hat (tematikus) munkacsoportot: **kiemelt stratégia; ifjúsági részvétel; ifjúsági szolgáltatások rendszere; tanulás, életpálya, önálló egzisztencia megteremtése; egészséges életmód, prevenció; forrásallokáció**. Az **ISZEF feladata a kormányzati cselekvések leíró összefoglalása mellett** egyúttal **az ifjúsági korosztályt érintő fejlesztési irányok kijelölése**, amely kereteit a NIS, továbbá általában a fiatalok élethelyzetének fejlesztése mint cél szabja meg. Az **ISZEF testületét** az illetékes **helyettes államtitkári kör** alkotja, azonban az ISZEF ülései között a **szakmai előkészítő munkát a hat tematikus munkacsoport végzi**, amelynek **tagjai kormányzati, és nem kormányzati szereplők – civil szervezetek képviselői, ifjúsági szakértők**.
2. Az ISZEF tematikus munkacsoportjai 2-3 alkalommal üléseztek 2013 I. félévében.

AJÁNLÁSOK A MUNKACSOPORT RÉSZÉRŐL AZ 1.1-ES INTÉZKEDÉSRE VONATKOZÓAN:

- 1) Kiemelt figyelmet kell fordítani a **nyilvánosságra**, a kifelé, az ifjúsági szervezetek és a fiatalok irányába történő **kommunikációra**. **Fontos, hogy a fiatalok és az őket tömörítő/képviselő szervezetek legyenek tisztában azzal, hogy az ISZEF és munkacsoportjai milyen javaslatokat fogalmaztak meg**, milyen eredményeket értek el. **Kiemelt jelentőségű, hogy ismerjék, mely munkacsoportnak milyen ernyőszervezetek, szakértők a tagjai, hogy rajtuk keresztül a véleményeiket, észrevételeiket közölni tudják**, ez által biztosítva számukra – ha közvetett módon is – a részvétel lehetőségét.
- 2) Jöjjön létre önálló jogi munkacsoport, mely fogadja, jelzi és kezeli az előkerülő részproblémákat.
- 3) A Fórum tagjai között legyenek egyházi képviselők is.
- 4) Fontos biztosítani a határon túli képviselők széleskörű folyamatos bevonását a folyamatba, továbbá a határon túlról érkezők szállás és utazás költségtérítését biztosítani kell, hogy egyenlő eséllyel kapcsolódhassanak be és vegyenek részt a munkában.

KORMÁNYHATÁROZAT SORSZÁMA:	1.2
INTÉZKEDÉS ELNEVEZÉSE:	Ki kell alakítani a Nemzeti Ifjúsági Stratégiában elfogadott elvek, cselekvési célkitűzések és az azokhoz rendelt megvalósítási koncepciók eredményeinek mérését szolgáló indikátorokat és módszereket.
INTÉZKEDÉS RÖVID TARTALMA:	
Azért, hogy az ifjúságkutatás, a szakpolitikai célkitűzések és az ifjúsági intézkedések, illetve szolgáltatások dinamikus kölcsönhatásban álljanak egymással, szükséges, hogy a dokumentumban javasolt részcélok valamilyen mérhető kimenetet eredményezzenek. Meg kell határozni a NIS teljes időszaka vonatkozásában a várt eredményt, a statisztikailag mérhető részcélokhoz ki kell dolgozni az indikátorokat és az adat-előállítás folyamatát, módszereit. A már létező indikátorokról számszerű adatokat kell gyűjteni. Meg kell teremteni a szükséges mutatók rendszeres előállításához szükséges erőforrásokat és az indikátor-rendszer működését, illetve ellenőrzését.	
VÁRT EREDMÉNY:	
Meghatározásra kerülnek az indikátorok.	

MEGVALÓSULT EREDMÉNYEK:

1. A **Nemzeti Ifjúsági Stratégia (NIS) I. cselekvési tervének** (2010-2011) végrehajtásával kapcsolatos értékelés átfogó képet adott a NIS I. cselekvési tervének keretében megjelölt intézkedések megvalósulásáról, azaz az egyes intézkedésekhez rendelt indikátorokról. Összességében 39 intézkedés kísértünk figyelemmel, amelyekből 23-hoz tudtunk értéket rendelni. Azonban fontos megjegyezni és hangsúlyozni, hogy a számszerűen is előállított indikátorok alapján bármilyen következtetést levonni vagy tendenciát megállapítani nem lehetséges. Az intézkedések listájában is feltüntetett adatok csupán jelzésértékűek, és **több éves értékelés alapján lehet majd következtetni arra, hogy az adott intézkedés mennyire hatékony és eredményes**.

2. Elkészült az **indikátorokra vonatkozó javaslat**:

- Intézkedések száma/aránya az összes intézkedésen belül, amelyhez már hozzárendelt az adatgyűjtés és az indikátor
- Intézkedések száma/aránya az összes intézkedésen belül, amelyhez már van hozzárendelt adatgyűjtés, de még nincs kidolgozva indikátor
- Egy intézkedéshez átlagosan rendelhető és előállítható indikátorok száma
- Egy intézkedéshez átlagosan rendelhető, de nem előállítható indikátorok száma
- Intézkedések száma/aránya az összes intézkedésen belül, amelyhez kutatási eredményekből rendelhető indikátor
- Intézkedések száma/aránya az összes intézkedésen belül, amelyhez statisztikai regisztrátumból rendelhető indikátor.

AJÁNLÁSOK A MUNKACSOPORT RÉSZÉRŐL AZ 1.2-ES INTÉZKEDÉSRE VONATKOZÓAN:

- 1) A konszenzuson és spepcifikált szándékon alapuló kutatási anyagból nyert hatékonyság vizsgálatnak nagyobb a megbízhatósága, szemben a statisztikai regisztrátumokkal, így a rendszeres adatszolgáltatással meg kell teremteni egy reprezentatív adatbázis létét. A hiteles adatok gyűjtése érdekében ajánljuk **a nagymintás ifjúságkutatások 4 évenkénti rendszeréhez való visszatérést**. A rendszeres ifjúságkutatás révén **nyomon lehet követni az ifjúság helyzetében végbement változásokat**, így azt is, hogy **az egyes intézkedések mennyire hatékonyak**, sikeresek.
- 2) Az intézkedéshez kapcsolódóan **két fejlesztési irány (2014-2020) lehetséges: 1. Statisztikai regisztrátum**, azaz valamilyen intézményi adat esetén - hogy a gyűjtés során szerzett adatok minél megbízhatóbb képet adjanak az intézkedések hatékonyságáról - célszerű egy olyan **módszertani anyagot** összeállítani, amely útmutatást ad az adatok gyűjtésének módjáról, ugyanis az adatokat csak akkor lehet összehasonlítani és azokra alapozni, ha azok szisztematikus módon kerülnek összegyűjtésre. **2. Másik fontos indikátor az országos reprezentatív kutatási eredményekből nyert mutatók**. Ezek az indikátorok prioritást élveznek a statisztikai regisztrátumokhoz képest, tekintettel arra, hogy ezek révén megbízhatóbb térbeli és időbeli összehasonlításra nyílik lehetőség. **A trendelemzés csak abban az esetben lehetséges, ha rendszeresen, négyévente nagymintás ifjúság kutatás valósul meg, így kiemelt fontossággal bír ezen kutatás állami kézben tartása és annak biztosítása.**
- 3) A kimenetekről kapjanak rendszeres tájékoztatást, folyamatos visszacsatolást az érintett szereplők: ifjúsági szakma, civil képviselők.
- 4) Fontos, hogy kapjanak külön figyelmet a határon túli területek a mérések kialakítása során.

KORMÁNYHATÁROZAT SORSZÁMA:	4.1
INTÉZKEDÉS ELNEVEZÉSE:	Meg kell vizsgálni az ifjúságsegítő szakképzéssel kapcsolatos jogszabályi környezetet, s javaslatot kell tenni ennek összehangolására az ifjúságsegítők foglalkoztathatósága érdekében. BA szintű ifjúságsszakmai képzést kell indítani.
INTÉZKEDÉS RÖVID TARTALMA:	
<p>A mai egyetlen ifjúsági munkára felkészítő szakmai képzés a felsőoktatásban, az „ifjúságsegítő” felsőfokú szakképzés a szakképzés és felsőoktatás reformjával egyidejűleg átalakul „ifjúságsegítő asszisztens” felsőoktatási szakképzéssé. Az önkormányzati gyermek és ifjúsági feladatok ellátására az önkormányzati intézményekben (iskolák, ifjúsági házak, ifjúsági szolgáltató és tanácsadó irodák, ifjúsági közösségi helyek) és ifjúsági civil szervezetekben a végzett ifjúságsegítők foglalkoztatása szükséges. Az önkormányzati intézményekben közalkalmazottként csak diplomával foglalkoztathatóak, ezért az „ifjúságsegítő” képzést egyetemi-főiskolai keretekben kell indítani, a képzési programot BA szinten kell akkreditálni.</p>	
VÁRT EREDMÉNY:	
<p>A jelenlegi szakképzési rendszerből a felsőoktatási rendszerbe tagozódik át az ifjúsági mint segítő szakma, ezzel párhuzamosan megteremtődnek a foglalkoztatás feltételei.</p>	

MEGVALÓSULT EREDMÉNYEK:

1. Az **ifjúságsegítő alapképzés (BA)** képzési és kimeneti követelményeinek kidolgozása, azaz a **szaklétesítési folyamat 2013 januárjában elindult**. 12 felsőoktatási intézmény csatlakozott a konzorciumhoz, melynek vezetését a Szegedi Tudományegyetem vállalta. A rektorok által kijelölt szakértőkből álló grémium elkészítette a konzorciumi megállapodás tervezetét. Jelenleg on-line egyeztetés folyik a képzési és kimeneti követelmények meghatározása, illetve a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság számára készülő szaklétesítési dokumentum véglegesítése ügyében. **2013. évben elérendő cél: a szakalapítási kérelem MAB általi jóváhagyása és a szakindítási kérelmek jóváhagyása.**
2. 2012-ben a moduláris rendszerű képzés első képzési és szakmai vizsgáztatási tapasztalatai alapján módosult a szakmai és vizsgakövetelményeket tartalmazó rendelet (15/2008. (VIII. 13.) SZMM rendelet), melynek alapján a 2012-ben induló évfolyamok a korábbinál kevesebb vizsgafeladat megoldásával teljesíthetik a követelményeket, csökkentve a vizsgáztatás időtartamát is.
3. 2013-tól az OKJ átalakítása miatt felsőfokú szakképzés már nem indulhat, így a képző intézmények – a 2012 őszén kiadott képzési és kimeneti követelmények alapján – a felsőoktatási szakképzések sorába illeszkedve indíthatják az **ifjúságsegítő asszisztens képzést**. A **39/2012. (XI. 21.) EMMI rendelet** alapján az ifjúságsegítő képzés a szociális és ifjúsági munka felsőoktatási szakképzés egyik szakirányaként indítható, tehát a korábbi önállósága megszűnt.
4. Részben a NIS, az I. és II. cselekvési tervben szereplő feladatok, részben a moduláris felsőfokú szakképzés tapasztalatai alapján a Kecskeméti Főiskola, a Magyar Pedagógia Társaság, a Mobilitás Országos Ifjúsági Szolgálat konzorciuma együttműködve több, az ifjúságsegítő felsőfokú szakképzésben részt vevő intézménnyel, 2010. július 1. és 2012. április 15. közötti projektidőszakban, 40.498.818 Ft támogatási összeg felhasználásával valósította meg a **TÁ-MOP-5.4.4-09/2-C-2009-0002** pályázat keretében **„Az ifjúságsegítő képzés interprofesszionális fejlesztése”** című projektet.

5. Az ifjúságsegítő felsőfokú szakképzés tapasztalatai és a pályakövetések is azt bizonyították, hogy a végzett hallgatók jelentős része az adott képzőintézményben, a képző kar szakirányának megfelelő – pedagógiai (óvó-, tanító-, tanár, andragógiai), szociális (szociális munkás, szociálpolitikus, szociálpedagógus), művelődésszervező, kulturális menedzser – felsőoktatási alapképzésbe kapcsolódik be, így a szakképzés mellett diplomát is adó végzettséget szerez. Hasonlóan magas a számuk azon hallgatóknak is, akik a már megszerzett felsőfokú (BA) végzettségük mellé kívánnak szakképzettséget szerezni.

Az ifjúságsegítő asszisztens felsőoktatási szakképzés jövője az ifjúságsegítő BA szak létesítése tükrében

Az ifjúságsegítő szakképzés jövője erőteljesen megkérdőjeleződött, amikor az új OKJ alapján világossá vált, hogy önálló szakképzés **2013-tól nem indítható**. A 39/2012. (XI. 21.) EMMI rendelet előkészítésekor az is kiderült, hogy nem **sikerül önálló felsőoktatási szakképzésként indítani az ifjúságsegítő képzését**, így – lehetséges kompromisszumként – született meg a **szociális és ifjúsági munka felsőoktatási szakképzés, melyben szerepel az ifjúságsegítő szakirány**. Befogadó szakként több képzési terület szakjai megjelentek, amellyel sikerült vonzóbbá tenni a szakot. A **2013. évi felvételi eljárás** során kiderült, hogy mely felsőoktatási intézmények tudták meghirdetni a szakot (**hét felsőoktatási intézmény összesen 11 karán**). A jelentkezők száma összesen 612, az első helyen jelentkezőké 100 fő. Ezekből az adatokból még messzemenő következtetést nem lehet levonni, de valószínűsíthető, hogy 2013-tól kevesebb ifjúságsegítő asszisztens lesz a felsőoktatásban, mint a korábbi években.

Felmerülhet a kérdés, hogy a BA szak sikeres akkreditálása és indítása mellett érdemes-e fenntartani az ifjúságsegítő asszisztensek képzését.

A fenntartás mellett szóló tényezők:

- Az **ifjúságsegítő BA képzés** létesítése a most felvételt nyert, várhatóan több száz hallgató számára **egyértelmű továbblépési lehetőséget kínál**, hiszen a felsőoktatási szakképzés eredendő célja, hogy az azonos képzési területen további tanulmányokat folytatók számára nyisson utat a befogadó alapképzési szakon.
- Mivel az ifjúságsegítő asszisztens felsőoktatási szakképzéshez több képzési terület is kínál befogadó szakot, a továbblépés azok számára is megnyílik, akik esetleg más irányba képzelik el jövőjüket (pl. pedagógusképzés).
- A **felsőoktatási szakképzésbe való belépés várhatóan az alapképzésnél alacsonyabb ponthatár** elérésével is lehetséges, így azon érdeklődő fiatalok számára is lehetőséget nyit a felsőoktatás felé, akik közvetlenül érettségi után nem képesek teljesíteni a bejutáshoz szükséges követelményeket. Tanulmányaik során azonban felzárkózhatnak, és képesek lehetnek a diploma megszerzésére.
- A későbbiekben BA szakra felvételt nyert hallgatókról is kiderülhet tanulmányaik során, hogy nem tudnak minden tekintetben megfelelni a diplomás képzés követelményeinek (pl. a szakmai elmélet mélyebb elsajátítása vagy a szakdolgozat már nehézséget okozhat, ugyanakkor a gyakorlatokon, a terepmunkában kiválóak), így számukra egy **lehetséges kilépési lehetőséget kínálhat a felsőoktatási szakképzés**. A szakképesítés birtokában bizonyos területeken diploma nélkül is tevékenykedhetnek (pl. civil szervezeteknél, egyházaknál).
- A **foglalkoztatás oldaláról is hangsúlyozható**, hogy – bár kétségtelen előnnyel indulnak a diplomával rendelkezők az ifjúsági szakmában – **vannak olyan feladatok** (közösségi terekben, ifjúsági szervezeteknél, egyházaknál), **ahol kifejezetten asszisztensekre van szükség**.

- A képző intézmények számára a szakképzés fenntartása nagyobb mozgásteret, szélesebb képzési diverzifikációt tesz lehetővé, tekintettel arra, hogy 60 kredit erejéig a szakképzési program tantárgyai beszámíthatók az alapképzésbe. Így a képzés során mérlelgethetik, hogy a szakképzésből mely hallgatóknak javasolják a BA szinten történő továbbtanulást, és viszont, kiket irányítanak át a szerényebb teljesítmény alapján az alapképzésből a felsőoktatási szakképzésbe.

A fenntartás ellenében ható tényezők:

- A több szinten folyó képzés megosztja a jelentkezőket, így egyik képzési forma sem működik kellő hatékonysággal.
- A potenciális foglalkoztatók (önkormányzatok, intézmények, szakmai szervezetek, civil és egyházi ifjúsági szervezetek) nem tudják követni és alkalmazni a különböző szinten végzett ifjúságsegítők végzettségét, nem a tényleges kompetenciák alapján történik a munkavégzés.
- A magasabb képzettségi szint és a diploma lehetősége mindenkit a BA szint felé terel, így kiürül a felsőoktatási szakképzés.

A fenntartás ellenében ható tényezők megfelelő tájékoztatással, oktatás-szervezéssel és szakmai kommunikációval kezelhetők, tehát összességében megállapítható, hogy a szociális és ifjúsági munka ifjúságsegítő szakirányának fenntartása mind a képzésben érintettek, mind a foglalkoztatásban érdekelt intézmények, szervezetek szempontjából szükséges.

AJÁNLÁSOK A MUNKACSOPORT RÉSZÉRŐL AZ 4.1-ES INTÉZKEDÉSRE VONATKOZÓAN:

- 1) A BA szintű diplomával lehetőség nyílik a végzett ifjúságsegítő alkalmazhatóságára. **A BA szintű képzés a végzett szakembereknek a közsféra** (önkormányzatok, önkormányzatok által fenntartott oktatási, kulturális, egészségügyi, gyermek- és ifjúságvédelmi, és szociális) **intézményeiben, továbbá az állami feladat ellátására feladat-ellátási szerződést kötött társadalmi és civil szervezeteknél való jogszerű alkalmazására teremti meg a lehetőséget.** Jelenleg ezeken a területeken a segítő szakember elsősorban valamely diploma birtokában alkalmazható.
- 2) Megoldást szükséges találni a **már végzett ifjúságsegítők elhelyezkedésére** is. **Meg kell vizsgálni a jogszabályi környezetet, és ahol lehetséges, ott nevesítve jelenjen meg az adott jogszabályban az „ifjúságsegítő” munkakör.** Egy-egy állás betöltésénél legyen feltétel ez a típusú végzettség. El kellene érni többek között, hogy az önkormányzatok ifjúsági referensi pozícióit csak ifjúságsegítő végzettséggel lehessen betölteni. Ezt akár különböző ifjúsági célú támogatások feltételül is lehetne szabni.
- 3) Fentiekkel összhangban **meg kellene, hogy jelenjenek az ifjúságsegítők a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 2013. szeptember 1. napjától hatályos 2. mellékletében,** mely a nevelő- és oktatómunkát közvetlenül segítő alkalmazottak finanszírozott létszámát tartalmazza, valamint a törvény jelenleg is hatályos **3. mellékletében,** mely a nevelési-oktatási intézményekben pedagógus-munkakörben alkalmazottak végzettségi és szakképzettségi követelményeit tartalmazza.
- 4) A **jogalkotó ösztönözheti az intézkedések végrehajtását,** ez esetben például úgy, hogy kötelezővé teszi ifjúsági szakember, ifjúságsegítő alkalmazását. A foglalkoztathatóság elősegítése érdekében az egyes ágazati törvényekhez kapcsolódó végzettséget előíró miniszteri rendeleteknél meg kell vizsgálni, hol, milyen munkakörök, munkahelyek esetében releváns az ifjúságsegítő képesítés, majd mielőbb a rendeletek módosítását, kiegészítését kell kezdeményezni. A szakma, szakképzettség elfogadása, elismertsége érdekében jogszabályok

ban, akár törvényben, is nevesíteni szükséges a szakterületet, a szakképzettséget, a munkaköröket. Javasoljuk, hogy a mindenkori kormány tegyen lépéseket annak érdekében, hogy az állami és civil szektor – szakmai igényeit kielégítve – források megjelenítésével ösztönözze ezen végzett szakemberek munkaerő-piaci felvételét, elhelyezkedését.

- 5) Indokolt külön **kutatás** e téren: **a felsőfokú szakképzésben, majd a szociális és ifjúsági munka szakon bizonyítványt, oklevelet szerző ifjúságsegítők feltérképezése**. Az ifjúságsegítők elhelyezkedésének elősegítése alapvetően nem foglalkoztatáspolitikai kérdés, azt ágazati jogszabályokban kell rendezni. Tisztázni kell, hogy a felsőoktatásban most futó profiltisztítással összeegyeztethető-e a szakképzés, továbbá hogy mi a munkaerő-piaci igény e területen - ma a munkáltató gyakran nem tudja, mi a különbség az egyes képzési szinteken megszerezhető egyes tudások között -; valamint hogy szükség lenne az ifjúságsegítő alapszakkal - amely jelenleg a létesítés stádiumában van -, párhuzamosan ifjúságsegítő felsőoktatási szakképzésre is. Fontos az ifjúságsegítő alapszak identifikációja; azt meg kell különböztetni a szociális képzéstől.
- 6) A BA szintű képzés kidolgozásával párhuzamosan **ki kell alakítani az oktatók, képzők körét**.
- 7) A NIT tagszervezeteivel történt egyeztetések során elhangzott, hogy jelenleg komoly problémát jelent a **diákönkormányzatoknál, a diákmozgalmakat segítő pedagógusok ifjúsági területen való képzetlensége**. Fontosnak tartjuk ezen területen dolgozó pedagógusok képzését is.
- 8) Pontosan meg kell határozni a szakképzésben, a felsőoktatási szakképzésben és a jövőbeni alapszakon megszerezhető ifjúságsegítői végzettséghez kapcsolódó tudást.
- 9) **Indokolt a DPR-t a felsőoktatási szakképzés és a doktori képzés adataival kibővíteni**.
- 10) Az **ifjúságsegítő képzés tartalmazzon** munkaerő-piaci és vállalkozási képzést is, ami az Európai Unió egészét ismerteti meg a hallgatóval. Ez azért fontos, hogy az ifjúságsegítő képes legyen bemutatni a hazai és külföldi munkavállalási vagy vállalkozással kapcsolatos pro és kontra érveket. A vállalkozással kapcsolatos széleskörű ismeretek szükségét az indokolja, hogy Magyarországon a fiatalok vállalkozási kedve rendkívül alacsony, úgy véljük, ez remek fórumként szolgálna az ösztönzésre. Az ifjúságsegítők esetében fontos lenne az Európai Unió pályázati rendszerének ismerete.
- 11) Fontosnak tartjuk, hogy a BA szintű képzés programjában a világ magyarságának fiataljaival való foglalkozás is szerepeljen.

KORMÁNYHATÁROZAT SORSZÁMA:	4.2
INTÉZKEDÉS ELNEVEZÉSE:	A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény ben megfogalmazott kötelezően ellátandó feladatok körében, különös tekintettel a 13. § (1) bekezdés 15. pontja szerinti sport, ifjúsági ügyek kapcsán pontosan meg kell határozni az önkormányzat által ellátandó feladatok, nyújtandó szolgáltatások körét, a feladat-ellátási folyamat szabályozását és a feladatellátáshoz szükséges személyi, tárgyi és anyagi feltételrendszert. A kistérségi szintű ifjúsági koordinátori modell-program tapasztalataira építetten folytatni kell az ifjúságügyi intézményrendszer kistérségi szintjének kialakítását.
INTÉZKEDÉS RÖVID TARTALMA:	
<p>a.) A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvényben megfogalmazott kötelezően ellátandó feladatok körében, különös tekintettel a 13. § (1) bekezdés 15. pontja szerinti sport, ifjúsági ügyek kapcsán pontosan meg kell határozni az önkormányzat által ellátandó feladatok, nyújtandó szolgáltatások körét, a feladat ellátási folyamat szabályozását, és feladatellátáshoz szükséges személyi, tárgyi és anyagi feltételrendszert a településméret, a településen élő, tanuló, dolgozó fiatalok arányát figyelembe véve, valamint azt, hogy ennek feltételei milyen módon biztosíthatóak központi költségvetésből.</p> <p>Létre kell hozni azokat a szakmai-módszertani dokumentumokat a 2.6 sz. intézkedés ifjúságpolitikai szempontjainak figyelembe vételével (ajánlás, iránymutatás, szakmai sztenderdek, jó gyakorlatok), amelyek segítik a települési önkormányzatokat a hivatkozott jogszabályban meghatározott ifjúsági feladatok ellátásának megszervezésében.</p> <p>Ki kell alakítani annak a folyamatnak feltételrendszerét, amelyben a fenti feladatok ellátása, a fiatalok igényeihez rugalmasabban igazodó, hatékonyabb és gazdaságosabb feladatellátás önkormányzatok és civil szervezetek feladatvállalási együttműködésében valósul meg. Ebben a folyamatban az együttműködő felek ösztönzését, szakmai támogatását biztosítani kell.</p> <p>Érzékenyíteni és támogatni szükséges az önkormányzatokat mindazokban a folyamatokban, amelyek a településen zajló ifjúsági munka tervezettségét, összehangolását szolgálják a településen élő fiatalok valós szükségleteinek, igényeinek felmérésétől a velük és az ifjúsági szakemberekkel, civil szervezetekkel közösen kialakított helyi ifjúsági stratégiák, cselekvési tervek elkészítésén keresztül a fiatalokkal foglalkozó helyi társadalmi szereplők közötti együttműködés megteremtéséig. Támogatni kell a fiatalok és a helyi döntéshozók közötti ifjúsági párbeszédrendszerek megvalósítását.</p>	
VÁRT EREDMÉNY:	
<p>Jól körülhatárolt, a megfelelő forrásokkal alátámasztott kötelező feladatok és szolgáltatási leírások kerülnek megfogalmazásra.</p> <p>A meghatározott feladatok, szolgáltatásrendszerek kialakítása, működtetése megtörténik minta értékkel több településen.</p> <p>Javaslat születik az önkormányzati feladatellátás finanszírozására és ennek beágyazására a 2014-es költségvetésben.</p>	

MEGVALÓSULT EREDMÉNYEK:

1. Az ifjúsági tárca ifjúsági koncepcióalkotást támogató tevékenysége most is folyamatos, 2013-ban pedig akkreditált képzést indít a helyi ifjúsági munka támogatása érdekében.

4.2-ES INTÉZKEDÉS MEGVALÓSÍTÁSÁRA FORDÍTOTT ANYAGI ERŐFORRÁSOK MÉRTÉKE:

Intézkedés sorszáma	Felelős minisztérium	Megvalósítás forrása	Összeg (e Ft)
4.2	EMMI, KIM, BM	EMMI fejezet, 20/15/03/04 fejezeti kezelésű előirányzat	50 000

AJÁNLÁSOK A MUNKACSOPORT RÉSZÉRŐL AZ 4.2-ES INTÉZKEDÉSRE VONATKOZÓAN:

- 1) Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 15. pontja önkormányzati feladatként határozza meg az ifjúsági ügyek ellátását, de azok tartalmát nem állapítja meg. Az önkormányzati törvény 14. § (1) bekezdés úgy rendelkezik, hogy a „13. § (1) bekezdésében meghatározott feladatok ellátásának részletes szabályait, ha e törvény másként nem rendelkezik, jogszabályok tartalmazzák”. **Fentiek alapján megállapítható, hogy maga az új önkormányzati törvény ad felhatalmazást a jogalkotóknak arra, hogy egy ifjúsággal kapcsolatos jogszabályban határozzák meg az ifjúsági munka definiálását, valamint az ifjúsággal kapcsolatos állami és helyi önkormányzati feladatokat, valamint e feladatok tartalmának részletes meghatározását.** Ez a létrehozandó jogszabály, álláspontunk szerint, **keretjellegű** kell, hogy legyen, amelyet az egyes ágazatok, a fiatalokat kiemelten érintő élethelyzetek mentén a későbbiekben megalkotásra kerülő jogszabályokkal tölthetnek majd meg részletes tartalommal. E keret jellegű jogszabálynak rendelkezést kellene tartalmaznia többek között az ifjúsági célú forrásokról, az ifjúságnak és az ifjúsági szervezetek számára nyújtott szolgáltatásokról, az ifjúsági munka szakmai-módszertani támogatásáról és a helyi szintű ifjúsági koncepcióalkotásról. Hangsúlyozni szeretnénk, hogy keret jellegű jogszabályt javasolunk, tehát e kereteket az ágazatok mellett az önkormányzatok helyi szinten, a helyi viszonyoknak leginkább megfelelő módon tölthetnék meg tartalommal, melyre vonatkozóan helyi rendeletet alkothatnának. Fontosnak tartjuk az önálló ifjúsági referensek megjelenését - melyek feladatai rögzítettek kell, hogy legyenek -, továbbá a helyi ifjúsági tanácsok, települési gyermek és ifjúsági önkormányzatok, települési diákönkormányzatok támogatását, források hozzárendelését. Az ifjúsági, közösségi terek a település nagyságához viszonyítva jelenjenek meg.
- 2) Tekintettel arra, hogy az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló **2011. évi CLXXV. törvényben** a közhasznúság szabályozása több lényeges pontban eltér a korábbi szabályozáshoz képest, **indokolt az ifjúsággal összefüggő közhasznú tevékenységek törvényi hivatkozásait ajánlás alakjában összevgyíteni.**
- 3) Ágazati jogszabályt (ifjúsági törvényt) kell alkotni annak érdekében, hogy az önkormányzati ifjúsági feladatok eredményesen megvalósíthatóak és betarthatóak legyenek. Ebben konkrétan meg kell határozni, hogy az önkormányzatok milyen feladatokat lássanak el az ifjúsági ügyek területén. Ezzel összefüggésben a **civil és egyházi feladatellátás lehetőségeit**

fel kell térképezni, a későbbiekben biztosítani kell a hosszú távú feladatellátást. **Javaslat a feladatellátás tartalmára:** 1. **Korosztályi érdekképviselő, párbeszédrendszer működtetése az önkormányzattal** (véleményezési és javaslattevési jogkörrel a képviselő-testületi üléseken); 2. **Ifjúsági stratégia és cselekvési terv alkotása**, betartása, utánkövetése, felülvizsgálata; 3. **Ifjúságügyet támogató rendszer, elismerés** (pályázati rendszer, díjazás stb.); 4. **Ifjúságfejlesztő folyamatok támogatása** (szakember alkalmazása, közösségek, közösségi terek stb.); 5. **Ifjúsági szolgáltatások működése** (információs és tanácsadó szolgálat, felkereső munka, programszolgáltatás stb.).

- 4) Megfontolandó egy, a szükségletekre ténylegesen koncentrálni jogszabály megalkotása, amely reális vízió mellett, szükséges és elégséges mértékben avatkozik be a helyi szerveződések működésébe, elkerülve a túlszabályozottságot.
- 5) A feladatvállalási együttműködéssel kapcsolatban **a civil szervezetek mellett az „egyházak”** kifejezés megjelenése is indokolt. A helyi ifjúsági stratégiákkal, cselekvési tervekkel kapcsolatban a településen élő fiatalok, az ifjúsági szakemberek, civil szervezetek mellett az „egyházak (gyülekezetek, megyék vagy kerületek)” megnevezése is indokolt. Javasolt az intézkedéstől várt eredmények között a közösségépítés, a párkapcsolatok kialakulásának elősegítése, a tolerancia és együttműködő képesség növelése, a társadalmi integráció és tudatos életervezés megjelenítése. Az intézkedéshez kapcsolódó indikátorok közé javasolt felvenni az adott település ifjúsági szereplőinek bevonása, látogató fiatalok száma, visszatérő fiatalok száma, megszervezett programok látogatottsága mutatókat.
- 6) A **TÁMOP-2.2.2-12/1-2012-0001** kiemelt projekt célja egy olyan országos pályaaorientációs rendszer kialakítása, amely:
 - Hálózatba szervezi a pályaaorientációban érdekelt szektorokat;
 - Felkészíti a szakembereket;
 - Biztosítja az egységes színvonalú életpálya-tanácsadási szolgáltatásokat;
 - Lefedi a teljes szakmai pályafutást, döntési pontokhoz illeszkedő szolgáltatást biztosít, és kiemelt figyelmet fordít a kritikus átmenetekre;
 - Hozzájárthatóvá teszi az aktuális pályainformációs eszközöket, kihasználva az infokommunikációs technikán alapuló és a tantermi intervenciókat, elérő programokat;
 - Továbbá egy olyan Módszertani Központ létrehozása, amely:
 - Biztosítja a szakemberek szakmai támogatását, gondoskodik a rendszer folyamatos működtetéséről, fejlesztéséről;
 - Kidolgozza a rendszer irányításához szükséges minőségelveket.

A projekt egyik kiemelt tevékenysége a szakemberképzés, melynek keretében valósul meg a **„Szakma mesterei” képzés**, mely a tanácsadói szakember-hálózat kiépítésének egy fontos lépése. A képzésen egy 100 fős kiemelt csoport vesz részt. 2014 végéig lezajlik felkészülésük, rendszeres szakmai találkozókon vesznek részt, elindul a szakmai hálózati munka.

Fontosnak tartjuk ezen szakemberek és a kistérségi ifjúsági koordinátorok szoros együttműködését, szakmai konzultációk létrejöttét, szakmai munka összehangolását.

Ezen felül fontos ebbe a kapcsolatépítő tevékenységbe bevonni további olyan szakembereket, akik ifjúsággal foglalkoznak. Így **régióként javasoljuk a „Szakma mesterei képzés” révén létrejövő hálózati tagok, továbbá a kormányhivatalokban dolgozó pályaaorientációs munkatárs, a kamarai pályaaorientációs tanácsadó és az ifjúsági koordinátor együttműködését** (együttműködési lehetőségek feltérképezése, kidolgozása, és az együttműködés támogatása). Ezen szakmai együttműködés további szakemberei lehetnek a 3.4-es intézkedésben említett megyei szintű mentorhálózat szakemberei is.

- 7) Kíváncsi volna, ha a **megyei önkormányzatok feladat**ot kapnának a fontosabb társadalmi kérdések, így a **fiatalokkal kapcsolatos feladatok összehangolásában**. Cél a megyei önkormányzatok sport- és ifjúsági feladataihoz kapcsolódó személyi, tárgyi és anyagi feltételrendszer biztosítása. Az ifjúsági koordinátori modell-program tekintetében javasolt a kistérségi rendszer helyett a megyei szintek alkalmazásának lehetősége. Javasolt megyei koordinációs szerepkör kialakítása a sport- és ifjúságügyek kapcsán, esetlegesen megyei ifjúsági iroda működtetésével.

KORMÁNYHATÁROZAT SORSZÁMA:	4.3
INTÉZKEDÉS ELNEVEZÉSE:	Ki kell dolgozni az ifjúsági szakma elismerési rendszerét. Első lépésben meg kell teremteni az ifjúságbarát önkormányzat, ifjúságbarát település elismerését.
INTÉZKEDÉS RÖVID TARTALMA:	
<p>Ki kell dolgozni az ifjúsági szakma elismerési rendszerét. Első lépésben meg kell teremteni az ifjúságbarát önkormányzat, ifjúságbarát település elismerési rendszerét, illetve adaptálni kell a nemzetközi jó gyakorlatokat, és ki kell alakítani azok kritériumrendszerét. Ezek mentén el kell indítani azon települések és szakemberek elismerését, amelyek példaértékűen a település ifjúsági korosztályát erőforrásként kezelik a helyi társadalmi folyamatokban. Az elismerés motiválja az önkormányzatokat, hogy érdemes a fiatalokra mint erőforrásra tekinteniük, erőfeszítéseket tenniük annak érdekében, hogy megteremtsék a feltételeket településük ifjúsága számára ahhoz, hogy képességeiket kibontakoztathassák, hogy a helyi közösség aktív állampolgárságot valós tevékenységeken keresztül megélő tagjaiként szocializálódjanak.</p>	
VÁRT EREDMÉNY:	
<ul style="list-style-type: none"> - Elismerés és annak széleskörű társadalmi népszerűsítése által motivált önkormányzatok. - Elkészül az elismerésrendszer leírása. - 2012-2013-ban 5-5 település önkormányzata részesül ebben az elismerésben. - 2013-ban elkészül a 2012-ben címet szerzett települések helyi fejlesztő programjainak eredményeit összegző beszámoló. 	

MEGVALÓSULT EREDMÉNYEK:

- Elkészült a **javaslat az ifjúsági szakma elismerési rendszer eredményes működésének pilléreire** vonatkozóan:
 - Mindenkor kormány elhivatottsága az ifjúságügy iránt (Nemzeti Ifjúsági Stratégia);
 - A nemzetközi, EU-s ifjúságpolitikai ajánlások, javaslatok tudatos, tervezett alkalmazása, betartása;
 - A hazai jogszabályi háttér kialakítása;
 - Széleskörű nyilvánosság és tudatos, célirányos kommunikáció (különböző célcsoportok – önkormányzatok, civilek, fiatalok stb. – érzékenyítése);
 - A szakma képzési rendszerének kialakítása, letisztulása. Ami együtt jár a szakma lehatárolásával is, a hasonló szakmáktól való megkülönböztetéssel is (az ifjúságsegítő ismert és elismert szakma legyen).
- Elkészült az **ifjúsági szakma elismerési rendszerére vonatkozó javaslat**. Az elismerési rendszer javasolt elemei:

- **Miniszeri elismerések:** az év ifjúsági szakembere és ifjúsági szakmai szervezete részére.
- Az év ifjúsági mintaprojektje elismerés: független szakmai testület általi döntés alapján, túllépve a meglévő gyakorlatot, nem csupán egy-egy támogatási rendszer keretein belül.
- **Ifjúságbarát település cím:** független szakmai testület döntése alapján bizonyos szempontok teljesítésével akkreditálthatják magukat a települések, az akkreditált települések kapják meg a címet, ők kaphatnak kedvezményeket, előnyben részesülhetnek pályázatoknál, részükre lennének külön pályázatok, programok stb.
- **Ifjúságbarát önkormányzat cím:** évente az ifjúságügyért felelős tárca által kiírt pályázat alapján régióként egy-egy önkormányzat kapja független szakmai testület döntése és meghatározott szempontok alapján kiírt pályázat alapján.
- **Független szakmai testület:** 7 vagy 9 főből álló testület, amelynek tagjai sorába hívhatóak ifjúsági szakemberek, minisztérium(ok), önkormányzati szövetség(ek), településfejlesztő szakemberek. A szakmaiságot és függetlenséget biztosítaná egy-egy fő miniszteri delegált, a döntő többség pedig független szakember lenne. Feladata az elismerési formák esetén szempontok, pályázatok kiírása, elbírálása, javaslattevél az ifjúságügyért felelős tárcának.

3. Elkészült az „Ifjúságbarát település” elismerési címre vonatkozó javaslat.

Célja, hogy elismerje azon települések tevékenységét, amelyek tudatosan és példamutatóan foglalkoznak a fiataljaikkal. Az elismerés elsősorban kommunikációs, marketing értékkel bír. Nem ugyanazt értjük ifjúságbarát településen és ifjúságbarát önkormányzaton. Az előbbi jóval tágabb, míg utóbbi korlátozottabb lehetőségekkel bír, ezért másként kell elismerni.

Fiatalok alatt a 14 – 30 év közöttieket értjük.

Elismerésben részesülhet a település, ahol az elmúlt években tudatosan, széleskörű együttműködésben valósítottak meg olyan ifjúsági programokat, szolgáltatásokat, amelyek példaként szolgálhatnak más települések számára.

Szempontrendszer:

- van-e a településnek ifjúsági koncepciója, stratégiája, illetve cselekvési terve,
- működik-e a településen ifjúsági önkormányzat, diákönkormányzat,
- működik-e a településen az önkormányzat által elismert ifjúsági érdekképviselő, párbeszédrendszer, van-e erről szóló önkormányzati határozat (pl. fórum, kerekasztal szövetség, egyesület stb. formában),
- bevonják-e a fiatalokat, fiatalok képviselőit a településfejlesztésbe,
- vannak-e önkéntesek (hazai és külföldi) a településen, akik fiatalokkal foglalkoznak, vagy vannak-e kortárs segítők,
- van-e a településen, intézményekben, civil szervezeteknél ifjúsági tevékenységet végző gyakornok (FSZ vagy felsőfokú képzésből),
- működnek-e ifjúsági szolgáltatások (információs, tanácsadó stb.),
- vannak-e ingyenesen használható ifjúsági közösségi terek (klubhelyiségek, sportpályák),
- vannak-e a fiatalok használatában lévő tárgyi eszközök (számítógépek, játékok, sportszerek),
- működnek-e korosztályt segítő szervezetek, intézmények,

- kihasználják-e a korosztályra irányuló pályázati lehetőségeket,
- vannak-e hagyományos gyermek és ifjúsági programok,
- bekapcsolódnak-e a településen élő fiatalok a hagyományőrzésbe, értékmegőrzésbe,
- vannak-e a civil szervezeteknek ifjúsági csoportjaik, utánpótlás-nevelésre irányuló kezdeményezéseik,
- vannak-e a településen a fiataloknak szóló egészségnevelési, környezetvédelmi, bűnmegelőzési programok,
- van-e a településnek az ifjúsági munkát elismerő díja, kitüntetése,
- van-e a településen 30 év alatti polgármester, képviselő,
- a fiatalok érdekében volt-e együttműködés önkormányzat, vállalkozók, civilek között,
- van-e olyan vállalkozó, aki támogatta, támogatja a korosztályt.

Jelentkezés:

Az elismerésre egy jelentkezési lap benyújtásával pályázhatnak például a települések (önkormányzatok és/vagy civilek) minden év március 31-ig. Feltétel, hogy az önkormányzat és egy ifjúsági szervezet közösen pályázzon.

Az elbírálás értékelőlap és személyes látogatás alapján történik. A döntést az ifjúságügyért felelős tárca illetékes osztálya hozza egy 5 tagú szakmai testület javaslata alapján.

Elismerés:

A.

- Díjazás: évente X település 3 (vagy több) kategóriában (egy jeles napon)
- Kategóriák: 0 – 500; 501 – 5000; 5001 fő - felett
- Díszoklevél, vagy helyi művész által felajánlott plakett, szobor stb.
- Esetleg pénzjutalom, tárgyjutalom szponzortól (pl. sporteszköz, könyvek)
- Kiadvány készítése a településről (településmarketing)
- Táborozási lehetőség elnyerése

B.

- Referencia-lista készítése

Ebben az esetben a településeknek egy minimum feltételrendszert kell teljesíteniük, amelyet az ifjúságügyért felelős tárca gyermek- és ifjúságpolitikáért felelős szervezeti egysége több csatornán keresztül kommunikál (sajtó, honlap, programok) és jó példaként bemutat hazai és nemzetközi projektekből, szakmai programokon.

A listán való szereplés pozitív elbírálást, előnyt jelenthet pályázatoknál más támogatásoknál.

Továbbfejlesztés lehetősége:

Ifjúságbarát települések vetélkedője, közös programok stb.

- 1) Az **elismerések döntéshozatalában a fiatalok és az ifjúság képviselői vegyenek részt** annak függvényében, hogy az adott cím országos, regionális vagy helyi szintű. A döntésekben kapjon kiemelt szerepet a településeken élő fiatalok valós helyzete.
- 2) A helyi önkormányzatok jelentős hányadának nincs koncepciója arra, hogy fiataljait, miképpen „tartsa otthon”, illetve az onnan – hazai vagy külföldi tanulmányok, illetve munkavállalás miatt – elkerülő fiataloknak, fiatal családoknak milyen alternatívákat kínáljon a visszatérésre. Fontosnak látunk tehát **kidolgozni olyan tervezetet**, amely arra épül, hogy **segítse az önkormányzatokat abban, hogyan alakítsanak kedvezőbb feltételeket a szakképzett, vállalkozó szellemű fiataloknak**. Ugyanis a település fejlődését nagyban elősegítenék a különböző: inkubációs, fecskeház programok, kedvezőbb telekárak, és nem utolsósorban munkalehetőségek teremtése.
- 3) Ajánlások az indikátorokra vonatkozóan: a) Az elismerés rendszer működése. b) Elismerésben részesült szakemberek, szakmai szervezetek, önkormányzatok, települések száma. c) Média-megjelenések száma. d) Megjelenési lehetőség a közmédiában (mint díj is).
- 4) Az anyaországi elismerési rendszerrel párhuzamosan a határon túli település(ek) munkájának elismerése pozitív hatást gyakorolhat a külhoni végzett munkákra.
- 5) A fiatalok intézményi, valamint döntéshozatali folyamatokba való betekintésének elősegítéséhez szükség van olyan kapcsolódási pontokra, amelyeken keresztül az adott településen élő fiatalok becsatlakozhatnak ezekbe a folyamatokba, és egyben elérhetővé válnak a helyi önkormányzatok számára. A kapcsolódási pontokhoz tartozó **referenseken keresztül a fiatalokban erősíteni kell a partnerséget, a felelősséget és annak tudatát, hogy joguk van beleszólni az őket érintő helyi ügyekbe**. Mindenekelőtt a fiatalok részéről történő bekapcsolódásnak a miéért kell hangsúlyozni, rá kell világítani arra, hogy a fiataloknak ez egy egyedülálló lehetőség arra, hogy saját érdekeiket hiteles platformon, aktívan és hatékonyan képviselhessék. Fontos az egyeztetések, az előkészítési és végrehajtási folyamatok, illetve az elért sikerek minél szélesebb spektrumon – nem csak helyi szinten – történő kommunikálása, megerősítve a fiatalokban azt, hogy igenis érdemes és eredményes az őket érintő intézkedések döntési mechanizmusában részt venniük.

KORMÁNYHATÁROZAT SORSZÁMA:	4.6
INTÉZKEDÉS ELNEVEZÉSE:	Érvényesíteni kell az Európai Unió és az Európa Tanács ifjúságpolitikai dokumentumaiban foglalt ajánlásokat és javaslatokat a hazai szakpolitikai intézkedésekben, továbbá erősíteni kell az elsősorban földrajzi alapon szerveződő nemzetközi ifjúságpolitikai együttműködések, különös tekintettel a Visegrádi Együttműködésre és a Közép-Európai Kezdeményezésre, melyeknek hazánk is aktív résztvevője és alakítója.
INTÉZKEDÉS RÖVID TARTALMA:	
<p>Cél a közös javaslatok kidolgozása az együttműködés erősítésére, valamint ezen javaslatok megjele-nítése a hazai folyamatokban. Ösztönözni kell a közös szakmai együttműködések erősítését mind a fiatalok, mind pedig a szakemberek szintjén.</p> <p>a.) Az általános nemzetközi és európai kooperáció ösztönzésén túl számos, a földrajzi elhelyezkedésből adódó ifjúságpolitikai együttműködési kezdeményezés létezik. Ezek közül kiemelkedő a Visegrádi Országok Együttműködése, valamint a Közép-Európai Kezdeményezések Hálózata.</p> <p>Az együttműködési fórumok közös célokat és intézkedés-javaslatokat, együttműködési lehetőségeket fogalmaznak meg.</p> <p>Törekedni kell arra, hogy ezek a javaslatok minél nagyobb számban beépüljenek az aktuális hazai ifjúságpolitikai folyamatokba, illetve meg kell vizsgálni azok illeszkedését és megvalósíthatóságát.</p> <p>Támogatni kell az együttműködési kezdeményezések kialakítását és megvalósítását, egyúttal törekedni kell a rendelkezésre álló források optimális kihasználására.</p> <p>b.) A Nemzeti Ifjúsági Stratégia megalkotási folyamata részben párhuzamosan zajlott az EU Ifjúsági Stratégiájának, valamint az Európa Tanács magyar ifjúságpolitikai jelentésének elkészültével.</p> <p>A NIS főbb prioritásai és érintett témái összhangban állnak a főbb európai dokumentumok irányvo-nalával. Ugyanakkor az egyes hazai intézkedés-tervek meghatározása során célszerű megvizsgálni, hogy az adott célok miként illeszkednek az európai folyamatokhoz, ezáltal kölcsönösen erősítve a hazai és európai ifjúságpolitikai törekvéseket.</p> <p>Javasoljuk, hogy a már zajló folyamatok esetében a főbb európai prioritásokhoz való illeszkedés ke-rüljön megvizsgálásra, míg az új kezdeményezések reflektáljanak a releváns európai szakpoliti-kai dokumentumokra, és tagállam specifikus jellemzők szem előtt tartása mellett törekedjenek az össz-hangra.</p> <p>Főbb dokumentumok:</p> <ul style="list-style-type: none"> - EU Ifjúsági Stratégia - Tanács állásfoglalása az európai ifjúságpolitika megújított együttműködési keretéről (2010-2018) - A Tanács folyamatosan születő szakpolitikai dokumentumai (állásfoglalások, következtetések stb.) - Az Európai Bizottság szakmai dokumentumai, különös tekintettel az ifjúságpolitikai indikáto-rokra vonatkozó anyagra - Az Európa Tanács magyar ifjúságpolitikai jelentésének ajánlásai - Az Európa Tanács ifjúsági minisztereinek nyilatkozata - Az 1. európai ifjúsági munka konvent ajánlásai 	

VÁRT EREDMÉNY:

- a.) Az együttműködési fórumok munkája ütemezetté és rendszeressé válik, hazánk továbbra is aktív szereplője marad az együttműködési fórumoknak, konkrét célok és együttműködési javaslatok kerülnek kidolgozásra, fiatalok és ifjúsági szakemberek részvételével zajló közös szakmai projektek valósulnak meg, a hazai folyamatok reflektálnak az együttműködési fórumok kezdeményezéseire.
- b.) A folyamatban lévő ifjúságpolitikai folyamatok illeszkedése az európai javaslatokhoz, ajánlásokhoz és folyamatokhoz feltérképezésre kerül. Az újonnan kezdeményezett intézkedések, kezdeményezések kapcsolódása az egyes európai dokumentumok tartalmához a tervezési fázisban megvizsgálásra, a releváns pontok beillesztésre kerülnek. Megvizsgálásra kerül, hogy az egyes európai ajánlások, javaslatok hazai szintű megvalósításának milyen relevanciája van, azokra milyen lehetőségek nyílnak.

MEGVALÓSULT EREDMÉNYEK:

- a) A **visegrádi országok ifjúságügyi fórumainak elsődleges célja a kooperáció ösztönzése**, mind a korosztályi, mind pedig a szakmai kooperáció terén, lehetőség szerint a rendelkezésre álló erőforrások és támogatási alapok (EU Fiatalok Lendületben Program, Visegrádi Alap) célzott felhasználásával. A cseh V4-es elnökség 2012. május 21-23-án tartotta ifjúságpolitikai találkozóját Prágában. A találkozón a korábbi gyakorlatnak megfelelően a szakminisztériumok képviselői mellett a szakmai háttérintézmények képviselői és civil delegáltak is részt vettek. A találkozóra a visegrádi országok mellett – összhangban a májusi külügyminiszteri szintű V4-es találkozón elhangzottakkal – meghívást kaptak a Keleti Partnerség országainak ifjúságügyért felelős minisztériumai is. **A találkozón a tagállami aktualitások és jó gyakorlatok cseréjén túl megállapodás született arról, hogy a soron következő lengyel elnökség által tervezett négy ország ifjúságpolitikai helyzetét bemutató összehasonlító kiadványhoz az országok rendelkezésre bocsájtják a meglévő és nyilvános jelentéseiket, kutatásaikat.** A kiadvány az országok szakminisztériumainak folyamatos együttműködése mellett készült el és került előzetesen bemutatásra a V4-es együttműködés lengyel elnöksége által megszervezett ifjúságpolitikai szemináriumon 2013 áprilisában.
- b) 2012 és 2013 között is az Európai Unió soros elnökségei által meghatározott – az európai ifjúságpolitika megújított keretével összhangban álló – témák kerültek tanácsi szinten megvitatásra, és ezekhez a témákhoz kapcsolódó magas szintű dokumentumokat fogadott el a Miniszterek Tanácsa. A hazai tárcaközi koordináció és egyeztetés a vonatkozó kormányhatározatnak [Az Európai Unió döntéshozatali tevékenységében való kormányzati részvétel összehangolásáról és az **Európai Koordinációs Tárcaközi Bizottságról szóló 1169/2010. (VIII. 18.) Korm. határozat**] megfelelően zajlott. Az ifjúsági területen megszületett dokumentumokon túl több másik szakterület tanácsi dokumentuma és érinti az ifjúsági területet (pl. fiatalok foglalkoztatása). Az Európa Tanács ifjúságügyért felelős miniszterei 2012-ben találkoztak Szentpéterváron, ahol a várt konszenzus elmaradt, így a tervezett ajánlásokat is tartalmazó nyilatkozat nem került elfogadásra.

AJÁNLÁSOK A MUNKACSOPORT RÉSZÉRŐL AZ 4.6-OS INTÉZKEDÉSRE VONATKOZÓAN:

- 1) Meg kellene vizsgálni, hogy a **hazai ifjúságpolitikai folyamatok hogyan kapcsolódnak az Európai Unió és az Európa Tanács ifjúságpolitikai dokumentumaiban foglalt ajánlásokhoz.** Az ISZEF és munkacsoportjaiban folyó tevékenység kapcsolódási pontjait is ki kellene emelni. Számba kellene venni a földrajzi alapon szerveződő nemzetközi ifjúságpolitikai együttműködéseket, és meg kellene vizsgálni, hogy mely együttműködést milyen módon

lehetne erősíteni a magyar fiatalok, az ifjúsági szakma és Magyarország érdekeinek érvényesítése érdekében.

- 2) Az ajánlások érvényesülése, az együttműködések kialakítása és fenntartása csak megfelelő mértékű és felhasználhatóságát tekintve rugalmas, előzetesen rendelkezésre álló forrásokkal képzelhető el a Nemzeti Ifjúsági Tanács (NIT) tagszervezeteinek jelzése alapján. Továbbá jelentős segítséget tud biztosítani a nemzetközi kapcsolatok ápolása és fenntartása során a mindenkori kormány kedvezmények biztosításával az állami fenntartású intézményekben (pl. helyi szinten múzeumok látogatása). Ezen a területen is fontosnak tartjuk a folyamatos visszacsatolás biztosítását.
- 3) **A Fiatalok Lendületben Program megvalósult eredményeit, prioritásait kövesse nyomon a hazai szakpolitika.** A hazai szakpolitika működjön közre az egyes releváns alprogramok (főként 1.3, 4.3, 5.1) keretében megvalósuló projektekben, hozzájárulva ezzel azok sikerességéhez. **Készüljenek kimutatások, elemzések a források felhasználásáról** (alprogramonként, földrajzi elhelyezkedés alapján stb.).
- 4) **Kerüljenek megrendezésre szakmai rendezvények** (akár ágazati szinteken külön-külön, akár horizontálisan) **az Európai Unió és az Európa Tanács ifjúságpolitikai dokumentumaiban foglalt ajánlások és javaslatok érvényesüléséről a hazai szakpolitikai intézkedésekben.** Legyenek nyilvános szakmai programok az ifjúságüggyel foglalkozó nemzetközi jelentések hazai eredményeiről. Legyenek helyi, megyei, regionális szakmai programok az Európai Unió és az Európa Tanács ifjúságpolitikai dokumentumaiban foglalt ajánlások és javaslatok érvényesüléséről. Mindezekről széleskörű tudatos kommunikációt kell folytatni.

IFJÚSÁGI RÉSZVÉTEL MUNKACSOPORT

SZAKMAI VEZETŐK:	Pillók Péter, Márton Balázs
TAGLÉTSZÁM:	27 fő (14 szervezet/szerv)
MUNKACSOPORTBAN KÉPVISELT SZERVEZETEK MEGOSZLÁSA	Állami: 7 Civil: 7
ÜLÉSEK SZÁMA:	2
INTÉZKEDÉSEK SZÁMA:	4

Ifjúsági részvétel munkacsoportban képviselt szervezetek:

Állami szervek/szervezetek	Civil szervezetek
Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. EMMI Ifjúságügyi Főosztály EMMI Közművelődési Főosztály KIM Miniszteri Kabinet KIM Nemzetpolitikáért Felelős Helyettes Államtitkár Titkársága Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet Országos Egészségfejlesztési Intézet	Baranya Ifjúságáért Nonprofit Kft. Demokratikus Ifjúságért Alapítvány Gyermekek- és Ifjúsági Önkormányzati Társaság Magyar Ifjúsági Konferencia MRE Zsinati Ifjúsági Iroda Nemzeti Ifjúsági Tanács Századvég Politikai Iskola Alapítvány

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ A MUNKACSOPTHOZ RENDELT INTÉZKEDÉSEKHEZ KAPCSOLÓDÓAN

A részvétel munkacsoportban összesen 4 intézkedés kapcsán folyt szakmai beszélgetés és javaslattevel. Ezek során felmerült több metszetben is a **fiatalok alacsony részvétele, inaktivitása a közügyek, érdekvédelem, illetve politika területein**, amelyek mintegy meghatározzák a kormányzati intézkedések mozgásterét, kontextusát.

A fiatalok alacsony társadalmi részvételének okai

A Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet Családpolitikai- és Kutatási Igazgatóság Kutatási Főosztályának vizsgálatait² alapján, **a magyar fiatalok alacsony közösségi részvételének elsődleges oka, hogy nem érzik azt, hogy a „köz” az ő kompetenciájuk lenne.** A Kádár-korból továbböröklődött szocializáció eredményeként a család normavilága saját normavilágként jelenik meg, szemben a közügyekkel, ami a hatalmon lévők normái szerint működik. A két működés élesen elválik egymástól. A közügyekre sikeresen csak a pozícióban lévők tudnak hatni. Nagyon lesarkítva a fiatalok szerint a közügyekkel két fajta ember foglalkozik; az egyik a „szakember”, aki azért foglalkozik közügyekkel, mert jobban ért hozzá, mint a többiek, a másik a „politikus”, aki a saját partikuláris haszonbiztosítása miatt foglalkozik közügyekkel. A fiatalok szemében a számukra létrehozott formális részvételt lehetővé

² A fiatalok alacsony társadalmi részvételének okai c. jelentés alapján. NCSSZI, 2013. június.

tevő intézményi keretek csak arra jók, hogy a benne résztvevők személyes haszonra tegyenek szert.

Elmondható, hogy a fiatalok nem közömbösek eleve a közösségi részvétel ügye iránt, **csak a formális érdekképviselést nem tartják a részvétel élményét lehetővé tevő intézménynek.** Az utóbbi időben a fiatalok körében a közösségi részvétel megélésének két új csapásiránya alakult ki. Ezek az **egy ügyre szerveződő – főként tiltakozó – villámcsődületek, és a köz birtokbavételét pusztán az identitás jelszavával igénylő csoportok megjelenése.** Mindkettőben közös, hogy valamilyen formában a közhatalom cselekvését próbálja befolyásolni. **Látszik, hogy van egy újonnan jelentkező igény a közösségi részvételre, de a részvétel mértéke még csak korlátozottan jelentkezik.** A fiatalok legtöbbször csak arra válaszolnak, hogy mit tegyen, vagy mit ne tegyen a „hatalom”. Azt a kérdést kevesebbszer teszik fel, hogy mit tegyünk mi a közért, azaz a konstruktív alkotó jellegű közcselekvés még csak foltokban jelent meg.

A fiatalok konstruktív közösségi bevonásának a leghatékonyabb módja, ha közösen csinálnak „valamit”, amely során, cselekvő módon átélhetik a közös identitást. A köz birtokbavételének érzete erősebb, ha nem egy vélemény hangoztatásával, hanem a közös cselekvés útján történik meg. A köz sajátként megélésének az érzése így nagyobb eséllyel párosul a köz iránt érzett felelősség érzetével. Az ilyen típusú részvételnek további járulékos haszna, hogy a demokratikus rendszert legitimáló funkcióval jár. **Ilyen jól működő kezdeményezések például az ifjúsági és gyermekönkormányzatok,** amelyek működése sok szempontból ellentéte a DÖK-ök, HÖK-ök működésének. Sikerüknek egyik oka, hogy nem a felnőttek világának, a hivatalos hatalomnak a meghosszabbított csápjai, hanem **olyan közösségek, amelyeket sajátként lehet megélni.** Elsősorban nem a „felnőtt” döntéshozatalt befolyásolják, hanem saját programokat, közösségi rendezvényeket találnak ki, amelyeket saját szervezésben önállóan valósítanak meg, **közben egyre fontosabbá válnak számukra azok a közösségi terek, ahol ezeket megvalósítják, és az a köz, közösség is, akiért csinálják.**

Nem az a kérdés tehát, hogy mit kell nyújtani a fiataloknak, hogy hajlandóak legyenek közösségi részvételre, hanem az, hogyan lehet azokat a csatornákat megtalálni, ahol a fiatalok tehetnek a közért úgy, hogy azzal egyben a közösség és az identitás érzését át tudják élni. Ehhez elsősorban nem anyagi erőforrásokat és kiépített képviseleti szervezeteket kell a fiatalok kezébe adni, már csak azért sem, mert ezekhez mindig és kötelezően tartozik egy „hivatalosság” által kidolgozott szabályrendszer, amelyet a fiatal nem, vagy csak nehezen tud sajátjaként megélni. Sokkal hatékonyabb, ha kevesebb erőforrást kapnak a köztől, de azzal teljesen a saját belátásuk szerint rendelkeznek, tehát a lehetőség mellé teljes szabadságot és teljes felelősséget kapnak. Ezen keretek között megtapasztalhatják az erejüket, de azt is, hogy döntéseiknek súlya van.

A munkacsoport kiemelt ajánlásai:

Az ifjúságkutatások alapján a közösséghez tartozó fiatalok aránya csökkent az elmúlt 10 évben. Ezen okból a **meglévő ifjúsági közösségek fejlesztésén és stabilitásának támogatásán túl különös figyelmet kell fordítani az új közösségek kialakulásának támogatására,** valamint az ezen cél megvalósulását elősegítő környezet megteremtésére. Hatékonyabb támogatásuk érdekében valósuljon meg az ifjúsági korosztályok és közösségeik támogatását célzó **forráselosztó eljárások felülvizsgálata, az adminisztratív feltételek harmonizációja.**

Jogszabályokban kell lehetőséget adni a fiatalok és döntéshozók közti érdemi párbeszéd kialakítására. A strukturált párbeszéd folyamat hatékony megvalósulása, a fiatalok és döntéshozók érdemi párbeszédét célzó konzultációk terjesztése, valamint a bevont fiatalok számának növelése érdekében szükséges a kialakult rendszerek fenntartható működésének támogatása.

A nemformális tanulás útján elsajátított kompetenciák elismerését elő kell segíteni. Meg kell vizsgálni, hogy vannak-e már létező **jól bevált gyakorlatok** az országban, vagy nemzetközi szinten.

IFJÚSÁGI RÉSZVÉTEL MUNKACSOPORT HATÁSKÖRÉBE UTALT INTÉZKEDÉSEK, EREDMÉNYEK:

KORMÁNYHATÁROZAT SORSZÁMA:	3.2
INTÉZKEDÉS ELNEVEZÉSE:	Pályázati úton támogatni kell az ifjúsági korosztályok és közösségeik önálló kezdeményezéseit, önkéntes feladatvállalásukat; elő kell segíteni a fiatalok nemzetközi tapasztalatszerzését, különös tekintettel a hátrányos helyzetű, leszakadó térségekben élőkre.
INTÉZKEDÉS RÖVID TARTALMA:	
Ki kell dolgozni források mellérendelésével a fiatalok jobb elérését és bevonását szolgáló helyi és országos programokat. Az önkéntes munka társadalmi elismertetése érdekében el kell érni, hogy a felvételi rendszerben és a munkaerő-piacon előnyt jelentsen az önkéntes munkatapasztalat. Az európai polgári szerepek elsajátítása, gyakorlása érdekében modellprogramok kidolgozása szükséges. „Ha csinálom, megértem” elv alapján a korosztályok formális, informális közösségei élvezzenek előnyt a pályázati rendszerben, maguk alakítsák a helyi igények szerint életterüket.	
VÁRT EREDMÉNY:	
<ul style="list-style-type: none">- A fiatalok jobb elérését és bevonását szolgáló országos program elkészül.- Az önkéntes munka tapasztalatszerzés előnnyel jár a munkaerő-piacon és a felsőoktatási rendszerben.- Működőképes modellprogramok nyernek teret az európai polgári szerepek fejlesztéséhez az ifjúsági munka eszköztárában.- Az önkéntesség és a helyi közösségi kezdeményezések elterjesztése.	

MEGVALÓSULT EREDMÉNYEK:

1. **Gyermek- és Ifjúsági Alapprogram (GYIA)** keretében **2012. évben** 3 pályázati kategóriában **367 projekt** került támogatásra (keretösszeg: **150 millió Ft**). Részletes statisztikák nem állnak rendelkezésre. **2013. évben** 2 pályázati kategória került kiírásra, **1202 db beérkezett pályázat** (keretösszeg: **127 millió Ft**). A beszámoló készítésekor a pályázattási folyamat még zajlott.
2. **Fiatalok Lendületben Program (FLP)** **2012. évi eredmények: 527 db beérkezett pályázat, 209 db nyertes pályázat, 118 társadalmi bevonást prioritásként kezelő projekt, amelyekben összesen 1741 hátrányos helyzetű fiatal vett részt.** Összesen **46 támogatott projekt** valósult meg a **fiatalok munkaerő-piaci helyzetének előmozdítása és aktív állampolgárságuk érdekében**. A Fiatalok Lendületben Program Magyar Nemzeti Irodája **2012-ben** összesen **172 önkéntes projektjének megvalósításához nyújtott támogatást**. A támogatott önkéntesek min. 43%-a hátrányos helyzetű volt. Összességében, más európai nemzeti irodák támogatásait is figyelembe véve, **282 magyar önkéntes utazhatott 2012-es FLP támogatásból külföldre**, és 241 külföldi önkéntes hazai szolgálata vált lehetővé. A 2012-ben a Magyarországon megvalósuló FLP projektek során **1471 fiatal és fiatalokkal foglalkozó szakember** számára állítottak ki a pályázó szervezetek **Youthpass tanúsítványt**³.
3. **Fiatalok Lendületben Program 2013. év első pályázati körére 279 pályázat érkezett**, 28%-uk, azaz 77 projekt részesült támogatásban.

³ A Youthpass egy olyan, a nemformális tanulási folyamatot támogató eszköz, amely a Fiatalok Lendületben Program keretében megvalósuló projektek résztvevőinek nyújt lehetőséget arra, hogy bemutatassák, mivel foglalkoztak és mit tanultak a projekt során. www.youthpass.eu

- 1) **Össze kell hangolni a hasonló célt** - az ifjúsági korosztályok és közösségeik érvényesülésének elősegítését - **szolgáló országos projektek, hálózatok tevékenységét.**
- 2) **Népszerűsíteni kell az eredményesen megvalósuló ifjúsági projekteket.** Széleskörű és célcsoport specifikus kommunikációs tevékenységet kell folytatni a cél elérése érdekében.
- 3) **A nemformális tanulás útján elsajátított kompetenciák elismerését elő kell segíteni.** Meg kell vizsgálni, hogy vannak-e már létező **jól bevált gyakorlatok** az országban vagy nemzetközi szinten. Ezen tapasztalatok mentén **kerüljön kialakításra egységes elismertetési rendszer,** különös tekintettel a nemformális tanulásra (Youthpass).
- 4) Önkéntesbarát munkahelyek kialakítása valósuljon meg, konkrét előnyökkel támogatva az önkénteseket foglalkoztatókat (például adókedvezmény a munkahely számára, ha olyan személyt alkalmaznak, aki önkénteskedik, vagy plusz szabadnap biztosítása azon dolgozók számára, akik önkéntes munkát végeznek).
- 5) Alapvető cél, hogy **az önkéntes munkára motiválva, de ne kötelezve legyenek a fiatalok.**
- 6) Valósuljon meg az ifjúsági korosztályok és közösségeik támogatását célzó **forráselosztó eljárások felülvizsgálata, az adminisztratív feltételek harmonizációja.**
- 7) Az ifjúságkutatások alapján a közösséghez tartozó fiatalok aránya csökkent az elmúlt 10 évben. Ezen okból **a meglévő ifjúsági közösségek fejlesztésén és stabilitásának támogatásán túl különös figyelmet kell fordítani az új közösségek kialakulásának támogatására,** valamint az ezen cél megvalósulását elősegítő környezet megteremtésére.
- 8) Szükséges **a jó gyakorlatok,** ideértve a történelmi egyházak által megvalósított megoldások és példák összegyűjtése, rendszerezése az intézkedés területeihez kapcsolódóan.

KORMÁNYHATÁROZAT SORSZÁMA:	3.3
INTÉZKEDÉS ELNEVEZÉSE:	Ösztönözni kell a fiatalok és döntéshozók közti érdemi párbeszéd kialakítását, valamint támogatni kell az ifjúsági korosztály bevonásával zajló Strukturált Párbeszéd folyamat megvalósítását és a fiatalok további aktív részvételét az európai és hazai szintű konzultációkban.
INTÉZKEDÉS RÖVID TARTALMA:	
<p>Támogatni kell, hogy kialakuljanak és megszilárduljanak a fiataloknak az őket érintő döntésekben való részvételét segítő megoldási formák. El kell érni, hogy tudatosuljanak a részvétel kialakításához vezető módszerek és az ezek alkalmazásához szükséges készségek és képességek. A fiatalok társadalmi részvételének, az aktív állampolgárság kialakításának érdekében el kell érni, hogy a települési, járási, megyei szinteken a döntéshozók és a fiatalok között legalább egy kommunikációs csatorna működjön. A strukturált párbeszéd eddigi eredményeinek elterjesztésén túl ösztönözni kell a fiatalokat az európai szintű folyamatban való minél aktívabb részvételre, e folyamat eredményeit a hazai környezetben való átültetése és gyakorlattá tétele érdekében láthatóvá kell tenni. A cél érdekében az ifjúsági szolgáltatások differenciált fejlesztését szükséges támogatni a hálózati együttműködések figyelembe vételével. Egy jól működő területi szolgáltató rendszer képes az érdekképviseleti rendszerek mentorálására.</p>	
VÁRT EREDMÉNY:	
<ul style="list-style-type: none"> - Létrejött és működő kommunikációs csatornák a döntéshozók és fiatalok között. - A fiatalok felelősséget vállalnak településük jövőjéért. 	

MEGVALÓSULT EREDMÉNYEK:

1. A **Strukturált Párbeszéd Nemzeti Munkacsoport** 2012-2013. évben is folyamatosan működött az EMMI Ifjúságügyi Főosztályának koordinációjában. A pénzügyi támogatással és forrással nem rendelkező Nemzeti Munkacsoport civil tagjai önkéntesként, ellenszolgáltatás nélkül vesznek részt a munkában. A Munkacsoport a teljes körű hazai koordináció és szakmai munka mellett rendszeresen delegál résztvevőket a strukturált párbeszédhez kapcsolódó hazai és nemzetközi fórumokra, az esetek jelentős részében nyílt pályázat útján új résztvevők bevonásával is. Tevékenységének köszönhetően 2012. I. félévében, a dán elnökségi konzultációs körhöz kapcsolódó hazai konzultációs folyamatban 730 fiatal vett részt (közvetlenül, vagy ifjúsági/civil szervezetten keresztül), 2012. II. félévében (ciprusi konzultációs kör) – 1200 fiatal, mintegy 44 ifjúsági/civil szervezet véleménye alapján készült el a hazai beszámoló. 2013. I. félévében (ír konzultációs kör) 300 fiatal vett részt közvetlenül a konzultációban, mintegy 900 fiatal véleményét képviselve.
2. A **Fiatalok Lendületben Program Magyar Nemzeti Iroda**, amely a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézetben belül működik, 2012-ben és 2013-ban több alkalommal szervezett a strukturált párbeszédhez kapcsolódó képzéseket, szemináriumokat.
3. Az EU strukturált párbeszéd folyamatához kapcsolódóan hazánkban is kialakultak a jó gyakorlatok, innovatív, fiatalok bevonását, aktív részvételét szolgáló módszerek (konzultációs napok, fókuszcsoportos beszélgetések, közösségi média bevonást szolgáló játékok, kitelepülések, online/offline kérdőívezések stb.).

- 1) **Jogszabályokban kell lehetőséget adni a fiatalok és döntéshozók közti érdemi párbeszéd kialakítására** (pl. önkormányzati ifjúsági feladatok, járások, megyei önkormányzatok működését, feladatait meghatározó jogszabályban). További ösztönző eszköz lehet az ifjúsági részvétel ezen formájának elismerése az „Ifjúságbarát önkormányzat” jutalmazási rendszerében. Az ifjúsági referensi rendszer biztosítása és fenntartása érdekében az önkormányzat kötelező feladataiban meg kell jelennie az ifjúsági referens pozíciónak. A koncepció kialakításakor felhasználhatóak az egyházi ifjúsági referensi rendszer, valamint az IKSZT-k tapasztalatai is. Fontos az is, hogy **a mindenkori kormány egyeztető partnerei ifjúságot érintő kérdésekben legyenek törvényi szinten megjelenítve**. A városi diákönkormányzatok hatékony működésének biztosítása érdekében fontos, hogy az önkormányzati kötelező feladatok között megjelenjen a diákönkormányzatok vagy diáktanácsok működtetése és támogatása. Minden évben kerüljön sor a diáktanácsok összehívására az eddigi három helyett.
- 2) **A Strukturált Párbeszéd folyamat hatékony megvalósulása**, a fiatalok és döntéshozók érdemi párbeszédét célzó konzultációk kiterjesztése, valamint a bevont fiatalok számának növelése érdekében elengedhetetlenül **szükséges a Strukturált Párbeszéd Nemzeti Munkacsoport tevékenységének, működésének** anyagi forrásokkal való támogatása.
- 3) **Ki kell alakítani a konzultációs eredmények hazai terjesztési módjait**, a visszacsatolás módszertanát, valamint lehetőséget kell biztosítani a konzultációban résztvevők számára, hogy észrevételeiket, fejlesztési javaslataikat eljuttassák a Nemzeti Munkacsoportnak.
- 4) Törekedni kell arra, hogy **a strukturált párbeszéd gyakorlata megjelenjen a helyi szintű párbeszédrendszerek kialakítása során**, szükséges összegyűjteni az egyházi ifjúsági munka jó gyakorlatait is.
- 5) A NIT javasolja, hogy a Strukturált Párbeszéd **nemzeti munkacsoportjának működése legyen transzparens és nyitott**, rendszeres tagfelvétellel biztosítva a részvételt minél több szervezet számára. A nemzeti munkacsoport koordinálása legyen a NIT feladata. A munkacsoport ne csak az európai Strukturált Párbeszéd folyamatának magyar vonulatát koordinálja, hanem más kérdésekben is folytasson konzultációkat a fiatalokkal, használva a Strukturált Párbeszéd módszereit.
- 6) Javasoljuk, hogy a fenntarthatóság, folyamatosság és átláthatóság elvét szem előtt tartó, stabil és kiegyensúlyozott keretek között működő **Nemzeti Munkacsoport törekedjen arra**, hogy a rendelkezésre álló és újonnan kialakított eszközök felhasználásával, **minél több szervezetet és fiatalat érjen el és vonjon be a konzultációba**.
- 7) Javasoljuk, hogy az európai ajánlásokkal összhangban a NIT a **co-management** elvét szem előtt tartó munkacsoport vezetése mellett törekedjen arra, hogy tagszervezetein keresztül minél több fiatalat érjen el és vonjon be a konzultációs folyamatba.
- 8) Továbbra is legyen lehetőség arra, hogy a Nemzeti Munkacsoport mint szakmai és koordinációs fórum bizonyos esetekben a szaktarca felkérésére, bizonyos esetekben pedig saját hatáskörben eldöntve vegyen részt az európai strukturált párbeszédhez közvetlenül nem kapcsolódó ifjúságsszakmai folyamatokban, a Munkacsoport ügyrendjében foglaltak szerint.
- 9) A döntéshozókat motiválni, érzékenyíteni szükséges, hogy valós, egyenrangú partnerként és az ifjúságügy rangjához méltó módon vegyenek részt az ifjúsági párbeszéd rendszerek, korosztályi érdekképviseltek tevékenységében. **A döntéshozóknak folyamatos visszajelzést kell adni a fiatalok részére, hogy fennmaradjon a korosztályi motivációja**.

- 10) Legyenek elérhetőek olyan „mikro” pályázatok, amelyekre a helyi ifjúsági érdekképviseleti fórumok (diákönkormányzatok, diáktanácsok, ifjúsági tanácsok/önkormányzatok, ifjúsági kerekasztalok stb.) tudnak pályázni a fiatalok és a döntéshozók közötti párbeszéd, kapcsolat kialakításának és működtetésének támogatására (formális és informális tevékenységek, alkalmak).
- 11) A hazai szakpolitika képviselői működjenek közre (vegyenek részt) a fiatalok és döntéshozók közti érdemi párbeszédet ösztönző, biztosító releváns programok (főként Fiatalok Lendületben Program 1.3., 4.3., 5.1 alprogramok) keretében megvalósuló **projektekb**n, hozzájárulva ezzel azok sikerességéhez.
- 12) A fiatalok további aktív részvételét az európai és hazai szintű konzultációkban kommunikációs eszközök tudatos használatával, **jó példák népszerűsítésével kell ösztönözni**. (Például különböző demokrácia-projektek, disputa mozgalmak, vetélkedők népszerűsítése).
- 13) Az iskolák pedagógiai programjában a diákönkormányzatok fejlesztése jelenjen meg. A diákönkormányzatot támogató pedagógus kiválasztása legyen képesítéshez kötve a minőség biztosítása érdekében.
- 14) Az aktív állampolgárságra nevelés céljából a NIT javaslata alapján érdemes lenne elgondolkozni az önkormányzati választások szavazójogi korhatár csökkentésén 16 évre. Továbbá fontos lenne általános és középiskolákban előadásokat tartani az aktív állampolgárság, önkéntesség témakörében.
- 15) Az **aktív állampolgárságra nevelés mellett szükséges a vitakultúra erősítése** is, amely kevésbé tartalmi, inkább pedagógiai-módszertani újításokkal lenne megvalósítható a közoktatásban. Azon túl, hogy a fiatalok megismerik a részvétel lehetséges formáit, az abban való érdemi közreműködés módszere, kultúrája is fontos eleme az aktivitás növelésének.

KORMÁNYHATÁROZAT SORSZÁMA:	4.4
INTÉZKEDÉS ELNEVEZÉSE:	Létre kell hozni és működtetni kell a Nemzeti Ifjúsági Tanácsot (NIT).
INTÉZKEDÉS RÖVID TARTALMA:	
<p>Támogatni kell az országos szintű ifjúsági képviselői fórum (NIT) létrejöttét (szerepe, célja, működési rendszere, tevékenysége, kompetenciája meghatározásával). Ki kell alakítani a kommunikációs csatornát és a véleményezés, javaslattevés, együttdöntés rendszerét az országos döntéshozatali fórumok és a NIT között.</p> <p>Hozzá kell járulni európai jó gyakorlatok elterjesztéséhez, biztosítani kell a fiatalok és szervezetek számára az európai jó példák tapasztalati úton történő megismerését.</p>	
VÁRT EREDMÉNY:	
Tisztázott cél, feladat, szerepértelmezés. NIT létrejötte, működése.	

MEGVALÓSULT EREDMÉNYEK:

1. **2012. év I. felében** egy NIT-roadshow keretében előkészítő munka kezdődött, amely során a **teljes országot lefedően** találkozók szerveződtek, ahol a lehetséges **NIT-alakulással kapcsolatban összegyűjtésre kerültek az ifjúsági szervezetek, ifjúsági szakemberek véleményei, ötletei.**
2. Ennek alapján egy előkészítő bizottság fél évet dolgozott az előkészületeken, majd **2012. november 30-án és december 1-jén megtörtént a NIT alakuló ülése.** Az alakuló közgyűlésen **105 szervezet és számos szakember vett részt.**
3. A bejegyzés kapcsán sajnos problémákat vetett fel az illetékes bíróság, így új taggyűlést volt szükséges összehívni, amely során **54 szervezet 2013. május 25-én újra kimondta a megalakulást.** Jelenleg a bírósági nyilvántartásba vételre vár a szervezet. Természetesen a megválasztott elnökség megkezdte a munkát és számos területen bekapcsolódott az ifjúsági munkába.
4. A NIT nemzetközi konferenciákon és találkozókra képviseli a magyar ifjúságot, részt vesz a különböző tárcák által kezdeményezett egyeztetéseken, továbbá minden ifjúsággal kapcsolatos kérdésben delegál szakembert vagy képviselőt, ahova felkérést kap.
5. Az EMMI és a KIM rengeteg segítséget nyújtott ahhoz, hogy egy, a politikától teljesen független, önálló jogi személyiséggel rendelkező, hivatalosan nyilvántartásba vett szervezet keretében tudjon működni a NIT. A NIT az Új Nemzedék Jövőjéért ifjúságpolitikai keretprogramban is megjelent a fiatalok közéleti aktivitásának helyi valamint országos szintű növelésének eszközeként.

4.4-ES INTÉZKEDÉS MEGVALÓSÍTÁSÁRA FORDÍTOTT ANYAGI ERŐFORRÁSOK MÉRTÉKE:

Intézkedés sorszáma	Felelős minisztérium	Megvalósítás forrása	Összeg (e Ft)
4.4	EMMI, KIM	EMMI fejezet, 20/05/19 fejezeti kezelésű elő- irányzat	3 000

AJÁNLÁSOK A MUNKACSOPORT RÉSZÉRŐL AZ 4.4-ES INTÉZKEDÉSRE VONATKOZÓAN:

- 1) A NIT fenntartható működésének biztosítása érdekében fontos lenne, hogy ne csak projekttámogatások álljanak rendelkezésre, hanem operatív kiadásokat is fedező támogatások. Továbbá szükség lenne a pályázati önrészek biztosításának támogatására. Egy javaslat szerint lehetséges lenne egy olyan támogatási formát bevezetni, hogy a NIT tag-szervezeteinek számával arányosan kapna támogatást a mindenkori kormánytól.
- 2) A NIT számára szükséges lenne egy **regionális vagy megyei hálózat** kialakítása, de ennek létrehozása semmiképpen sem képzelhető el kormányzati intézkedés keretein belül.

KORMÁNYHATÁROZAT SORSZÁMA:	4.5
INTÉZKEDÉS ELNEVEZÉSE:	A világon működő magyar ifjúsági szervezetek munkáját össze kell hangolni a közös nemzetpolitikai célkitűzések megvalósítása érdekében. Működtetni kell a Magyar Ifjúsági Konferenciát.
INTÉZKEDÉS RÖVID TARTALMA:	
<p>Meg kell teremteni a magyar ifjúsági munka szereplőinek nemzetközi kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a szomszédos országokra. E megkívánt kapcsolatrendszer túlmutat a közösségi (európai) és nemzetközi minőségen, nemzetpolitikai célokat szolgál. Támogatni kell a határon átnyúló ifjúsági kapcsolatokat, különösen a magyar-magyar együttműködéseket. Támogatni kell ennek érdekében a meglévő határ menti és egyéb Kárpát-medencei különböző együttműködési formákat és fel kell tární a további együttműködési lehetőségeket.</p> <p>A Nemzeti Ifjúsági Stratégia horizontális célja „[a] magyarországi és a határon túl élő magyar fiatalok közötti kapcsolat fejlesztése [és] kulturális hagyományaink átörökítése a jövő nemzedékekre”, azt is előírja a Stratégia ugyanott, hogy „[Stratégia] konkrét tevékenységeinek meghatározásakor minden egyes esetben külön szempontként kell megvizsgálni a határainkon túl élő magyar fiatalokra gyakorolt hatásokat is”.</p> <p>Majd a Stratégia rögzíti, törekedni kell arra is, hogy „a releváns intézkedések hatékonyan erősítsék a magyarországi és a határon túli [magyar] fiatalok közötti kapcsolatok kiépülését, megerősítését”, és kiemelt célja az is, hogy a Magyar Állam a határon túli magyar fiatalok számára segítséget nyújtson magyarságuk megéléséhez.</p> <p>A horizontális szempontok hatékony érvényesülése érdekében, tekintve Magyarország sajátos helyzetét és a határon átnyúló, Kárpát-medencei együttműködések kiemelt jelentőségét, mindezeket a horizontális célokat külön intézkedés formájában is szükséges megerősíteni.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Szükséges leírni és ismertté tenni a már jól működő határon átnyúló, Kárpát-medencei együttműködési modelleket. - Támogatni kell a határon átnyúló, Kárpát-medencei ifjúsági, különösen a magyar-magyar együttműködéseket, közös projekteket, képzéseket, ifjúsági kezdeményezéseket. - Szükséges megvizsgálni az anyaországi és az elszakadt területek ifjúságpolitikai erőfeszítéseinek összehangolási lehetőségeit, közös pontjait. - Támogatni kell a már működő határon átnyúló magyar-magyar kapcsolatokat. <p>Biztosítani kell a kétoldalú államközi szerződésekben rögzített ifjúsági feladatok végrehajtását.</p>	
VÁRT EREDMÉNY:	
A határon átnyúló, Kárpát-medencei ifjúsági, különösen a magyar-magyar együttműködések száma nő, továbbá a meglévő együttműködések megerősödnek.	

A 4.5. pontban foglalt intézkedés két részre bontható: A világon működő magyar ifjúsági szervezetek munkáját össze kell hangolni a közös nemzetpolitikai célkitűzések megvalósítása érdekében, illetve működtetni kell a Magyar Ifjúsági Konferenciát.

Az első részintézkedést és annak folyamatos végrehajtását a második részintézkedésben nevesített, Budapesten, közel 14 évvel ezelőtt, 1999. november 27-én széleskörű anyaországi és határon túli magyar szervezeti részvétel mellett életre hívott összmagyar ifjúsági konzultációs fórum – a Magyar Ifjúsági Konferencia (MIK) működtetése támogatja.

1. Órvidéken a Magyarok Népfőiskolája, Muravidéken egy lendvai székhelyű ifjúsági egyesület, Dél-Baranyában két kisebb magyar szervezet és Csángóföldön a Csángómagyarok Szövetsége, míg Vajdaságban, Erdélyben, Kárpátalján és Felvidéken összesen 36 magyar ernyőszervezet működik. Nyugat-Európában és újvilágban élő nyugati magyar ifjúságot öt nagyobb szervezet tömöríti.
2. Külön említésre méltók a valamennyi nagyobb Kárpát-medencei régióban és természetesen nyugaton működő magyar cserkészszövetségek, amelyek múltja magyar egyházi szervezetek és szervek, mint a gyulafehérvári Ifjúsági Lelkészég vagy a nagybecskereki ifjúsági referens, egyházi szervezetek mellett a legveretesebb. [A felvidéki Magyar Cserkészszövetség például idén ünnepelte 100. születésnapját.] A cserkészlet kipróbált a magyar identitásőrzést is céljai között számon tartó ifjúságnevelő intézmény határon innen és túl, szerepe kulcsfontosságú a magyarság megmaradása szempontjából. A Magyar Cserkészszövetségek Fóruma a magyar cserkészszövetségek független együttműködése.
3. A népesebb magyarság lakta Kárpát-medencei régiókban vagy a nyugaton működő magyar ifjúsági szervezetekhez hasonlóan az Órvidéki Népfőiskola, illetve a lendvai és a horvátországi, összesen három ifjúsági szervezet, illetve a Csángómagyarok Szövetsége is felbecsülhetetlen munkát végez az anyanyelv-ápolás, a népművészet, a hagyományőrzés, a kultúrák közvetítés és a sport területén.
4. A Kárpát-medence határain belül és nyugaton is igen fontos a kisebb magyar egyesületek és a történelmi egyházak támogatása.
5. A magyar ifjúsági szervezetek körében közkedveltek a csereprogramok és szabadegyetemek, amelyek szintén a magyar összetartozást hivatottak erősíteni.
6. A Csángómagyarok Szövetsége az iskolahálózat kiépítését követően, 2012-től a hangsúlyt az addig is meghatározó iskolán kívüli oktatásra, a hagyományőrzésre és a kultúrák közvetítésre helyezte. A Csángómagyarok Szövetsége ápolja a Petrás Incze János-, a Deákok öröksége-, illetve a Lélegezz velünk-programot.
7. A határon túli, Kárpát-medencei, továbbá a nyugaton, szerte a nagyvilágban működő magyar ifjúsági szervezetek, figyelemmel a II. Cselekvési Terv 1.1. határozatában foglalt intézkedésre is, hangsúlyozzák, hogy a határon túli, Kárpát-medencei, illetve a Kárpát-medencén kívül, a nagyvilágban élő magyar ifjúságnak is szüksége van arra az anyaországi ifjúságpolitikára, amely a kapcsolódó központi kormányzati nemzet- és más szakpolitikai cselekvéseket hatékonyan képes koordinálni.
8. Nyugat-Európában, Észak- és Dél-Amerikában, illetve Afrikában, Ausztráliában nagyjából 3 millió magyar –vagy magyar származású – honfitársunk él, főként kisebb magyar közösségekben. E magyar közösségek legtöbb esetben keresztény/keresztényen templomot, hétvégi magyar iskolát, kis társadalmi, népművészeti és hagyományőrző egyleteket, továbbá cserkészcsapatot tartanak fenn. A nyugati magyarság nagy része szórványban, azaz magyar közösségektől távol él. Az ifjúság körében az anyanyelv- és az identitásőrzés a fő feladat. A hétvégi iskolák gyengése, hogy majdnem mind egy-egy kis sziget; nincs közös tanmenet és tananyag, nincs közöttük információ- és tapasztalatcsere.
9. A Kárpátaljai Magyar Ifjúsági Tanács Beregszászon, több mint 2 évvel ezelőtt, 2011. május 30-án – a kárpátaljai magyar ifjúsági szervezetek kezdeményezésére – alakult meg. A Kárpátaljai Magyar Ifjúsági Tanács Alapító Nyilatkozat nevesíti a MIK-et, tartalma pedig illeszkedik a MIK Budapest, 1999. november 27-én kelt Alapító Nyilatkozatához, de egyúttal azt gazdagítja is, nevesíti például a magyarság keresztény/keresztényen gyökereit, vagy a kárpátaljai magyar kulturális örökség, anyanyelvünk, vagyis a magyar nyelv megőrzésének igényét.

10. A magyarság a határon túl korosztálytól függetlenül megmaradásért, közösségeink életben maradásáért, és – a nyugati magyarságot leszámítva – az őt megillető kisebbségi/nemzetiségi jogokért küzd, mint az anyanyelvi és az anyanyelvű oktatás, a kétnyelvűség, ezeket szolgáló anyagi támogatás, továbbá ahol erre mód van, ott a mennél nagyobb súlyú országos és helyi (regionális) politikai képviselő.

MEGVALÓSULT EREDMÉNYEK (4.5. INTÉZKEDÉS MÁSODIK ALPONTJÁRA VONATKOZÓAN):

1. A MIK a magyarországi és a határon túli magyar fiatalok legmagasabb szintű egyeztető fóruma, amely Budapesten, 1999. november 27-én alakult, és napjainkig fő célkitűzésének tekinti az összmagarság érdekképviselését, különös tekintettel az ifjúságra, vagyis a jövő nemzedékére. A magyar jogrendszerben 3 fő területen jelenik meg, úgymint egyes központi költségvetésről szóló törvényekben, továbbá a státútum-rendeletben és a szakminisztérium Szervezeti és Működési Szabályzatában, valamint a Stratégiában és a Stratégiával összefüggő kimenetekben.⁴
2. A MIK alapítói által kifejezett és írásban rögzített közös alapértékei a magyar nemzethez való tartozás tudata, továbbá a szülőföldön való megmaradás, hagyományaink megtartása és ápolása, a közösségek értékkeremtő munkája, a tudás, a képzettség tisztelete, végül pedig a szabadidő értékes, hasznos eltöltése. Az alapítást követően a MIK szervezeti keretei között megkezdett közös munka célja, hogy minél több anyaországi és határon túl élő magyar fiatal számára nyíljon lehetőség határokon átnyúló más magyar fiatalokkal való kapcsolatfelvétellel és e kapcsolatai elmélyítésére, elősegítvén, közép- és hosszú távon pedig megerősítvén ez által a magyar fiatalok testi, szellemi és erkölcsi fejlődését. A MIK alapvető célja tehát, hogy egyre több magyar fiatal érezhesse át az összetartozás élményét és tapasztalhassa meg a közös munka örömét, lássa annak gyümölcsét.⁵
3. A MIK legfontosabb döntéseit a konferenciaülésein elfogadott zárónyilatkozatai foglalják magukban.⁶ Ezek között kiemelkedő jelentőségű az Alapító Nyilatkozat, és a Kolozsváron, 2008. június 15-én elfogadott zárónyilatkozat.⁷ A Kolozsvári Zárónyilatkozatban kimondta, legfontosabb feladata továbbra is az összmagyar ifjúság egységes szakmai érdekképviselése, illetve a szerteágazó partneri kapcsolatrendszer kialakítása; e feladattal összhangban hosszú távon egy autonóm, nyitott és civil szerveződéssé, nemzetközi ifjúsági ernyőszervezetté kíván válni. Itt, Kolozsváron döntött úgy a MIK, hogy az őszi üléseit mindig az anyaországban, vagyis Magyarországon, a tavaszi üléseket pedig a Kárpát-medence valamely más régiójában kívánja tartani.
4. A MIK funkcióihoz kapcsolódó egyes tartalmak a MIK közel 14 éves történetében többször változott, külső-belső okokból, de ami a MIK alapfunkcióit – és e funkciókhoz társult belső szervezeti igényt – illeti, folyamatos állandóság volt jellemző; erről tanúskodnak a MIK zárónyilatkozatai is. A MIK protektív [pártfogó, segítő és védő], civil és érdekkartikulációs, identitásőrzési, továbbá tágabb értelemben vett kulturális, valamint szolgáltatási funkciót őriz. A tágabb értelemben vett kulturális funkció magában foglalja az egészségmegőrzést és a drogmegelőzést éppúgy, mint a például a sportot. E funkciófajták komplex módon és szoros egységben, egymást támogatva, kiegészítve, együttműködve teremtik meg a MIK alapértékeivel összhangban álló céljai és feladatai teljesítésének kereteit. A funkciótartalmak mindenkori megállapítása a MIK tagszervezetei hatáskörében áll.

⁴ EMMI Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 4/2013. (I. 31.) EMMI utasítás melléklete 93. § (3) bekezdés b) pont és 1. függelék 6.8.2.2. pont e) 1.6. alpont.

⁵ MIK Alapító Nyilatkozata: <http://magyarifjusagikonferencia.eu/dokumentumtar/alapitonyilatkozat/>

⁶ MIK zárónyilatkozatai: <http://magyarifjusagikonferencia.eu/dokumentumtar/zaronyilatkozatok/>

⁷ http://magyarifjusagikonferencia.eu/wp-content/files_mf/mikzaronyilatkozat_20080615_kolozsvar.pdf

5. A MIK tevékenységi köre felöleli a határon túli, Kárpát-medencei, illetve a Kárpát-medencén kívül, szerte a nagyvilágban élő magyar ifjúságot összefogó, élő hálózat működtetését, amely páratlan nemzeti kincs.
6. E hálózatműködtető tevékenység [fent nevesített funkciókkal házasítva és az anyaországgal szoros együttműködésben] a 4.5. pontban foglalt első részintézkedésnél már említett ifjúsági, így különösen kulturális, nem formális oktatási szolgáltatásokat, határon túli magyar ifjúsági szervezetek részére szakmai és módszertani támogatást nyújtó Kárpát-medencei szolgáltató és információs irodahálózat életre hívása alapját képezheti.
7. A MIK tagszervezetei
 - a. az egyes régiókban működő magyar ifjúsági szerveződések és ifjúsági szervezetek;
 - b. az országos gyermek- és ifjúsági, illetve diák- és hallgatói ernyőszervezetek;
 - c. a történelmi egyházak országos ifjúsági szervezetei;
 - d. az országos cserkészszövetségek;
 - e. a magyarországi parlamenti pártok ifjúsági szervezetei;
 - f. a határon túli magyar parlamenti, továbbá országos, regionális vagy helyi önkormányzati képvisellel rendelkező politikai pártok ifjúsági szervezetei;
 - g. a Kormány mindenkor ifjúsági ügyekért felelős tárcája, amelyet a miniszter, illetve általa kijelölt személy képvisel.
8. A MIK konferenciaülésére 2012 tavaszán az erdélyi Szovátán, 2012 őszén, Magyarországon, Kecskeméten került sor. 2013 tavaszán a konferenciaülés a kelet-szláviai Vukováron került megrendezésre. Ebben az időszakban a MIK 3 alkalommal valósított meg képzést (tematikus műhelymunkát) saját tagszervezetei képviselői számára.
9. A MIK munkáját Titkárság segíti (a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet új igazgatósága, az Ifjúsági Igazgatóság keretei között), amely részt vett a rendezvények megszervezésben, lebonyolításban – adminisztratív, továbbá szakmai módszertani segítséget biztosítva.
10. Az ifjúsági ügyekért felelős tárca lehetőségeihez mérten a MIK tagszervezeti hálózatán keresztül is támogatja a Kormány– közvetlenül vagy közvetve – kapcsolódó cselekvéseit, gondolunk itt például a Wekerle-terv végrehajtására vagy a Kormány támogatásával megvalósuló Kárpát Régió Üzleti Hálózatra. A Kormány ifjúságpolitikája horizontális szakpolitika lévén a határon túli, a Kárpát-medencei, és a Kárpát-medencén kívül, a nagyvilágban élő magyar ifjúság vonatkozásában is őrzi e minőségét.

4.5-ÖS INTÉZKEDÉS MEGVALÓSÍTÁSÁRA FORDÍTOTT ANYAGI ERŐFORRÁSOK MÉRTÉKE:

Intézkedés sorszáma	Felelős minisztérium	Megvalósítás forrása	Összeg (e Ft)
4.5	EMMI, KüM, KIM	EMMI fejezet, 20/15/03/04 fejezeti kezelésű előirányzat	45 000
		EMMI fejezet, 20/05/19 fejezeti kezelésű elő- irányzat	14 000

- 1) Indokolt a MIK részvétele a nemzetpolitikai pénzügyi tervezés során, továbbá az illetékes tárcákkal szoros együttműködés kialakítása.
- 2) Hazai és határon túli magyar egyházi szervezetek kerüljenek bevonásra a MIK munkájába.
- 3) Tekintettel az itt tárgyalt 4.5. pontban foglalt első részintézkedésre, a Kárpát-medencében működő magyar ifjúsági szervezetek munkája hatékony összehangolása érdekében támogatni és segíteni kell a Kárpát-medence határainkon túli régiókban a magyar ifjúsági tanácsok megalapítását és e tanácsok működését.
- 4) Erőforrástérképet kell elkészíteni; amely számba veszi a kormányzati és a nem kormányzati, azaz a magyar egyházi és egyéb erőforrásokat határon túl, mind a Kárpát-medencében, mind a nyugati világban. Az erőforrástérkép elkészítésének igénye és célja szorosan kapcsolódik a Kormány nemzetpolitikai céljaihoz és cselekvéseihez.
- 5) A határon túli, Kárpát-medencei magyar ifjúsági szervezeti képviselők körében határozott az igény az ifjúsági, így különösen kulturális és nem formális oktatási szolgáltatásokat, e magyar ifjúsági szervezetek részére szakmai és módszertani támogatást is biztosító Kárpát-medencei szolgáltató és információs irodahálózatra. A helyi, regionális igényt helyben működő Kárpát-medencei regionális magyar ifjúsági tanács feladata a Kormány irányában közvetíteni, illetve a megvalósítás, majd pedig a működtetés során szükség van a tanács hathatós támogatására és közreműködésére (szubszidiaritás). Az irodahálózat megvalósítása és felépítése érdekében tett első lépés a meglévő erőforrások összekapcsolása, amely a helyben rendelkezésre álló infrastruktúra, az ott élő magyar kisebbség igényeire és lehetőségeire is figyelemmel lévő és a Kormány által meghatározott minőségi, egyéb feltételek teljesítése esetén odaítélt cím, és a Kormány által közvetlenül vagy közvetve biztosított szakmai, módszertani háttér pilléreire épül. A cím birtokosa pedig a MIK helyi képviseleteként, magyar ifjúsági közösségi térként is működhet.
- 6) A MIK Kárpát-medencei régiói és tagszervezetei beszámolóiban hangsúlyosan megjelenik a megélhetés nehézségeivel szoros összefüggésben a szülőföldről történő elvándorlás szomorú problémája, és szintén a magyarság határon túli megmaradását veszélyeztető asszimiláció. A határon túli, Kárpát-medencei, továbbá a nyugaton és szerte a nagyvilágban működő magyar ifjúsági szervezetek, figyelemmel az 1.1. pontban foglalt intézkedésre is, hangsúlyozzák, hogy a határon túli magyar ifjúságnak szüksége van az elvándorlással és a többségi nemzetbe való beolvadással összefüggő, elsősorban a határon túli magyar ifjúságot érintő folyamatokat az anyaországi ágazati szakpolitikák felett gyakorolt koordinációs funkció eszközével is gátolni és idővel megfordítani képes anyaországi ifjúságpolitikára.
- 7) Különösen a szórványban, a határon túli, Kárpát-medencei magyar ifjúság tagjai körében, és sajnos szerte a világban, a magyar önazonosságtudat, identitás számos veszélynek van kitéve. Fontos, ahogy azt a Stratégia is kiemeli, hogy minden érintett szakterület bevonása, továbbá a központi kormányzati szakpolitikák és cselekvések koordinációja mellett, komplex módon, a határon túli magyar fiatalok számára, figyelemmel a Stratégiára, a Magyar Állam segítséget nyújtson magyarságuk megéléséhez. A határon túli magyarságot képviselő magyar ifjúsági szervezetek e veszély tudatában vannak, például Dél-Baranyában és nyugaton, épp' ezért azt kérik, hogy a Kormány, nem feltétlenül közvetlen anyagi forrással, hanem akár más módon, szakmai, módszertani háttérrel biztosítva, vagy humán erőforrással, például ösztöndíjprogram keretében, tárgyi eszközökkel támogassa helyben az anyanyelvi oktatást, óvopedagógusaik és tanáraik továbbképzését, magyar nyelvű tankönyvek beszerzését. Erdélyben és más Kárpát-medencei régiókban határozott igény mutatkozik a magyar bölcsődékre és anyanyelvű szak- és sportakadémiai képzésre és tehetséggondozásra.

8) A nyugati magyarság is előbbihez igazodó igényeket fogalmaz meg. Azt kéri, hogy a Kormány a közösségeit baba-körök, óvodák létesítésével, anyanyelvi tanárokkal (különösen a magyarul már nem tudó fiatalok tanítása érdekében), hétvégi magyar iskoláit tanárral és az ott szolgáló tanárok továbbképzésével,

magyar nyelvű tankönyvekkel támogassa. Magyar népművészeti és regös csoportok támogatását szorgalmazza, utóbbit elsősorban a képi, hangzóanyaggal és tanárokkal; továbbá a magyarul már nem tudó fiatalok számára elérhető, ír vagy izraeli minta alapján kidolgozott honismereti, illetve a Külföldi Magyar Cserkészszövetség képviselői által kidolgozott középiskolai és gyakoronoki, valamint a 18. életévüket betöltött magyar fiatalok számára anyanyelvet oktató és a magyar műveltséget közvetítő program támogatását kéri.

- 9) Támogatni, illetve bővíteni kell a Kárpát-medencei, határon túli magyarság, magyar ifjúság megélhetési, különösen munkavállalási lehetőségeit, a családalapítási és gyermekvállalási, szülőföldön maradási hajlandóságát; ezek hosszútávon a magyar nemzet Kárpát-medencei megmaradásának kulcsai. Ezzel szoros összefüggésben ösztönözni kell az anyaországi, magyar tulajdonú tőke Kárpát-medencei, határon túli beruházásait, a határon túli magyar tulajdonú vállalkozásokkal szoros együttműködését. Fel kell hívni e magyar tőke tulajdonosai figyelmét, hogy e területen mindenekelőtt nemzetpolitikai célokat szolgálnak, és e célokra tekintettel felelősségük kiemelkedő, előttük határon túli működésük során a társadalmi, összmagyarság iránti felelősségvállalás új lehetőségei nyílnak meg. Befektetések sikerét a szülőföldjén élő, szakképzett és több nyelven, így különösen a többségi nemzet nyelvét és a magyar nyelvet is jól beszélő magyar munkaerő, beszállítói kör hatékonyan képes támogatni; ezen felül pedig a befektetések révén új piacokat is megszereznek, és az anyaországi és határon túli magyarság körében további rekláértékre és népszerűsége tesznek szert.
- 10) A magyar tőke tulajdonosai határon túli, Kárpát-medencei gazdasági tevékenységük kifejtése során, tiszteletben tartva természetesen a helyben érvényes és hatályos szabályokat, vegyék figyelembe üzleti kapcsolataik kialakításakor, és különösen a helyben alkalmazott munkaerő kiválasztásakor és alkalmazásakor a Kárpát-medencei, határon túli magyarság, magyar ifjúság érdekeit.

- 11) 2013 tavasszal történt kárpátaljai magyarellen es cselekményekről Lendván, 2013. május 25-én a MIK Állandó Bizottság, a MIK ÁB tagjai a kárpátaljai MIK ÁB-tag részletes beszámolója keretében kaptak tájékoztatást. Itt merült fel, indokolt a MIK és annak tagszervezetei részéről a Kárpát-medencei és más európai nemzeti kisebbségekkel való kapcsolatfelvétel és szoros viszony kialakítása – például a több szempontból a kárpátaljai magyarsághoz hasonló sorban élő kárpátaljai ruszin kisebbségre tekintettel. E kapcsolatfelvétel célja szövetségeket találni szerte Európában, olyan közösségek tagjai között, akik megélték a magyarsághoz hasonló történelmi tapasztalatokat.⁸ A határon túli, Kárpát-medencei magyar szervezetek a magyar közösségek önrendelkezési és autonómiaigényét [nem utolsó sorban nemzetközi szinten is] támogatni kész partnerkapcsolatai, továbbá hasonló történelmi tapasztalatot nyugvó Kárpát-medencei és európai szintű szövetségi hálózat létrejöttét ösztönözni, megerősödését segíteni kell.
- 12) Elmúlt évszázadokban a történelmi egyházak a magyarság megmaradása érdekében kifejtett munkája történelmi teljesítmény volt, alappal élveznek tehát a magyarság körében, szerte a világban megbecsülést. Ösztönözni kell a történelmi egyházakat, hogy a világ magyarsága és magyar ifjúsága szolgálatában végzett tulajdonképp' átvállalt feladatellátás mellett személyi és tárgyi lehetőségeik függvényében végezzék el az anyaország határain túl a magyar nyelvű lelkipásztori szolgálatot is minden egyes magyar közösségben, ahol erre igény van.
- 13) A határon túli, Kárpát-medencei magyar ifjúsági szervezetek többsége elsősorban évenkénti működési, ha lehetőség van rá, úgy törvény vagy szerződés alapján biztosított anyaországi támogatás iránti igényt fogalmaz meg; e mellett azt is szorgalmazza, hogy a Magyar Állam létesítsen közösségi, európai pályázati források önrészt kölcsön- és/vagy hitel –alakjában biztosító anyaországi civil Alapot. Továbbá azt szorgalmazza, hogy a Kormány az anyaországi forrásokra való közvetlen pályázást, rendelkezésre álló források közvetlen lehívását is tegye lehetővé.
- 14) A MIK a vukovári konferenciaülésén a régiós beszámoló elfogadása során célként határozta meg, hogy a közösségi, európai forrásokat, különösen az FLP forrásait a következő tervezési időszakban minél nagyobb arányban az államhatárokon átváltozó és a Kárpát-medencei magyar közösségeket megerősítő magyar ifjúsági együttműködések fejlesztésére, továbbá ha mód kínálkozik arra, működtetésére használja fel Magyarország, tiszteletben tartva az e forrásokra vonatkozó közösségi szabályokat.
- 15) Erdély magyar ifjúsági szervezetei rendelkeznek szükséges személyi és tárgyi feltételekkel, így rendelkezésre áll a szakmai/szakértői háttér, számos önkéntes, jó munkaerő, irodahálózat. Az erdélyi magyar ifjúsági és sportkoncepció (stratégia) viszont hiányzik, e koncepció (stratégia) megalapozott elkészítése érdekében Erdély a Kormány támogatásával, annak koordinációja mellett rendszeres erdélyi magyar ifjúsághoz kutatás lebonyolítását szorgalmazza (ez összefügg az 1.2. pontban foglalt intézkedéssel, és a végrehajtás kiterjeszthető valamennyi magyar lakta közösségre).

⁸ <http://magyarifjusagikonferencia.eu/hir/a-szekely-nemzeti-tanacs-nyilt-levele/>

IFJÚSÁGI SZOLGÁLTATÁSOK RENDSZERE MUNKACSOPORT

SZAKMAI VEZETŐ:	Szabó Beáta
TAGLÉTSZÁM:	35 fő (23 szerv/szervezet)
MUNKACSOPORTBAN KÉPVISELT SZERVEZETEK MEGOSZLÁSA	Civil 9 Állami: 14
ÜLÉSEK SZÁMA:	2
INTÉZKEDÉSEK SZÁMA:	3

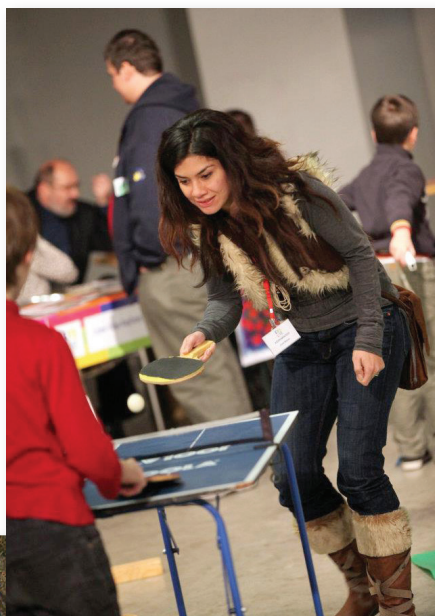
Ifjúsági szolgáltatások rendszere munkacsoportban képviselt szervezetek:

Állami szervek/szervezetek	Civil szervezetek
EMMI Felzárkózási Fejlesztések Főosztálya	Alternatíva Egyesület
EMMI Ifjúságügyi Főosztály	Duna-Körös-Maros-Tisza Eurorégió Ifjúsági Szövetsége
EMMI Közművelődési Főosztály	Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzati Társaság
EMMI Kulturális Fejlesztési, Örökségvédelmi és Igazgatási Főosztály	Hallgató Önkormányzatok Országos Konferenciája
KIM Miniszteri Kabinet	JÁSZKERÜLET Nonprofit Kft. - Városi Könyvtár Jászberény
KIM Területi Államigazgatás Fejlesztésével Kapcsolatos Feladatok Ellátásáért Felelős Helyettes Államtitkári Titkárság	Kapocs Alapítvány
KIM Területi Közigazgatás-fejlesztési Főosztály	Magyar Ifjúsági Konferencia
Nemzeti Agrárszaktanácsadási, Képzési és Vidékfejlesztési Intézet	Magyarországi Evangélikus Egyház, Gyermek- és Ifjúsági Osztály
Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet	Nemzeti Ifjúsági Tanács
Nemzeti Munkaügyi Hivatal	
Országos Egészségfejlesztési Intézet	
VM Stratégiai Főosztály	
VM Vidékfejlesztési Főosztály	
Zánka - Új Nemzedék Központ Kft., Ifjúsági-szolgáltatási Igazgatóság	

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ A MUNKACSOPORTHOZ RENDELTE INTÉZKEDÉSEKHEZ KAPCSOLÓDÓAN

A munkacsoportban lefolytatott párbeszéd alapján az ifjúsági szolgáltatások rendszerére a következő általános ajánlás fogalmazódott meg.

Az ifjúsági korosztály tagjainak felnőtté, aktív, felelős állampolgárrá válásának, társadalmi beilleszkedésének segítése érdekében szükséges, hogy a korosztály igényeihez igazított, mindenki számára elérhető, magas minőségű szolgáltatások álljanak a fiatalok rendelkezésére. Szükséges feltérképezni a fiatalokkal foglalkozó különböző szakterületek, ágazatok korosztályt érintő feladatellátásának színtereit, a szolgáltatásaik típusát. Kiemelt jelentőségű a fiatalokkal foglalkozó szakterületek, ágazatok intézményi, szolgáltatási, illetve önkormányzati és fejlesztéspolitikai szintű együttműködése alapjainak megerősítése, szolgáltatásainak, fejlesztéseinek összehangolása. A fenti célok megvalósításának előfeltétele az ifjúsági szakterület intézményeinek és szolgáltatásainak standardizálása, amely egy ifjúságfejlesztési szakmai minőségügyi rendszer (sztenderdek, működési normák, eljárásrendek) kialakításával lehetséges.

javasolt beavatkozási területek:

- 1) Szolgáltatási térkép készítése a fiatalok számára elérhető, különböző ágazatok által biztosított szolgáltatásokról, a területi megoszlás láthatóvá tétele a szolgáltatáshiányos területek meghatározása érdekében.
- 2) Az ifjúsági szolgáltatások minőségügyi kritériumrendszerének meghatározása.
- 3) Az ágazatok közötti igazgatási és területi együttműködések ösztönzése, a különböző szolgáltatási hálózatok összekapcsolása a komplex szolgáltatások biztosítása, valamint a jobb elérhetőség érdekében.
- 4) Az ifjúsági szolgáltatások magas minőségének biztosítása, a hálózatok együttműködésének ösztönzése, a szakemberek továbbképzési igényének kielégítése érdekében országos szintű szakmai-módszertani szolgáltatás biztosítása.

IFJÚSÁGI SZOLGÁLTATÁSOK RENDSZERE MUNKACSOPORT HATÁSKÖRÉBE UTALT INTÉZKEDÉSEK, EREDMÉNYEK:

KORMÁNYHATÁROZAT SORSZÁMA:	3.1
INTÉZKEDÉS ELNEVEZÉSE:	Támogatni kell az ifjúsági korosztály igényeinek megfelelő, egységes és átfogó szolgáltatási rendszer kialakítását, amely az iskolarendszerű képzésben résztvevő diákok iskolai sikerességét, életpálya tervezésük folyamatát széleskörű programok révén segíti elő.
INTÉZKEDÉS RÖVID TARTALMA:	
A konstrukció célja az „Ifjúság.hu a sikeres nemzedékért – Átfogó ifjúsági szolgáltatásfejlesztés a közoktatásban tanuló diákok esélyegyenlőségének növelése érdekében” című kiemelt projektjavaslat előzetes nevesítéséről szóló 1278/2012. (VIII. 6.) Korm. határozat értelmében – a kormányzati ifjúságpolitikai stratégiai célokkal összhangban – az ifjúsági korosztály igényeinek megfelelő, egységes és átfogó szolgáltatási rendszer kialakítása, amely az iskolarendszerű képzésben résztvevő diákok iskolai sikerességét, életpálya tervezésük folyamatát széleskörű programok révén segíti elő.	
VÁRT EREDMÉNY:	
A magyar ifjúsági korosztály igényeinek megfelelő, egységes állami szolgáltatási rendszer kialakítása, amely információnyújtással, ismeretek átadásával, közvetítésével, képzésekkel és tanácsadással, kulturált szabadidő eltöltési lehetőségekkel, az ezekhez való egyenlő hozzáférés biztosításával, az iskolarendszerben elkallódó tehetségek felkutatásával hozzájárul az iskolai lemorzsolódás csökkentéséhez, a sikeres életkezdet és egyéni életpálya építés támogatásához, társadalmi szerep- és felelősségvállalás kialakulásához és a nemzeti identitás erősítéséhez.	

MEGVALÓSULT EREDMÉNYEK:

A TÁMOP 3.3.12-12 - „Ifjúság.hu a sikeres nemzedékért - Átfogó ifjúsági szolgáltatásfejlesztés a köznevelésben tanuló diákok esélyegyenlőségének növelése érdekében” című támogatott projekt kedvezményezettje a Zánka - Új Nemzedék Központ Kft.

3.1-ES INTÉZKEDÉS MEGVALÓSÍTÁSÁRA FORDÍTOTT ANYAGI ERŐFORRÁSOK MÉRTÉKE:

Intézkedés sorszáma	Felelős minisztérium	Megvalósítás forrása	Összeg (e Ft)
3.1	KIM, EMMI	TÁMOP 3.3.12	3 000 000

AJÁNLÁSOK A MUNKACSOPORT RÉSZÉRŐL AZ 3.1-ES INTÉZKEDÉSRE VONATKOZÓAN:

- 1) A **TÁMOP-2.2.2-12/1-2012-0001** azonosítószámú, „**A pályaorientáció rendszerének tartalmi és módszertani fejlesztése**” című kiemelt projekt illeszkedésének és lehatárolásának figyelembevétele, a diákokkal való kapcsolattartás, és az online és offline tájékoztatás esetében az intézkedések összehangolása, online felületek közötti kapcsolat definiálása, az online és/vagy telefonos tanácsadás terjesztése, az ezzel kapcsolatos képzések fejlesztése és minőségbiztosítása, hálózati együttműködés erősítése.
- 2) Figyelmet érdemel a friss diplomások kultúrahordozó értéke, valamint kultúra fogyasztásának fenntartása, helyi közösségi integrációjuk elősegítése érdekében bevonásuk, integrálásuk a helyi kulturális programokba.
- 3) **Fontos a** különböző szolgáltatások szakterületi, korosztályi szinergiájának erősítése, a párhuzamos működés csökkentése érdekében erőforrástérkép készítése, a felkereső ifjúsági munka jelentőségének növelése, szolgáltatások elérésének biztosítása az oktatási intézményeken kívül.

KORMÁNYHATÁROZAT SORSZÁMA:	3.4
INTÉZKEDÉS ELNEVEZÉSE:	Tovább kell támogatni az Integrált Közösségi és Szolgáltató Terekhez (IKSZT) kapcsolódó ifjúságfejlesztési programokat, valamint a helyi ifjúsági szolgáltatások fejlesztését szolgáló megyei szintű mentorhálózat működését.
INTÉZKEDÉS RÖVID TARTALMA:	
Pályázati úton biztosítani kell az Integrált Közösségi és Szolgáltató Terek, valamint a helyi ifjúsági szolgáltatások fejlesztését és támogatását szolgáló megyei mentorhálózat folyamatos működését. Fel kell tárnai az együttműködés lehetőségeit az érintett tárcák, szakterületek között a hatékony programmegvalósítás érdekében.	
VÁRT EREDMÉNY:	
A települési, ifjúsági munka szakmai támogatása tervezhető módon, a hálózati erőforrásokat kiaknázva valósul meg, amelyben az érintett szakmai civil szervezetek, a megyei önkormányzatok és a kormányzat ifjúság szakmai szolgáltatója az Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet Ifjúsági Igazgatósága, valamint az ifjúság.hu projekt keretében felállítandó hálózat elemei együttműködnek. 19 megyében, és számos kistélepülésen folytatódhat és erősödhet meg a megkezdett ifjúsági, közösségfejlesztési folyamat.	

1. A 635 nyertes pályázó közül **340 integrált közösségi és szolgáltató tér (IKSZT)** kezdte már meg működését. Az eddig kifizetett támogatás **13,6 Mrd Ft**.
2. A Vidékfejlesztési Minisztérium háttérintézménye, a **Nemzeti Agrárszaktanácsadási, Képzési és Vidékfejlesztési Intézet (NAKVI)** együttműködési megállapodásokat kötött:
 - a. Az **Országos Egészségfejlesztési Intézettel (OEFI - egészségfejlesztés)**,
 - b. **Nemzeti Művelődési Intézettel (NMI - közművelődés, közösségfejlesztés)**,
 - c. **Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvánnyal (MNÜA - Erzsébet-táborok népszerűsítése)**,
 - d. **Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézettel (NCSSZI - ifjúságügy, források)**.

A **megállapodások célja**, hogy 112/2009. (VIII. 29.) FVM rendelet alapján működésüket megkezdett **Integrált Községi és Szolgáltató Terek szakmai munkáját segítségük szakterületeik vonatkozásában**. Az együttműködő felek részéről folyamatos a témával kapcsolatos szakmai konzultáció, valamint közös céljuk megvalósítása érdekében tevékenységüket összehangolják, a stratégiai tervezésben, monitoring feladat ellátásában együttműködnek, és egymást a megállapodás tárgyával kapcsolatban folyamatosan tájékoztatják.

3. A NAKVI 2012 II. felétől a működésüket megkezdett IKSZT-k körében úgynevezett **Helyi Aktivációs Műhelynapokat** szervezett. A Műhelynapok célja, hogy az IKSZT-címbertokos szervezetek vezetői és munkatársai friss, aktuális információkhoz jussanak az IKSZT-szolgáltatásokkal, a projekt megvalósulásával kapcsolatosan, valamint olyan szakemberekkel, módszertani támogatókkal kerüljenek egy asztalhoz, akik a továbbiakban is segítséget tudnak nyújtani a magas színvonalú szolgáltatásaik megvalósulásához. További cél az adott régióban tevékenykedő IKSZT-k közötti kapcsolatépítés, hálózatosodás előremozdítása is. Eddig összesen hat helyszínen (Balatonmáriafürdő, Herceghút, Abasár, Szabadkígyós, Tényő és Nyírvasvári) került megrendezésre ilyen műhelynap, általában 2-3 megyét érintő lefedettséggel. **A műhelynapokon kiemelt hangsúlyt kap az ifjúságügy, az egészségfejlesztés, a kisebbségek ügyei és a jó gyakorlatok**. A rendezvénysorozat folytatódik.
4. Az IKSZT-jogcímrendeletnek megfelelően **(112/2009. (VIII. 29.) FVM rendelet)** a NAKVI akkreditált **közösségi animátor képzést** indított el az IKSZT-munkatársak részére, amelyet **101 fő végzett el** sikeresen. A képzés folytatása 2013 őszén várható. Az IKSZT-címbertokosok és munkatársak szakmai felkészítése továbbá az ún. Helyi Aktivációs Műhelyeken történik, amelyek régiós hatókörrel valósultak meg.
5. 2012. november 19-én jelent meg a **TÁMOP-3.2.3-B-12/1 „Építő közösségek” – B)** A korszerű, többfunkciós (multifunkcionális) közművelődési fejlesztéseket szolgáló közösségi programok, együttműködések, új tanulási formák kialakulásának elősegítése c. pályázat. Ennek A) komponense az IKSZT-k, a B) komponense az Agóra és Agóra Pólus intézmények tartalom- és szolgáltatásfejlesztésére összesen 700 M Ft forrást, a C) komponens módszertani fejlesztésre 300 M Ft-ot biztosít. A benyújtott pályázatok elbírálás alatt állnak.
6. A kötelezően biztosítandó szolgáltatások rendszerével az **IKSZT-típusú közösségi terek** jelentősen segítik a vidéki térségek közszolgáltatásokkal való ellátottságát: új szolgáltatásként jelent meg
 - **a fiatalokkal való tudatos foglalkozás** ≈ 500 településen,
 - **közművelődési tevékenységek** ≈ 200 településen,
 - **közösségfejlesztési folyamatok** indulnak ≈ 400 településen,
 - **tankör jellegű, a fiatalok iskolai felkészítést szolgáló program** ≈ 80 településen,
 - **0-5 éves kisgyermekeknek szóló, korai fejlesztést célzó programok** ≈ 150 településen.

3.4-ES INTÉZKEDÉS MEGVALÓSÍTÁSÁRA FORDÍTOTT ANYAGI ERŐFORRÁSOK MÉRTÉKE:

Intézkedés sorszáma	Felelős minisztérium	Megvalósítás forrása	Összeg (e Ft)
3.4	EMMI, VM	EMVA	27 400 000
		EMMI fejezet, 20/15/03/04 fejezeti kezelésű előirányzat TÁMOP 3.2.3.B-12/1	10 449 928
		- A) és B) komponens	700 000
		- C) komponens	300 000

AJÁNLÁSOK A MUNKACSOPORT RÉSZÉRŐL A 3.4-ES INTÉZKEDÉSRE VONATKOZÓAN:

- 1) **Együttműködések bővítése** országos szinten az Oktatókutató és Fejlesztő Intézettel, egyházakkal, egyházi ifjúsági munkát végző szervezetekkel.
- 2) Szakmai találkozók szervezése, IKSZT-munkatársak felkészítése országos szinten. Szükséges az együttműködő felek fejlesztési tevékenységének összehangolása annak érdekében, hogy a fejlesztések ki tudják fejteni egymást erősítő hatásukat, pl. az IKSZT-munkatársak számára rendeletben előírt kötelező képzések területén.
- 3) Források meghatározása kifejezetten az IKSZT-k munkájának tartalmi (programok, képzések stb.) támogatására.
- 4) Források meghatározása a korábban működő IKSZT mentorhálózatra, akár meghívásos pályázat kiírása ennek betöltésére.
- 5) A meglévő VM és NAKVI együttműködési megállapodások felülvizsgálata, új célok meghatározása, szorosabb együttműködés kezdeményezése, új partnerek keresése.
- 6) A partnerek közötti kommunikáció ösztönzése, javítása az IKSZT-k megfelelő szakmai támogatása érdekében.
- 7) **A Nemzeti Pályaorientációs Portálhoz (TÁMOP-2.2.2-12/1-2012-0001 „A pályaorientáció rendszerének tartalmi és módszertani fejlesztése” című kiemelt projekt) való hozzáférés, és a foglalkozás-bemutató eszközök rendelkezésre állásának biztosítása az IKSZT-ben**, ennek érdekében infrastrukturális fejlesztés szükséges. A Nemzeti Pályaorientációs Portálon található eszközök a diákok által önállóan is használhatóak, azonban emellett fontos, hogy olyan szakemberek segítsék a fiatalokat, akik szakszerű iránymutatást tudnak nyújtani ezen eszközök használatához, és rendelkeznek – pl. a Nemzeti Munkaügyi Hivatal által biztosított alapozó pályaorientációs képzés révén – alapvető pályaorientációs ismeretekkel. Ezért kiemelten fontos a szakemberfejlesztés és a hálózatépítés területe, az online felületek közötti kapcsolat definiálása, az online és/vagy telefonos tanácsadás terjesztése, az ezzel kapcsolatos képzések fejlesztése és minőségbiztosítása, hálózati együttműködés erősítése.
- 8) Szükséges a **humán erőforrás kapacitásának és képzettségi színvonalának emelése** a közművelődésen túl, **speciálisan az ifjúságra fókuszálva**. Kiemelten fontos az IKSZT munkatársainak képzése, szakmai ismereteinek bővítése az alábbi területeken: **forrásszerzési kompetenciák, releváns támogatási források azonosítása** (NEA, LEADER források, Zöldforrás), valamint a **hátrányos helyzetű fiatalokkal végzett ifjúsági munka hatékonyabbá tétele**

érdekében érzékenyítő képzések megvalósítása. Ennek érdekében javasolt az Egyenlő Bánásmód Hatósággal való együttműködés kezdeményezése.

- 9) Új, innovatív módszerek és eszközök bevezetésére van szükség a fiatalokkal való kapcsolat-tartásban. A közösségi terek a település nagyságához viszonyítva jelenjenek meg.
- 10) A mindenkori kormány érje el, hogy a vállalati szektor járuljon hozzá, az önkormányzatok pedig segítsék az ifjúsági közösségi terek fenntartását és további fejlesztését.
- 11) Kapcsolatfelvétel és együttműködés kiépítése az IKSZT-k és a felsőoktatási intézmények karrierirodái között közös továbbképzéseken való részvétel lehetőségnek bővítése és a Diplomás Pályakövetési Rendszer adatainak pontosítása érdekében.

KORMÁNYHATÁROZAT SORSZÁMA:	4.2
INTÉZKEDÉS ELNEVEZÉSE:	A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvényben megfogalmazott kötelezően ellátandó feladatok körében, különös tekintettel a 13. § (1) bekezdés 15. pontja szerinti sport, ifjúsági ügyek kapcsán pontosan meg kell határozni az önkormányzat által ellátandó feladatok, nyújtandó szolgáltatások körét, a feladat-ellátási folyamat szabályozását és a feladatellátáshoz szükséges személyi, tárgyi és anyagi feltételrendszert. A kistérségi szintű ifjúsági koordinátori modell-program tapasztalataira építetten folytatni kell az ifjúságügyi intézményrendszer kistérségi szintjének kialakítását.
INTÉZKEDÉS RÖVID TARTALMA:	
<p>A megkezdett folyamatok folytatásaként ki kell alakítani a kistérségi ifjúsági koordinátorral szembeni szakmai-minőségi követelményrendszert. Az eddigi modell-programok módszertanát mások számára elérhetővé kell tenni. Intézményi beágyazódása érdekében a közigazgatási ágazattal együttműködést és közös támogatási rendszert szükséges kialakítani.</p> <p>A kistérségi szintű ifjúsági koordinátori modell-program tapasztalatai alapján ki kell dolgozni és el kell indítani a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény kapcsán megfogalmazott, kötelező feladatokkal, szolgáltatásokkal összhangban, ifjúságügyi intézményrendszer kistérségi szintjének kialakítását.</p>	
VÁRT EREDMÉNY:	
A modellprogram tapasztalataira építetten folytatódik a program, amelynek eredményeképpen nő az ifjúsági intézményrendszer kistérségi szintjén elért fiatalok száma, és működő közösségek alakulnak.	

MEGVALÓSULT EREDMÉNYEK:

1. Összegzés készült a kistérségi szintű ifjúsági koordinátori feladatok ellátásának tapasztalatairól a nyertes projektek beszámolóí alapján. Összegejtésre kerültek a modellprogram módszertani leírásai.

4.2-ES INTÉZKEDÉS MEGVALÓSÍTÁSÁRA FORDÍTOTT ANYAGI ERŐFORRÁSOK MÉRTÉKE:

Intézkedés sorszáma	Felelős minisztérium	Megvalósítás forrása	Összeg (e Ft)
4.2	EMMI, KIM, BM	EMMI fejezet, 20/15/03/04 fejezeti kezelésű előirányzat	50 000

AJÁNLÁSOK A MUNKACSOPORT RÉSZÉRŐL A 4.2-ES INTÉZKEDÉSRE VONATKOZÓAN:

- 1) Ágazati jogszabályt (ifjúsági törvényt) **kell alkotni annak érdekében, hogy az önkormányzati ifjúsági feladatok eredményesen megvalósíthatóak és betarthatóak legyenek.** Ebben konkrétan meg kell határozni, hogy az önkormányzatok milyen feladatokat lássanak el az ifjúsági ügyek területén.
- 2) A fejlesztéseknek, a közigazgatási reform tükrében **a fiatalokhoz legközelebb álló döntéshozatali szinteken kell lehetőséget adni az érdekérvényesítésre.** Így **a települési szinten túl, járási és megyei szinten is működtetni, támogatni kell ifjúsági érdekképviselői rendszereket.**
- 3) Támogatni kell egy országos szintű szakmai-módszertani szolgáltató létrehozását és működtetését. Összehangoltan a megkezdett ifjúsági folyamatokkal és a célcsoportot segítő párhuzamos hálózatokkal.
- 4) Támogatni, ösztönözni kell az önkormányzatok érdekeltségét az ifjúsági feladatok ellátásában (pl. a korábbi BM-es pályázatokhoz, vagy a közművelődési érdekeltségnövelő pályázathoz hasonló pályázati rendszer, ifjúsági feladatok magas szintű ellátását elismerő rendszer).
- 5) A **TÁMOP-2.2.2-12/1-2012-0001** kiemelt projekt kapcsolódása a kistérségi ifjúsági szolgáltatásokhoz, szoros együttműködés a kiemelt projektben közreműködő szakemberek és a kistérségi szakemberek között, szolgáltatások rendszerének összehangolása.
- 6) Az önkormányzatok bevételeik valamely százalékát célzottan fordítsák ifjúsági célú feladatok ellátására, továbbá a vállalatok legyenek érdekeltek a fiatalok támogatásában.

TANULÁS, ÉLETPÁLYA, ÖNÁLLÓ EGZISZTENCIA MEGTEREMTÉSE
MUNKACSOPORT

SZAKMAI VEZETŐK:	Kucsera Tamás Gergely
TAGLÉTSZÁM:	45 fő (33 szerv/szervezet)
MUNKACSOPORTBAN KÉPVISELT SZERVEZETEK MEGOSZTLÁSA	Állami: 20 Civil: 13
ÜLÉSEK SZÁMA:	3
INTÉZKEDÉSEK SZÁMA:	11 db

Tanulás, életpálya, önálló egzisztencia megteremtése munkacsoportban képviselt szervezetek:

Állami szervek/szervezetek	Civil szervezetek
BM Nemzeti Bünmegelőzési Tanács	AGRYA
Diákhitel Központ Zrt.	Fiatalközvetítő Országos Szövetsége
EMMI Családpolitikai Főosztály	Habitat for Humanity Hungary
EMMI Felsőoktatási Főosztály	Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája
EMMI Felzárkózási Fejlesztések Főosztálya	Ifjúsági Koordinációs és Szolgáltató Egyesület
EMMI Fogyatékosügyei Főosztály	Ifjúságsegítő Műhely
EMMI Ifjúságügyi Főosztály	Kapocs Alapítvány
EMMI Közgyűjteményi Főosztály	Magyar Ifjúsági konferencia
EMMI Közművelődési Főosztály	MKPK Ifjúsági Bizottsága
EMMI Köznevelés-fejlesztési Főosztály	Munka Világa Közhasznú Egyesület
HM Miniszteri Kabinet	Munkástanácsok Országos Szövetsége
KIM Miniszteri Kabinet	Nemzeti Ifjúsági Tanács
Magyar Művészeti Akadémia	Századvég Politikai Iskola Alapítvány
Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet	
Nemzeti Munkaügyi Hivatal	
NFM Infokommunikációs Projektmenedzsment Főosztály	
NGM Foglalkoztatási Programok Főosztály	
NGM Regionális és Kárpát-medencei Vállalkozás-fejlesztési Főosztály	
NGM Szakképzési és Felnőttképzési Főosztály	
Zánka - Új Nemzedék Központ Kft. Ifjúsági-szolgáltatási Igazgatóság	

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ A MUNKACSOPTHOZ RENDELT INTÉZKEDÉSEKHEZ KAPCSOLÓDÓAN

A munkacsoport háromszor ülésezett: 2013. április 24-én, május 15-én és június 5-én. Az alábbi jelentés az üléseken elhangzottak, valamint a munkacsoport tagjainak e-mailben elküldött szakvéleményein alapul. A jelentés a következőképpen épül fel: először egy rövid, strukturált szövegben összefoglaló jelleggel kiemeljük a munkacsoport által legfontosabbnak vélt feladatokat és teendőket, majd pedig ismertetjük azokat az intézkedéseket, amelyekkel kapcsolatban – az általános javaslatokon túl – konkrét javaslatokat és 2020-ig előírányzott fejlesztési irányokat is fel tudunk vonultatni a közös munka eredményeképp. A fejlesztési irányok minden esetben a felelős kormányzati szervtől származnak, és a várható fejlesztések fő kontúrjait vázolják fel, míg – az iránymutatásként, ám az érintett szaktárca számára nem kötelezően megvalósítandó feladatként megfogalmazott – javaslatok a munkacsoport közös munkájának eredményeként születtek.

Horizontális célok

A feladatkörbe utalt intézkedések az ifjúságügy általános társadalompolitikai környezetére vonatkozó legfontosabb ajánlások megtételére predesztinálták a munkacsoportot. Legalapvetőbb **horizontális célként a fiatalok kulturális és szociális** (hozzáférésembeli, minőségbeli és lehetőségbeli) **egyenlőtlenségeinek mérséklése** jelenik meg, ez a szempont valamennyi javasolt intézkedés háttérében megjelenik, és egyértelműen össztársadalmi célként kell erre tekinteni, hiszen mind a társadalmi kohézió, mind a gazdasági fejlődés szempontjából kiemelt jelentőséggel bír a fiatalok sikeres társadalmi integrációja. Az EMMI ennek érdekében a 2014-2020 közötti fejlesztési időszakban határozottan támogatja az életpálya-tanácsadási szolgáltatás teljesebb kiépítésére és a kulturális szegénység csökkentésére szolgáló törekvéseket.

Kiinduló premisszáink a következők: Az elmúlt két és fél évtizedben az ifjúságügyi tárca helye és súlya a kormányzati szervezetrendszerben nem tette lehetővé céljai és feladatai hatékony ellátását. **Az ifjúságpolitika horizontális szakpolitika.** Ezek miatt a korábbiakhoz képest, természetesen a szükséges erőforrások hozzárendelése mellett, **hangsúlyosabb szerepet kell kapnia.** Ehhez azonban az is fontos, hogy mind a döntéshozók, mind az ifjúságpolitika megvalósítói, koherens képpel rendelkezzenek az ifjúságról és az ifjúságpolitika céljairól. Ezért kiemelendő, hogy (amint az a Nemzeti Ifjúsági Stratégia erőforrás-szemléletű hangsúlyaiából is következik) **az ifjúságpolitika** párhuzamba vonható a fejlesztéspolitikával, pontosabban éppen **az emberi erőforrások fejlesztéseként írható le**, és átfogó célja a szocializáció, a társadalmi beilleszkedés, a civil tudatosság, a személyes fejlődés és kiteljesedés, valamint ezekkel összefüggésben a munkaerő-piaci integráció támogatása az ifjúsági életszakaszban (természetesen szorosan összehangolva az azt megelőző életszakaszokra vonatkozó politikákkal).

Tekintettel arra, hogy mind az uniós, mind a magyar ifjúságpolitikában kiemelt kérdésként merül fel a fiatalokat sújtó munkanélküliség, a munkacsoport is határozottan foglal állást az ifjúsági korcsoportba tartozók munkaerő-piaci integrációjának elősegítése mellett. A fiatalok sikeres munkaerő-piaci elhelyezkedésének feltétele az, hogy a munkavállaló versenyképes általános és szakképzéssel rendelkezzen.

A javaslatok értékelése és értelmezése során nem szabad azt sem elfelejteni, hogy a legfontosabb ilyen irányú intézkedéseknek már az ifjúsági életszakasz előtt meg kell kezdődniük, ezért fontosnak tartjuk jelezni, hogy – noha a munkacsoport feladatköréből adódóan ezekre nem utal – az egyenlőtlenségeket csökkentő intézkedések struktúrában való szemlélete is elengedhetetlen, hiszen **az ifjúságügy sikeressége a gyermekügy sikerességén is múlik.**

Egy sikeres ifjúságúgyhoz jól képzett szakemberek sora is elengedhetetlen, ezért a munkacsoport

határozottan támogatja az ifjúságsegítő/ifjúságfejlesztő alapszak bevezetését és ezzel összefüggésben említett alapszakon végzettséget szerzők foglalkoztathatóságának elősegítését.

A munkacsoport megbeszélései során határozott igény merült fel az önkormányzati ifjúságügy-kezelés jogszabályi környezetének egyértelműsítésére is: a kötelező ifjúsági feladatok és a nyújtható szolgáltatások rendszerének – a munkacsoport által is mérlegelt, és a következőkben kifejtendő szempontokat is figyelembe vevő – harmonizálása szükséges, és az előírt feladatok elvégzésének ellenőrzése, valamint a nyújtható szolgáltatások ösztönzése. Ezzel összefüggésben fontosnak tartjuk, hogy – kellő központi koordináció mellett – **az ifjúságügyben hangsúlyosan érvényesüljön a szubszidiaritás elve**, hiszen a helyi sajátosságok ismerete és az azokra való reflexió természetesen helyi szinten tud a leginkább hatásos lenni. Ehhez azonban érdekeltté kell tenni a helyi szerveket (önkormányzatokat, iskolákat, civil és egyházi szervezeteket) az egymással, valamint a kormányzattal történő együttműködésre. Az együttműködésben emellett érdemes lehet megerősíteni a NIT szerepét, **amellyel** - mint az ifjúsági érdekképviselőt kiemelt szervezetével – **a kormányzati együttműködés formalizálása is kívánatos lehet**. Mindezekkel párhuzamosan, a cselekvési tervben foglalt célok melletti elkötelezettség növelése érdekében felmerült egy kifejezetten ezzel kapcsolatos állami kitüntetés létrehozásának lehetősége is.

Általános javaslatként fogalmazódott még meg **az egyes intézkedésekhez kapcsolódó (hazai és nemzetközi) jó gyakorlatok adatbázisának kialakítása** és a megvalósíthatóságok mérlegelése.

Szintén általános javaslat **a célcsoportok pontos kijelölése a különböző intézkedések során**, amely – az EU-s források lehető legszélesebb körű feltérképezésével és kihasználásával – a célzott intézkedések hatékonyabb és hatásosabb kivitelezését eredményezheti.

Integrált megközelítésre van szükség, az ágazati politikák, például a képzés szervezése, a regionális gazdaságfejlesztés, a foglalkoztatás-bővítés, az ifjúságpolitika és a népesedéspolitika eszközrendszerének összehangolása terén. Jelenleg az ágazati politikák elhatárolódnak, minisztériumokhoz, államtitkárságokhoz kötődnek, s az egyes részterületeken tett intézkedések nem egyszer kedvezőtlenül befolyásolják más ágazati politikák sikeres érvényesülését.

A főbb javaslatok tematikus kifejtése

A következőkben áttekintő jelleggel röviden összegezzük a különböző célokhoz kapcsolódó javaslatokat – a pontos javaslatok az intézkedések felsorolásánál láthatók, e fejezet csak kiemelni tud néhány jelentősebb, olykor több specifikus intézkedéshez is kapcsolható javaslatot. A csoportosítás így itt nem az intézkedések, hanem az azok által lefedett témák alapján történik.

Oktatási intézményrendszer

Az oktatással-neveléssel kapcsolatos feladatokra vonatkozó általános javaslatként fontos kiemelnünk, hogy a nemformális és informális tanulási formák, mint új tanulási lehetőségek jelentős szerepet töltenek be az oktatási rendszer eredményességében, ezért javasoljuk ezeknek minél szélesebb körű integrálását az oktatási rendszerbe, hiszen ez nemcsak a tanulási kedv emeléséhez járulhat hozzá, de mindazokat a szociális, kommunikációs és gondolkodásbeli elemeket is fejlesztheti, amelyek a sikeres munkaerő-piaci integrációhoz elengedhetetlenül szükségesek. Ezen tanulási formák elterjesztése révén az oktatási és a kulturális intézményrendszer közötti együttműködés új útjai kerülhetnek kiépítésre.

Szintén általános javaslat **a nyelvtudás szintjének további emelése** – ehhez a köz- és a felsőoktatás összehangolása, motiváció és lehetőségek teremtése, valamint a munkaerő-piaci igények ilyen szempontú figyelembe vétele szükséges.

Általános iskola

Indokolt az állampolgári és életvezetési kötelező modul bevezetése, a pedagógiai programba történő beépítése. A pedagógusképzést és pedagógus-továbbképzést is bővíteni kell a szükséges ismeretek hatékony átadása érdekében. Szükség van továbbá a fejlesztő pedagógia (pl. a gyógy-pedagógia) kiemelt támogatására; e körben a kormányzat figyelmét fel kell hívni arra is, hogy mihamarabb orvosolja a pedagógusképzés területén tapasztalható, fejlesztő pedagógia kárára megvalósult hangsúlyeltolódást. Az általános iskola záró szakaszában megfelelő időkereteket és eszközöket kell biztosítani a készségtárgyak, művészeti tárgyak, a technika oktatásához és a pályaorientációhoz (ez utóbbihoz a Nemzeti Munkaügyi Hivatal által speciálisan célcsoportokra - pl. korosztály szerint - fejlesztett pályaorientációs eszközök biztosítanak lehetőséget).

Középiskola

Indokolt a közismereti tárgyak körében a **munkapiaci sikerességet és a vállalkozási tevékenységet támogató modul bevezetése**. Célunk, hogy a közoktatásból tudatos munkavállaló fiatalok lépjenek ki, akik nemcsak nyitottak a vállalkozásra, hanem az ehhez szükséges humán és szakmai kompetenciákkal rendelkeznek, illetve meg van a lehetőségük ezek fejlesztésére (mind a szakképzések, mind a felsőoktatás, mind a felnőttoktatás keretein belül).

Felsőoktatás

Elengedhetetlen olyan pedagógiai, szociális és ifjúságsegítői/-fejlesztői képességekkel rendelkező szakemberek (tanítók, tanárok, ifjúságsegítők stb.) képzése, akik tisztában vannak az ifjúságfejlesztés, a nemformális és informális oktatás, valamint a speciális élethelyzetű fiatalok társadalmi integrációjának elméleti és gyakorlati vonatkozásaival. Fontos a felsőoktatásba történő jelentkezési tendenciák kutatása és modellezése, valamint egy összehangolt, átjárható, egységes elismertetethez és képesítésekkel, minőségbiztosítással alátámasztott rendszer kialakítása és folyamatos szakmai monitorozása, valamint a nemzetközi mobilitás ösztönzése. Ezek mellett a munkacsoportban határozott igény merült fel a szakképzések társadalmi presztízsének és elismertségének növelésére, amely a hátrányos helyzetű fiatalok sikeres munkaerő-piaci integrációjához is fontos lépés lehet. A felsőoktatásból kikerülő fiatalok számára, képzettségüknel, kompetenciáikkal fogva nagyobb lehetőség mutatkozik sikeres vállalkozási tevékenység beindítására, működtetésére. Ehhez azonban szükséges a vállalkozói tevékenységre ösztönző felsőoktatási intézmény megléte, így különös figyelmet kell fordítani a nem gazdasági típusú szakokon is a magasabb szintű vállalkozói ismeretek oktatására. További fontos elem lehet – minden felsőoktatásban lévő hallgató számára, beleértve a fent említett szakemberek képzését is – hogy a munkaügyi szervezetek támogató rendszerét megismerjék, illetve pontos információt kaphassanak a

munkaerő-piaci helyzetről (pl. elhelyezkedési-, továbbképzési lehetőségek, stb.). További kiemelendő szempont a felsőoktatásban a szakmai gyakorlat támogatása, amely szintén segítheti a fiatalok munkaerő-piaci integrációját.

A munkacsoport

- *javasolja a kormányzatnak, hogy dolgozza ki a korai iskolaelhagyás, lemorzsolódás elleni* (NIS CST II.) *intézkedések végrehajtására vonatkozó cselekvési tervet;*
- továbbá üdvözlí az ifjúsági garanciaprogram⁹ **megalkotását**, mely az ifjúsági garancia létrehozásáról szóló európai tanácsi ajánlásnak¹⁰ megfelelően **fontos eszköze a munkaerőpiacra történő be-, illetve visszalépés sikeresebb tételének.** A munkacsoport **támogatja a 25 év alatti nem foglalkoztatott és szakképzésben/oktatásban nem résztvevő fiatalok részére az ún. ifjúsági garancia bevezetését** hazánkban. Fontosnak tartjuk a **program kiterjesztését az ifjúsági korosztályt érintő oktatás-nevelés folyamatának egészére.** Az ifjúsági garancia programjának sikeres megvalósításának fontos eleme az ifjúsági korosztályt érintő oktatási-nevelési rendszer és a munkaügyi intézményrendszer hatékony, országos és helyi szintű együttműködése, valamint olyan **komplex regionális fejlesztési programok indítása**, amelyek - főként EU-s forrásokra - támaszkodva a helyi adottságokra (erőforrások, nyersanyagok, munkaerő, piac stb.) építenek és hálózatszerűen vonják be a szakképzés intézményeit, a helyi önkormányzatot, a kkv-kat, munkaügyi szerveket;

- *javasolja a sajátos nevelési igényű fiatalok nyílt munkaerőpiacra való belépését segítő komplex fejlesztési program megalkotását;*
- *javasolja a család- és gyermekbarát szabályozások megerősítését a jogrendszerben*, különös tekintettel a Munka Törvénykönyvére;
- *javasolja a fiatalok számára a vállalkozói életpálya bemutatását, terjesztését, pozitív tartalommal történő megtöltését - olyan, már működő intézményrendszereken, szervezeteken keresztül, melyek hiteles és közvetlen csatornáként működnek a fiatalok felé (pl. az életpálya-tanácsadáshoz kapcsolódó intézményrendszer, FIVOSZ).*

⁹ „Az ifjúsági garancia célja annak biztosítása, hogy minden olyan 25 év alatti fiatal, aki elveszíti állását, illetve a tanulmányai befejezését követően nem talál munkát, mielőbb kapjon színvonalas állásajánlatot, továbbtanulhasson, illetve tanulószerszódéses gyakorlati képzésben vagy gyakornoki képzésben vehessen részt. A fiataloknak munkájuk elvesztését, illetve a formális oktatásból való kilépését követően legkésőbb négy hónappal meg kellene kapniuk ezt a lehetőséget. Az „ifjúsági garancia” célja, hogy zökkenőmentes átmenetet biztosítson az iskola és a munkahely között, hogy támogassa a munkaerő-piaci beilleszkedést, és hogy szavatolja, hogy egyetlen fiatal se rekedjen kívül” (http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/HU/lisa/136460.pdf)

¹⁰<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2012:0729:FIN:HU:PDF>

A TANULÁS, ÉLETPÁLYA, ÖNÁLLÓ EGZISZTENCIA MEGTEREMTÉSE MUNKACSO- PORT HATÁSKÖRÉBE UTALT INTÉZKEDÉSEK, EREDMÉNYEK:

KORMÁNYHATÁROZAT SORSZÁ- MA:	2.1
INTÉZKEDÉS ELNEVEZÉSE:	A fogyatékkal élő fiatalok esélyteremtése érdekében a szakkép- zési kerettantervekben meg kell jelenniük az őket segítő szem- pontoknak, és ennek alkalmazására fel kell készíteni a pedagó- gusokat.
INTÉZKEDÉS RÖVID TARTALMA:	
A TÁMOP 2.2.1 második szakaszának keretében kidolgozásra kerülnek az új országos képzési jegy- zékhez a tanítást elősegítő dokumentumok, így a kerettantervek. A szakképesítéseket, amelyekre a kerettantervek készülnek, egyeztetjük a fogyatékkal élők civil szervezeteivel. Az elkészült doku- mentumok használatára felkészítjük a pedagógusokat, és az oktatási intézmények a pedagógiai programjaik elfogadásakor meg tudják indítani a képzést.	
VÁRT EREDMÉNY:	
A fogyatékkal élő ifjúságnál a szakképesítéssel munkakört tölthet be a munkaerőpiacon.	

MEGVALÓSULT EREDMÉNYEK:

1. 75 db szakmai tantervi adaptáció készült 2 éves képzési időre rész-szakképesítésekhez, il-
letve 84 db adaptáció készült 4 éves képzési időre teljes körű szakképesítésekhez. 2013.
április 30-án szakmai egyeztetés történt az Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Nemzet-
gazdasági Minisztérium, a Nemzeti Munkaügyi Hivatal és a képző intézmények javasolt
képviselői között a speciális szakiskolák számára készült szakmai tantervi adaptációk meg-
jelentetése témában.
2. A Nemzeti Munkaügyi Hivatal Szak- és Felnőttképzési Intézet (NMH SZFI) vállalja a nemzet-
közi kitekintés elkészítését, a koncepció kidolgozásának koordinálását a speciális szakisko-
lák és a közoktatási Hídprogramok képviselőinek bevonásával.

2.1-ES INTÉZKEDÉS MEGVALÓSÍTÁSÁRA FORDÍTOTT ANYAGI ERŐFORRÁSOK MÉRTÉKE:

Intézkedés sorszáma	Felelős minisztérium	Megvalósítás forrása	Összeg (e Ft)
2.1	NGM	TÁMOP 2.2.1	4 670 000

AJÁNLÁSOK A MUNKACSOPORT RÉSZÉRŐL A 2.1-ES INTÉZKEDÉSRE VONATKOZÓAN:

- 1) A szakképzés presztízsének és a szakmák elismertségének emelése.
- 2) A munkaerő-piaci keresleti és kínálati viszonyok felmérésébe a szociális partnerek és a fo-
gyatékkal élő civil szervezetek bevonása.
- 3) Az elmúlt két évtizedben nem készült olyan **komplex fejlesztési program az SNI (sajátos
nevelési igényű) tanulók képzésére és foglalkoztatására**, amely a nyílt munkaerő-piacra

való belépést is rendszerszerűen támogatná. Indokolt ezért az induló fejlesztésekre építve, illetve azokkal párhuzamosan az SNI szakképzés helyzetének felmérése, elemzése, s a nemzetközi tapasztalatokat is felhasználva átfogó fejlesztési program kidolgozása.

KORMÁNYHATÁROZAT SORSZÁMA:	2.2
INTÉZKEDÉS ELNEVEZÉSE:	Támogatni kell a munka és a magánélet összeegyeztetését, a rugalmas foglalkoztatási formák elterjesztését, valamint a rugalmas munkaszervezési módok, magánéleti kötelezettségeket figyelembe vevő humánpolitika bevezetését a foglalkoztatóknál.
INTÉZKEDÉS RÖVID TARTALMA:	
<p>A munka és a magánélet összehangolása érdekében az alábbi intézkedések támogatására került sor a TÁMOP 2.4.5 pályázatai keretében: 3 éven aluli gyermekek számára rugalmas, napközbeni gyermekellátási szolgáltatások megszervezése helyi és munkahelyi szinten családi napközis és egyéb, rugalmas ellátást nyújtó gyermekellátási szolgáltatások kialakításával.</p> <p>A rugalmas foglalkoztatás elterjesztésének elősegítése a rugalmas foglalkoztatási formák elterjesztésével, rugalmas munkaszervezési módon bevezetésével és a magánéleti, családi kötelezettségeket figyelembe vevő személyügyi politika alkalmazásával. (Ilyen lehet például a tanulmányokat folytató munkavállaló munkarendjének, munkaidő-beosztásának rugalmas, iskolai kötelezettségekhez igazodó kialakítása vagy rugalmas foglalkoztatás keretében történő alkalmazása.)</p> <p>Helyi, innovatív projektek megvalósítása az intézmények működésének összehangolásával, a szolgáltatások racionalizálásával.</p>	
VÁRT EREDMÉNY:	
<ul style="list-style-type: none"> - Javul a kisgyermekes szülők foglalkoztatása. - A munkahelyi és magánéletbeli kötelezettségek könnyebben összeegyeztethetővé válnak. - Nő a rugalmas foglalkoztatási formákban foglalkoztatott munkavállalók száma. 	

MEGVALÓSULT EREDMÉNYEK:

1. A **TÁMOP 2.4.5** pályázat 2012 márciusában került meghirdetésre, több mint **1600 pályázat érkezett be**, a nyertes pályázók kiértékelése folyamatos. A projektek végrehajtása 2013. I. félévében kezdődött meg.
2. Az új Munka Törvénykönyve pozitív és negatív változásokat egyaránt hozott az atipikus munkavállalási formák alkalmazásánál. **Pozitív fejlemény, hogy a szabályozás bevezette az osztott munkakör intézményét, valamint hogy korlátokat emelt az ugyanazon munkahelyen foglalkoztatott kölcsönzött és nem kölcsönzött munkaerő javadalmazásának és juttatásainak megkülönböztetése elé.** Negatívum, hogy megemelte a határozatlan idejű munkaszerződés időkeretét, tehát tovább lehet húzni az időt a határozott idejű munkaviszonyban történő foglalkoztatással, mielőtt azt határozatlan időre kötelező átalakítani.
3. **A részmunkaidős foglalkoztatásra vonatkozóan vannak friss magyar adatok. A versenyszférában a fizikai munkakörökben 2008 és 2013 között 12,5%-ról 18%-ra nőtt a részmunkaidős foglalkoztatás részaránya. A növekedés egyik oka a piaci – munkaerő-piaci bizonytalanság, ami a munkavállalókra nézve hátrányos. Ezt jelzi az, hogy miközben a részmunkaidős foglalkoztatás 31%-kal, 47 000 fővel nőtt, a teljes munkaidős 178 000 fővel csökkent 2008 és 2013 között.**

2.2-ES INTÉZKEDÉS MEGVALÓSÍTÁSÁRA FORDÍTOTT ANYAGI ERŐFORRÁSOK MÉRTÉKE:

Intézkedés sorszáma	Felelős minisztérium	Megvalósítás forrása	Összeg (e Ft)
2.2	NGM	TÁMOP 2.4.5	10 400 000

AJÁNLÁSOK A MUNKACSOPORT RÉSZÉRŐL A 2.2-ES INTÉZKEDÉSRE VONATKOZÓAN:

- 1) A közsférában dolgozók esetén lehetővé kell tenni a munka és magánélet jobb összeegyeztethetőségét:
 - a rugalmas munkaidő (heti 20 órás munkaidő) alkalmazása érdekében indokolt a gyermek 3 éves koráig járó kedvezményt a gyermek 7-8 éves koráig biztosítani vagy e felső korhatárt törölni,
 - indokolt lehet az 5 éves felső korhatárt megemelni a szülői készenléti/éjszakai munkavégzés tiltása tekintetében,
 - a régi Munka Törvénykönyve a GYES-ről vagy GYED-ről visszatérő szülő továbbfoglalkoztatását támogatta; ezt a védettséget az új Munka Törvénykönyve nem tartalmazza, azaz összességében indokolt célként meghatározni az új szabályozás család- és gyermekbarát minőségének megerősítését.
- 2) Az Mt. (2012. évi I. törvény a Munka törvénykönyve 61. § (1), (3)) lehetővé teszi a részmunkaidőben történő munkavégzést, de az állami szféra foglalkoztatási jogviszonyaira vonatkozó törvények¹¹ nem. A rész-szolgálatelljesítési időben történő foglalkoztatás lehetőségét ne a gyermek 3 éves koráig, hanem a legfiatalabb gyermek 7-8 éves koráig tegye lehetővé a törvény, illetve a rész-szolgálatelljesítési időt ne csak heti 20, hanem heti 30 órában is lehessen igényelni és engedélyezni.
- 3) A döntéshozóknak lehetőséget kell teremteniük azok számára, akik részmunkaidőben kívánnak dolgozni, úgy a férfiak, mint a nők számára. Ugyanakkor fontos, hogy a teljes munkaidőben való munkavégzést is lehetővé kell tenni azok számára, akik szeretnének és képesek teljes munkaidőben dolgozni.
- 4) A döntéshozóknak azt kell célul kitűzniük, hogy csökkentsék a részmunkaidőben és a teljes munkaidőben dolgozók munkafeltételei között megállapított különbségeket. Nagyon fontos, hogy a képzéshez való hozzáférésben tapasztalható egyenlőtlenségek csökkenjenek.
- 5) A mindennapi néhány órás munkavégzés mellett a részmunkaidős munkavégzés egyéb formái is kezdenek elterjedni. Ezeket az új lehetőségeket tovább kell fejleszteni, és alkalmazásukat ösztönözni kell, ezáltal növelve a rugalmasságot mind a vállalatok, mind a munkavállalók számára. Hasznos volna a legjobb gyakorlatok meghatározása és cseréje azzal kapcsolatban, hogy mely módszerek váltak be leginkább a vállalatok és a munkavállalók szempontjából.

¹¹Ld. A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. XXIII. törvény, A közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény; a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény; a honvédek jogállásáról szóló 2012. évi CCV. törvény.

- 6) **Képzési helyettesítés rendszerének alkalmazása az ifjúsági munkanélküliség kezelésére¹².** A képzési helyettesítés rendszere az évezred első éveinek munkapiaci innovációja volt a skandináv, főként dán társadalomban, amit azután az Unió is felkarolt és sikeresen küzdött meg általa az akkori helyi válsággal. A képzési helyettesítés rendszerének lényege, hogy az ideiglenesen munkáját végezni nem tudó munkatárs helyére munkanélkülit alkalmaznak határozott idejű szerződéssel, akit az állami foglalkoztatási szervezet részben vagy egészében fizet.

A képzési helyettesítés rendszerét kissé átalakítva ajánljuk az ifjúsági munkanélküliség kezelésére összekötve a csecsemőgondozásra otthon maradó szülők pótlásaként. Ebben az esetben a szülő normál módon menne el gyermekgondozásra. Helyette azonban nem venne fel a munkáltató más személyt, hanem a fiatal munkanélküliek közül küldene számára fél-egy év időtartamra a munkaügyi szervezet helyettesét, akit részben a munkaügyi szervezet fizet, részben a munkáltató, mert végső soron a termelt haszon az övé.

¹²További információk: Pásztor Miklós: A képzési helyettesítés rendszere és megvalósíthatósága Magyarországon https://www.nive.hu/Downloads/Szakkepzesi_dokumentumok/Felnottkepzesi_kutatások/DL.php?f=08pasztor.pdf

KORMÁNYHATÁROZAT SORSZÁMA:	2.3
INTÉZKEDÉS ELNEVEZÉSE:	Elő kell segíteni a fiatalok foglalkoztatását.
INTÉZKEDÉS RÖVID TARTALMA:	
a) START PROGRAM b) Elő kell segíteni a 25 év alatti fiatalok és pályakezdők munkaerő-piacra való belépését komplex, személyre szabott támogatások, képzések és szolgáltatások nyújtásával. c) A 18-35 év közötti fiatalok vállalkozóvá válását elő kell segíteni a vállalkozói tudás, vállalkozói készségek megszerzésével. d) Támogatni kell a pályaaorientációs szolgáltatások fejlesztését, az országosan egységes pályaaorientációs rendszer megalapozását és kialakítását az egyes karrier-, munka-, pálya-tanácsadást érintő nemzeti regionális fejlesztések összehangolásával, az életpálya-tanácsadás módszertanának megújításával. e) Egységes munkaerőpiacot kell teremteni a Kárpát-medencében a fiatalok munkavállalásának, otthonteremtésének elősegítése érdekében. f) Elő kell segíteni a hátrányos helyzetű fiatalok munkaerő-piacra való belépését a civil szféra foglalkoztatási programjainak támogatásán keresztül. g) Elő kell segíteni a hátrányos helyzetű fiatalok munkaerő-piacra való belépését újfajta módszertannal, innovatív, kísérleti foglalkoztatási programok kipróbálásával. h) Gyakornoki program segítségével a mikro és kisvállalkozások létszámát bővíteni kell. i) „Első munkahely garancia”	
VÁRT EREDMÉNY:	
a) 2012 év végén kb. 28 ezer fő volt a START kártyával foglalkoztatottak száma. A kedvezményeket 2013. január 1-től a Munkahelyvédelmi Akcióterv keretében lehet igénybe venni. Az Akcióterv közel 200.000 fiatal foglalkoztatását teszi kedvezményessé. b) A munkaerő-piaci szempontból hátrányos helyzetű csoportok munkaerő-piaci részvételének növekedése. c) Átlagosan 3 millió Ft támogatást feltételezve a program keretében mintegy 1500 fő vállalkozóvá válását lehetne támogatni. d) Az ifjúsági és a felnőttképzési életpálya tervezés átláthatóbb és az egyén számára világos útmutatást ad. e) A fiatalok képzési és munkavállalási lehetőségeinek bővülése, a térségbeli mobilitás növekedése, a vállalkozási környezet javulása. f) A fiatalok és nők munkaerő-piaci részvételének növekedése. g) A célcsoport munkaerő-piacra való belépését elősegítő innovatív megoldások, módszertanok és megoldások segítségével a célcsoport munkaerő-piacra való belépése. h) A szakképzettséggel rendelkező fiatalok munkatapasztalat-szerzésének támogatásával könnyebbé válik a tanulás és a munka közötti átmenet, a fiatalok munkaerő-piac szempontjából fontos munkatapasztalathoz jutnak, ezáltal alkalmazkodóképességük javul. i) Összesen több mint 7200 fő pályakezdőnek kívánunk munkalehetőséget biztosítani a program folyamán.	

a.) **START PROGRAM** A START program keretében a **pályakezdő, 25 év alatti** (felsőfokú végzettségük esetén 30 év alatti) fiatalok foglalkoztatása esetén a munkáltatók két évig (felsőfokú végzettség esetén egy évig) szociális hozzájárulási adó-kedvezményben részesülhetnek. Tavaly (2012) év végén közel **28 ezer fiatal foglalkoztatásához járult hozzá az intézkedés. 2013. január 1-jétől** a START programot felváltották a **Munkahelyvédelmi Akcióterv** kedvezményei. 2013-tól minden 25 év alatti munkavállaló bruttó bére után - 100.000 Ft bérig - a munkáltatói teher (szociális hozzájárulási adó és szakképzési hozzájárulás) mértéke 14% (28,5% helyett). A legfeljebb 180 nap munkaviszonnyal rendelkező, 25 év alatti, pályakezdő munkavállaló esetében a részkedvezmény mértéke a bruttó bér - 100.000 Ft bérig – 28,5%-a a foglalkoztatás első két évében. **A kedvezmény várhatóan mintegy 200 ezer fiatal, pályakezdő foglalkoztatását teszi kedvezőbbé.**

b.) ***Elő kell segíteni a 25 év alatti fiatalok és pályakezdők munkaerő-piacra való belépését komplex, személyre szabott támogatások, képzések és szolgáltatások nyújtásával.***

A **TÁMOP 1.1.2 és 1.1.4** konstrukciók – melyek különböző hátrányos helyzetű célcsoportok, köztük a 25 év alatti fiatalok és pályakezdők munkaerő-piacra való belépését segítik elő komplex, személyre szabott támogatások, képzések és szolgáltatások nyújtásával – szakmai tartalmát érintően 2012 folyamán jelentős, a fiatalokat érintő változás kezdődött meg. Megtörtént a két projekt Támogatási Szerződésének keretemeléssel járó módosítása, mely során az összesen **22 Mrd Ft többletforrás** jelentős részét – az Európai Bizottság által meghirdetett **„Több lehetőséget a fiataloknak” kezdeményezésben megfogalmazottakkal összhangban – elsősorban a fiatalok foglalkoztathatóságának, illetve munkaerő-piaci beilleszkedésének elősegítésére fordítják a projekteket megvalósító munkaügyi központok.** A bevonni tervezett összesen 117.000 fő álláskereső több mint 31%-a (több mint 37.000 fő) a 25 év alatti fiatalok és pályakezdők célcsoportjából kerül ki. Emellett fontosnak tartjuk azokat a fiatalokat is elérni, akik bár nem regisztrált álláskereső, de nem tanulnak és nem is dolgoznak. Ezen fiataloknak elsősorban szolgáltatások révén tervezünk segítséget nyújtani a pályaválasztásban, a további tanulás (akár iskolarendszer keretei között) irányának meghatározásában, az álláskeresőkhöz szükséges kompetenciák megszerzésében. A programban lehetőség van továbbá a még iskolarendszerben tanuló fiatalok részére is szolgáltatásnyújtásra, elsősorban a foglalkoztatással kapcsolatos információk és pályaválasztási tanácsadás formájában. A 2011. május 1-jén indult projektekre 2013. március végéig **több mint 20 ezer fiatal és pályakezdő jutott lehetőséghez képzésben és/vagy támogatott foglalkoztatásban való részvételre a projektek révén.**

c.) ***A 18-35 év közötti fiatalok vállalkozóvá válását elő kell segíteni a vállalkozói tudás, vállalkozói készségek megszerzésével.***

A **TÁMOP 2.3.6 pályázat** első szakasza lezárult, a programot megvalósító vállalkozásfejlesztést végző szervezetek támogatásáról 2013. január 28-án született döntés. A pályázat első szakaszának megvalósítása megkezdődött, a régióként kiválasztott konzorciumok feladataik összehangolását megkezdték, a fiatalok toborzása, megkeresése, megszólítása népszerűsítő programsorozatokkal, állásbörzéken történő megjelenéssel, hírlevelek kiküldésével kezdődik. Előre láthatólag a fiatalok 2013 augusztusától kapcsolódhatnak képzésbe, ezt követően várhatóan legkorábban 2013. november elejétől tudnak pályázatot benyújtani a fiatalok a rendelkezésre álló keret kimerüléséig.

d.) ***Támogatni kell a pályaeorientációs szolgáltatások fejlesztését, az országosan egységes pályaeorientációs rendszer megalapozását és kialakítását az egyes karrier-, munka-, pályatanácsadás érintő nemzeti regionális fejlesztések összehangolásával, az életpálya-tanácsadás módszertanának megújításával.***

A **TÁMOP-2.2.2-12/1-2012-0001** azonosítószámú, **„A pályaaorientáció rendszerének tartalmi és módszertani fejlesztése”** című kiemelt projekt második fejlesztési szakasza 2012. június 1-jén elindult, a projekttervben rögzített feladatok megvalósítása elkezdődött és folyamatosan zajlik. A Nemzeti Pályaaorientációs Portál továbbfejlesztéséhez kapcsolódóan első lépésben megtörtént a szakmai specifikáció összeállítása. A funkcióbővítések eredményeképpen új keresők, e-portfólió és felhasználói fiókok kerülnek kialakításra, továbbá online tanácsadás nyújtására alkalmas felület, és többféle kérdőív kitöltését és tárolását biztosító rendszer kerül kifejlesztésre. A foglalkozás-bemutató anyagok validáláshoz kapcsolódó tevékenységek előkészítése és folyamatos megvalósítása, valamint a munkaadói anyagokhoz szükséges feladatok meghatározása, előkészítése után ezen tartalmak fejlesztése folyamatosan zajlik a megvalósítási időszakban. A validálási tevékenység keretében megtörténik az anyagok értékelése, amelyet követően – kiegészítve a munkaerő-piaci információkkal, igényekkel és a hiányzó foglalkozások listájával – kiválasztásra kerülnek azok a foglalkozások, amelyek a projekt során indikátorként is megjelennek. A kiválasztott foglalkozások nyomán zajlik a fejlesztés további része. A projekt egyik meghatározó szakmai vállalása - a **4000 fő részére tartandó** -, blended learning módszertanon alapuló **„Pályaaorientációs konzulens és Nemzeti Pályaaorientációs Portál felhasználó képzés”**. Ehhez kapcsolódóan szakmai egyeztetések történtek a fejlesztési folyamatról, az ütemezésről, valamint az akkreditációs tevékenységekről. A képzési program FAT akkreditációja lezajlott, további akkreditációs folyamatok 2013 nyarán zajlanak az akkreditációs szakértői közreműködésével. A képzés tervezett kezdése 2014. január.

e.) **Egységes munkaerőpiacot kell teremteni a Kárpát-medencében a fiatalok munkavállalásának, otthonteremtésének elősegítése érdekében.**

A határokon átnyúló gazdasági kapcsolatok kiépülésének alapvető feltételét képezi a térségi munkaerő-piaci mobilitás feltételeinek megteremtése. A Wekerle Terv végrehajtásának intézményrendszereként, a 2012-es év folyamán a Nemzetgazdasági Minisztérium, a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara, valamint a Nemzeti Külgazdasági Hivatal stratégiai szövetségben kiépítette a Kárpát Régió Üzleti Hálózatot. **A hálózat 6 szomszédos országban működő üzletfejlesztési irodákat foglal magában, melyek feladata a hazai vállalkozások külpiaai tevékenységének segítése, a határokon átvívelő kereskedelmi és befektetési kapcsolatok erősítése.** Az irodahálózat tanácsadó szolgáltatásaival mind a hazai, mind a szomszédos országokban működő kis- és középvállalkozások versenyképességének javulását elősegíti, amivel hozzájárul a vállalkozásokban foglalkoztatottak számának növeléséhez. **A hálózat tevékenysége során kiemelt figyelmet szentel a vállalkozói szellem erősítésének, ezáltal ösztönözve a fiatal munkavállalók vállalatalapítási hajlandóságát.**

A Wekerle Terv végrehajtása keretében 2013-ban az alábbi, a térségi munkaerő-piaci együttműködés erősítését célzó intézkedések valósulnak meg:

- Az Országos Képzési Jegyzékben szereplő szakképesítéseknek – a Magyar Képesítési Keretrendszerben (MKKR) történő elhelyezésüket követően – az Európai Képesítési Keretrendszerbe (EKKR) történő besorolása, a szomszédos országok EKKR-hez való csatlakozásának figyelembevételével.
- A hazai szakképzési fejlesztések szomszédos országokban történő megismertetése, egymástól való tanulás útján a szakképzésben és felnőttképzésben oktatók továbbképzése a duális szakképzésről.

Összhangban az Európai Unió oktatás-képzésben érvényesülő módszertanával cél a térség országainak az egymástól való tanulása. Ezért 2013. február 1 és 2014. május 15. között a Nemzeti Munkaügyi Hivatal koordinációjával megvalósul egy olyan projekt, mely egyrészt a magyarországi szakképzési fejlesztések - különös tekintettel a duális szakképzési rendszer kialakítására és működtetésére - határainkon túli megismertetését, valamint a szomszédos országok e tárgyú tudásának hazánk általi megismerését szolgálja. Az effajta tudástranszfer mellett, hogy hozzájárul az egyes országok saját

szakképzési rendszerének fejlesztéséhez, élénkítő módon hat az oktatáspolitikai együttműködésre is. A projekt forrása a Nemzeti Foglalkoztatási Alap.

f.) *Elő kell segíteni a hátrányos helyzetű fiatalok munkaerő-piacra való belépését a civil szféra foglalkoztatási programjainak támogatásán keresztül.*

A **TÁMOP 1.4.1** fiatalok foglalkoztatását elősegítő pályázati kiírásában 2013. március 1. és április 18. között **898 szervezet nyújtott be pályázatot, összesen több mint 13 Mrd forint támogatási igénnyel.** A pályázatok formai ellenőrzése és a támogatói okiratok kiállítása folyamatban van (2013. május).

g.) *Elő kell segíteni a hátrányos helyzetű fiatalok munkaerő-piacra való belépését újfajta módszer-tannal, innovatív, kísérleti foglalkoztatási programok kipróbálásával.*

A **TÁMOP 1.4.3** pályázati kiíráson nyertes **32 pályázóval a szerződéskötés folyamatban van (2013. május).**

h.) *Gyakornoki program segítségével a mikro és kisvállalkozások létszámát bővíteni kell.*

A **TÁMOP 2.3.4-A** kódszámú gyakornoki program 2013. január 10-én jelent meg, pályázatok benyújtására 2013. február 15. és 2014. április 30. között van lehetőség. A tervek szerint a program népszerűsítéséhez aktív kommunikációs tevékenység kapcsolódik. A kapcsolódó 2.3.4 B) kiemelt program 2013. április 8-án megjelent, a kedvezményezett a benyújtási határidő 2013. június 8-ra történő meghosszabbítását kérte, ezt az Irányító Hatóság elfogadta.

i.) *„Első Munkahely Garancia”*

Országosan 2012-ben 7.243 fő pályakezdőnek biztosított munkalehetőséget a program. A 2013-ban 5 milliárd keretösszeggel újra meghirdetett program **2013 júliusáig 3600 fő** részére teremtett munkavállalási lehetőséget.

További eredmény, hogy a fiatalok foglalkoztatásának növelésére az alábbi intézkedések kerültek megfogalmazásra az Új Nemzedék Jövőjéért Programban: a fiatal generáció foglalkoztatását ösztönző adórendszer kialakítása (egyszerűbb és átláthatóbb) valamint a START- kártya korábbi kedvezményezettjeinek körének kiterjesztése. Továbbá az innovatív, fiatalok munkaerő-piaci beilleszkedését szolgáló foglalkoztatási programok támogatása, a pályaorientáció rendszerének fejlesztése, a fiatalok vállalkozóvá válásának ösztönzése, a szakképzési rendszer átalakítása (gyakornoki program), a pályakezdők foglalkoztatása civil és non-profit szervezeteknél és a lakhatási támogatás bevezetése a fiatalok mobilitásának népszerűsítésére és motiválására.

2.3-AS INTÉZKEDÉS MEGVALÓSÍTÁSÁRA FORDÍTOTT ANYAGI ERŐFORRÁSOK MÉRTÉKE:

Intézkedés sorszáma	Felelős minisztérium	Megvalósítás forrása	Összeg (e Ft)
2.3	NGM, NFM, EMMI		
a)		Nemzeti Foglalkoztatási Alap: 2012. évi előirányzat 2013. évi előirányzat	 6 000 000 6 000 000
b)		TÁMOP 1.1.2 és 1.1.4	113 000 000
c)		TÁMOP 2.3.6	6 940 000
d)		TÁMOP 2.2.2	2 750 000
e)		NGM források: - Kárpát Régió Üzleti Hálózat kiépítése - Kárpát Régió Üzleti Hálózat működtetése fejezeti kezelésű előirányzat - Nemzetgazdasági programok fejezeti kezelésű előirányzat NFA: 2012. évi maradvány	 200 000 350 000 44 000 200 000
f)		TÁMOP 1.4.1	5 000 000
g)		TÁMOP 1.4.3	4 700 000
h)		TÁMOP 2.3.4-A	8 500 000
i)		NFA, TÁMOP 1.1.2	5 000 000

AJÁNLÁSOK A MUNKACSOPORT RÉSZÉRŐL A 2.3-AS INTÉZKEDÉSRE VONATKOZÓAN:

- 1) **Fiatalok vállalkozóvá válását ösztönző, támogató programok kialakítása.** Ennek részeként:
 - A **fiatalok sikeres vállalkozásindításának és -működtetésének elősegítése** érdekében olyan programok beindítása, mely lehetőséget nyújt vállalkozásnál biztosított tapasztalatszerzésre, másrészt a vállalkozás megalapítását követően mentori támogatásra is igényt tarthat.

- **Speciális vállalkozói csoportok támogatását célzó koncepciók**, ennek részeként a fiatal nők, fogyatékkal élők és fiatal roma származásúak vállalkozóvá válásának ösztönzése, vállalkozói tevékenységének támogatása.
- Vállalkozói kedv előmozdítását, a vállalkozói imázs felépítését célzó kommunikáció, a pozitív példák terjesztése.
- Háttérinfrastruktúra megteremtése, fejlesztése.
- Mentori tevékenység ösztönzését célzó programok kidolgozása.
- Mentorhálózatok kialakítása, fejlesztése.

Dokumentumok, melyek hangsúlyozzák e programok szükségességét:

- Európai Kisvállalkozói Intézkedéscsomag (Small Business Act – SBA), melynek egyik súlyponti területe a vállalkozói kedv előmozdítása.
 - Az EU Vállalkozások és kkv-k versenyképességi programja 2014-2020 (COSME) 4 fő célkitűzése közül egyik a vállalkozói kedv előmozdítása, mely magában foglalja az alulreprezentált és a hátrányos helyzetű csoportok vállalkozási tevékenységének előmozdítását.
 - Vállalkozás 2020 Cselekvési Terv, mely előtérbe helyezi a vállalkozói tevékenység társadalmi értékének propagálását, e pálya vonzóvá tételét, illetve a vállalkozói ismeretek iskolarendszerű oktatását.
 - Wekerle Terv.
- 2) A fiatalok munkaerő-piaci helyzetének, versenyképességének javítása érdekében ösztönözni kell a **duális képzés elterjesztésének**, illetve az egész életen át tartó tanulás lehetőségeinek bővítését, szem előtt tartva, hogy szakképzési rendszer mind a kibocsátás szerkezetében, mind a képzések tartalmában és minőségében megfeleljen a munkaerőpiac igényeinek.
- 3) A fiatalok munkaerő-piaci esélyeinek növelése érdekében szükséges a felsőoktatás egészére kiterjeszteni a foglalkoztathatóság javítását segítő alábbi ismeretek oktatása:
- Munkaerő-piaci ismeretek.
 - Szakmai idegen nyelvi ismeretek.
 - Információ-feldolgozási alapismeretek.
 - Kommunikációs alapismeretek.

A munkaerő-piaci ismeretek gazdasági és vállalkozási tananyagelemeket is tartalmaznak, az információ-feldolgozási alapismeretek szélesebb tartalmat ölelnek fel, mint a hagyományos informatika tantárgy.

KORMÁNYHATÁROZAT SOR-SZÁMA:	2.4
INTÉZKEDÉS ELNEVEZÉSE:	Elő kell segíteni az ifjúsági korosztály otthonteremtését, amely kiemelt prioritásként kezeli az önálló lakhatási körülményeket megteremteni szándékozó fiatalok érdekeit, illetve a gyermekvállalás népszerűsítésével pozitív irányban befolyásolja a demográfiai helyzetet.
INTÉZKEDÉS RÖVID TARTALMA:	
<p>Az otthonteremtés a nemzetstratégia része, kiemelt társadalom- és gazdaságpolitikai feladat. A lakáshoz jutás, a lakáskörülmények meghatározzák a családok életminőségét, befolyásolják a munkához való hozzáállást és a gyermekvállalást.</p> <p>A Kormány a lakáshoz jutás elősegítése és a korszerű, jó minőségű, energiatakarékos lakásépítések élénkítése érdekében döntött a lakásépítési támogatás (új szocpol) bevezetéséről, melynek összege függ a gyermekszámtól, a lakás nagyságától és a lakás energetikai osztályától. A támogatás „vállalt” gyermekek esetén is jár, 40 év alatti házaspárok esetében – a meglévő gyermekek számától függetlenül – 2 gyermeket lehet előre vállalni, a vállalást egy gyermek esetén 4 éven, kettő gyermek esetén 8 éven belül kell „teljesíteni”.</p> <p>Másik fontos elem az elérhető, megfizethető forintalapú lakáscélú kölcsönök kínálata. A kamattámogatott kölcsön új lakás vásárlásához vagy építéséhez, használt lakás vásárlásához, valamint lakás korszerűsítéséhez igényelhető. A kamattámogatás mértéke a mindenkor piaci helyzethez (állampapír referenciahozam) igazodik, 5 év időtartamra szól.</p>	
VÁRT EREDMÉNY:	
A lakosság lakáskörülményei javulnak.	

MEGVALÓSULT EREDMÉNYEK:

1. A Kormány **Otthonteremtési Programjának** végrehajtása érdekében 2012-ben bevezetésre került
 - a lakásépítési támogatás (új szocpol) új lakás építéséhez vagy vásárlásához, továbbá
 - az otthonteremtési kamattámogatás új lakás vásárlásához, építéséhez, valamint használt lakás vásárlásához, korszerűsítéséhez, bővítéséhez.
2. 2013. január 1-jei hatállyal az otthonteremtési kamattámogatás feltételei módosultak, a Kormány döntését követően többen és kedvezőbb feltételekkel tudják igénybe venni a kamattámogatott kölcsönöket otthonteremtési céljaik elérése érdekében.
3. A lakásépítési támogatás feltételrendszerének felülvizsgálata folyamatban van.

2.4-ES INTÉZKEDÉS MEGVALÓSÍTÁSÁRA FORDÍTOTT ANYAGI ERŐFORRÁSOK MÉRTÉKE:

Intézkedés sorszáma	Felelős minisztérium	Megvalósítás forrása	Összeg (e Ft)
2.4	NGM	2012: Egyéb lakástámogatások előirányzat	120 100 000
		2013: Egyéb lakástámogatások előirányzat	201 500 000

- 1.) A fiatalok életkezdését és lakhatásának megteremtését szolgáló lakáspolitikához szükséges egy **koherens szakpolitika megteremtése, amely a fiatalok lakásgondjainak megoldását a jelenleg hangsúlyos lakásépítési támogatással és fészekrakó program helyett/mellett a mobilitást is** (akár a család bővülése miatti igények akár a munkahelyek jobb hozzáférhetősége miatt következik be) **lehetővé teszi**. Ehhez a következő konkrét intézkedések vezethetnek:
 - **Meg kell teremteni egy a mostaninál kiterjedtebb jól működő, megfizethető szociális bérlakás szektort.** Ebben a bérlakás-építés mellett a meglevő (akár magántulajdonú) lakásállomány szociális bérlakás-állományba történő bevonásának is szerepet kell szánni¹³.
 - **A Fecskeház/fecskelakás típusú program újraindítása, támogatása.** A program lényege, hogy a fiatal egyének/párok támogatott módon bérelhetnek lakást, majd egy előtakarékosági szerződést vállalva tovább léphetnének egy saját vagy nagyobb otthonba. Ehhez a mintegy 477 ezer, az országban üresen álló lakást is fel lehet használni. **A lakásoknak olyan területen is hozzáférhetőnek kell lenniük, ahol a fiataloknak lehetőségük van a munkavállalásra.** Valamint fontos szemmel tartani, hogy ezek a lakások ne szegregáltak, egy területen vagy háztömbben helyezkedjenek el. A támogatott és szabályozott bérlakás szektor gyorsan és hatékonyan, a fiatalok mobilitását támogatva tudna működni. E célból támogatott modellprogramok indíthatóak akár Európai Uniói forrásból is a 2014-2020-as időszakban.
 - A lakhatás megfizethetőségének javítása érdekében a **lakhatási támogatások integrált, a tulajdoni formát illetően neutrális** (így a bérlakásokra és lakástulajdonra egyforma feltételekkel vonatkozó) **rendszerének kialakítása szükséges.**
 - A gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő fiatalok számára a teljes értékű, önálló élet megkezdésének egyik nehézsége a lakáshoz jutás. A statisztikai adatok alapján az utógondozói ellátásból kikerülők negyede ismeretlen helyre távozik, vélhetően e fiatalok körülbelül 40%-a válik hajléktalanná. A Gyvt. értelmében a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő fiatalok lakáshoz jutását, tartós lakhatásának megoldását szolgálja az otthonteremtési támogatás. A jelenlegi lakáspiacon még a támogatás legmagasabb összegére (1,7 millió forint) való jogosultság sem jelent valós segítséget a kilépő fiataloknak. Az Emberi Erőforrások Minisztériumának egy 2012. májusi törvénymódosítási javaslata értelmében indokolt **egy ún. Gyermekvédelmi Lakásalap létrehozása.** Szükséges egy olyan nagy volumenű lakáskontingens kialakítása, mely hosszútávon kezelni tudja a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő fiatalok önálló életkezdésének támogatását lakáshoz juttatással.

¹³A munkacsoportban részt vevő Habitat for Humanity Magyarország *Szociális Lakásügynökség programja* egy ilyen rendszer alapjait fekteti le.

KORMÁNYHATÁROZAT SORSZÁMA:	3.7
INTÉZKEDÉS ELNEVEZÉSE:	Népszerűsíteni kell a katonai és honvédelmi ismeretek megszerzését biztosító köz- és felsőoktatási tantárgyakat, valamint az azokat oktató intézmények és a tantárgyakat választó tanuló, hallgatók létszámának növelésén keresztül erősíteni kell a hazafias és honvédelmi nevelést. Célirányosan kell fejleszteni az érintettek egészséges életmódra nevelését, sport és szabadidős tevékenységét.
INTÉZKEDÉS RÖVID TARTALMA:	
<p>A Honvédelmi Minisztérium az alap-, közép- és felsőfokú oktatási intézményekben az állampolgári, honvédelmi ismeretek szélesítése céljából hozta létre és működteti a „KatonaSuli” programot.</p> <p>A „KatonaSuli” program célja a katonai és honvédelmi ismeretek megszerzését biztosító köz- és felsőoktatási tantárgyak népszerűsítésén, valamint az azokat oktató intézmények és a tantárgyakat választó tanulók/hallgatók létszámának növelésén keresztül a hazafias és honvédelmi nevelés erősítése, az MH társadalmi elismertségének növelése, továbbá a Magyar Honvédséghez csatlakozni szándékozók előképzése, a katonai pályára lépésük segítése.</p>	
VÁRT EREDMÉNY:	
<p>A fiatalok megismerhetik a Magyar Honvédség szerepét a társadalomban, bepillantást nyernek a katonai szolgálat sajátosságaiba, információkat kapnak a pályaválasztásukhoz, honvédelmi ismereteik bővülnek, ez által is erősítik a nemzeti öntudat és a társadalom egységét.</p>	

MEGVALÓSULT EREDMÉNYEK:

1. A felnövekvő nemzedékek hazafias, honvédelmi nevelésének elősegítésére a Honvédelmi Minisztérium 2005-ben indította el a **KatonaSuli programot**, melyen keresztül eddig közel tízezer fiatal ismerkedett meg a honvédelem ügyével és Magyar Honvédséggel. Az eltelt évek alatt a programban résztvevő iskolák diákjain, szüleiken és a pedagógusain keresztül tapasztalt valós társadalmi igény alapján a program mára a hazafias, honvédelmi nevelés hatékony eszközévé alakult. A kezdetben csatlakozó néhány középiskolából a program folyamatos bővülésével elértük, hogy a **2011/2012-es tanévben 22 iskolával, 2012/2013-es tanévben 38 iskolával, a 2013/2014-es tanévben várhatóan 54 középiskolával lesz lehetőség ilyen irányú tanulmányokat folytatni.**

Az elmúlt időszakban érettségi vizsgát tett tanulók számának alakulása.

Tanév	Érettségizők száma (ezer fő)
2012/2013	Emelt 13 Közép 201
2011/2012	149
2010/2011	106
2009/2010	53
2008/2009	39
2007/2008	4

Ezek mellett 9 felsőoktatási intézményben biztosított a honvédelmi alapismeretek egy féléves 3 kredites tantárgy felvételének lehetősége, mellyel félévente átlagosan 700-900 hallgató él.

3.7-ES INTÉZKEDÉS MEGVALÓSÍTÁSÁRA FORDÍTOTT ANYAGI ERŐFORRÁSOK MÉRTÉKE:

Intézkedés sorszáma	Felelős minisztérium	Megvalósítás forrása	Összeg (e Ft)
3.7	HM, EMMI	HM költségvetés	8 000

AJÁNLÁSOK A MUNKACSOPORT RÉSZÉRŐL A 3.7-ES INTÉZKEDÉSRE VONATKOZÓAN:

- 1) A **Honvédelmi Kötelék** olyan rendszer, amely a Magyar Honvédség (a továbbiakban: Honvédség) társadalmi szerepvállalásának erősítését, valamint az együttműködő szervezetek lehetőségeinek összehangolását segíti. Célja, hogy a Honvédség által képviselt hagyományos értékek beépüljenek a helyi közösségek és az egész társadalom értékrendjébe. A **Honvédelmi Kötelék Program** (a továbbiakban: Program) célja egy olyan **együttműködési rendszer kiépítése**, amelynek középpontjában a Honvédelmi Minisztérium (a továbbiakban: HM) áll, míg az együttműködő szervezetei olyan civil szervezetek, amelyeknek tevékenysége a Honvédség szempontjából értékelhető. Ide tartozik minden olyan szervezet, amelynek tevékenysége a katonai (ki)képzés szempontjából értékes képességek átadására, illetőleg ilyen képességek fejlesztésére irányul. Ebből a szempontból nézve a honvédelem alapértékei közé tartoznak, például a becsület, a bajtársiasság, a hazaszeretet, az erő, az ügyesség, a kitartás, vagy az (ön)fegyelem. **A társadalmi szerepvállalás erősítése mellett a Program további célja a Honvédség népszerűsítése és presztízsének növelése. Erre kiváló eszköz a Honvédség szerepvállalásának erősítése és megjelenítése az együttműködő szervezetek rendezvényein, valamint a közösségi médiában.**
- 2) A köznevelésben fontos, hogy a fiatalok az aktív állampolgári szerepvállalással megismerkedjenek. A hazafias gondolkodás alapja, hogy nem életidegen helyzetként kezelik a fiatalok a társadalmi folyamatokban történő állampolgári részvételt. Érdemes nyári időszakban olyan gyermek- és ifjúsági táborok szervezése, ahol a túrázással, a természetben történő tájékozódással játékos feladatokon keresztül ismerkedhetnek meg a fiatalok, mely az állóképesség fejlesztésével és egészséges életmódra neveléssel közösen valósul meg. Ezzel továbbá elérhető a természet szeretete, a környezettudatosság előmozdítása is.
- 3) A felsőoktatásban minden hallgató által elérhető kurzusok elindítása:
 - honvédelmi alapismeretek,
 - hadtörténet,
 - expedíciós tapasztalatok (külszolgálatból hazatért katonák élménybeszámolóí képanyaggal) jelen kurzuscsomag elindítását tervezik az Szegedi Tudományegyetemen.

A kurzusok lényege, hogy eljussanak az utolsó órán az Önkéntes Művelti Tartalékos rendszer megismeréséhez, amivel bevonhatóak azok a hallgatók is a rendszerbe, akik alapvetően nem gondolkodnak hivatásos vagy szerződéses állományba lépésen, de fontos, vagy a kurzusoknak köszönhetően fontossá válik a közvetlen környezetük és embertársaik védelme.

KORMÁNYHATÁROZAT SORSZÁMA:	3.11
INTÉZKEDÉS ELNEVEZÉSE:	Erősíteni kell a közoktatás hátránykompenzációs szerepét, kiemelten a hátrányos, valamint halmozottan hátrányos helyzetű, köztük a roma tanulók befogadó oktatási környezetben megvalósuló iskolai sikerességének elősegítésére, a korai iskola-elhagyás megelőzésére, az eredményes továbbtanulást, a munkaerő-piacra történő sikeres belépést szolgáló, egyéni tanulási igényekre reagáló tanulásszervezési eljárások alkalmazásának elősegítésére.
INTÉZKEDÉS RÖVID TARTALMA:	
A szabályozást és fejlesztést magukban foglaló intézkedések a hátrányos, valamint halmozottan hátrányos helyzetű, köztük roma tanulók befogadó oktatási környezetben megvalósuló iskolai sikerességének elősegítését, ezáltal a korai iskola-elhagyás megelőzését, eredményes továbbtanulásukat, a munkaerő-piacra történő sikeres belépésüket szolgálják. Az intézkedések célja továbbá olyan, az egyéni tanulási igényekre reagáló tanulásszervezési eljárások alkalmazásának elősegítése, amelyek a tanulók eredményes iskolai előrehaladását, a képzettségi szint növelését eredményezik.	
VÁRT EREDMÉNY:	
Hozzájárulás a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók iskolai előrehaladásának, a leghátrányosabb helyzetű térségek oktatási feltételeinek javításához.	

MEGVALÓSULT EREDMÉNYEK:

1. Az EU 2020 szerinti irányelveknek megfelelően a **korai iskolaelhagyás arányát csökkentő közoktatási Híd II programmal összhangban elkészült 53 db rész-szakképesítés szakmai tantervi adaptációja**. Szeptembertől várhatóan 80 iskolában, 1200 fő részvételével indul meg ez a képzési forma. A programot elvégzett fiatalok folytathatják teljes értékű szakképzési tanulmányaikat, vagy rész-szakképesítést tanúsító szakmai végzettséggel, nagyobb elhelyezkedési eséllyel kerülhetnek a munkaerőpiacra.
2. Az NMH SZFI vállalja a szakképzésre vonatkozó nemzetközi kitekintés elkészítését, s az adott területet érintő koncepció kidolgozásában való részvételét.

3.11-ES INTÉZKEDÉS MEGVALÓSÍTÁSÁRA FORDÍTOTT ANYAGI ERŐFORRÁSOK MÉRTEKE:

Intézkedés sorszáma	Felelős minisztérium	Megvalósítás forrása	Összeg (e Ft)
3.11	EMMI	Központosított előirányzat CLXXXVIII. tv. 5. sz. mell. 11.a.	6 837 000
		EMMI fejezeti előirányzat 20/59/07	1 890 100
		Központosított előirányzat CLXXXVIII. tv. 5. sz. mell. 11.c.	2 700 000
		TÁMOP 3.3.9/A,B/12	3 415 000
		TÁMOP 3.3.8/12	4 010 000
		TIOP 1.2.5-11/1	341 380

AJÁNLÁSOK A MUNKACSOPORT RÉSZÉRŐL A 3.11-ES INTÉZKEDÉSRE VONATKOZÓAN:

- 1.) Szakmaszerkezeti döntés alapján támogatott, gyakorlatorientált képzésekkel, a tudatos életvitel fejlesztésével piacképes munkaerő kialakítása.
- 2.) Az elmúlt évek sikeres projektjeinek (MACIKA, Arany János program stb.) folytatása mellett új TÁMOP programok indítása és támogatása.
- 3.) Olyan **lokális, kistérségi összetett programok indítása, amely támogatást kiterjeszti az egész családra, a szülők képzésére, foglalkoztathatóságának erősítésére.** Számukra a lokális adottságoknak és igényeknek megfelelő használható, gyakorlat-orientált, rövid képzési idő alatt elsajátítható szakképesítéseket kínál, összekapcsolva a foglalkoztatással. (Lakókörnyezet fejlesztése, önellátó mezőgazdasági termelés, felkészítés a külső munkaerő-piaci követelményekre.)
- 4.) A veszélyeztetett csoportok sikeres szakmai képzése érdekében **a gyakorlatorientált szakképzés kiterjesztése és új Hídprogramok létrehozása.** A szakiskola átalakításához hasonlóan a Hídprogramok területén is indokolt a gyakorlat időarányának 60% fölé növelése.
- 5.) A roma kisebbséghez tartozók széleskörű bevonása a közmunkaprogramok mellett a munkaerő-piaci integrációt segítő támogatott közoktatási programokba.
- 6.) Javasoljuk felnőtt szakképzési hídprogramok indítását az alacsonyan képzett, szakképzetlen munkanélküli fiatal felnőttek számára, akár nemzetközi együttműködési projektek keretében.
- 7.) Az **Európai Bizottság** következő ajánlásainak megfontolása:
 - „Szorítsa vissza az ifjúsági munkanélküliséget például ifjúsági garancia segítségével. Erősítse meg az aktív munkaerő-piaci intézkedéseket és javítsa a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat ügyfél-kategorizálási rendszerét. Csökkentse a közmunkaprogram dominanciáját a foglalkoztatási intézkedéseken belül és erősítse meg az aktiválási elemeket. Erősítse meg a képzési programokat az egész életen át tartó tanulásban való részvétel növelése érdekében. A nők részvételének ösztönzése érdekében folytassa a gyermekgondozási létesítmények bővítését. A szegénység csökkentése érdekében – különösen a gyermekek és a romák körében – biztosítsa, hogy a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia célkitűzése minden szakpolitikai területen megjelenjen.”

- „**Hajtson végre a korai iskolaelhagyókra vonatkozó nemzeti stratégiát, és gondoskodjon arról, hogy az oktatási rendszer minden fiatalnak biztosítsa a munkaerőpiacra jutáshoz szükséges készségeket, szaktudást és képzéseket. Javítsa az inkluzív általános oktatáshoz való hozzáférést, különösen a romák számára. Segítse az oktatás különböző szakaszai közötti, és a munkaerőpiac felé való átmenetet. Hajtson végre olyan felsőoktatási reformot, amely nagyobb arányban teszi lehetővé felsőfokú végzettség megszerzését, különösen a hátrányos helyzetű tanulók körében.**”¹⁴
- 9) A közoktatásban nagyobb hangsúlyt kell fektetni az európai kulcskompetenciák célzott és hatékony fejlesztésére, különös tekintettel a kommunikációs (anyanyelvi és idegen nyelvi), a szociális (együttműködési készség, csapatmunkára való alkalmasság) és a vállalkozói (kezdeményezőkészség, innováció) kompetenciák fejlesztésére. Mindez megkövetelné a Nemzeti Alaptanterv és a kerettantervek átgondolt alkalmazását, a fejlesztési területek súlyozását a kötelező ismeretanyag esetleges csökkentésével.
 - 10) A célzott fejlesztés nem csupán a hátránykompenzációt szolgálná, hanem jótékonyan hatna a közoktatás különböző szintjeiről munkapiacra kilépő fiatalok elhelyezkedési és megfélemlési esélyeinek növelésére is.
 - 11) Fontos, hogy a korai iskolaelhagyók számának csökkentése ne csupán statisztikai adatokban tükröződő feladatként tudatosuljon a közoktatás aktorainál, hanem célzott fejlesztés és valós felzárkóztatás, személyre szabott nevelés segítse a rászoruló tanulók előrehaladását. Erre az alap- és továbbképzés keretében fel kell készíteni a pedagógusokat.
 - 12) A korai iskolaelhagyás, lemorzsolódás megakadályozása érdekében kiemelten fontos a pályaaorientációs rendszer fejlesztése. Az erre irányuló programok/projektek esetében fontos szempont, hogy a pályaaorientációs rendszerrel összefüggő elemeket folyamatosan monitorozni és fejleszteni szükséges, hiszen jellegéből adódóan ez egy folyamatosan változó terület (pl. munkaerő-piaci tendenciák változása).
 - 13) Szorgalmazni kell a nemformális tanulási formák alkalmazását a köznevelés intézményeiben, együttműködve a közösségi művelődés intézményhálózatának hasonló kezdeményezéseivel.

¹⁴A TANÁCS AJÁNLÁSA Magyarország 2013. évi nemzeti reformprogramjáról és Magyarország 2012–2016-os időszakra vonatkozó konvergenciaprogramjának tanácsi véleményezéséről http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/nd/csr2013_hungary_hu.pdf

KORMÁNYHATÁROZAT SORSZÁMA:	3.12
INTÉZKEDÉS ELNEVEZÉSE:	Támogatni kell a versenyképes tudás megszerzését a közgyűjtemények és az eMagyarország Pontok hálózatának segítségével. Szükséges a kulturális intézmények formális oktatásba történő bekapcsolása, szerepük megerősítése, „iskolabarát” elvű kibővítése.
INTÉZKEDÉS RÖVID TARTALMA:	
<p>Alapvető fontosságú a versenyképes tudás megszerzésének támogatása a közgyűjtemények és az eMagyarország Pontok segítségével. A kulturális intézmények formális oktatásba történő bekapcsolása, szerepének megerősítése érdekében elengedhetetlen ezen intézmények tevékenységi körének további „iskolabarát” elvű kibővítése. A közoktatás és az egész életen át tartó tanulás szereplői felé való nyitás és együttműködés kiemelt célját kell, hogy megvalósítsa a NIS 2012-2013. cselekvési terve. Az intézményekre vonatkozóan folytatni kell a TÁMOP - 3.2.11/10/1 - Nevelési-oktatási intézmények tanórai, tanórán kívüli és szabadidős tevékenységeinek támogatása elnevezésű programot, annak érdekében, hogy az oktatásban résztvevő gyermekek sikeresen integrálódjanak a felnőtt társadalomba.</p> <p>Javasolt továbbá a közgyűjteményekben őrzött kulturális örökség megismertetésének támogatása az oktatás valamennyi szintjén.</p> <p>A muzeális intézmények, a könyvtárak és a levéltárak vonatkozásában kiemelt figyelmet kell fordítani a már megkezdett EU-s fejlesztési irányok (TÁMOP és TIOP konstrukciók) folytatására, annak elősegítése érdekében, hogy az oktatásban részt vevő ifjúsági korosztály minőségi és korszerű szolgáltatások és infokommunikációs eszközök révén jussanak hozzá a versenyképes ismeretekhez és a kulturális értékek megismeréséhez.</p> <p>Ehhez kapcsolódóan meghatározó jelentőséggel bír – különös tekintettel a hátrányos helyzetű régiókban élőkre – a kulturális környezet továbbfejlesztése, és az értékekhez való hozzáférés biztosítása mindenki számára. A múzeumok sajátos adottságaikra építve kiemelt figyelmet kell fordítani azok közösségi szerepének megerősítésére, a formális oktatási rendszerbe, illetve a képesség- és kompetenciafejlesztésbe történő hatékony bekapcsolódásukra. Célnak kell lennie a mindenki számára elérhető versenyképes tudás megszerzésének támogatása a közgyűjteményi intézmények bevonásával és aktív részvételével.</p> <p>A könyvtárak korszerű informatikai fejlesztéseikkel és minőségi szolgáltatásaikkal, valamint állományuk hagyományos és elektronikus hozzáféréssel támogatják az ifjúsági korosztályt. Emellett a könyvtárak és az eMagyarország Pontok részt vesznek az olvasáskultúra fejlesztésében és a digitális írástudás kialakításának és elmélyítésének erősítésében, a kompetenciák fejlesztésében.</p>	
VÁRT EREDMÉNY:	
A közgyűjtemények (könyvtár, muzeális intézmény, levéltár) által kialakított és fejlesztett nemformális és informális tanulási alkalmak és formák az oktatás részét képezik, illetve kiegészítik azt.	

MEGVALÓSULT EREDMÉNYEK:

- Jelenleg Magyarországon **1602** közösségi hozzáférési pont (**eMagyarország Pont**) várja a digitálisan írástudatlan és/vagy hátrányos helyzetben lévő állampolgárokat, ahol olcsó, vagy ingyenes számítógép- és internethasználatra van lehetőség. Az eMagyarország Pontok **75%-a 5000 fő alatti településen, 913 működik hátrányos helyzetű településen.** Az eMagyarország Hálózatot naponta kb. **10.000 állampolgár keresi fel**, hetente pedig kb. 50-70 ezer látogató használja az internetet és a számítógépeket, valamint kéri ki az eTanácsadók segítségét.

2. A **TÁMOP 2.1.2 Idegen nyelvi és informatikai kompetenciák fejlesztése** című kiemelt projekt a Közigazgatási és Igazságügyi Hivatal (KIH) és a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium (NFM) háttérintézménye, az eMagyarország programot koordináló NT Nonprofit Közhasznú Kft. (NT Kft.) által létrehozott konzorcium közösen valósítja meg, amely 2012 őszén indult és 2014 őszén zárul.

A programban jelenleg közel 1600 képzésből lehet választani. A projekt egyik **fő célja, az IKT képzésekben való részvétel növelése, ezáltal a digitális írástudatlanság csökkentése, az esélyegyenlőség javítása, az érintett lakosság információs társadalomba való integrálása.** A programba 18 éven felüli magánszemélyek jelentkezhetnek idegen nyelvi és informatikai felnőttképzésre, a bekapcsolódást pedig az eTanácsadók segítik.

A projekt keretén belül **2013. április végéig mintegy 8.400 fő vett részt informatikai képzésen, melyből 1004 fő kapott tanúsítványt.**

3. Magyarországon jelenleg közel **5000 könyvtár, muzeális intézmény és levéltár** működik. Az intézmények saját forrásai és az uniós támogatások felhasználásával a 2011-2013-as időszakban számos, a tanulás és a tudás megszerzését támogató nemformális és informális tanulási alkalmat (programokat, foglalkozás-sorozatokot) valósítottak meg a gyermek- és ifjúsági korosztály támogatása érdekében. A **TÁMOP 3.2.4** keretében **201 nyertes projekt született**, amelynek keretében eddig a **nemformális képzésen (programsorozatokon) 11.142 fő vett részt**, a tanulást támogató adatbázisba felvitt adatok száma több mint 3,4 millióval nőtt. Új kompetenciafejlesztő programok valósultak meg a digitális jártasság elsajátításában, az olvasáskultúra fejlesztésében és a szövegtérítés-fejlesztés támogatásában.
4. A **TÁMOP 3.2.13** program célja az volt, hogy a könyvtárak, muzeális intézmények, levéltárak, közművelődési intézmények és művészeti intézmények szélesebb körben kapcsolódjanak be a formális oktatásba és szerepük erősödjön meg a kulturális tudás átadásában. **A fejlesztés révén a kulturális intézmények programkínálata gazdagodott az óvodai, tanórai és tanórán kívüli nevelés, a szabadidős foglalkozások nyújtásában, és így hosszútávon együttműködés jöhet létre a nevelési-oktatási és a kulturális intézmények között, helyi és országos szinten egyaránt.** A programnak **275 nyertes projektje** van, ami több mint 1300 közoktatási intézménnyel megkötött együttműködést, várhatóan **több mint 20.000 gyermek részvételét jelent**. A pályázatok megvalósítása folyamatban van.
5. A **TÁMOP 3.2.8** program keretében (2012. évi kiírásban) **32 nyertes projekt** született. A cél a ma már működő **múzeumpedagógiai jó gyakorlatok továbbfejlesztését, terjesztését, továbbá a helyi közoktatásba való integrálását és a múzeumok mindennapi gyakorlatába történő beépítését kívánja elősegíteni.**

3.12-ES INTÉZKEDÉS MEGVALÓSÍTÁSÁRA FORDÍTOTT ANYAGI ERŐFORRÁSOK MÉRTEKE:

Intézkedés sorszáma	Felelős minisztérium	Megvalósítás forrása	Összeg (e Ft)
3.12	EMMI, NFM	TÁMOP 3.2.13	8 580 000
		TÁMOP 2.1.2.	11 500 000
		TÁMOP 3.2.4 (2011-2013)	3 150 000
		TÁMOP 3.2.8 (2011-2013)	550 000

- 1) **Komplex gyermek- és ifjúsági programok, kompetenciafejlesztő** (digitális, információkérés, olvasáskultúra stb.) **foglalkozások infrastrukturális hátterének fejlesztése.** Gyermekek és fiatalok foglalkozásaira alkalmas terek korszerűsítése. A digitális felzárkózás érdekében információs és kommunikációs technológiák használatában jártasság támogatása nemformális tanulási alkalmakkal. A közoktatást segítő nemformális és informális tanulási programok fejlesztése és megvalósítása különösen a korai iskolaelhagyás megelőzése érdekében magában foglalja az iskolai igényekhez, tantervekhez szervesen illeszkedő, a gyermek- és ifjúsági célcsoportokra irányuló foglalkozásokat, programsorozatokat, továbbá a hátrányos helyzetű tanulók iskolai sikerességét elősegítő iskolán kívüli tevékenységeket az oktatási és kulturális intézmények együttműködésével. Oktatást támogató országos könyvtári szolgáltatások hozzáféréseinek javítása, a dokumentum- és információ-szolgáltatás rendszerének fejlesztése.
- 2) **A személyiség és a testi-lelki egészség fejlesztésére fókuszáló programok felzárkózási típusú kettős karrier utakat nyithatnak a tanulók előtt** nem csupán a kulturális képések területén, hanem bármely, az érdeklődésüknek megfelelő szakterületen.
- 3) Kiemelten fontos szempont a szegénységben élő gyermekek életesélyeinek növelése a könyvtári, múzeumi levéltári intézmények által nyújtott szolgáltatások fejlesztésével és hozzáférhetővé tételével.

KORMÁNYHATÁROZAT SORSZÁMA:	3.13
INTÉZKEDÉS ELNEVEZÉSE:	Biztosítani kell a közművelődési intézmények, a könyvtárak és az eMagyarország Pontok által nyújtott nemformális és informális tanulást támogató programokat, amelyek elősegítik a gyermekek, tanulók személyiségfejlődését, kreatív képességeinek kibontakoztatását, hátrányainak kompenzálását.
INTÉZKEDÉS RÖVID TARTALMA:	
<p>Az intézkedés célja a közművelődési intézmények, a könyvtárak és az eMagyarország Pontok által nyújtott nemformális és informális tanulást támogató programok biztosítása, amelyek elősegítik a gyermekek, tanulók személyiségfejlődését, kreatív képességeinek kibontakoztatását, hátrányainak kompenzálását, miközben hatékonyan segítik a kompetenciafejlesztést is. Az intézkedés keretében különösen nagy hangsúlyt fektetünk azon hátrányok mérséklésére, amelyeket az iskola önmagában nem tud kompenzálni.</p> <p>További cél az információs rendszerek összekapcsolása, szinergiájuk hatékonyabbá tétele.</p> <p>A könyvtári programok átfogó célja, hogy a könyvtári rendszer jobb hatásfokkal szolgálja a minőségi oktatást, a formális oktatáson kívüli képzést és tanulást, könyvtári szolgáltatásokkal megvalósítandó olvasási és digitális kompetenciák fejlesztését. Kiemelt cél a hozzáférés területi különbségeinek a csökkentése. A digitális esélyegyenlőség megteremtésének, azaz a hátrányos helyzetű fiatalok információs társadalomba történő bevonásának kiemelt eszköze az eMagyarország program, melynek célja a digitális írástudás kiterjesztése az ország teljes területén, főként a kevésbé ellátott területekre (hátrányos helyzetű települések) fókuszálva.</p>	
VÁRT EREDMÉNY:	
Kulturális szegénység mérséklése, esélyegyenlőtlenségek mérséklése, a gyermek- és ifjúsági korosztály számára a kreatív ipar befogadását elősegítő kompetenciák fejlesztése.	

MEGVALÓSULT EREDMÉNYEK:

- Jelenleg Magyarországon **1602 közösségi hozzáférési pont** (eMagyarország Pont) várja a digitálisan írástudatlan és/vagy hátrányos helyzetben lévő állampolgárokat, ahol olcsó, vagy ingyenes számítógép- és internethasználatra van lehetőség. Az **eMagyarország Pontok 75%-a 5000 fő alatti településen, 913 működik hátrányos helyzetű településen**. Az eTanácsadó képzéseknek köszönhetően a pontokon dolgozók száma jelenleg kb. 1.778 fő, ennek eredményeként 16%-kal nőtt a látogatottság. Az eMagyarország pontok mintegy 40%-a könyvtárakban található meg, míg a könyvtárak 26%-a eMagyarország pont is egyben.
- Az „Építő közösségek” (**TÁMOP-3.2.3/A-11/1 Építő közösségek**) **3. ütem – A) közművelődési intézmények a kreatív iparral kapcsolatos alapkompeticniák fejlesztését elősegítő új tanulási formák szolgálatában**) pályázat keretében **153 db pályázat érkezett be**, az igényelt támogatás megközelítette a 4 Mrd Ft-ot. A **116 nyertes pályázó** közül 109 hatályos szerződéssel rendelkezik – a szerződéskötésekre 2012 utolsó és 2013 első negyedévében került sor. A nyertes projektek a megvalósítás szakaszában vannak, ezzel kapcsolatos adatok még nem állnak rendelkezésre.
- A **TÁMOP 3.2.4** keretében **201 nyertes projekt született**, amelynek keretében eddig a **nem-formális képzésen** (programsorozatokon) **11.142 fő vett részt**, a tanulást támogató adatbázisba felvitt adatok száma több mint 3,4 millióval nőtt. Új kompetenciafejlesztő programok

valósultak meg a digitális jártasság elsajátításában, az olvasáskultúra fejlesztésében és a szövegértés-fejlesztés támogatásában.

4. A **Kulturális intézmények részvétele a tanórán kívüli nevelési feladatok ellátásában (TÁMOP-3.2.13-12/1)** c. pályázat keretében **659 db pályázat érkezett be**, az igényelt támogatás megközelítette a 15 Mrd Ft-ot. A **235 nyertes pályázó** közül 231 hatályos szerződéssel rendelkezik – a szerződéskötésekre 2012 utolsó és 2013 első negyedévében került sor. A nyertes projektek a megvalósítás szakaszában vannak, ezzel kapcsolatos adatok még nem állnak rendelkezésre.
5. A fejlesztési programok révén a **közgyűjteményi és közművelődési intézmények ország-szerte több ezer iskolával kötöttek hosszú távú együttműködési megállapodásokat**, amelynek keretében több százezer tanuló vesz részt a foglalkozássorozatokon.
6. **Leghátrányosabb helyzetű (LHH) térségek kulturális fejlesztése:** a kulturális terület a saját forrásából támogatta a leghátrányosabb helyzetű területek és lakosságuk fejlődését a **TIOP-1.2.5/09/1 „Infrastrukturális fejlesztések a minőségi oktatás, az egész életen át tartó tanulásnak a kultúra eszközeivel történő elősegítése érdekében az LHH kistérségek esélyegyenlőségéért”** című pályázat és a hozzá kapcsolódó **TÁMOP-3.3.7/09/2 – „Minőségi oktatás támogatása, valamint az egész életen át tartó tanulás elősegítése a kultúra eszközeivel az LHH kistérségek esélyegyenlősége érdekében”** című pályázat révén. **Négy hátrányos helyzetű régióban közel 2,3 Mrd Ft került felhasználásra.**

3.13-AS INTÉZKEDÉS MEGVALÓSÍTÁSÁRA FORDÍTOTT ANYAGI ERŐFORRÁSOK MÉRTÉKE:

Intézkedés sorszáma	Felelős minisztérium	Megvalósítás forrása	Összeg (e Ft)
3.13	EMMI, NFM	Központi költségvetési forrás	100 000
		TÁMOP 3.2.3/A-11/1	2 940 000
		TÁMOP 3.2.4	3 150 000
		TÁMOP 3.2.13-12/1	5 400 000

AJÁNLÁSOK A MUNKACSOPORT RÉSZÉRŐL A 3.13-AS INTÉZKEDÉSRE VONATKOZÓAN:

- 1) Az eMagyarország pontok 40%-a könyvtárakban van. Ezt az arányt szükséges tovább bővíteni a könyvtárakkal való további együttműködés keretében. Mindemellett más típusú intézményre is szükség van, hiszen egészen kis falvakban is létezik úgy ePont, hogy könyvtárunk nincs.

KORMÁNYHATÁROZAT SORSZÁMA:	3.14
INTÉZKEDÉS ELNEVEZÉSE:	Tovább kell fejleszteni a pályakövető rendszereket (DPR) és az előzetesen megszerzett tudás elismerési eljárását; szakmailag támogatni kell az öregdiák szolgáltatás, a hallgatói tanácsadó rendszerek és az Országos Képesítési Keretrendszer (OKKR) bevezetését.
INTÉZKEDÉS RÖVID TARTALMA:	
<p>A cél olyan integrált ágazati rendszerek kialakítása és bevezetése, amelyek megfelelnek mind a hazai ágazatirányítási elvárásoknak, mind az Európai Unió vonatkozó irányelveinek és keretrendszereinek az alábbi területeken: diplomás pályakövető rendszer, Országos Képesítési Keretrendszer (OKKR), előzetesen megszerzett tudás elismerésének (validáció) rendszere. Cél a már megkezdett központi szolgáltatások és keretrendszerek, valamint az új fejlesztések összekapcsolása révén integrált és teljes körű felsőoktatási információs bázis biztosítása, illetve az első szakaszban kifejlesztett módszertani fejlesztések implementációja.</p> <p>A felsőoktatási intézményekben számos hallgatói szolgáltatás épült ki. Ezek módszertani támogatására folyamatosan szükség van, hiszen azok egyfelől részben hallgatói, azaz folyamatosan változó munkatársakkal dolgoznak, másfelől gyakorlati munkát végeznek és az innovatív megközelítések, hatékony módszertanok szintetizáló összegzése nem feladatuk. A módszertani támogatás és a jó gyakorlatok közvetítése – a tanulási eredmény alapú megközelítés elterjesztésével párhuzamosan – ezért kiemelt feladat.</p>	
VÁRT EREDMÉNY:	
<ul style="list-style-type: none"> - Az összes felsőoktatási képzési formát lefedő és a lehető legszélesebb objektív és visszajelzésen alapuló adatkört magába foglaló pályakövetési rendszer biztosítása a hallgatókról és a végzettekről. Szociális dimenzió vizsgálata. - Az OKKR 2013. december 31-ig történő teljes körű bevezethetőségéhez a szakmai támogatás biztosítása a felsőoktatás területén. - A hozott tudás elismerési eljárásának kialakítása. 	

MEGVALÓSULT EREDMÉNYEK:

1. **A keretrendszer elnevezése a 1229/2012. (VII. 6.) Korm. határozat nyomán Magyar Képesítési Keretrendszerre (MKKR) változott.** A bevezethetőségéhez szükséges szakmai előkészítő folyamatok (oktatói szakmai munkacsoportok fejlesztő munkája) az eredetileg ütemeztetthez képest hét hónap csúszással megkezdődtek, az első eredmények 2013. év végén várhatóak, az MKKR bevezetéséhez szükséges további, már a Nemzeti Koordinációs Pont hatáskörében lévő feladatok (MKKR illesztése az EKKR-hez, illesztési jelentés elfogadtatása az Európai Bizottság EKKR Tanácsadói csoportjával) 2014 tavaszán várhatóak. Ezt követően kerülhet sor az MKKR és az EKKR szintjelölők megjelenítésére az oklevelekben és tanúsítványokban. Ennek törvényi szabályozása megtörtént (Ftv.), végrehajtási rendeleti szintű lebontásával (a felhatalmazások és eljárásrendek megalkotása) kapcsolatos előmunkálatok még megvalósítandók.
2. **Az előzetesen megszerzett tudás elismerésének (validáció) felsőoktatási bevezethetőségét célzó előkészítő fejlesztések elkezdődtek** (ugyancsak hét hónapos csúszással), első eredmények 2013. év végén várhatóak. A további szükségessé váló jogalkotási feladatok 2014. év I. felében valósíthatók meg.

3. Az Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft. a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium háttérintézménye. A DPR hazai kiépítése, módszertani és szakmai támogatása és az ehhez kapcsolódó kutatások lebonyolítása és az eredmények publikálása a cég keretében dolgozó elemző és szervező csapat munkája. A **TÁMOP 4.1.3** kiemelt projekt 2011. március 31-jével ért véget. Folytatásaként 2012 tavasza óta a **TÁMOP 4.1.3-11/1-2011-0001** kiemelt projekt biztosítja a vonatkozó tevékenységek további fejlesztését.¹⁵
 4. **TÁMOP-4.1.3-11/1-2011-0001** kódszámú „*a Magyar Képesítési Keretrendszer bevezetésének szakmai támogatása és az előzetesen megszerzett tudás elismerési eljárásának továbbfejlesztése a felsőoktatásban*” című támogatott projekt kedvezményezettje az Oktatási Hivatal. A projekt futamideje: 2012. 03. 01. – 2014. 09. 30. Támogatási összeg: 363 M Ft. Elért eredmények: az MKKR elméleti megalapozásának véglegesítése; az MKKR szintleíró jellemzőinek és szintjeinek kidolgozása; a képesítések hazai besorolási alapelveinek kimunkálása. Valamint olyan felsőoktatási érvényesítési/elismertetési modell kidolgozása, amelynek alapján kialakítható a hazai oktatási intézmény- és jogrendszer keretei között működő, az európai normákkal összhangban lévő strukturált felsőoktatási validációs rendszer.
- Az alprojekt operatív céljai:
- a Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR) bevezetésének szakmai támogatása (1229/2012. (VII. 6.) Korm. határozat nyomán);
 - az MKKR bevezetéséhez szükséges előkészítő lépések, fejlesztések megvalósítása a felsőoktatás területén;
 - az előzetesen megszerzett tudás elismerési eljárásának továbbfejlesztése, az eljárás bevezetéséhez szükséges intézmény- és szakma-specifikus szempontok kidolgozása;
 - a korszerű tanulás-orientált és kimenet alapú felsőoktatás-pedagógia terjesztése, oktatók felkészítése.

3.14-ES INTÉZKEDÉS MEGVALÓSÍTÁSÁRA FORDÍTOTT ANYAGI ERŐFORRÁSOK MÉRTÉKE:

Intézkedés sorszáma	Felelős minisztérium	Megvalósítás forrása	Összeg (e Ft)
3.14	EMMI	TÁMOP 4.1.3. 2. ütem	140 000

AJÁNLÁSOK A MUNKACSOPORT RÉSZÉRŐL A 3.14-ES INTÉZKEDÉSRE VONATKOZÓAN:

1.) DPR

- A DPR eredményeinek beépítése a felsőoktatási döntés-előkészítési rendszer és stratégiaalkotás folyamatába.
- Jogszabályi szinten rögzítésre került a DPR az NFTV-ben, ugyanakkor végrehajtási rendelet szintjén szükség van a részletes szabályozásra, a teljes körűség és az egységes adatszolgáltatás és módszertan meghatározása miatt.
- Ágazati munkacsoport létrehozása, amely áttekinti és értékeli az eredményeket.
- A közvélemény tájékoztatására éves kampány kidolgozása a felsőoktatási intézmények bevonásával a pályakövetés eredményeinek kommunikálására, ez által biztosítva a pontosabb tájékoztatást a jelentkezői célcsoportok számára.

¹⁵ A DPR-re vonatkozó legfontosabb információk az alábbi weboldalon érhetők el: <http://www.felvi.hu/felsooktatasi-muhely/dpr>

2.) **Hallgatói tanulástámogatás**

- A hallgatói tanulástámogató szolgáltatások és tanácsadás további implementációjára intézményi támogató programok indítása szükséges, lehetőleg még 2014 folyamán.
- Intézményi Learning Centerek (tanulástámogató módszertani központok) létrehozása, ennek anyagi és szakmai-módszertani támogatása.
- A különböző tanulási tanácsadók szakmai önfejlesztési és önszerveződési folyamatainak támogatása, az életpálya-tanácsadási rendszerekhez és szereplőikhez való kapcsolódásuk ösztönzése.

3.) **MKKR**

- Olyan képesítés-felülvizsgálati folyamatok indítása, amelyek kialakítják a képesítések karbantartásának, minőségfejlesztésének kereteit, szabályait és intézményeit.
- Az MKKR bevezetése során feltárt problémák és azonosított fejlesztési feladatok keretében a létező képesítések leírásának (KKK) felülvizsgálata és az MKKR szintleírásaihoz igazítása, illetve a képzési területek szintleírásainak figyelembe vétele. Ezen folyamat közben még több oktatót, képzési programfelelőst és oktatásszervezőt készít fel az MKKR céljainak és metodikájának ismeretére és alkalmazására.
- Az akkreditáció és a külső minőségértékelési eljárások szempontjainak módosítása, hogy azok is a kimenet-orientált és tanulási eredményeket alkalmazó megközelítést támogassák.
- Az oktatási alágazatok képesítés-szabályozó rendszereinek összehangolása érdekében koordinációs mechanizmusok kialakítása és működtetése (közös testületek, felettes szabályozók, rendszeres konzultációk).

4.) **Validáció**

- A validáció differenciált intézményi bevezetése érdekében intézményi támogató programok indítása, lehetőleg még 2014 folyamán.
- Az Európai Tanács ajánlásában szereplő 2018-as céldátumig megvalósítandó nemzeti validációs modell előkészítő munkálatait is szükséges tervezni és megkezdeni 2014 folyamán; ehhez jó alapot nyújtanak a felsőoktatási validációs eljárás előkészítése és bevezetése során nyert kutatási, fejlesztői és intézményi tapasztalatok, valamint a közoktatásban (a TÁMOP- 3.1.8 projekt keretében) lefolytatott validációs megvalósíthatósági vizsgálatok.
- A validációs nemzeti modell megtervezésére és megvalósításának koordinálására szakmai testület, majd egy szakmai koordinációs, módszertani tanácsadó és monitoring szervezet/iroda létrehozása és működtetése.

KORMÁNYHATÁROZAT SORSZÁMA:	3.15
INTÉZKEDÉS ELNEVEZÉSE:	A felsőoktatásban fejleszteni kell az idegen nyelven folyó képzési rendszert.
INTÉZKEDÉS RÖVID TARTALMA:	
<p>A felsőoktatás nyelvoktatásában több teret és eszközt kell teremteni a beszélt nyelv gyakorlására. A felsőoktatásban vagy a bemeneti vagy a kimeneti követelményeknél biztosítani kell, hogy az adott képzéshez kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciákkal rendelkezzenek a végzettek. A felsőoktatási intézményekben az idegen-nyelven folyó képzési programok (szaktantárgy) bővítése.</p> <p>A konstrukció konkrét célja a szaknyelvi képzés, és a felsőoktatási intézmények idegen nyelvi oktatásának komplex fejlesztése, annak munkaerő-piaci elvárásokhoz való igazítása, valamint a felsőoktatási hallgatók piacképes nyelvtudásához és nyelvi bizonyítványhoz való juttatása. A konstrukció lehetőséget nyújthat a nyelvi oktatás fejlesztéséhez kapcsolódó pilot képzések indítására is.</p>	
VÁRT EREDMÉNY:	
<ul style="list-style-type: none"> - Valósuljon meg a felsőoktatási szaknyelvi képzés továbbfejldése. - A felsőoktatásban részt vevő hallgatók rendelkezzenek a diploma megszerzéséhez szükséges nyelvi követelményekkel. 	

MEGVALÓSULT EREDMÉNYEK:

1. A **TÁMOP 4.1.2/D** pályázati konstrukció keretében a benyújtási határidőig összesen **20 db pályázat érkezett be**, az igényelt összeg közel 5 Mrd Ft. Az értékelés során 12 db támogatási döntés született 2,85 Mrd Ft összegben és 2013 áprilisától folyamatosan zajlik a támogatási szerződések (TSZ) megkötése. Eddig 7 db TSZ megkötésére került sor 1,64 Mrd Ft erejéig. További 5 pályázat tartaléklistán van, melyek keretösszege 1,17 Mrd Ft. 2 db projekt elutasításra került, 1 db pedig nem felelt meg a jogosultsági kritériumoknak, így az értékelési folyamatba sem került be.
2. **TÁMOP 4.1.2.D-12/1/KONV „Idegen nyelvi képzési rendszer fejlesztése a felsőoktatásban”** című konstrukció keretében 15 projekt részesült támogatásban, közel 3 Mrd Ft összegben. A támogatott projektek révén a piacképes felsőoktatási nyelvoktatás a foglalkoztatást is serkenti összhangban a TÁMOP és az Új Széchenyi Terv céljaival, elsődlegesen a Foglalkoztatási Programmal és a Tudomány-Innováció Programmal, továbbá lehetőséget biztosít a szakképzett munkaerő további képzésére, idegen nyelvű szakanyaggal való ellátására, valamint az európai mobilitás elősegítésére.

3.15-ÖS INTÉZKEDÉS MEGVALÓSÍTÁSÁRA FORDÍTOTT ANYAGI ERŐFORRÁSOK MÉRTÉKE:

Intézkedés sorszáma	Felelős minisztérium	Megvalósítás forrása	Összeg (e Ft)
3.15	EMMI	TÁMOP 4.1.2/D	3 000 000

AJÁNLÁSOK A MUNKACSOPORT RÉSZÉRŐL A 3.15-ÖS INTÉZKEDÉSRE VONATKOZÓAN:

- 1.) Hatékony nyelvtanítási módszerek elterjesztésére irányuló fejlesztések megvalósítása a köz- és a felsőoktatás területén.
- 2.) Gyakorlati szempontokat szem előtt tartó, nyelvtanításra alkalmas, motiváló környezet kialakítása.
- 3.) Nyelvtanítási képzési programok kialakítása, amelyek figyelembe veszik a munkaerő-piaci igényeket.

KORMÁNYHATÁROZAT SORSZÁMA:	3.16
INTÉZKEDÉS ELNEVEZÉSE:	Ki kell dolgozni és működtetni kell a Nemzeti Kiválóság Programot és a Campus Hungary Programot.
INTÉZKEDÉS RÖVID TARTALMA:	
<p>A1 Hazai hallgatói, illetve kutatói személyi támogatást biztosító rendszer kidolgozása és működtetése országos program, valamint az A2 konvergencia régió: a felsőoktatási intézményekben kiemelkedő tehetségű, kiváló tanulmányi, valamint tudományos eredményekkel rendelkező mesterszakos hallgatók, PhD hallgatók, valamint kiváló fiatal és tapasztalt oktatók, kutatók Magyarországon tartásának és Magyarországra vonzásának elősegítése. A projekt megvalósulása során egy olyan átfogó, személyeket támogató rendszer jön létre, amely a kutatói életpálya különböző szakaszaiban nyújt támogatást a tudományos tevékenységek folytatásához, kutatásokhoz.</p> <p>A B1 - Campus Hungary K+F projektekhez és képzési programokhoz kapcsolódó nemzetközi hallgatói mobilitás személyi támogatási rendszerének fejlesztése országos program, valamint a B2 konvergencia régió: nemzetközi hallgatói mobilitás elősegítése K+F projektekhez és képzési programokhoz kapcsolódóan. A Campus Hungary Program egy átfogó pályázati rendszer, mely a kifelé történő mobilitási eszközök segítségével a felsőoktatási hallgatók számára nyújt támogatást a felsőoktatásban folyó nemzetközi tapasztalatcseréhez, a tudományos tevékenységek folytatásához, a kutatásokhoz – elősegítve ezzel a legkiválóbb hallgatók tehetséggondozását. További rész cél a magyarországi felsőoktatási intézmények nemzetközi szolgáltatásfejlesztése a külföldi hallgatóvonzó képességének növelése érdekében központi módszertani támogatással, valamint a magyar felsőoktatás külföldi elismertségének és vonzerejének növelése.</p>	
VÁRT EREDMÉNY:	
<ul style="list-style-type: none"> - A1, A2: hallgatói, oktató-kutatói személyi támogatási rendszer kidolgozása, működtetése. - B1, B2: központi koordinációs szervezet létrehozása, felsőoktatási intézményi együttműködési hálózat, valamint nemzetközi mobilitási koordinátori hálózat működtetése, a magyar felsőoktatás külföldi elismertségének és vonzerejének növelése, a hallgatói mobilitás növelése, tudományos közlemények számának növekedése. 	

MEGVALÓSULT EREDMÉNYEK:

1. **Campus Hungary:** a pályázat indulása óta, időarányosan, indikátorteljesülésre még nem került sor. Az első pályázati kiírások eredménye azonban megszületett, **a nemzetközi tapasztalatcserében részt vevő magyarországi hallgatók száma az első nyertesek számát figyelembe véve 718 fő**, amely mutatószám a támogatottak szakmai beszámolója után realizálódik. 2012. őszi első ösztöndíj-meghirdetés eredményeképpen 2013. év I. félévében 718 fő ösztöndíjas

került támogatásra, ebből rövid ciklusú ösztöndíjas 129 fő, szakmai gyakorlatos ösztöndíjas 107 fő és csoportos tanulmányút keretében ösztöndíjas 327 fő. A második pályázati kiírás eredménye 2013. április 17-én született meg, összesen 736 hallgató nyerte el a támogatást, ebből rövid ciklusú ösztöndíjas 217 fő, szakmai gyakorlatos 170 fő, fél éves részképzésben 132 fő és 217 fő csoportos tanulmányútban részt vevő.

2. Elindult a **TÁMOP 4.2.4/A1 és A2 Nemzeti Kiválóság Program – hazai hallgatói, illetve kutatói személyi támogatást biztosító rendszer kidolgozása és működtetése** országos (A1), valamint konvergencia (A2) program. Kedvezményezett: Közigazgatási és Igazságügyi Hivatal. Támogatási szerződés hatályba lépése: A1 - 2012.08.02., A2 - 2012.08.14. Leszerződött összeg: A1 - 1 Mrd Ft, A2 - 5,5 Mrd Ft. A kiemelt projektek célja: az átfogó pályázati rendszer megvalósítása, ami lehetővé teszi a kiváló hallgatók (mesterszakos és doktorandusz), doktorjelöltek, valamint a doktori fokozatot szerzett oktató-kutatók nemzeti K+F programokban való részvételének támogatását a magyarországi felsőoktatási intézményekben, a kutatói életpálya megtartó képességének növelése érdekében.

Megalakult a **Magyar Zoltán Kuratórium**, mindkét program szakmai döntéshozó szerve. A kuratórium jóváhagyásával meghirdetésre kerültek - mindkét programon belül - ösztöndíj-pályázatok a következő célcsoportok részére: mesterszakos hallgató, doktoranduszhallgató, doktorjelölt, fiatal oktató-kutató.

2013. február 25. előtt meghirdetésre került:

- mesterszakos hallgatói ösztöndíj: 394 – 424 fő (még nem döntött minden esetben a Kuratórium)
- doktorandusz hallgatói ösztöndíj: 263 fő

2013. február 25. után meghirdetésre került:

- mesterszakos hallgatói ösztöndíj: ~210 fő
- doktorandusz hallgatói ösztöndíj: ~133 fő

3. Elindult a **TÁMOP 4.2.4/B1 és B2 Nemzeti Kiválóság Program – Campus Hungary K+F projektekhez és képzési programokhoz kapcsolódó nemzetközi hallgatói mobilitás személyi támogatási rendszerének fejlesztése** országos (B1) és konvergencia (B2) program.

Kedvezményezett: Balassi Intézet

Konzorciumi partner: Tempus Közalapítvány

Támogatási szerződés hatályba lépése: B1- 2012.08.29.; B2 - 2012.10.12.

Leszerződött összeg: B1 - 1,32 Mrd Ft, B2 - 3,62 Mrd Ft

Két fő célja közül az egyik a **magyar felsőoktatási hallgatók külföldi részképzésének** (rövid tanulmányút, szakmai gyakorlat, fél éves részképzés) **támogatása ösztöndíj formájában.**

A másik fő cél a **külföldi hallgatók létszámának emelése a magyarországi felsőoktatási intézményekben** a felsőoktatás nemzetközisítésével, azaz nemzetközi felsőoktatási vásárokon való egységes megjelenéssel, kiadványok terjesztésével, az idegen nyelvi képzési kínálat internetes honlapon történő megjelenítésével, mobilitási adattár és elemző központ kialakításával, valamint a felsőoktatási intézmények nemzetközi képzési- és szolgáltatásfejlesztési feladatainak támogatásával (nyelvi, interkulturális, nemzetközisítési auditokra felkészítő szakértői kurzusok megtartása a felsőoktatási intézmények számára) valósul meg.

3.16-OS INTÉZKEDÉS MEGVALÓSÍTÁSÁRA FORDÍTOTT ANYAGI ERŐFORRÁSOK MÉRTÉKE:

Intézkedés sorszáma	Felelős minisztérium	Megvalósítás forrása	Összeg (e Ft)
3.16	EMMI	TÁMOP 4.2.4/A1	1 000 000
		A2	5 500 000
		B1	1 320 000
		B2	3 820 000

EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD, PREVENCIÓ MUNKACSOPORT

SAKMAI VEZETŐ:	Solymosy József Bonifác
TAGLÉTSZÁM:	27 fő (20 szervezet/szerv)
MUNKACSOPORTBAN KÉPVISETLT SZERVEZETEK MEGOSZLÁSA	Állami: 11 Civil: 9
ÜLÉSEK SZÁMA:	2
INTÉZKEDÉSEK SZÁMA:	5

Egészséges életmód, prevenció munkacsoportban képviselt szervezetek:

Állami szervek/szervezetek	Civil szervezetek
BM Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács	Fiatal Vállalkozók Országos Szövetsége
EMMI Egészségpolitikai Főosztály	Kapocs Alapítvány
EMMI Felzárkózási Fejlesztések Főosztálya	Magyar Cserkészszövetség
EMMI Ifjúságügyi Főosztály	Magyar Ifjúsági Konferencia
HM Miniszteri Kabinet	Magyar Mentálhigiénés Szövetség
Nemzeti Agrárszaktanácsadási, Képzési és Vidékfejlesztési Intézet	Magyar Lelki Elsősegély Telefonszolgálatok Szövetsége
Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet	MKPK Ifjúsági Bizottsága
NMHH Média- és Hírközlési Biztos	Nemzeti Ifjúsági Tanács
Országos Egészségfejlesztési Intézet	NITE Nemzeti Ifjúságvédő & Tehetségkutató Egyesület
Semmelweis Egyetem	
VM Stratégiai Főosztály	

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ A MUNKACSOPTHOZ RENDELT INTÉZKEDÉSEKHEZ KAPCSOLÓDÓAN

A lakosság egészségi állapotának javítására irányuló hatékony Népegészségügyi Szakmapolitikai Program kidolgozása során első lépésként számba kell venni az oksági tényezőket, amelyek problémaként jelen vannak és akadályozzák az egészségnek mint értéknek a megteremtését, megőrzését vagy éppen fejlesztését. A probléma feltérképezése, az összefüggések feltárása komplex látásmódot igényel. A kialakult helyzet felméréséhez, a **problématérkép** (ld. ábra) elkészítéséhez a többirányú megközelítés a legcélravezetőbb, amely rávilágít a kölcsönhatásokra, oksági viszonyokra. Ez az újszerű, leegyszerűsített modell szakít az eddigi lineáris ok-okozati kapcsolat elemzéssel, helyette a körkörösen, spirálisan egymásra ható problémafelvetést alkalmazza.

A jelenlegi „nem megfelelő” egészségi állapotot befolyásoló **kormányzati** tényezők között szabályozási, finanszírozási és intézményi működési problémák egyaránt megtalálhatók. Ilyenek például a jogszabályi környezet hiányosságai (szabályozás), a szűk költségvetési keret (finanszírozás), vagy

éppen a szolgáltatások egyenletlensége (intézményi rendszer). A **lakossági** oldaláról, akár az egyén, akár a család, akár egyéb szintéri megközelítésben vizsgáljuk a problémákat, számos az egészséget negatívan befolyásoló tényező feltárható. A **környezeti** problémák között természeti/épített, illetve társadalmi/gazdasági természetű egyaránt fellelhető. Az előbbi közé sorolható többek közt a zajártalom, a hulladékkezelés vagy az élelmiszerbiztonság kérdése, míg utóbbi környezeti hatások közé sorolható többek közt a higiéniai feltételek elégtelensége, a szegénység kiterjedése, a kirekesztettség vagy a közösségi kohézió gyengesége.

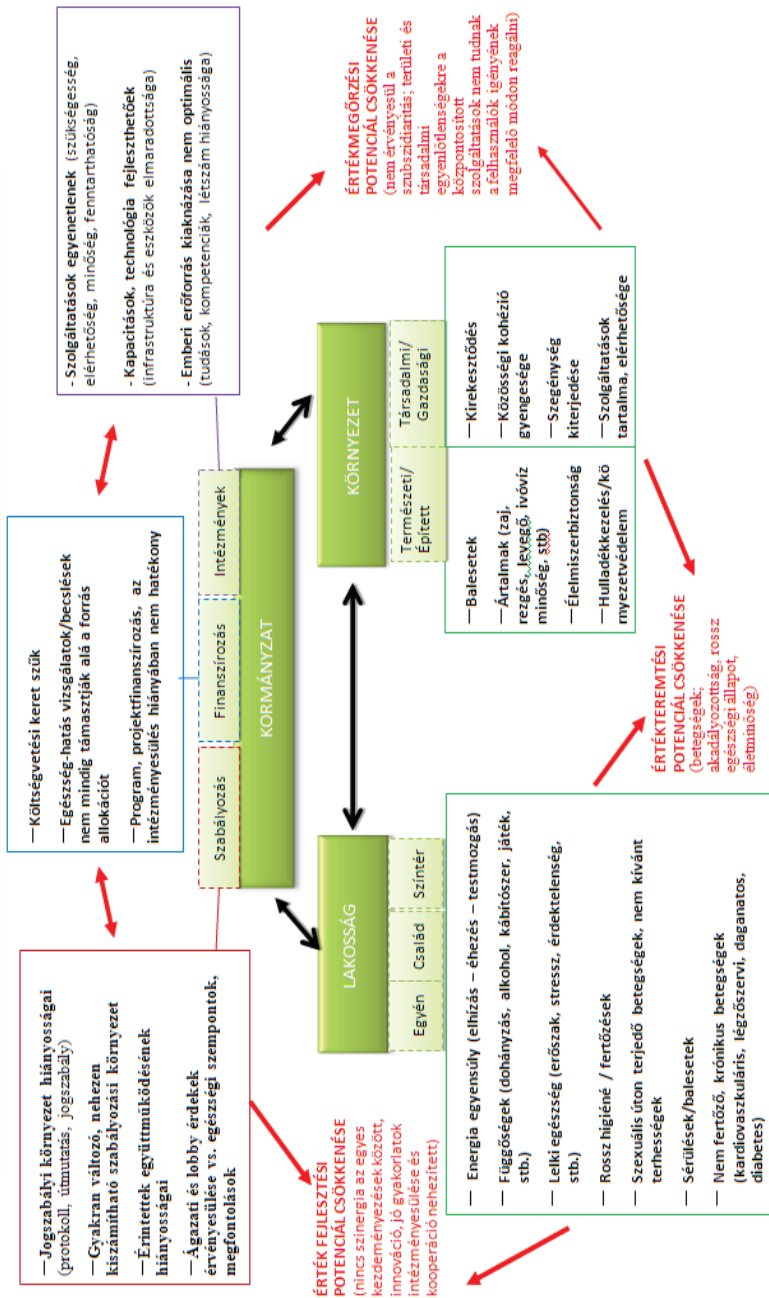
A három eltérő szempontra – kormányzat, környezet és lakosság – egy modellben, egyszerre fókuszáló megközelítés lényege, hogy az egyes területek problémái, illetve a problémák megoldására tett intézkedések egymás hatását felerősítik. Amennyiben egy beavatkozás az említett három terület közül csak az egyiket célozza meg, úgy a változás hosszabb távon talán mérhető, de az egész populációját szempontjából kevésbé jelentékeny, míg ha mindhárom területen egyszerre történik összehangolt intervenció, úgy a változás dinamikus és jelentős.

Megvizsgálva külön-külön az egészséget negatívan befolyásoló kormányzati, környezeti és lakossági szempontból detektált problémákat, körvonalazhatók azon negatív hatások, amelyek három nagy specifikus probléma formájában összegeezhetők. A kormányzati és a lakossági problémák együttesen értéktéjesztési potenciál-**csökkenést** eredményeznek (nincs szinergia az egyes kezdeményezések között, az innováció, a jó gyakorlatok intézményesülése és a kooperáció nehezített). A kormányzati és a környezeti problémák összességében értékmegőrzési potenciál-**csökkenéshez** vezetnek (nem érvényesül a szubsidiaritás; a területi és társadalmi egyenlőtlenségekre a központosított szolgáltatások nem tudnak a felhasználók igényének megfelelő módon reagálni). A lakossági és a környezeti problémák ötvözte értéktéjesztési potenciál-**csökkenést** von maga után (betegségek, akadályozottság, rossz egészségi állapot, életminőség).

A lakosság nem megfelelő egészségi állapotának problématerképe

A lakosság nem megfelelő egészségi állapotának problématerképe

A sportágazat mögött – a versenysportot kiszolgáló létesítménypark vagyonkezelése és működtetése kivételével – nincsen államháztartáson belüli intézmény- vagy ellátórendszer. A szektor tehát alapvetően nem igazgatási (államháztartáson belüli), hanem civil, illetve piaci (államháztartáson kívüli) keretek között működik a fizikai aktivitás – szabadidős sport – területén.

KITÖRÉSI PONTOK

A problématerkép felállítására, a három kiemelt specifikus probléma (értékfejlesztési, értékmegőrzési, értékkeremtési potenciál-csökkenés) definiálása lehetővé teszi azon kitörési pontok (ld. ábra) azonosítását, melyeken keresztül elérhető többek közt a lakosság egészségi állapotának jobbítása, a térségi és társadalmi egészségben megnyilvánuló egyenlőtlenségek csökkentése, a humán erőforrás fejlesztése, és a nemzet versenyképességének javítása.

Az *értékfejlesztési és értékkeremtési potenciál-csökkenéssel szemben az innováció* a hatékony megoldás, vagyis az egészséges választást elősegítő feltételek biztosítása egyrészt a természeti és épített környezet tudatos megóvása/alakítása az egészség védelme érdekében, másrészt társadalmi és gazdasági környezet célzott befolyásolása az egészség fejlesztése érdekében.

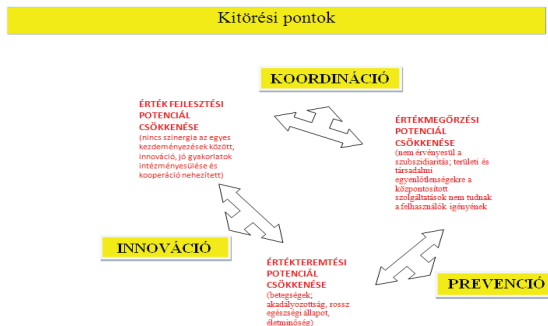
Az *értékmegőrzési és értékkeremtési potenciál-csökkenést* lassítani, illetve visszafordítani **prevencióval**, azaz „megelőzve a bajt”, a lakosság körében az egészséges életmód elterjesztésével lehet. Ezt szolgálja a motiváció elérése érdekében az elméleti és gyakorlati ismeretek átadása, valamint az attitűdváltozás érdekében a normatudatossághoz minta nyújtása.

Az *értékmegőrzési és értékfejlesztési potenciál csökkenése* befolyásolható megfelelő **koordinációval**, amely egyfajta partnerség kialakítása az egészségért: a Kormányzati és társadalmi együttműködések, emberi erőforrások fejlesztésének, valamint az egészséget befolyásoló társadalmi, gazdasági faktorkok befolyásolásának érdekében.

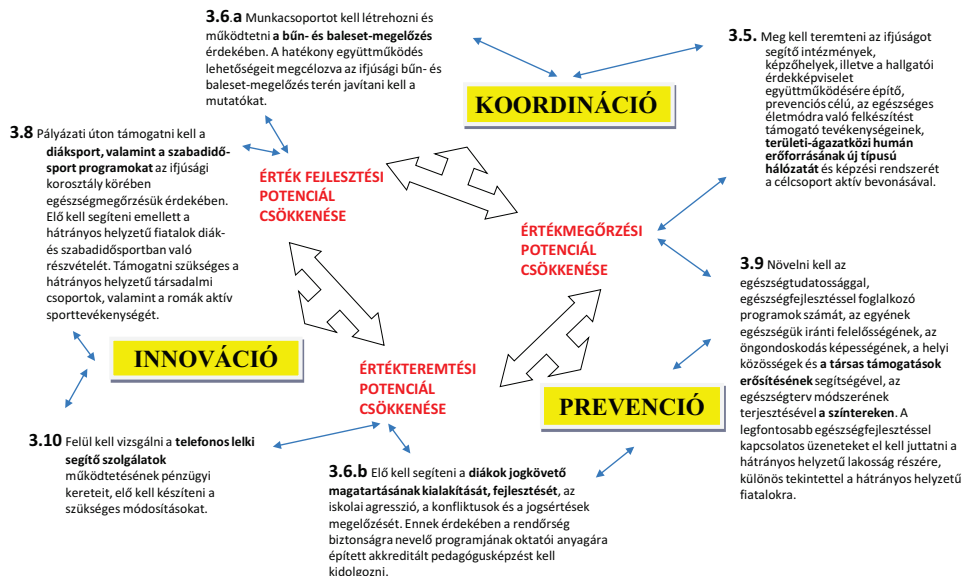
A hatékony, oksági tényezőket feltáró, azokat összességében figyelembe vevő szakmapolitikai program kidolgozásának, megvalósításának és az eredmények számbavételének folyamata két alapelvre kell, hogy épüljön:

- Értük és nem nélkülük, **koordinált szakmaközi együttműködés**: a stakeholderek széleskörű feltérképezése, bevonása.
- **Egységes szemlélet, amely illeszkedik a népegészségügyi célok rendszeréhez**: kormányzati és társadalmi együttműködések, az emberi erőforrások fejlesztésének érdekében, az egészséges választást elősegítő feltételek biztosítása, széleskörű elterjesztése a lakosság körében.

Kitörési pontok

Kitörési pontokhoz illeszkedő határozatok

AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD, PREVENCIÓ MUNKACSOPORT HATÁSKÖRÉBE UTALT INTÉZKEDÉSEK, EREDMÉNYEK:

KORMÁNYHATÁROZAT SORSZÁMA:	3.5
INTÉZKEDÉS ELNEVEZÉSE:	Meg kell teremteni az ifjúságot segítő intézmények, képzőhelyek, illetve a hallgatói érdekképviselők együttműködésére építő, prevenciós célú, az egészséges életmódra való felkészítést támogató tevékenységeinek, területi-ágazatközi humán-erőforrásának új típusú hálózatát és képzési rendszerét a célcsoport aktív bevonásával.
INTÉZKEDÉS RÖVID TARTALMA:	
Az EMMI egészségfejlesztéssel foglalkozó háttérintézményének (Országos Egészségfejlesztési Intézet) szakmai koordinációjában új típusú egészségfejlesztési-ifjúsági hálózat megteremtése a VM Nemzeti Agrárszaktanácsadási, Képzési és Vidékfejlesztési Intézet, a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet Ifjúsági Igazgatóság, az ifjúságsegítő képzőhelyek, a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája, az Ifjúsági Szolgáltatók Országos Szövetsége és a klasszikus népegészségügyi szereplők bevonásával. Tematikus konferenciák, regionális területi konzultációk és helyi képzések, valamint folyamatos egészségfejlesztési szakmai-módszertani tanácsadás annak érdekében, hogy a - kiterjesztett értelemben vett - prevenciós programokat szervező szervezetek száma növekedjen.	
VÁRT EREDMÉNY:	
Az ifjúságot célzó prevenciós programok száma nő, a hálózatban résztvevő (ágazatközi) szereplők tevékenysége koordináltabbá válik, az ifjúság egészségének javulásában a szinergikus hatása érvényesül.	

1. Megkötött **együttműködési megállapodások** többek között:
 - a. az Országos Egészségfejlesztési Intézet - **Nemzeti Vidékfejlesztési, Képzési és Szaktanácsadási Intézet**
 - i. Az OEFI tevékenysége kiemelten kiterjed a 112/2009. (VIII.29.) FVM rendelet alapján működő Integrált Községi és Szolgáltató Terek (IKSZT) szakmai munkájának segítésére, az egészségfejlesztési programok - 8. §. (1) e) - megvalósításával, valamint az ifjúsági szolgáltatásokkal - 7. §. (2) b) - összefüggő feladatok vonatkozásában.
 - b. az Országos Egészségfejlesztési Intézet - **Ifjúsági Szolgáltatók Országos Szövetsége**
 - i. az OEFI részéről az egészségfejlesztési/népegészségügyi és ifjúsági szakterületen történő szakmai-módszertani tanácsadás,
 - ii. az ISZOSZ részéről az ifjúsági információs és tanácsadó irodák és ifjúsági információs pontok hálózatában a korosztályra vonatkozó információk továbbítása,
 - iii. rendezvények, szakmai konferenciák, képzések, továbbképzések közös szervezése, a szakmai pályázatokban való együttműködés, valamint a folyamatos konzultáció.
 - c. az Országos Egészségfejlesztési Intézet - **Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája**
 - i. az OEFI részéről az egészségfejlesztési és ifjúsági szakterületen történő szakmai-módszertani tanácsadás, a felsőoktatási intézmények hallgatóinak szervezett rendezvények (fesztiválok, találkozók), szakmai konferenciák, képzések, továbbképzések közös szervezése, valamint a folyamatos konzultáció (EFOTT, SportPont Program),
 - ii. tevékenységük összehangolása, a stratégiai tervezésben, monitorozásban történő együttműködés, tájékoztatás.
 - d. az Országos Egészségfejlesztési Intézet - **Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet**
 - i. az egészségfejlesztési és ifjúsági szakterületen történő kölcsönös szakmai-módszertani tanácsadás, innováció, kiemelt hangsúllyal a drogprevencióra.
2. **20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról meghatározza a köznevelési intézmény számára, hogy pedagógiai program részeként fogalmazzák meg az intézmény egészségnevelési és környezetnevelési feladatait a rendeletben meghatározott célok és követelmények mentén.** A rendelet meghatározza azt is, hogy *„a nevelési-oktatási intézmény saját pedagógus-munkakörben foglalkoztatott alkalmazottján kívül csak olyan, a nevelési-oktatási intézménnyel jogviszonyban nem álló szakember vagy szervezet programjait, alkalmazásában álló munkatársát vonhatja be tanórai vagy gyermek, tanuló részére szervezett egyéb foglalkozás vagy egyéb egészségfejlesztési és prevenciók tevékenység megszervezésébe, aki vagy amely rendelkezik minőségbiztosított egészségfejlesztési, prevenciók programmal és az egészségpolitikáért felelős miniszter által kijelölt intézmény szakmai ajánlásával”*.
3. **Az iskolai egészségfejlesztési programok szakmai megalapozására** - a 106/2009. (XII. 21.) OGY határozathoz is kapcsolódóan - **az OEFI iskolai egészségfejlesztési programja szakmai ajánlási rendszert hozott létre**, amelynek célja a magyarországi iskolai egészségfejlesztési programok szakmai színvonalának, hatékonyságának és megbízhatóságának emelése, közvetve pedig a magyar fiatalok egészségi állapotának javítása.

Az ajánlási rendszer lényege: az iskolai egészségfejlesztési programok előre megadott szakmai követelmények, és törvényi felhatalmazás alapján történő megmérettetése, amelynek feltétele a megbízható szervezeti háttér, átlátható eljárásrend.

Az OEFI a feladat kiemelt jelentőségére tekintettel szoros szakmai együttműködést alakított ki több országos intézettel, és elindította az iskolai egészségfejlesztési programok ajánlásának rendszerét.

AJÁNLÁSOK A MUNKACSOPORT RÉSZÉRŐL A 3.5-ÖS INTÉZKEDÉSRE VONATKOZÓAN:

- 1) Javasolt ezen intézkedést összefüggésben vizsgálni a 2.6 intézkedéssel, miszerint „a 2014-2020-as tervezési időszak ifjúsági korosztályt érintő beavatkozási területeinek és egészségfejlesztő, prevenciós programok tervezésének megalapozása érdekében összegző ajánlásokat, segédleteket kell készíteni az ifjúsági korosztály élethelyzetére befolyással bíró kormányzati szervek fejlesztéspolitikai szereplői számára.” **A TÁMOP-7.2.1.-11/K-2012-0004 számú projekt módszertani ajánlásai beépíthetők az egészségprevenciós-programok tervezésébe és megvalósításába.**
- 2) Oktatási intézmények alkalmazzanak olyan pedagógusokat, akik részt vettek pl. mentálhigiéné, egészségfejlesztő, vagy rekreációval foglalkozó részképzéseken.
- 3) Szükséges az egyházi jelenlét erősítése a prevenció, az egészséges életmódra nevelés, életvezetési tanácsadás terén.

KORMÁNYHATÁROZAT SORSZÁMA:	3.6.a
INTÉZKEDÉS ELNEVEZÉSE:	Munkacsoportot kell létrehozni és működtetni a bűn- és baleset-megelőzés érdekében. A hatékony együttműködés lehetőségeit megcélozva az ifjúsági bűn- és baleset-megelőzés terén javítani kell a mutatókat.
INTÉZKEDÉS RÖVID TARTALMA:	
<p>A bűn- és baleset-megelőzés társadalmi feladat, és az oktatáspolitikához történő illesztése elengedhetetlen. A hatékony együttműködés lehetőségeit célzóva az ifjúsági bűn- és baleset-megelőzés terén az érintett társadalmi körök között munkacsoportot kell létrehozni és működtetni. A munkacsoport feladata, hogy kijelölje a közoktatásban az áldozattá és elkövetővé válás megelőzéséhez, valamint a balesetmentes közlekedéshez szükséges elsajátítandó kompetenciákat (tudás, képességek és attitűdök), továbbá azon tantárgyi kereteket, amelyek mindezt az iskolások számára elérhetővé teszik. A képzéshez szükséges oktatás feltételeit a pedagógusok képzési, továbbképzési rendszerében is meg kell teremteni.</p>	
VÁRT EREDMÉNY:	
<p>A munkacsoport javítja az érintett szakmák ágazatközi együttműködését, lehetőséget teremt a több területet érintő problémák meghatározására, az azokra adott válaszok összehangolt kialakítására, továbbá a több szakterületet érintő közös bűn- és baleset-megelőzési programok tervezésére, a felhasználható források hatékonyabb felhasználására. A munkacsoport elsődleges feladata, hogy rendezze azt az anomáliát, amely miatt a fölnövekvő nemzedék nem rendelkezik a biztonságához alapvetően szükséges ismeretekkel. A rendőrség bűnmegelőzési szakembereinek száma nem elegendő ahhoz, hogy minden diák egyformán hozzáférjen ehhez a tudáshoz, ezért szükséges a közoktatásba történő beemelés. A rendőrség bűnmegelőzési szakemberei továbbá nem rendelkeznek azokkal az alapvető pedagógiai ismeretekkel, amelyek lehetővé tennék az ismeretek korosztály-specifikus átadását a diákok számára. A diákok esélyegyenlősége ugyanakkor nem sérülhet, ezért a gyermekek oktatásának, illetve a pedagógusok továbbképzésének megerősítésére van szükség.</p>	

MEGVALÓSULT EREDMÉNYEK:

1. 2013. február 13-i alakuló ülésével megkezdte munkáját a munkacsoport. A munkacsoportba delegált szervezetek:
 - EMMI Ifjúságügyi Főosztály, Gyermek- és Ifjúságügyi Osztály
 - EMMI Ifjúságügyi Főosztály, Nemzeti Drogmegelőzési Koordinációs Osztály

- KIM
- ORFK Bűnmegelőzési Osztály
- ORFK Autópálya-felügyeleti és Baleset-megelőzési Osztály
- KTI Közlekedéstudományi Intézet Nonprofit Kft. Közlekedésbiztonsági Központ (NFM képviselő)
- ELTE Pedagógiai és Pszichológiai Kar Neveléstudományi Intézet
- Szegedi Kereskedelmi, Közgazdasági és Vendéglátóipari Szakképző Iskola, Krúdy Gyula Tagintézmény
- Belügyminisztérium

A munkacsoport feladata, hogy kijelölje az áldozattá és elkövetővé válás megelőzéséhez, valamint a balesetmentes közlekedéshez szükséges elsajátítandó kompetenciákat (tudás, képességek és attitűdök), valamint megteremtse azon kereteket, amelyek minden iskolás számára elérhetővé teszik e kompetenciák megszerzését, és kialakítja az ehhez szükséges feltételeket.

2. A Társadalmi Bűnmegelőzés Nemzeti Stratégiája és a Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács célja a sérelem- és bűnmegelőzési tudás beemelése a köztudatba és a köznevelésbe.
3. Magyarország a Nemzeti Csecsemő- és Gyermekegészségügyi Program keretében 2009. évben dolgozta ki a „**Nemzeti Gyermek- és Ifjúságbiztonsági Akciótervet**”. Mind a tervezés, mind pedig a megvalósítás multiszektoralis együttműködést feltételez. **A dokumentum a 0-24 éves korosztály véletlen baleseteinek megelőzését szolgálja. Tíz éves időtartamra (2010-2019) fogalmazza meg a véletlen baleseti halálozás csökkentésének 30%-os célját, valamint meghatározza az első 3 év (2010-2012) feladatait, illetve az eredmények mérésének módját.** Az akcióterv a közlekedésbiztonságra, az otthonok és a gyermekintézmények biztonságára, a biztonságos játékokra, szabadidőtöltésre és sportolásra, valamint a baleset-megelőzés hazai tevékenységeinek összehangolására, követésére és elemzésére összpontosít.

A Nemzeti Gyermek- és Ifjúságbiztonsági Akcióterv honlapja azzal a céllal készült, hogy tájékoztassa mind a szakmai, mind a laikus közönséget az akcióterv céljairól, elkészítésének folyamatáról, megvalósításáról.

4. **Tárcaközi Gyermekbiztonsági Tanács működése.** Az akcióterv 2013-2015-ös tervei:
 - A közlekedésbiztonsági tevékenység, valamint a gyermekbiztonsági tevékenység koordinációja, monitorozása és értékelése.
 - 2014-es évben esedékes a 2010-2012-es év adatait elemző új Gyermekbiztonsági jelentés elkészítése, kommunikációja.
 - A 2013-as évben az otthonbiztonság, a 2014-es évben a gyermekintézmények biztonsága, a 2015-ös évben a játék-, szabadidő-, sportbiztonság áll a megelőzési tevékenység középpontjában. A résztvevő szektorok a szektoron belüli munkaterv elkészítésekor tekintetbe veszik az adott év kiemelt prioritási területét.
5. **Gyermekbiztonsági honlap:** Az OGYEI honlapjának részeként tartalomszolgáltató gyermekbiztonsági honlap készült. A honlap négy célcsoport (szakemberek, szülők, fiatalok, gyermekek) nyújt információkat a különféle gyermekbalesetek gyakoriságáról, megelőzési lehetőségeiről.

AJÁNLÁSOK A MUNKACSOPORT RÉSZÉRŐL AZ 3.6.A. INTÉZKEDÉSRE VONATKOZÓAN:

- 1) Nemformális tanulási módszerek alkalmazásának ösztönzése a köznevelési intézmények tanórai és tanórán kívüli ismeretátadásának részeként.
- 2) A **KRESZ oktatás**ának bevezetése minél alacsonyabb életkorban, akár információs technikai eszközök használatával, amely lehetőséget ad a játszva tanulásra.
- 3) A bűnmegelőzésben a közoktatáson kívül a leghatékonyabb eszközöket a kultúra és a sport tudja nyújtani. A bűnmegelőzésnek kétféle irányúnak kell lennie: egyrészt jelenti a megelőzést (ez a klasszikus bűnmegelőzés: elkövetővé vagy áldozattá válás megelőzése), másrészt jelenti a rehabilitációt (bűnelkövetők visszavezetése a társadalomba, az újabb bűnelkövetés megakadályozása). A kultúrának és sportnak mind a prevenció, mind a rehabilitáció irányban fontos szerepe van, ezért a Nemzeti Ifjúsági Stratégia 2014-2015. évi Cselekvési Tervének tervezéskor kiemelt hangsúlyt kell fektetni a bűnmegelőzéshez kapcsolódó intézkedés(ek) közoktatásban elsajátítandó kompetenciafejlesztésen túli értelmezésére.

KORMÁNYHATÁROZAT SORSZÁMA:	3.6.b.
INTÉZKEDÉS ELNEVEZÉSE:	Elő kell segíteni a diákok jogkövető magatartásának kialakítását, fejlesztését, az iskolai agresszió, a konfliktusok és a jogsértések megelőzését. Ennek érdekében a tanintézetekben már sikeresen futó, eredményes prevenció programokra – elsősorban a rendőrség biztonságra nevelő programjának oktatói anyagára – épített akkreditált pedagógusképzést kell kidolgozni.
INTÉZKEDÉS RÖVID TARTALMA:	
Elő kell segíteni a diákok jogkövető magatartásának kialakítását, fejlesztését, az iskolai agresszió, a konfliktusok és a jogsértések megelőzését. Ennek érdekében a tanintézetekben már sikeresen futó, eredményes prevenció programokra – elsősorban a rendőrség biztonságra nevelő programjának oktatói anyagára – épített akkreditált pedagógusképzést kell kidolgozni.	
VÁRT EREDMÉNY:	
A képzést elvégző pedagógusok képesek lesznek az osztályfőnöki munkájuk során a diákokkal elsajátíttatni a diákcsinnyek és bűncselekmények elkülönítését, valamint a megelőzhető bűncselekménytípusok elkerülését, a jogkövető magatartást.	

MEGVALÓSULT EREDMÉNYEK:

1. **„Bűnmegelőzés az iskolában”** című **kompetenciafejlesztő és módszertani továbbképzési modul akkreditációjának elkészítése megtörtént.** A továbbképzés célja, hogy a pedagógusokat felkészítse a bűnmegelőzési foglalkozások tartására. A képzés során elsajátított bűnmegelőzési vonatkozású elméleti és gyakorlati ismeretek elsajátítása révén a pedagógusok önállóan képesek iskolarendszerű keretek között tanórát tartani az elkövetővé válás és áldozattá válás témaköreiben.
2. **2012. évben sikeres Facebook-kampány indult,** amelynek **célja az iskolai agresszió jelenségére való figyelemfelhívás és az ismeretek bővítése volt.** A pedagógusok és iskolapszichológusok számára kidolgozásra került a **„KamaszOK program”,** amely tartalmaz a deviáns viselkedés és a kortársbántalmazás megelőzésére vonatkozó módszertani anyagot és továbbképzést.

3.6.B. INTÉZKEDÉS MEGVALÓSÍTÁSÁRA FORDÍTOTT ANYAGI ERŐFORRÁSOK MÉRTEKE:

Intézkedés sorszáma	Felelős minisztérium	Megvalósítás forrása	Összeg (e Ft)
3.6.b	BM, EMMI	BM Igazgatás	114,5

AJÁNLÁSOK A MUNKACSOPORT RÉSZÉRŐL AZ 3.6.B. INTÉZKEDÉSRE VONATKOZÓAN:

- 1) Az akkreditált képzési program népszerűsítése a pedagógusok körében.
- 2) A pedagógusok ösztönzése a „Bűnmegelőzés az iskolában” elnevezésű kompetenciafejlesztő és módszertani továbbképzési modul elvégzésére. A képzésen résztvevő pedagógusok támogatási rendszerének kidolgozása.

KORMÁNYHATÁROZAT SORSZÁMA:	3.8
INTÉZKEDÉS ELNEVEZÉSE:	Pályázati úton támogatni kell a diáksport-, valamint a szabadidősport-programokat az ifjúsági korosztály körében egészségmegőrzésük érdekében. Elő kell segíteni emellett a hátrányos helyzetű fiatalok diák- és szabadidősportban való részvételét. Támogatni szükséges a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, valamint a romák aktív sporttevékenységét.
INTÉZKEDÉS RÖVID TARTALMA:	
A sport, mint primer prevenció eszköz, nagymértékben hozzájárulhat az ifjúság egészségmegőrzéséhez. Cél, hogy az aktív testmozgás - mint eszköz -, járuljon hozzá az ifjúság testi és lelki fejlődéséhez. A sport lehetőséget biztosít arra, hogy a számítástechnika korában individualizálódott fiatalok valódi közösségekben szocializálódjanak.	
VÁRT EREDMÉNY:	
A szabadidő-sportban és a diáksportban a rendszeresen testedzést végzők számának növekedése. Diák, hallgatói és szabadidős-sport rendezvények számának növekedése.	

MEGVALÓSULT EREDMÉNYEK:

1. A Magyar Olimpiai Bizottság a „Helyi szabadidősport-események megrendezésének támogatása” elnevezésű 129,2 M Ft keretösszeggel kiírt pályázatán **41 db** ifjúsági (gyermek, ifjúsági, hallgatói) sportesemény összesen 24,857 M Ft elnyert támogatásban részesült.
2. A diák- és hallgatói sport támogatása érdekében **166,6 M Ft támogatást kapott a Magyar Diáksport Szövetség** (a továbbiakban: MDSZ) működésének és szakmai programjainak ellátása céljából. A támogatás terhére kerültek megrendezésre az **MDSZ 2012. évi diáksport, diák szabadidősport-rendezvényei, valamint a diákolimpiai versenyrendszer**. A Diákolimpia országos elődöntőt és döntőt jelentő **302 eseményen igazolhatóan 28.538 tanuló sportolt**. A Diákolimpia körzeti, megyei eseményeivel együtt összesen mintegy 250.000 diák vesz részt a diákolimpiai versenyrendszerben.
3. **2012-ben a Fogyatékosok Országos Diák és Szabadidősport Szövetsége** (a továbbiakban: FODISZ) 68,5 M Ft támogatásban részesült az Emberi Erőforrások Minisztériumától. Az

elnyert támogatási összegből **14 sportágban összesen 220 eseményt szerveztek**, melyeken **11.711 regisztrált induló vett részt**. A klasszikus diáksport versenyrendszer mellett a FODISZ **461 szabadidősport-rendezvényt is lebonyolított**, amelyeken a **49.587 résztvevő többsége ifjúkorú fogyatékossgal élő és/vagy hátrányos helyzetű volt**.

4. A Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács és az Emberi Erőforrások Minisztériuma koordinálása mellett elindult a diák- és tömegsport támogatását célzó, „**Legyen a sport a szenvedélyed**” című kampány.
5. A Sportért és Ifjúságért Felelős Államtitkárság a Magyar Olimpiai Bizottságon keresztül pályázatok által támogatta a szabadidős rendezvényeket, rendezvénysorozatokat és a szabadidősportban tevékenykedő szervezeteket.
 - Az **egészségjavítást célzó szabadidősport** érdekében folytatott tevékenység támogatása céljából kiírt, **MOB-MSZT-12** kódszámú pályázat a szabadidősportot területi szinten összefogó **sportszövetségeket támogatott**. A pályázat támogatására rendelkezésre álló keretösszeg 13.300.000 Ft volt, amelyet a 2012. április 1. és 2013. január 31. közötti időszakban használhattak fel a támogatottak.
 - A **helyi szabadidősport-események megrendezésének támogatására** szolgáló (MOB-HSZE-12 kódszámú) pályázat célja a népesség egészségügyi helyzetének javítása; az egészséges életmód iránti figyelem széleskörű felkeltése; a lakosság rendszeres sporttevékenységének, fizikai aktivitásának ösztönzése; a szabadidősportot népszerűsítő események, különösen a fajlagosan alacsony költségigényű életmód sportágakban megrendezendő helyi programok szervezésének elősegítése érdekében szabadidősport-események támogatása. A pályázat támogatására rendelkezésre álló keretösszeg 129.200.000 Ft volt.
6. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvénnyel 2012 őszétől kezdődően **felmenő rendszerben bevezetésre került a mindennapos testnevelés**, amely régóta húzóó feladata volt az oktatás- és a sportirányításnak. Szükséges intézkedésről volt szó, ezt az egészségfelmérések, tanulói egészségmagatartás-vizsgálatok, illetve a korábban ismertek adatok is igazolják, hiszen a **magyar gyermekek 75%-a kizárólag a testnevelés órák keretében végez bármilyen sportjellegű testmozgást**, ami önmagában nem alkalmas a korosztály egészséges mozgásigényének biztosítására.
7. A Magyar Sportcsillagok Ösztöndíjról szóló 165/2013. (V. 28.) Kormányrendelet hosszú előkészületek után biztosít ösztöndíjat a felsőoktatásban tanuló élsportolók számára a

2013-2014-es tanévtől kezdődően. Emellett jelentős szerepe van a **MOB Olimpiai Életút Program**nak is, amelynek célja a kettős karrier biztosítása.

3.8-AS INTÉZKEDÉS MEGVALÓSÍTÁSÁRA FORDÍTOTT ANYAGI ERŐFORRÁSOK MÉRTÉKE:

Intézkedés sorszáma	Felelős minisztérium	Megvalósítás forrása	Összeg (e Ft)
3.8	EMMI	2012:	
		- EMMI fejezet 20/23/23 Szabadidősport támogatása	142 500
		- EMMI fejezet 20/23/24 Diák és hallgatói sport támogatása	287 200
		- EMMI fejezet 20/23/6/8 Fogyatékosok sportjának támogatása	68 500
		2013:	
		- EMMI fejezet 20/23/23 Szabadidősport támogatása	188 500
		- EMMI fejezet 20/23/24 Diák és hallgatói sport támogatása	451 700
		- EMMI fejezet 20/23/6/8 Fogyatékosok sportjának támogatása	68 500

AJÁNLÁSOK A MUNKACSOPORT RÉSZÉRŐL AZ 3.8-AS INTÉZKEDÉSRE VONATKOZÓAN:

- 1) Szükséges a támogatások elosztását kisebb területi egységenként tervezni a területi egyenlőtlenségek hatékonyabb ellensúlyozása érdekében.
- 2) Ajánlott a pályázatok kedvezményezettjének az egyházi szervezetekkel történő kiegészítése (GFO 55).
- 3) A verseny- és diáksport mellett szükséges a szabadidő-, tömeg- és lakossági sportra is kiemelt figyelmet fordítani.
- 4) Javasolt pályázati úton támogatni a diák-, hallgatói, valamint szabadidősport-programokat az ifjúsági korosztály körében, valamint kiemelt támogatásban részesíteni az esélyegyenlőség és felzárkózás megvalósítását célzó sportprogramokat.
- 5) Támogatni szükséges az olyan szabadidősport-programokat, ahol a család bevonásával és aktív közreműködésével valósítható meg a mozgásgazdag-életmódra való ösztönzés.

KORMÁNYHATÁROZAT SORSZÁMA:	3.9
INTÉZKEDÉS ELNEVEZÉSE:	Növelni kell az egészségtudatossággal, egészségfejlesztéssel foglalkozó programok számát, az egyének egészségük iránti felelősségének, az öngondoskodás képességének, a helyi közösségek és a társas támogatások erősítésének segítségével, az egészségterv módszerének terjesztésével a színtereken. A legfontosabb egészségfejlesztéssel kapcsolatos üzeneteket el kell juttatni a hátrányos helyzetű lakosság részére, kiemelten a hátrányos helyzetű fiatalok részére.
INTÉZKEDÉS RÖVID TARTALMA:	
<p>Az intézkedés alapvető céljai az egyének egészségük iránti felelősségének, az öngondoskodás képességének, a helyi közösségek és a társas támogatások erősítése, az egészséges életvitelhez szükséges tudás és készségek elsajátításának a hatékony támogatása, a lakosság életminőségének javítása, az egészségben eltöltött életek számának növelése, a megalapozott (egészség) tervekre épülő egészséget támogató döntéshozatali gyakorlat arányának emelkedése.</p> <p><u>Specifikus cél:</u></p> <p>Az egészséges életmódhoz szükséges tudás, és készségek megszerzésének támogatása;</p> <p>Minden életkorban cselekvésen alapuló egészségtudatos magatartás kialakítása;</p> <p>A legjelentősebb egészség-kockázati tényezők befolyásolása célzott megelőzési és egészségfejlesztési programokkal;</p> <p>A helyi közösségek szereplőinek együttműködésben megvalósuló egészségtudatos döntések, tervezések számának a növelése;</p> <p>A közösségi aktivitások (különösen a színtereken), a partnerségi együttműködések, és a helyi közösségek erősítése az egészség mint „érték és eszköz” érdekében.</p> <p>A lakosság rendszeres testmozgását elősegítő, közösségi szabadidős programok és az egészséges táplálkozás érdekében kidolgozott programok megvalósítása, a lelki egészség védelmére/megőrzésére irányuló egészségfejlesztési és megelőzési programok megvalósítása, a családi életre való felkészítést támogató programok megvalósítása.</p>	
VÁRT EREDMÉNY:	
A fiatalok, esetenként a lakosság egészségi mutatóinak hosszabb távon történő javulása, egészségtudatosabb magatartásuk kialakulása.	

MEGVALÓSULT EREDMÉNYEK:

- 1. A táplálkozási kockázati tényezők, illetve a gyermekkori elhízás megelőzése céljából az OÉTI több iskolai modellprogramot indított**, ilyenek pl. a vízfogyasztást népszerűsítő és a cukros üdítők fogyasztásának helyettesítésére víz, ásványvíz fogyasztását támogató **HAPPY program** (Hungarian Aqua Promoting Program in the Young), amely a pilotot követően már 3. éve fenntartható módon ér el évente több mint 30.000 iskolást. Modellprogramként valósult meg a „**Az egészséges is lehet finom**” program, valamint a „**Startolj Reggelivel**” program.

2. A Semmelweis Tervben kiemelésre került **Magyarország Nemzeti Táplálkozáspolitikájának Cselekvési Terve**, amelynek prioritása a gyermek- és serdülőkori elhízás prevalenciájának csökkentése. Várhatóan a Táplálkozáspolitikai Cselekvési Terv **szakpolitikai programként** való elfogadása idén megvalósul.
3. Az elmúlt két évben számos további intézkedés, jogszabály született, amelyek a NIS CST II. 3.9-es intézkedés megvalósulását támogatják:
 - hatályba lépett a **népegészségügyi termékadóról szóló 2011. évi CIII. törvény**, melynek fő célja a bizonyítottan egészségügyi kockázatot hordozó, pl. magas cukor-, só-, koffeintartalmú élelmiszerek megadóztatásával a táplálkozás-egészségügyi szempontból nem kívánatos élelmiszerek fogyasztásának visszaszorítása, ezen keresztül az egészséges táplálkozás előmozdítása;
 - 2012 decemberében nyolc jelentős magyarországi élelmiszergyártó vállalat képviselője aláírásával megerősítette, hogy nem hirdeti termékeit olyan **médiaközönségnek**, amely legalább 35 %-ban 12 évesnél fiatalabb gyermekekből áll;
 - a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet szerint a nevelési-oktatási intézményben, valamint a nevelési-oktatási intézményen kívül a gyermekek, tanulók részére szervezett rendezvényeken a **népegészségügyi termékadóról szóló 2011. évi CIII. törvény hatálya alá tartozó termékek, továbbá alkohol- és dohánytermék nem árusítható**;
 - a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 27. § (11) bekezdése tartalmazza a **mindennapi testnevelés** előírását, azaz heti 5 testnevelés órát minden évfolyam részére, melynek megvalósítása felmenő rendszerben kezdődik 2012. szeptemberben az 1., 5. és 9. évfolyamon;
 - az új Nemzeti Alaptanterv (NAT) a kerettanterveken belül tantárgyak témaköreibe illesztve lehetőséget ad a **teljes körű egészségfejlesztés rendszerszerű megvalósítására** a nevelési-oktatási intézmények mindennapi életében. A NAT-ban a teljes körű egészségfejlesztés kiemelt területei közé tartozik az **egészséges táplálkozás és a mindennapos testnevelés**. 2012. szeptember 1-jétől a nevelési-oktatási intézményekben külső szolgáltató által megvalósított egészségfejlesztési program csak **akkor valósulhat meg, ha azt az Országos Egészségfejlesztési Intézet ajánlja**.
 - 2012. január 1-jétől a közforgalmú **zárt légtérű helyeken**, közösségi terekben a **dohányzás teljes betiltása** megtörtént. Bevezetésre kerültek a **képekkel kombinált figyelmeztetések** a cigarettásdobozokon. Több kép tartalmazza a **leteszemacigit.hu** honlapcímet és a 06 40-200-493-as telefonszámot, utóbbin leszokás segítés és a nemdohányzók védelméről szóló törvénnyel kapcsolatos észrevételek gyűjtése valósul meg. Az intézkedések egyik mérhető eredményeként **csökkent az alkalmi dohányosok aránya**. A **korábbi** felmérések **4%-ra** tették a hetente csak egy alkalommal dohányzók arányát, egy **2012-es** felmérés azonban **már csak 1,3%-os** arányt mutatott ki.
4. 2012. évben több mint 7 Mrd Ft (ebből több mint 2 Mrd Ft LHH régiókban) keretösszeggel európai uniós pályázat („**Egészségre nevelő és szemléletformáló életmódprogramok a kistérségekben**” címmel a **TÁMOP-6.1.2/11/3 és a TÁMOP 6.1.2/LHH/11/B** keretében) került kiírásra **egészségfejlesztési irodák** (továbbiakban: **EFI-k**) **létrehozására és maximum két éves működtetésére**. Az **EFI-k fő célja a metabolikus és keringési betegségek megelőzése az alapellátással együttműködve**. Oly módon javítják az egészségügyi ellátórendszer prevenciói tevékenységét, hogy a háziorvosi szolgálatoktól, a járóbeteg-szakrendelésről vagy fekvőbeteg-szakellátást követően az egészségfejlesztési irodákba irányított életmódváltásra szorulókat, vagy saját elhatározásukból életmódváltást kezdeményezőket **kockázatbecslés alapján** életmódváltó programokba vonják be, valamint követik a programokban való részvételüket. 2013 áprilisában megjelent döntések alapján **eddig 58 pályázó kap támogatást** (18 LHH + 40 konvergencia régió).

5. A lelki egészség védelme, fejlesztése érdekében a Norvég Alap Népegészségügyi kezdeményezésének támogatásával **kb. 40 db Lelki Egészség Központ** (továbbiakban: LEK) **létrehozásának előkészítése történt meg** az LHH térségekben. Az EFI-k tevékenységéhez kapcsolódnak, elsődleges **feladatuk** a lelki egészséggel kapcsolatos tanácsadás, támogatás, a még ki nem alakult **mentális betegségek korai felismerése és megelőzése**, a helyi szerveződések erősítése. Alapvető **cél a preventív és klienstámogató, célzott, rövid konzultációs szolgáltatások közel vitele a lakossághoz**, az általános szakellátás intézményrendszerében.
6. Európai uniós támogatásból létrejött a **Dohányzás Leszokás Támogatási Módszertani Központ** az **Országos Korányi Tbc és Pulmonológiai Intézetben**. A Módszertani Központ által működtetett **leszokás-támogató telefonos szolgáltatás** („call center”) keretében a 06 80 44-20-44-as, **ingyenesen hívható telefonszámon** képzett pszichológusok és orvosok **adnak információt, nyújtanak tanácsadást** a dohányzással, leszokással kapcsolatban feltett kérdésekre, valamint telefonon keresztül történő kb. két hónapig tartó **leszokási programot** tartanak.
7. Az Országos Egészségfejlesztési Intézet közreműködésével elkészültek a következő felmérések (melyek a tervek szerint a 2013. évben is elkészülnek):
 - A **„Felnőtt Dohányzás Felmérés 2012”**, amely a magyar felnőtt lakosság dohányzási szokásait vizsgálta.
 - **„A dohányzás társadalmi terhei”** című tanulmány bemutatja, hogy a dohányzással összefüggésbe hozható betegségek mekkora társadalmi terhet jelentenek Magyarországon.
 - A Global Youth Tobacco Survey (GYTS) - Nemzetközi Ifjúsági Dohányzásfelmérés a 13-15 éves fiatalok dohányzási szokásait vizsgálta.
8. A több éve tartó **védőnői méhnyakszűrő** mintaprogram 2012. és 2013. évben is folytatódik. Jelenleg közel **300 védőnő** végezte el a szükséges továbbképzést, közülük több mint 200 jelenleg is végzi a tevékenységet, elsősorban az 5.000 fő alatti településeken. Az OEFI kezdeményezte, hogy a **méhnyakszűrés a védőnői alapképzés részévé váljon**.
9. A **HIV/AIDS prevenció**s munka támogatására az Egészségügyért Felelős Államtitkárság 2013. év tavaszán pályázatot írt ki a civil szervezetek számára **„Civil szervezetek részvétele a HIV/AIDS megelőzésben”**. A pályázat célja a magas HIV-fertőzési kockázatnak kitett közösségek tagjai között a kockázat ismertetése, csökkentése, továbbá az ehhez szükséges magatartásformák kialakítása, önkéntes szűrés, valamint tanácsadás lehetőségének biztosítása.
10. TÁMOP-6.1.3/B **„A népegészségügyi kommunikáció fejlesztése”** kiemelt projekt keretében a korszerű és koncentrált állami egészségkommunikációs kapacitások rendelkezésre állásának érdekében **létrejön az Egészségkommunikációs Központ**. Megkezdődik a népegészségügyi prioritásokkal összefüggő kommunikációs területek monitorozása és kutatása (pl. szűrőprogramokra történő mozgósítás, dohányipar kommunikációs tevékenységének nyomon követése stb.). Az Egészségkommunikációs Központ az információszolgáltatás minősége révén **eléri, hogy az egészséges életmód, a betegségek megelőzése terén hiteles, védjegyként elismert lakossági fókuszponttá váljon, ezért lakossági portált üzemeltet, tematikus rovatokat működtet**, országos kampányokat szervez, továbbá interaktív kommunikációs kapcsolatot alakít ki a lakossággal. A Központ népegészségügyi akciócsoportokat hoz létre és működtet. Téma-területek: dohányzás, egészséges táplálkozás, testmozgás/sport, alkoholfogyasztás, felelős gyógyszer-felhasználási, beteg-együttműködési gyakorlat, szűrőprogramok stb.

Támogatott projektek összesítése:

Konstrukció száma	Konstrukció megnevezése	Nyertes projektek száma	Szerződéses támogatási keret
TÁMOP – 6.1.2/A-09/1	Egészségre nevelő és szemléletformáló életmód programok	164 db	1 504 924 224 Ft
TÁMOP – 6.1.2/A-09/1- KMR		126 db	1 173 224 165 Ft
TÁMOP – 6.1.2/LHH/09/1		14 db	764 442 802 Ft
TÁMOP – 6.1.2/LHH/09/2		1 db	19 645 828 Ft
TÁMOP – 6.1.2/LHH/11-A		11 db	566 314 768 Ft
TÁMOP – 6.1.2/LHH/11-B		0 db	0 Ft
TÁMOP - 6.1.2-11/1		689 db	6 458 967 117 Ft
TÁMOP - 6.1.2-11/2		5 db	1 703 855 400 Ft
TÁMOP - 6.1.2-11/3		0 db	0 Ft
TÁMOP - 6.1.2-11/4		1 db	238 628 477 Ft
TÁMOP - 6.1.2-13/1		4 db	48 449 542 Ft
TÁMOP - 6.1.2-13/2		0 db	0 Ft
TÁMOP - 6.1.3/A-13/1	Pilot jelegű szűrőprogramok	1 db	999 989 263 Ft
TÁMOP - 6.1.3/B-12/1	A népegészségügyi kommunikáció fejlesztése”	1 db	1 850 000 000 Ft

Az Országos Gyermkegészségügyi Intézet (a továbbiakban: OGYEI) által működtetett **Közös Kín-szünk a Gyermek Nemzeti Csecsemő- és Gyermkegészségügyi Program** eredményei:

- A **Kamaszambulancia** célja: a medikális ellátórendszerhez nehezen besorolható kamaszok igényének kielégítése; az egészséges életmóddal kapcsolatos ismereteik növelése; betegségeik primer prevenciója, speciálisan kialakított, sokszakmász együttműködésen alapuló, kifejezetten a kamaszok igényeinek (nincs várakozási idő, fiatalos környezet, titoktartás) megfelelően. A rendelésre családi anamnézis alapján hívják be a fiatalokat. A rendelés keretén belül 2012-ben 165 eset került ellátásra.
- **Egészségfejlesztés - Egészségnap** szervezése a serdülő korosztálynak: a rendezvényen a diákok találkozhattak olyan szakemberekkel, sportolókkal és ismert közéleti személyiségekkel, akik hívei az egészségtudatos magatartásnak, és hitelesen kommunikálják az egészséges életmód és egészséges jövőkép lehetőségeit. A rendezvény védnöke a jogelőd Nemzeti Erőforrás Minisztérium sportért felelős államtitkára volt.
- **Tinivagyok.hu honlap** működtetése (<http://www.tinivagyok.hu/>)

Mivel a kamaszok fő kommunikációs színtere az internet, így legközvetlenebbül egy honlap segítségével érhetők el az egészséggel, betegség-prevencióval kapcsolatos üzenetekkel. Itt olyan kérdések érinthetőek, amikről másutt nem olvasnak, vagy nem feltétlenül hiteles információkat találnak. Kérdezhetnek is, akár név nélkül. 2011. évben került megújításra külsőségeiben és tartalmában is. Újrainduláskor tiniszerkesztőket is bevontak a munkába és egy kérdőíves vizsgálatot végeztek, hogy az igényeket jobban megismerjék. A honlap látogatottsága 2012. I. félév: 12.445 fő, oldalmegtekintések: 56.795 fő, látogatás átlagos időtartama: 3 perc.

- **Elsősegélynyújtás ismeretek fejlesztése az oktatási intézményekben, középiskolások részére.** Középiskolások részére interaktív oktató DVD készült „*Tudj és merj segíteni!*” címmel. Budapesti gimnáziumokban gyakorlat-orientált, sikeres modell-oktatásokat folytattak. A program folytatásaként, a fenntarthatóság érdekében elsősegélynyújtást oktató konzultációkat tartottak iskolaorvosok és védőnők részére. Az országos szintű iskolarendszerű elsősegélynyújtás oktatására egy program dolgoztak ki, amellyel kapcsolatban több egyeztető tárgyalás történt. Munkájuk hozzájárult ahhoz, hogy az elsősegélynyújtás oktatás az új NAT része lett.

3.9-ES INTÉZKEDÉS MEGVALÓSÍTÁSÁRA FORDÍTOTT ANYAGI ERŐFORRÁSOK MÉRTÉKE:

Intézkedés sorszáma	Felelős minisztérium	Megvalósítás forrása	Összeg (e Ft)
3.9	EMMI	TÁMOP 6.1.2	7 000 000
		TÁMOP 6.1.4	2 500 000

AJÁNLÁSOK A MUNKACSOPORT RÉSZÉRŐL AZ 3.9-ES INTÉZKEDÉSRE VONATKOZÓAN:

- 1) A kultúra része az egészségkultúra is, speciális módszertanra van szükség, cél – az egészségtudatosság megerősítése érdekében – a beállítódás (attitűd) befolyásolása. A mintakövetésnek nagy jelentősége van. A jó minták révén kell a társadalom tagjainak szemléletmódját megváltoztatni, közösségi mintanyújtást kell biztosítani, és vonzóvá kell tenni az értékes tartalmakat.
- 2) A programok hatékonysága érdekében törekedni kell a szinergia megteremtésére, amelyhez nagyobb fokú kontrollra és koordinációra van szükség.
- 3) A prevenció program-szolgáltatás esetén is szükség van a programokat nyújtók és a programkínálat feltérképezésére.

KORMÁNYHATÁROZAT SORSZÁMA:	3.10
INTÉZKEDÉS ELNEVEZÉSE:	Felül kell vizsgálni a telefonos lelki segítő szolgálatok működésének pénzügyi kereteit, elő kell készíteni a szükséges módosításokat.
INTÉZKEDÉS RÖVID TARTALMA:	
<p>A telefonos lelki segítő szolgálatok lelki-segélyt és/vagy krízisintervenciót, mentálhigiénés segítséget nyújtanak telefonon keresztül, lelki egészség védő támogatást végeznek az ifjúsági korosztály számára is. Céljuk a krízisintervenció, a suicid prevenció, a pszichés problémákkal küzdők támogatása és szükség esetén megfelelő szakemberhez irányítása. Hiánypótló tevékenységükkel állami feladatokat látnak el, és kiegészítik a szociális és egészségügyi ellátórendszert. A telefon eszközzel és a telefonos segítségnyújtás speciális szakmai módszertanával olyan költséghatékony, alacsony küszöbű, anonim, a hívók számára ingyenes szolgáltatást nyújtanak (a telefonszámlát a szolgálatok fizetik perc alapon kb. 20 Ft/perc), amellyel azok a nehezen elérhető célcsoportok is segítséget kaphatnak, melyeket a személyességen alapuló ellátási formák nem, vagy nehezen érnek el. A kiemelten közhasznú szervezetek működtetése évek óta nem stabilan megoldott. Biztosítani kell az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény hatálya alá tartozó ún. európai harmonizált segélyhívószámmal rendelkező szolgálatok (116 111; 116 000; 116 123), valamint a 0680-as hívószámmal rendelkező zöld számú telefonos segély szolgálatok működéséhez szükséges erőforrásokat az érintett szaktárcák bevonásával. A szakterület egészségügyi, szociális, nemzetgazdasági, és informatikai kérdés is egyben.</p>	
VÁRT EREDMÉNY:	
<ul style="list-style-type: none"> - A telefonos lelki segítő szolgálatok terhei jelentős mértékben csökkennek. Ennek egyik megoldása lehet a 112-es segélyhívás mintájára a közszolgálati számmá nyilvánítás. - A nap 24 órájában ingyenesen elérhető telefonszolgálatok által fogadott hívások száma növekszik. - A szolgálatok kapacitása (az elérhetőség óraszám) növekszik. - Az öngyilkosságok száma stagnál, hosszú távon csökkenhet. 	

MEGVALÓSULT EREDMÉNYEK:

1. A Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézetben (NCSSZI) belül működik az **Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat (OKIT)**, amely jelentős szerepet tölt be a hazai telefonos lelki segítő szolgáltatások biztosításában. **Az NCSSZI az OKIT működtetésén túl, további három szolgáltatóval (Magyar Lelki Elsősegély Telefonszolgálatok Szövetsége, Kék Vonal Gyermekkrízis Alapítvány – Kék Vonal, Magyar Gyermek és Ifjúsági Telefonos Lelkiségegy Szolgálatok Országos Szövetsége) kötött feladatellátási megállapodást, 2012-es, illetve a 2013-as évre vonatkozóan.**
2. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma vezetésével, partnerségben az Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság (NMHH) média- és hírközlési biztosával, a Magyar Telekommal, az Invittel, a Telenorral, a Vodafone-nal, a UPC-vel, a Magyar Lelki Elsősegély Telefonszolgálatok Szövetségével, a Magyar Gyermek és Ifjúsági Telefonos Lelkiségegy Szolgálatok Országos Szövetségével és a Kék Vonal Gyermekkrízis Alapítvánnyal közösen **egy munkacsoportban keresi a megoldásokat a lelki elsősegély telefonszolgálatok szolgáltatásainak stabilizálása érdekében felmerült kérdésekre.**
3. Bevezetésre került az Európai Rövidített Hívószám 116-123, mely minden rendszerben hívható.

4. A LESZ tagszolgálatai az egész országra kiterjedő ellátási szerződést kötöttek egymással, amely két szinten biztosít ellátást.
5. Szakmai minimumfeltételek jelentek meg. /1/2012. (V. 31.) EMMI rendelet./
6. Megjelent a média- és hírközlési biztos ajánlása az öngyilkosságokról szóló tudósításokhoz:

Tájékoztatás az öngyilkosságról a médiában

A legfontosabb szempontok:

- Lehetőleg ne címlapon szerepeljen.
- A tájékoztatásban NE szerepeljen, hogy nem volt más megoldás, hogy érthető a tett, hogy van rá magyarázat stb. Mindig van más megoldás, soha nem érthető, sosincs rá magyarázat.
- Az írás mellett, minél feltűnőbbben szerepeljen a segítségkérés lehetősége, elsősorban a 116-123, de érdemes felhívni a figyelmet az egyéb lehetőségekre is.
- Amennyiben kép tartozik hozzá, az semmiképp ne utaljon a halálos eszközre, illetve semmilyen más módra (pl. ne mutasson egy embert, amint épp egy magas épület tetején áll). A kép próbáljon optimizmust sugározni.
- Lehetőleg a cikk se írja le az elkövetés módját.

Ezeknek a szempontoknak a betartása jelentős mértékben csökkenti a minta követésének kockázatát. Érthető, sőt bizonyos esetekben elvárás, hogy a média tájékoztat ezekről az esetekről, de a szenzáció-hajházást el kell kerülni!

Amennyiben lehetséges, az öngyilkosságokról szóló tájékoztatások esetében egy etikai kódex alkalmazását elő lehetne írni, azzal, hogy a megsértése anyagi következménnyel jár (pl. hirdetés megvonása, főleg olyan médiumoknál, ahol állami hirdetések is vannak). Más témákban ez a gyakorlat működik. A médiában dolgozók általában nyitottak erre a kérdésre, mármint a megfelelő tájékoztatásra, de az anyagi érdekek – olvasottság/nézetség adatain keresztül a hirdetési bevételek –, felülírják ezt a szempontot. Amennyiben anyagilag is érdekelték lennének, jelentősen lehetne javítani a tájékoztatás módján. Néhány nagy hirdető megnyerése ennek a kódexnek komoly eredménnyel járna.

3.10-ES INTÉZKEDÉS MEGVALÓSÍTÁSÁRA FORDÍTOTT ANYAGI ERŐFORRÁSOK MÉRTÉKE:

Intézkedés sorszáma	Felelős minisztérium	Megvalósítás forrása	Összeg (e Ft)
3.10	EMMI	EMMI fejezet 19 cím	100 000

AJÁNLÁS A MUNKACSOPORT RÉSZÉRŐL AZ 3.10 INTÉZKEDÉSRE VONATKOZÓAN:

- 1) Indokolt a költségek arányos elosztása végett több államtitkárság közös finanszírozása mellett működő programok elindítását szorgalmazni –, ezzel demonstrálható a kollektív felelősségvállalás.

SZAKMAI VEZETŐ:	Lakatosné Lukács Zsuzsanna Majzik Balázs Kovács Patrik
TAGLÉTSZÁM:	33 fő (23 szervezet/szerv)
MUNKACSOPORTBAN KÉPVISELT SZERVEZETEK MEGOSZTLÁSA	Civil: 8 Állami: 15
ÜLÉSEK SZÁMA:	3
INTÉZKEDÉSEK SZÁMA:	2

Forrásallokációs munkacsoportban képviselt szervezetek:

Állami szerv/szervezetek	Civil szervezetek
Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. BM Nemzeti Bünmegelőzési Tanács Diákhitel Központ Zrt. EMMI Egyházi Kapcsolattartási és Együttműködési Főosztály EMMI Ifjúságügyi Főosztály EMMI Közgyűjteményi Főosztály EMMI Népegészségügyi Főosztály HM Miniszteri Kabinet KIM Miniszteri Kabinet Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Fejlesztési Főosztálya Magyar Művészeti Akadémia Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet NFM Tervezési Főosztály NGM Humán Költségvetési Fejezetek Főosztálya NGM Regionális és Kárpát-medencei Vállalkozásfejlesztési Főosztály	AGRYA Duna-Körös-Maros-Tisza Euróregió Ifjúsági Szövetsége Fiatal Vállalkozók Országos Szövetsége Ifjúsági Koordinációs és Szolgáltató Egyesület Magyar Ifjúsági Konferencia MKPK Ifjúsági Bizottsága Nemzeti Ifjúsági Tanács Századvég Politikai Iskola Alapítvány

Általános ajánlás

Az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program céljaival párhuzamosan fontosnak tartjuk a középosztálybeli fiatalok kiemelt célcsoportként történő kezelését is, hiszen ők járulhatnak hozzá mindazon tudástőkébe való befektetés közvetlen kamatoztatásába, amelyet a kormányzati humánerőforrás-fejlesztő politikák kijelölnek. Ehhez fontos megértenünk, mit is jelent a középosztályiság az ifjúsági életszakaszban.

Először is fontos leszögezni, hogy a „nagy narratívák” és általánosítható életmódok és identitások lejártak, amelyek a fogyasztói lét és a szabadidő centrikusság felé orientálják az ifjúságot, nem általánosítható tendenciák, mert a legszegényebb csoportokra nem, vagy jóval kevésbé vonatkoznak: ott az ifjúsági életszakaszt¹⁶ is a szegénység narratívája fogja át. Ezért természetesen a most kifejtett célok mellett elengedhetetlenül fontos a szegénység átöröklésének megakadályozása, azonban ebben a gyermek- és családtámogatási rendszernek érdemes a legerősebb szerepet szánni.

Az ifjúságpolitika célja lehet valamiféle olyan életstílus-csoportokon és fogyasztói preferenciákon átívelő (generációs) identitás kialakítása a középosztályi fiatalokban, amely a tudatos munkavállalói lét, a vállalkozói szellem és vállalkozási kedv, valamint a rugalmas munkaerőpiac iránti nyitottság attitűdjei mentén egyesíti őket. Hiszen ne feledjük: mindazok a jelenségek, amelyek a fogyasztói kultúrában értékeként jelennek meg (gyors adaptáció, a változásokra való nyitottság, a folyamatos megújulás igénye), a munkaerőpiacon a kiszolgáltatottság és a bizonytalanság érzéseként csapódhatnak le a fiatalokban. Id. pl. a Bridge Budapest friss kutatását, amelyben a 20-35 éves fiatalok 92%-a gondolta, hogy a jelenlegi gazdasági-társadalmi környezetben „a kiszolgáltatottság és a bizonytalanság soha nem látott méreteket ölt a munka világában”.¹⁷ Beszédes, hogy a fiatalok 82%-a inkább biztos, de alacsonyabb jövedelemmel járó munkát választana¹⁸. Amellett, hogy a munkaerő-piaci biztonság garantálása nyilvánvalóan kiemelt célja kell, hogy legyen az ifjúságpolitikának (erre az ifjúsági garancia-program jó keretet jelenthet, és várhatóan EU-s források felhasználására is mód nyílik), fontos lehet a vállalkozói attitűd megerősítése a középosztályi fiatalokban, amely hozzájárulhat, hogy a jelenlegi korlátokat lehetőségekként érzleljék a fiatalok. Ehhez természetesen az attitűdváltozáson túl egy sor olyan intézkedés szükséges, amely az ehhez szükséges készségeket és képességeket is kialakítja. Ezek

¹⁶Gábor Kálmán Ifjúsági Korszakváltás, ifjúsági és politikai kultúra a kelet- és a nyugat-európai fiatalok körében (2006) c. művében a következőképp definiálja az átmeneti ifjúsági életszakaszt: „Az átmeneti az indusztriális, az iskolai ifjúsági korszak pedig a posztindusztriális társadalmakra jellemző. Az átmeneti korszak viszonylag rövid és ennek során az ifjúság kevés szociális és kulturális önsúlyal rendelkezik. A teljes életpályán belül ez az életszakasz kényszerű, átmeneti esemény. Az ifjúság a generációk láncolatában a felnőtt társadalomhoz igazodik. Az ilyen ifjú életszakasz szorosan kötődik a felnőttek intézményrendszeréhez, különösen a munka intézményeihez és a családhoz, a szűkebb szociokulturális környezethez (például szomszédság miliójéhez, egyházi közösséghez és hasonlókhöz.) Nem önálló, hanem a kenyérkereső és a családi életre felkészítő életszakasz ez. Az ifjú lét sajátosságainak érvényesítése helyett a fiatalabbak az »újak« és a »kezdők« társadalmi pozícióját foglalják el. Következésképpen a munkában, a családban és a társadalomban – a tapasztalt felnőttekhez képest – alárendelt szerepet játszanak.” (Gábor, Jancsák szerk. 2006:353)

¹⁷<http://www.origo.hu/gazdasag/20130529-bridge-budapest-kilatastalannak-latjak-jovojuket-a-magyar-fiatalok.html>

¹⁸Megjegyzendő, hogy a fenti kutatás 500-as elemszáma és a kutatás módszertana meglehetősen bizonytalanná teszi az eredmények érvényességét.

közül az egyik legfontosabb az oktatási rendszer megerősítése, és a nyelvtudás, valamint a nemzetközi tapasztalatszerzés emelése. Nem véletlen, hogy a klebersbergi oktatáspolitikai egyik kiemelt pontja is a Collegium Hungaricumok kiépítése volt, amely azért lett megtérülő befektetés, mert így az ott ösztöndíjat töltő fiatal kutatók és tudósok a befogadó ország intézményeiben is végezheték kutatásaikat a kiterjedt kapcsolatrendszernek köszönhetően, így olyan technológiákhoz is hozzáfértek, amelyek Magyarországon nem feltétlenül voltak elérhetők – emellett pedig, nem mellékesen, kutatásaik végeztével visszatértek Magyarországra¹⁹, továbbá kinti kapcsolataik mentén megbízható forrásnak számítottak a mindenkor Magyarországgal kapcsolatban.

A fenti eszmefuttatás az ifjúságról alkotott kétféle nézőpont²⁰ keveredését tartalmazza (e keveredés szándékos, a következőkben éppen arról fogunk érvelni, miért fontos e két nézőpontot párhuzamosan szem előtt tartani). Az ifjúsági munkanélküliség, lakhatási problémák, oktatási helyzetkép strukturális megközelítést kódol, és – mint jeleztük is – alapvetően sötét képet fest a fiatalok helyzetéről: munkanélküliség, oktatási egyenlőtlenségek stb. Ezzel szemben, ha az ifjúságot szubkulturális közegekben működő fogyasztói csoportok összességeként tekintjük, mindazzal a számos, széttartó identitáselemmel számolnunk kell, amelyek mentén egy általános generációs szemlélet és tudat nem építhető fel. Ezt ismerte fel Gábor Kálmán²¹, amikor arról írt, hogy az ifjúsági kultúra szubkulturális jellegű, azonban átszövődnek az ifjúság társadalmi helyzetét befolyásoló tényezők. Gábor tehát nem veti el a nagyobb társadalmi viszonyrendszerek hatását, mint teszik azt sokan az osztálykonceptió posztmodern bírálói közül, hanem inkább a szubkulturális (életstílus-csoportbeli) hatások kiegészítőjeként tekint erre, amely az ifjúsági kultúra uniformizálódása ellen ható tényezők egyike. Tehát az ifjúsági kultúrát nemcsak a szubkulturális eltérések, a baráti és kortárscsoportok hatása befolyásolja, hanem az ezeket általánosságban átható társadalmi tényezők is. Összességében tehát a fogyasztási preferenciák vizsgálatok (illetve azok esetleges lehetőségbővítésével, például a kultúrpolitika ifjúság-specifikus vonatkozásai esetén) együttesen kell figyelembe venni a strukturális adottságokat és korlátokat, valamint a fogyasztási preferenciákat. Ebből adódóan a középosztályi ifjúságpolitika forrásallokációs prioritásaihoz kulturálistőke-alapú megközelítést javasolunk, azaz egy olyan keretrendszert, amelyben, ha a kulturális tőkével való rendelkezés, illetve a megszerzés lehetősége adott egy fiatal számára (például a felsőoktatásba való átmenet révén), az esetleges anyagi korlátok ne jelentsék a lehetőségek bezárulását. Ehhez elengedhetetlenül fontos a felsőoktatásban a nemzetközi mobilitás hangsúlyos támogatása, az oktatási segédanyagokhoz, eszközökhöz, kutatási lehetőségekhez való hozzáférés lehető legszélesebb körű biztosítása, és egy képessé tevő környezet biztosítása. A középfokú oktatás egyik jelentős feladata pedig a vállalkozói szellem és tudatos munkavállalói lét szemléletmódjának, gyakorlatának átadása lehet.

Mindezekhez forrásként javasoljuk a forgalmazó-típusú bevételek bizonyos elemeinek (pl. a járműgyártás) hozzárendelését.

A flamand közösség példája

Követendő példaként érdemes felvillantani a belgiumi flamand közösség ifjúságpolitikáját – pontosabban ifjúságpolitikáit, hiszen a flamand, a francia és a német közösségnek külön keretrendszere van. Az ifjúságpolitikára példaértékűen nagy hangsúlyt fektető belgiumi flamand közösségben (ahol a felelős minisztérium nevében is benne van az ifjúság: Kulturális, Ifjúsági, Sport- és Médiaügyi Minisztérium) az ifjúságpolitikai tevékenységek társíthatók az általunk javasolni kívánt irányhoz. A miniszté-

¹⁹Ld. Ujváry Gábor: Klebersberg kulturális külpolitikája. Rubicon 2012/9-10.

²⁰A két nézőpont leírásánál az alábbi forrásmunkára támaszkodunk: Steven Miles: Researching Young People as Consumers: Can and Should We Ask Them Why?. In: Andy Bennett (szerk.): *Researching youth*. Palgrave, 2003.

²¹Gábor Kálmán, Jancsák Csaba (szerk., 2006): Ifjúságszociológia, Belverede Meridionale, Szeged

rium Fiatalok és Felnőttek Szociokulturális Munkájának Ügynöksége ugyanis nemcsak a szociális, de a kulturális részvétel erősítését is a legfőbb céljai között említi. Az ifjúsági egyesületek és a helyi önkormányzatok támogatásával, és az ifjúságpolitikai szociokulturális ügyként való kezelésével a fiatalok szociokulturális aktivitásait igyekeznek ösztönözni. A 2011 és 2014 közötti ifjúságpolitikai stratégiai terv négy prioritást határoz meg:

- esélyegyenlőség megteremtése;
- a tehetségek és kompetenciák fejlesztésének növekvő lehetőségei;
- tér biztosítása arra, hogy a fiatalok fiatalok lehessenek. A tér fogalma hármas jelentésű:
 - politikai tér (kellő figyelem az ifjúságügyre),
 - mentális tér (a személyiség és az ifjúsági kultúra tiszteletben tartása),
 - fizikai tér (az együttlétek térbeli lehetőségének megteremtése),
- a társadalom teljes értékű tagjaiként való létezés támogató környezetének megteremtése (empowering).

A flamand közösség ifjúságügye emellett számos kezdeményezést támogat a fiatalok képessé tévése érdekében: a kísérleti kezdeményezések projektalapú támogatási rendszerekbe ágyazódnak, és a fiatalok újkeletű szükségleteinek kielégítését célozzák. A részvételt és informálódást célzó kezdeményezések a participációra irányulnak, és az ezzel foglalkozó szervezetek működési támogatásán keresztül valósulnak meg. Az ifjúságikultúra-kezdeményezések a művészettel foglalkozó szervezetek és egyének támogatására szolgálnak, míg a nemzetközi ifjúsági projektek a nemzetközi szolidaritást hivatottak növelni²².

Ez a fajta megközelítés nemcsak azért hozható fel pozitív példaként, mert jól illeszkedik a középosztályt erősítő programokhoz, hanem azért is, mert figyelembe veszi azt a tényt, amit az ifjúságról szóló diskurzusok gyakran figyelmen kívül hagynak: az ifjúsági életszakasz önmagában való életszakaszként (és nem csak a felnőtt világba való átmenet szakasza) való figyelembe vétele. A kulturális tőke megteremtésének folyamata így hangsúlyosan kell, reagáljon arra, hogy az akár mint öncél, és nem(csak) mint a későbbiekben kamatoztatható befektetés értelmeződjön.

A forrásallokációs munkacsoport témáját az ifjúsági célú forráslehetőségek feltérképezése, valamint a Nemzeti Ifjúsági Stratégia 2012-2013. évekre vonatkozó II. Cselekvési Tervében rögzített intézkedések végrehajtásához rendelt források áttekintése képezte. A munkacsoportülések alkalmával sor került az Emberi Erőforrás Operatív Program (EFOP) 2014-2020 ifjúsági célú tervezési mechanizmus áttekintésére, a tervezett intézkedések ismertetésére.

A munkacsoport további célkitűzése az állami és a nem kormányzati/önkormányzati forrástérkép elkészítése és a jó gyakorlatok összegyűjtése, különös célja pedig **az ifjúsági munka támogatása körében vállalkozások érdekeltté tételére vonatkozó ajánlások kidolgozása**.

A vizsgált forrástérképek²³ alapján megállapítást nyert, hogy **az ifjúsági szakterület költségvetésének hazai lába csökkenő tendenciát mutat**, holott összegezve az elmúlt 20 év ifjúsági költségvetését

²²http://youth-partnership-eu.coe.int/youth-partnership/documents/Questionnaires/Country/Country_sheet_2011/Country_sheet_Belgium_Flanders_2010.pdf

²³Két forrástérkép került bemutatásra a munkacsoportban. Az első az 1994-2013 közötti központi költségvetésből direktben ifjúságügyre betervezett forrásokat tartalmazza, a másik az 1590/2012. (XII.17.) Korm. határozatban nevesített intézkedésekre betervezett források.

láthatjuk, hogy az ifjúságügy több éven át költségvetési támogatás tekintetében is egyik preferált szegmense volt a mindenkori kormányzat felelősségi területeinek. A munkacsoportban elemeztük a tendenciák változásának okait is.

Az ifjúság a nemzet felemelkedésének és a társadalom megújulásának alappillére, ezért a kormány kiemelt feladata, hogy elősegítse a fiatalok társadalmi integrációját. Ennek érdekében megalkotta a Nemzeti Ifjúsági Stratégiát²⁴, amely a tanulás, a munkavállalás, az otthonteremtés és a családalapítás területén egyenlő esélyeket teremt a fiatalok számára a sikeres felnőtté váláshoz. A kormány 2 éves cselekvési tervekben gondoskodik a Stratégiában megállapított célok és prioritások megvalósításának eszközrendszeréről, valamint arról, hogy a központi költségvetés tervezése során az érintett fejezetek felügyeletét ellátó szervek vezetői vegyék figyelembe a Nemzeti Ifjúsági Stratégiában meghatározott célokat. Feltételezhető, hogy a pénzügyi stratégiai tervezést nagyban nehezítette az elmúlt években a nemzeti szabályozó mechanizmusok töredezettsége, az ágazati stratégiák szinergiájának hiánya.

- Megállapítást nyert, hogy a pénzügyi tervezés két lába asszimmetrikusan fejlődött. Leértékelődött a hazai tervezés, s fő céljá vált az uniós források koherens szakmai célok nélküli megszerzése.
- Problémaként fogalmazódott meg a felépített intézményrendszerekben rejlő párhuzamosságok kiszűrése, az intézményrendszerek egyes elemeinek újragondolása és átalakítása.
- Nemzeti Ifjúsági Tanács a szabályozásban rejlő hibákra hívta fel a figyelmet; álláspontjuk szerint indokolt a versenyszféra szereplőit érdekeltté tenni abban, hogy működjenek közre a kormányzati célok megvalósítására irányuló programokban.
- **Az ifjúsági célokra fordítható források növelése érdekében a munkacsoport megvizsgálандónak tartja a közbeszerzési eljárásokban is az ifjúsági célok közvetlen módon történő érvényesítésének lehetőségét.**
- **Megemlítésre kerültek olyan jó gyakorlatok, amelyek az ifjúsági célra fordított állami források hatékonyságát növelhetik, illetve volumenében növelik a direktben az ifjúsági célra fordított forrásokat. Indokolt a jó gyakorlatok összegyűjtése.**

Ajánlások a munkacsoport részéről a megtárgyalt intézkedések és témák kapcsán:

- **1995 és 2006 között a Belügyminisztérium (BM) gyermek- és ifjúsági feladatokra külön központi költségvetési forrást különített el az önkormányzati ifjúsági munka támogatására és az ifjúsági referensi hálózat megerősítésére.** A BM és az ifjúsági ügyekért felelős tárca által közösen kiírt pályázat biztosította az önkormányzati ifjúsági munka állami támogatását. **A 1590/2012. (XII. 17.) Korm. határozat 4.1 és 4.2 intézkedése mentén érdemes megvizsgálni az önkormányzat ifjúsági feladatai ellátása tekintetében a Belügyminisztérium és az ifjúsági ügyekért felelős tárca közti együttműködés újbóli lehetőségét.**

²⁴A 2008 óta mélyülő válság és a többi uniós, illetve OECD országok tapasztalatai arra az egyértelmű következtetésre vezetnek, hogy a hatékony kormányzáshoz, a nemzeti érdekek egyértelmű érvényesítéséhez szükség van az összehangolt kormányzati stratégiai irányítási rendszer kialakítására és működtetésére. Ezeknek alapja pedig az egyes ágazati stratégiák. Ezt hangsúlyozza a Kormányzati Stratégiai Irányítási rendszer.

- Jó példa, egyben ajánlás is a **turisztikai célelőirányzat** - korábbi évek gyakorlatához hasonlóan – bizonyos százalékának **ifjúsági turizmus céljaira történő fordítása**. Szükségesnek látjuk a forrásbevonást az ifjúsági turizmus támogatására a meglévő, turista célokat szolgáló házak és ingatlanok felújításán át az **ifjúsági természetjárás népszerűsítésén keresztül, a magyarországi természetjárás európai színvonalú megújításáig**, elősegítve ezzel a szabadidő olcsó, könnyen elérhető, természetben történő, kulturált és egészséges eltöltését az ifjúság által.
- A **magánszemélyek személyi jövedelemadója 1%-ának** az adózók rendelkezése szerint felajánlott egy része a **Nemzeti Tehetség Programra (126/2008. (XII. 4.) OGY határozat) fordítandó**. A Nemzeti Tehetség Program mellett, a **Gyermek és Ifjúsági Alap (1995. évi LXIV. tv.) költségvetési törvényben való megjelölése szintén segítené az ifjúsági források növelését**.
- Megemlíthető a **sportfinanszírozás** jó példaként. Továbbá szükséges megvizsgálni, miképpen lehetséges az adórendszeren kívüli forrásokat (pl. szerencsejáték-bevételek) transzferként biztosítani.
- A civilszféra üzleti szféra általi anyagi és nem csupán anyagi támogatása itthon komoly kihívásokkal küzd; **cél érdekeltté tenni az üzleti szférát**, illetve ösztönözni azt profitorientált tevékenységük folytatása mellett vállalati **társadalmi felelősségvállalási tevékenység** folytatására. Jó gyakorlatként elhangzott számos példa. Ilyen az ALDI Magyarország Élelmiszer Bt. Szövetség az ifjúságért című kezdeményezéséről, vagy a telefonos lelki segélyszolgálatok költségei kapcsán kialakult együttműködés, ahol a koncessziós társaságok, az Állam és segélyszolgálatok közösen támogatják egymást.
- A hátrányos társadalmi helyzetből eredő hátrányok leküzdése fontos cél. Az EFOP tervezése során a társadalmi tudatosság megerősítésére és a szemléletformálásra is hangsúlyt kell fektetni. A beavatkozási pont: 24 év alatti gyermek- és ifjúsági korosztály.
- A társadalom tagjai előtt vonzóvá kell tenni az ifjúsági célú felajánlást, továbbá kérdés, hogy a tagdíjból és az önkéntes munka révén a hazai civilszervezetek működése és tevékenysége fenntartható-e.
- Az **ifjúság élethelyzetének javítását célzó források lehatárolása** kifejezetten fontos nem csak a költségvetési források, de a 2014-2020-as programozási időszak európai uniós forrásainak tervezése, felhasználása során is. Az EMMI szakterületeinek – az ifjúsági területen történő beavatkozásainak összehangolása (tervezés, forrásallokáció stb).²⁵

Emberi Erőforrás Operatív Program (EFOP) 2014-2020 ifjúsági célú intézkedéseinek tervezete

A fiatalok társadalmi aktivitásának és integrációjának támogatása, a helyi ifjúsági munka fejlesztése

A fiatalok munkaerő-piaci és társadalmi beilleszkedésének, aktív állampolgárrá válásának és foglalkoztathatóságuk növelésének kulcsa az egyéni, társas és közösségi kulcskompetenciák fejlesztésében, folyamatos erősítésében van. Ezen tanulási folyamatok elsődleges terepe a harmadlagos szocializációs közegek (ifjúsági informális csoportok, kortárs közösségek, ifjúsági klubok és terek). A fiatalok készségeinek fejlődésében az őket körülvevő közösségeknek kulcsszerepe van. A helyi közös-

²⁵Hatásvizsgálat elkészítése indokolt a cselekvési tervben szereplő célkitűzésekre vonatkozóan.

ségekben rejlő erőforrások aktivizálása, megtartó erejének növelése, a fiatalok közösségi részvétele, aktív szerepvállalásának erősítése közvetlenül járul hozzá a társadalmi kohézió növeléséhez, a fiatalok foglalkoztathatóságának elősegítéséhez. A kulturális intézményrendszer (főként a könyvtárak, közművelődési intézmények) bevonásával helyi szinten biztosítható a közösségi hely illetve tér, valamint a közösségi szolgáltatások elérhetősége.

Az intézkedés átfogó célja a fiatalok társadalmi aktivitásának növelése, az őket körülvevő elsődleges társadalmi közeg – helyi közösségek, kortárs csoportok – fejlesztése közvetlen programok támogatásával, illetve a korosztály élethelyzetét befolyásolni képes ágazatok szereplői együttműködésének mélyítésével és a helyi ifjúsági munka komplex fejlesztésével.

Specifikus cél/tevékenység:

- **A fiatalok helyi szerepvállalásának, kezdeményezéseinek támogatása olyan pályázati forrás és a hozzá kapcsolódó szakmai támogatás biztosításával (global grant),** amely alkalmas arra, hogy az EU társfinanszírozással megvalósuló fejlesztések megvalósításában tapasztalatlan pályázók, így a fiatalok és közösségek is sikeresen jussanak támogatáshoz. A specifikus célok megvalósulását többféle konstrukció biztosítja. A fiatalok társadalmi integrációjának fejlesztését olyan tematikus pályázati programok kidolgozása támogatja, mint: rövid távú hazai önkéntes programok, gyakornoki programok, tanulmányutak. A helyi közéleti szerepvállalást és aktivitást a fiatalok által kezdeményezett helyi közösségi programok megvalósítása, fiatalok aktív részvételével, közvetlen közreműködésükkel történő helyi- mikrotér-ségi kisléptékű cselekvési tervek kidolgozása és megvalósítása támogatja.
- **A korosztállyal közvetlenül foglalkozó szakmai környezet, elsősorban a települési ifjúsági munka fejlesztése. Ez magában foglalja az önkormányzatok érzékenyítését és támogatását** mindazokban a folyamatokban, amelyek a településen zajló ifjúsági munka tervezettségét, összehangolását szolgálják (a településen élő fiatalok valós szükségleteinek, igényeinek felmérésétől a velük és az ifjúsági szakemberekkel, civil szervezetekkel közösen kialakított helyi ifjúsági stratégiák, cselekvési tervek elkészítésén és a helyi ifjúsági párbeszédrendszer megvalósításán keresztül egészen a fiatalokkal foglalkozó helyi társadalmi szereplők közötti együttműködés megteremtéséig). A települési ifjúsági szakember alkalmazása során ki kell alakítani annak a folyamatnak feltételrendszerét, amelyben a fenti feladatok ellátása, a fiatalok igényeihez rugalmasabban igazodó, hatékonyabb és gazdaságosabb feladatellátás önkormányzatok és civil szervezetek feladatvállalási együttműködésében valósul meg. Ebben a folyamatban az együttműködő felek ösztönzését, szakmai támogatását biztosítani kell.
- **A fiatalok helyi aktivitását támogató global grant pályázati rendszer kialakítását és kezelését,** valamint a korosztályt közvetlenül körülvevő szakmai környezet fejlesztését segíti egy országos szintű szakmai-módszertani szolgáltatás létrehozása. Feladata, hogy komplex módon koordinálja, irányítsa az ifjúsági korosztály élethelyzetét befolyásolni képes ágazatok tevékenységének ifjúsági szempontú összehangolását; az ágazati szereplők együttműködésének elmélyítését; a hazai és nemzetközi tapasztalatok disszeminációját; az ifjúsági szakemberek és szolgáltatók módszertani fejlesztését; a szakmai hálózatok kialakulását, megerősítését. Szükséges, hogy innovációs központként felvállalja a szakterülethez kapcsolódó kutatásokat és azok eredményeinek visszacsatolásával hiánypótlóan támogassa a K+F funkciót, ezen túl hozzájáruljon a Nemzeti Ifjúsági Stratégia hatékony megvalósításának koordinációjához, a szakpolitikai tervezési folyamatokhoz. A módszertani szolgáltatás kiemelt feladata, hogy a 2014-2020-as tervezési időszak ifjúsági korosztályt érintő intézkedéseket, az azokra épülő támogatások tervezését valamint hatékony felhasználását olyan módon segítse, hogy kutatásokat, elemzéseket, folyamat-értékeléseket, ezeket összegző ajánlásokat készít a szaktárca számára.

FORRÁSALLOKÁCIÓ / IFJÚSÁGI FORRÁSOK MUNKACSOPORT HATÁSKÖRÉBE UTALT INTÉZKEDÉSEK, EREDMÉNYEK:

KORMÁNYHATÁROZAT SORSZÁMA:	2.5
INTÉZKEDÉS ELNEVEZÉSE:	Az üzleti szféra erőforrásainak az ifjúsági munkába történő bevonását célzó hosszú távú (a stratégia időtartamára szóló) program előkészítése érdekében tényfeltáró tanulmányt kell készíteni a hazai vállalati szféra jelenlegi támogatáspolitikájáról, a fiatalokat, valamint az ifjúsági munkát segítő adományozói gyakorlatáról.
INTÉZKEDÉS RÖVID TARTALMA:	
Cél, hogy egy tényfeltáró tanulmány készüljön multinacionális nagyvállalatok, KKV-k, civil és állami gazdaság-fejlesztéssel foglalkozó szervezetek, valamint ifjúsági munkával foglalkozó szervezetek közreműködésével. A tanulmány célja feltárni, hogy a vállalkozói szféra hogyan támogatja az ifjúsági munkát, ezáltal közvetetten a fiatalokat, milyen kiaknázatlan lehetőségek rejlenek a vállalkozói szféra támogatásában, a további támogatási lehetőségeiben, az állam – a felelős minisztériumok – hogyan tudják elősegíteni a vállalkozói szféra támogatását az ifjúsági munka iránt.	
VÁRT EREDMÉNY:	
Egyik oldalról legalább három multinacionális nagyvállalat, legalább három KKV (melyből legalább egy családi vállalkozás) és legalább egy-egy civil és állami gazdaságfejlesztéssel foglalkozó szervezet, másik oldalról ifjúságsegítő hallgatók, ifjúsági szervezetek és ifjúságsegítő szervezetek közreműködésével elkészül a tanulmány.	

AJÁNLÁSOK A MUNKACSOPORT RÉSZÉRŐL AZ 2.5-ÖS INTÉZKEDÉSRE VONATKOZÓAN:

- 1) Fel kellene mérni, hogy a cégek részéről mi az az ellentételezés vagy tehermentesítés, amely ösztönzőleg hat a gazdasági szektor szereplőire.
- 2) A NIT-tagok javaslata szerint egy olyan adókedvezményt kellene bevezetni, amely abban az esetben adható, ha a támogatott egy ifjúsági-civil területen tevékenységet végző szervezet, amelynek alapvető céljai közt szerepel az ifjúságügy előremozdítása.

- 3) Termékkel vagy szolgáltatással támogató cégek esetében is meg kellene vizsgálni az adózás kérdését, ugyanis az ingyenesen átadott termékek, szolgáltatások esetében is adóköteles a támogató forgalma, ezáltal kevesebb az ilyen formában érkező támogatások mértéke.
- 4) Át kellene alakítani a támogatási rendszert olyan szempontból, hogy az könnyebben elérhető legyen az informális csoportok számára is.
- 5) Meg kellene teremteni egy olyan alapot, melynek elsődleges célja, hogy ösztönözze a for-profit szektor forrásbevonását az ifjúsági területekre. Ennek érdekében első körben állami szerepvállalás is szükséges, hogy a cégek figyelmét az adott ifjúságot érintő társadalmi problémára irányítsák és fontos, hogy megvalósuljon a cég elköteleződése az ügy iránt.
- 6) KAPA - Közös a Pozitív Átalakulásért Program kiszélesítése. A KAPA Program célja kapcsolódik az előző ponthoz, hiszen elsődleges célja, hogy a cégek számára körvonalazzon bizonyos társadalmi problémákat civil szervezetek bevonásával. A folyamat azzal kezdődik, hogy egy civil szervezet megfogalmaz egy problémát, kidolgoz egy megoldási javaslatot és meghatározza az ehhez szükséges anyagi forrás mértékét, majd ezzel a kidolgozott tervvel fordul a cégekhez, amelyek CSR keretüket felhasználhatják az adott cél megsegítésére.
- 7) A civil szervezetek mellett célszerű lenne egyházi szervezet bevonása is a tanulmány elkészítésébe.

KORMÁNYHATÁROZAT SORSZÁMA:	2.6
INTÉZKEDÉS ELNEVEZÉSE:	A 2014-2020-as tervezési időszak ifjúsági korosztályt érintő beavatkozási területeinek és egészségfejlesztő, prevenciós programok tervezésének megalapozása érdekében összegző ajánlásokat, segédleteket kell készíteni az ifjúsági korosztály élethelyzetére befolyással bíró kormányzati szervek fejlesztéspolitikai szereplői számára.
INTÉZKEDÉS RÖVID TARTALMA:	
Szükséges, hogy ágazatokon átvéló ifjúságpolitikai együttműködési keret kialakítását célzó, komplex ifjúságfejlesztési tevékenység megvalósítását előkészítő kutatások, szakmai-módszertani felmérések készüljenek. Ahhoz, hogy a korosztály életminőségét és a velük foglalkozó intézményrendszer fejlesztését célzó források és intézkedések tervezése megalapozott és hatékony lehessen, elengedhetetlen, hogy országos szinten összesítésre kerüljenek azok az információk, tapasztalatok, amelyek számszerűsítik a korábbi TÁMOP keretében támogatott programok, szolgáltatások hatékonyságát, fenntarthatóságát, illetve ezen szolgáltatások által lefedetlen területeket. 106/2009 (XII. 21.) OGY határozat nagy jelentőséget tulajdonít a különböző, elsősorban iskolai egészségfejlesztési és univerzális drogmegelőzési tevékenység szakmai megalapozásának és az e tevékenységekhez fűződő minőségbiztosítási követelményrendszer kialakításának. E stratégiai elvárások teljesítése az egészségmagatartás legkülönbözőbb összefüggéseinek és háttérváltozóinak lehető legmélyebb szintű ismeretét igényli.	
VÁRT EREDMÉNY:	
A projekt eredményei a 2014-2020-as tervezési időszakban megvalósuló, a korosztály élethelyzetére hatással lévő fejlesztések integrált, komplex megalapozását szolgálják, így azok - céljuk szerint - a 2014-2020-ban kiírásra kerülő pályázati konstrukciókban realizálódnak. A projekt eredményei és kimenetei megalapozzák az integrált ifjúsági szakma minőségügyi rendszerét.	

1. A TÁMOP – 7.2.1-11/K-2012-0004 számú projekt megvalósítás alatt áll. Kedvezményezett: Nemzeti Család-és Szociálpolitikai Intézet.
2. 2012 decemberében mindkét programelemre (drogprevenációs és ifjúságügyi pillér) vonatkozóan kiírásra került a közbeszerzés. Összesen 1 érvényes pályázat érkezett be.
3. Az ifjúsági pillér esetében megtörtént a TÁMOP-os kiírások tartalmi és adatelemzése, amelyben a kifejezetten ifjúságot megcélzó kiírások kerültek összehasonlító elemzésre.
4. Összegző tanulmány készül a konstrukciók tartalmi elemzésének eredményéről, amely egy-
más mellett, összehasonlítva mutatja be az ifjúsági programok súlypontjait.
5. Az ifjúságügyi pillérben a Projektvizsgálat egy online kutatás keretei között elindult.
6. A drogprevenációs pillér esetében elkezdődött a projekt megvalósítás előkészítése, elkészült a kutatási terv, az adatfelvevők felkészítése megtörtént, az adatrögzítők felkészítése megtörtént és az adatfelvétel folyamatban van.
7. Az iskolai egészségfejlesztési programok szakmai megalapozására - a 106/2009. (XII. 21.) OGY határozathoz is kapcsolódóan- az OEFI iskolai egészségfejlesztési program szakmai ajánlási rendszert hozott létre, amelynek célja a magyarországi iskolai egészségfejlesztési programok szakmai színvonalának, hatékonyságának és megbízhatóságának emelése, közvetve pedig a magyar fiatalok egészségi állapotának javítása. Az ajánlási rendszer lényege az iskolai egészségfejlesztési programok előre megadott szakmai követelmények, és törvényi felhatalmazás alapján történő megmérettetése, amelynek feltétele a megbízható szervezeti háttér, átlátható eljárásrend.

2.6-OS INTÉZKEDÉS MEGVALÓSÍTÁSÁRA FORDÍTOTT ANYAGI ERŐFORRÁSOK MÉRTÉKE:

Intézkedés sorszáma	Felelős minisztérium	Megvalósítás forrása	Összeg (e Ft)
2.6	EMMI	ÚSZT TÁMOP 7.2.1	150 000

AJÁNLÁSOK A MUNKACSOPORT RÉSZÉRŐL AZ 2.6-OS INTÉZKEDÉSRE VONATKOZÓAN:

- 1) Javasolt ezen intézkedést összefüggésben vizsgálni a 3.5 intézkedéssel, azaz: *„Meg kell teremteni az ifjúságot segítő intézmények, képzőhelyek, illetve a hallgatói érdekképviselő együttműködésére építő, prevenciós célú, az egészséges életmódra való felkészítést támogató tevékenységeinek, területi-ágazatközi humánerőforrásának új típusú hálózatát és képzési rendszerét a célcsoport aktív bevonásával.”* A TÁMOP – 7.2.1 -es projektben megszülető ajánlásokat szükséges beépíteni az univerzális prevenciós célú programok kidolgozásába, megvalósításba.

A NEMZETI IFJÚSÁGI STRATÉGIA II. CSELEKVÉSI TERVÉNEK INTÉZKEDÉSEIHEZ KAPCSOLÓDÓ FORRÁSTÉRKÉP

Intézkedés sorszáma	Felelős minisztérium	Megvalósítás forrása	Összeg (e Ft)
2.1	NGM	TÁMOP 2.2.1	4 670 000
2.2	NGM	TÁMOP 2.4.5	10 400 000
2.3	NGM, NFM, EMMI		
a.)		Nemzeti Foglalkoztatási Alap: 2012. évi előirányzat	6 000 000
		2013. évi előirányzat	6 000 000
b.)		TÁMOP 1.1.2 és 1.1.4	113 000 000
c.)		TÁMOP 2.3.6	6 940 000
d.)		TÁMOP 2.2.2	2 750 000
e.)		NGM források:	
		- Kárpát Régió Üzleti Hálózat kiépítése	200 000
		- Kárpát Régió Üzleti Hálózat működtetése fejezeti kezelésű előirányzat	350 000
		- Nemzetgazdasági programok fejezeti kezelésű előirányzat	44 000
		NFA:	
		2012. évi maradvány	200 000
f.)		TÁMOP 1.4.1	5 000 000
g.)		TÁMOP 1.4.3	4 700 000
h.)		TÁMOP 2.3.4-A	8 500 000
i.)		NFA, TÁMOP 1.1.2	5 000 000
2.4	NGM	2012: Egyéb lakástámogatások előirányzat	120 100 000
		2013: Egyéb lakástámogatások előirányzat	201 500 000
2.6	EMMI	ÚSZT TÁMOP 7.2.1	150 000
3.1	KIM, EMMI	TÁMOP 3.3.12	3 000 000

3.2	EMMI, KIM	EMMI fejezet, 20/15/03/04 fejezeti keze- lésű előirányzat; FLP	150 000
3.4	EMMI, VM	EMVA EMMI fejezet, 20/15/03/04 fejezeti keze- lésű előirányzat TÁMOP 3.2.3.B-12/1 - A) és B) komponens - C) komponens	27 400 000 10 449 928 700 000 300 000
3.6	BM, EMMI	BM Igazgatás	114,5
3.7	HM, EMMI	HM költségvetés	8 000

Intézkedés sorszáma	Felelős minisztérium	Megvalósítás forrása	Összeg (e Ft)
3.8	EMMI	2012:	
		- EMMI fejezet 20/23/23 Szabad-idősport támogatása	142 500
		- EMMI fejezet 20/23/24 Diák és hallgatói sport támogatása	287 200
		- EMMI fejezet 20/23/6/8 Fogyatékosok sportjának támogatása	68 500
		2013:	
		- EMMI fejezet 20/23/23 Szabad-idősport támogatása	188 500
3.9	EMMI	TÁMOP 6.1.2	7 000 000
		TÁMOP 6.1.4	2 500 000
3.10	EMMI	EMMI fejezet 19 cím	100 000
3.11	EMMI	Központosított előirányzat CLXXXVIII. tv. 5. sz. mell. 11.a.	6 837 000
		EMMI fej. előir.20/59/07	1 890 100
		Központosított előirányzat CLXXXVIII. tv. 5. sz. mell. 11.c.	2 700 000
		TÁMOP 3.3.9/A,B/12	3 415 000
		TÁMOP 3.3.8/12	4 010 000
		TIOP 1.2.5-11/1	341 380
3.12	EMMI, NFM	TÁMOP 3.2.13	8 580 000
		TÁMOP 2.1.2.	11 500 000
		TÁMOP 3.2.4 (2011-2013)	3 150 000
		TÁMOP 3.2.8 (2011-2013)	550 000

3.13	EMMI, NFM	Központi költségvetési forrás	100 000
		TÁMOP 3.2.3/A-11/1	2 940 000
		TÁMOP 3.2.4	3 150 000
		TÁMOP 3.2.13-12/1	5 400 000
3.14	EMMI	TÁMOP 4.1.3. 2. ütem	140 000
3.15	EMMI	TÁMOP 4.1.2/D	3 000 000
3.16	EMMI	TÁMOP 4.2.4/A1	1 000 000
		A2	5 500 000
		B1	1 320 000
		B2	3 820 000
4.2	EMMI, KIM, BM	EMMI fejezet, 20/15/03/04 fejezeti kezelésű előirányzat	50 000
4.4	EMMI, KIM	EMMI fejezet, 20/05/19 fejezeti kezelésű előirányzat	3 000
4.5	EMMI, KüM, KIM	EMMI fejezet, 20/15/03/04 fejezeti kezelésű előirányzat	45 000
		EMMI fejezet, 20/05/19 fejezeti kezelésű előirányzat	14 000
4.6	EMMI, KüM	FLP, Visegrádi Alap, egyéb meglévő és az adott célra felhasználható források	

ISZEF MUNKACSOPORTOK ÁLTAL FELTÁRT INTÉZKEDÉSI KAPCSOLÓDÁSI PONTOK

Intézkedés száma	2.6	3.14	4.2	4.3	4.6
3.3			3.	4.	
3.4			5.		
3.5	6.				
4.1		7.	8.		
4.3			1.		2.

ISZEF tematikus munkacsoportüléseken említett kapcsolódási pontok²⁶

1. Az ifjúsági szakmai elismerési rendszerének egyik alappillére a hazai jogszabályi háttér kialakítása kell, hogy adja.
2. Széleskörű nyilvánosság és tudatos, célirányos kommunikáció jelentősen hozzájárulhat a szakma elismeréséhez, a célcsoportok érzékenyítéséhez hatékony eszközt jelentenek az Európai Unió és az Európa Tanács ifjúságpolitikai dokumentumaiban foglalt ajánlások és javaslatok.
3. Jogszabályokban kell lehetőséget adni a fiatalok és döntéshozók közötti érdemi párbeszéd(rendszerek) kialakítására.
4. „Ifjúságbarát önkormányzat” cím elnyeréséhez kapcsolódó kritériumrendszer egyik eleme lehet a településen a fiatalok és döntéshozók közötti érdemi párbeszéd kereteinek, feltételeinek megléte, szabályozása.
5. A hatályos önkormányzati törvény szerint a kulturális szolgáltatás és a sport- és ifjúságügyek a helyi közszolgáltatási feladatok közé tartozik, ezért szükséges összehangolni az ifjúsági közösségi terek (IKSZT-n belüliek is) fenntartására, működtetésére vonatkozó javaslatokat, ajánlásokat a jogszabályokkal.
6. A TÁMOP-7.2.1.-11/K-2012-0004 számú projekt módszertani ajánlásai beépíthetők az egészségprevenció-s programok tervezésébe és megvalósításába.
7. Indokolt a DPR-t a felsőoktatási szakképzés és a doktori képzés adataival bővíteni.
8. A BA képzés akkreditálásával párhuzamosan az ifjúságsegítők elhelyezkedését is elősegítve, elérendő cél az ifjúsági munka, valamint az ifjúsággal kapcsolatos állami és helyi önkormányzati feladatok jogszabályi szintű definiálása.

²⁶Természetesen az intézkedések kapcsolódási pontjainak köre szélesebb, a táblázat az ISZEF tematikus munkacsoportok ülésein elhangzottak, valamint a javaslati anyagok alapján készült.

ISZEF MUNKACSOPORTOK MUNKÁJÁBAN RÉSZTVEVŐ SZERVEZETEK

Szervezet neve	Kiemelt stratégiai	Ifjúsági részvétel	Ifjúsági szolgáltatások	Tanulás, életpálya	Egészséges életmód	Forrásallokáció
AGRYA	x			x		x
Alternatíva Egyesület	x		x			
Baranya Ifjúságáért Nonprofit Kft.	x	x				
Belügyminisztérium						
Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács	x			x	x	x
Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.	x	x				x
Demokratikus Ifjúságért Alapítvány		x				
Diákhitel Központ Zrt.				x		x
Diákközeletért Alapítvány	x					
Duna-Körös-Maros-Tisza Euró régió Ifjúsági Szövetsége	x		x			x
Emberi Erőforrások Minisztériuma						
Családpolitikai Főosztály				x		
Egészségpolitikai Főosztály					x	
Egyházi Kapcsolattartási és Együttműködési Főosztály						x
Egyházi, Nemzetiségi és Civil Társadalmi Kapcsolatokért Felelős Államtitkárság	x					
Felsőoktatási Főosztály	x			x		
Felzárkózási Fejlesztések Főosztálya			x	x	x	
Fogyatékoságügyi Főosztály				x		
Ifjúságügyi Főosztály	x	x	x	x	x	x
Közgyűjteményi Főosztály				x		x
Közművelődési Főosztály		x	x	x		
Köznevelés-fejlesztési Főosztály				x		
Kulturális Fejlesztési, Örökségvédelmi és Igazgatási Főosztály			x			
Népegészségügyi Főosztály						x
Fiatal Vállalkozók Országos Szövetsége	x			x	x	x
Gyere Haza Alapítvány	x					
Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzati Társaság		x	x			
Habitat for Humanity Hungary				x		
Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája	x		x	x		
Honvédelmi Minisztérium Miniszteri Kabinet	x			x	x	x
Ifjúsági Koordinációs és Szolgáltató Egyesület				x		x
Ifjúságsegítő Műhely	x			x		
JÁSZKERÜLET Nonprofit Kft. - Városi Könyvtár Jászberény			x			
Kapocs Alapítvány			x	x	x	

Szervezet neve	Kiemelt stratégiai	Ifjúsági részvétel	Ifjúsági szolgáltatások	Tanulás, életpálya	Egészséges életmód	Forrásallokáció
Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium						
Miniszteri Kabinet		x	x	x		x
Nemzetpolitikáért Felelős Helyettes Államtitkár Titkársága		x				
Területi Államigazgatás Fejlesztésével Kapcsolatos Feladatok Ellátásáért Felelős Helyettes Államtitkári Titkárság	x		x			
Területi Közigazgatás-fejlesztési Főosztály	x		x			
Klebsberg Intézményfenntartó Központ Fejlesztési Főosztálya						x
Magyar Cserkészszövetség					x	
Magyar Ifjúsági Konferencia	x	x	x	x	x	x
Magyar Lelki Elsősegély Telefonszolgálatok Szövetsége					x	
Magyar Mentálhigiénés Szövetség					x	
Magyar Művészeti Akadémia				x		x
Magyarországi Evangélikus Egyház			x			
Gyermek- és Ifjúsági Osztály				x	x	x
MKPK Ifjúsági Bizottsága						
MRE Zsinati Ifjúsági Iroda	x	x				
Munka Világa Közhasznú Egyesület				x		
Munkástanácsok Országos Szövetsége				x		
Nemzeti Agrárszaktanácsadási, Képzési és Vidékfejlesztési Intézet			x		x	
Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet	x	x	x	x	x	x
Nemzeti Ifjúsági Tanács	x	x	x	x	x	x
Nemzeti Munkaügyi Hivatal			x	x		
Nemzeti Fejlesztési Minisztérium						
Infokommunikációs Projektmenedzsment Főosztály				x		
Tervezési Főosztály						x
Nemzetgazdasági Minisztérium						
Foglalkoztatási Programok Főosztály	x			x		
Foglalkoztatáspolitikáért Felelős Államtitkárság	x			x		
Humán Költségvetési Fejezetek Főosztálya						x
Regionális és Kárpát-medencei Vállalkozásfejlesztési Főosztály				x		x
Szakképzési és Felnőttképzési Főosztály	x			x		
NITE Nemzeti Ifjúságvédő & Tehetségkutató Egyesület					x	
NMHH Média- és Hírközlési Biztos					x	
Országos Egészségfejlesztési Intézet		x	x		x	

Szervezet neve	Kiemelt stratégiai	Ifjúsági részvétel	Ifjúsági szolgáltatások	Tanulás, életpálya	Egészséges életmód	Forrásallokáció
Semmelweis Egyetem					x	
Századvég Politikai Iskola Alapítvány	x	x		x		x
Vidékfejlesztési Minisztérium						
Stratégiai Főosztály			x		x	
Vidékfejlesztési Főosztály			x			
Zánka - Új Nemzedék Központ Kft. Ifjúsági-szolgáltatási Igazgatóság			x	x		
Véleményező szervezetek:						
Budapesti Önkormányzatok Szövetsége	x					
Megyei Önkormányzatok Országos Szövetsége	x					

A II. Cselekvési Terv megvalósításáért felelős ágazatok, szaktárcák szereplői az egyes specifikus célok mentén az alábbi fejlesztési irányokat vázolták fel. Ezen fejlesztési irányok a jelenlegi megvalósítási szakasz tapasztalataira, eddigi eredményekre építkeznek, figyelembe véve a 2014-2020-as tervezési folyamatokat, az Európai Unió szakterületekre vonatkozó ajánlásait, stratégiáit.

Az ifjúsági korosztályok sikeres társadalmi integrációjához szükséges környezet fejlesztése

1. A **foglalkoztatás bővítése** a 2014-2020-as programozási időszak beruházásainak egyik kiemelt, átfogó célja. E cél eléréséhez elengedhetetlen a munkaerő-piac kínálati oldalának fejlesztése, a munkaerő-piaci szempontból **hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztathatóságának növelése, elhelyezkedésük ösztönzése**.
2. A 2014-2020 közötti időszakban **tovább kell ösztönözni a rugalmas foglalkoztatás elterjesztését**, hangsúlyosan a rugalmas munkaidő, munkaszervezés, valamint az egyéni élethelyzetet figyelembe vevő személyügyi politika alkalmazását is. A **fiatalok rugalmas foglalkoztatása** megkönnyíti a munka és a tanulás, a munka és a magánélet, valamint a már családdal rendelkező fiatalok esetében a munkahelyi és a családi kötelezettségek összeegyeztetését. Ez utóbbiak szempontjából a kisgyermek napközbeni ellátására irányuló megfelelő szolgáltatások is kulcsfontosságúak, ezért további **rugalmas gyermekgondozási szolgáltatások létrehozásának támogatására is szükség van**. A rugalmas foglalkoztatás elterjesztésében és a munka és a magánélet összehangolásának megkönnyítését célzó kampányoknak is fontos szerepe van, mely hozzájárul a munkáltatók és társadalom informálásához, a tudatosság és az érzékenység növeléséhez.
3. Kapcsolódva az Európai Unió Youth Employment Initiative²⁷ céljaihoz és kereteihez **fontos, hogy a munkanélküli fiatalok álláslehetőséghez, képzéshez, szakmai gyakorlathoz vagy egyéb aktív munkaerő-piaci eszközökhöz juthassanak a lehető legrövidebb időn belül**. Ennek érdekében a **25 év alatti** nem foglalkoztatott és szakképzésben/oktatásban nem résztvevő fiatalok részére ún. **Ifjúsági Garancia Program** kerül bevezetésre. Az intézkedés célja, hogy segítse a fiatalokat a megfelelő képzettség megszerzésében és a munkába állásban, és ezáltal megelőzze a fiatalkori munkanélküliség hosszú távon ható, az egyént és a társadalmat egyaránt érintő negatív következményeit.
4. Szükséges a fiatalok munkaerő-piacra való belépését ösztönző **(adó)kedvezmény jellegű támogatások fenntartása**.
5. A fiatalok munkaerő-piaci helyzetének, versenyképességének javítását segíti a szak- és felnőttképzési rendszer fejlesztése, a duális képzés elterjesztésének ösztönzése, illetve az egész életen át tartó tanulás lehetőségeinek bővítése. **Cél, hogy a szakképzési rendszer hatékonyabbá és rugalmasabbá váljon, és mind a kibocsátás szerkezetében, mind a képzé-**

²⁷<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1006&langId=hu>

sek tartalmában és minőségében megfeleljen a munkaerőpiac igényeinek; megalapozza az egész életen át tartó tanulást, továbbá a lemorzsolódás és a pályakezdők munkanélkülisége csökkenjen.

6. Egységes munkaerőpiacot kell teremteni a Kárpát-medencében a fiatalok munkavállalásának, vállalkozóvá válásának elősegítése érdekében. Ennek megfelelően a 2014-2020-as programozási időszakban **határon átnyúló felnőtteképzési lehetőségek biztosítását és szakképző intézmények határokon átvitelű együttműködését célzó programok bevezetése** szükséges.
7. **Fiatalok vállalkozóvá válását ösztönző, támogató programok kialakítása.** Ennek részeként
 - a) **A fiatalok sikeres vállalkozásindításának és -működtetésének elősegítése** érdekében olyan programok beindítása, mely lehetőséget nyújt vállalkozásnál biztosított tapasztalatszerzésre, másrészt a vállalkozás megalapítását követően mentori támogatásra is igényt tarthat.
 - b) Speciális vállalkozói csoportok támogatását célzó koncepciók, ennek részeként a **fiatal nők, fogyatékkal élők és fiatal roma származásúak vállalkozóvá válásának ösztönzése**, vállalkozói tevékenységének támogatása.
 - c) Vállalkozói kedv előmozdítását, a vállalkozói imázs felépítését célzó kommunikáció, a **pozitív példák terjesztése**.
 - d) Háttér infrastruktúra megteremtése, fejlesztése.
 - e) Mentori tevékenység ösztönzését célzó programok kidolgozása, mentorhálózatok kialakítása, fejlesztése.
8. **A fogyatékkal élő fiatalok esélyteremtése érdekében a szakképzési kerettantervekben meg kell jelenniük az őket segítő szempontoknak, és ennek alkalmazására fel kell készíteni a pedagógusokat.** Figyelembe véve a Magyarország 2013. évi nemzeti reform programjában megfogalmazott, valamint az Európa 2020 Stratégia a Foglalkoztatási (III.1.), az Oktatási (III.4.) és a Társadalmi felzárkóztatási (III.5.) célkitűzéseit.
9. Az ifjúsági korosztály otthonteremtése, az önálló lakhatási körülmények megteremtése érdekében szükséges az ún. **Fecskeház/fecskelakás típusú program újraindítása, támogatása.** Szükséges továbbá egy olyan nagy volumenű lakáskontingens kialakítása, mely hosszútávon kezelni tudja a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő fiatalok önálló életkezésének támogatását lakáshoz juttatással.

Az ifjúsági korosztályok és közösségeik érvényesülésének elősegítése

1. **Ifjúsági korosztályt célzó komplex információs, tanácsadó és közösségi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása innovatív fejlesztésekkel**, a különböző szolgáltatások területi összehangolásával, szakemberek foglalkoztatásával és a folyamatos továbbképzési, fejlődési lehetőség biztosításával. A fiatalok kulturált és biztonságos szórakozási lehetőségeinek, szabadidős tevékenységeinek támogatása, szolgáltatás fejlesztése.

2. A fiatalok társadalmi aktivitásának növelése, az őket körülvevő elsődleges társadalmi közeg – **helyi közösségek, kortárs csoportok – fejlesztése közvetlen programok támogatásával**, illetve a korosztály élethelyzetét befolyásolni képes ágazatok szereplői együttműködésének mélyítésével és a **helyi ifjúsági munka komplex fejlesztésével**.

A fiatalok helyi szerepvállalásának, kezdeményezéseinek támogatása olyan pályázati források és a hozzájuk kapcsolódó szakmai-módszertani támogatás biztosításával (Global Grant), amely alkalmas arra, hogy az EU társfinanszírozással megvalósuló fejlesztések megvalósításában tapasztalatlan pályázók, így a fiatalok és közösségeik is sikeresen juszanak támogatáshoz.

3. A **telefonos lelki segítő szolgálatok** a telefon eszközével és a telefonos segítségnyújtás speciális szakmai módszertanával olyan **költséghatékony, alacsony küszöbű, anonim, a hívók számára ingyenes szolgáltatást** nyújtanak, amellyel azok a nehezen elérhető célcsoportok is segítséget kaphatnak, melyeket a személyességen alapuló ellátási formák nem, vagy nehezen érnek el. A kiemelten közhasznú szervezetek működtetése évek óta nem stabilak. A mentálhigiénében – s célzottan a lelki elsősegély telefonszolgálatok működtetésének vonatkozásában szükséges:
- a) **a meglévő szolgálatok megerősítése** (szakmai vezetés, önkéntes és adminisztratív létszám növelése, nappalos ellátás megerősítése),
 - b) **a szolgáltatás elérhetőségének és hozzáférhetőségének javítása új telefonszolgálatok**, valamint technológiák bevezetésével,
 - c) **szakmai protokollok kidolgozása** (az egészségügyi és szociális ellátórendszer elemeihez kapcsolódóan),
 - d) **a közösségi lelki egészség fejlesztés** – EFOP programban megvalósuló LEK és MEK hálózathoz kapcsolódás, szervezeti együttműködés révén (krízisintervenciós egység, mobil team).
4. A sport, mint primer prevenció eszköz, nagymértékben hozzájárulhat az **ifjúság egészségmegőrzéséhez**, valamint a jellemformáláshoz. Cél, hogy az **aktív testmozgás** - mint eszköz -, járuljon hozzá az ifjúság testi és lelki fejlődéséhez. Ennek érdekében a következő fejlesztési területek fogalmazódtak meg:
- a) **a fizikai aktivitás (sport) oktatási, képzési rendszerének** (köznevelés, felnőttképzés, felsőoktatás, szakképzés) **reformján** – a bemeneti, valamint a képzési és kimeneti követelményrendszerek, tananyagok megújításán – **keresztül minél több hátrányos helyzetű célcsoportot** (alacsony iskolai végzettségű, szegény, roma stb.) **kell a fizikai aktivitás (sport) területén formális képzéshez juttatni**, elsősorban olyan területeken, amelyek hiányszakmáknak minősülnek. Hozzájárulhat a korai iskolaelhagyás csökkenéséhez, felnőttek esetében a végzettségi szint növeléséhez, álláskeresők foglalkoztatásához;
 - b) minél több **nemformális és informális tanulási programot kell kidolgozni a fizikai aktivitás (sport) területén**, amely a **hátrányos helyzetű célcsoportok kompetenciát fejleszt**, és az ezen keretek között elsajátított ismeretek hasznosíthatók lesznek a munkaerő-piacon, és azt a munkaadók is elismerik (validálják). Ezt elsősorban a köznevelésben lehet megvalósítani, amely szintén hozzájárulhat a korai iskolaelhagyás, az iskolai lemorzsolódás csökkenéséhez;

- c) **az oktatás és képzés e programokkal érintett színterein dolgozókat** (pedagógusokat, pedagógiai szakszolgálatok munkatársait, pedagógiai-szakmai szolgáltatókat, felnőttképzési, felsőoktatási, szakképzési intézmények szakembereit, szolgáltatókat) **módszertanilag fel kell készíteni** ezen programok irányítására, hatékonyságának nyomon követésére, ellenőrzésére;
 - d) a magasabb képzettségi-végzettségi szintet elért hátrányos helyzetű célcsoportok **foglalkoztatását lehetővé tevő programok, szolgáltatások fejlesztésének** támogatása a fizikai aktivitással összefüggésbe hozható hiányszakmákban, vagy szolgáltatáshiányos területeken;
 - e) az oktatási, képzési környezetet jelentő, és az e szolgáltatásokat támogató **infrastruktúra fejlesztése**.
5. **Stratégiai cél**, hogy a magyar lakosság körében **a rendszeresen sportolók aránya hosszú távon az európai átlagnak megfelelően 25–30%-ra növekedjen**. Mindennek elérése az ifjúsági korosztály bevonásával valósítható meg, tekintettel arra, hogy ez a korosztály érhető el a közoktatáson keresztül a mindennapos testneveléssel, illetve a későbbi szakások ezekben a korcsoportokban rögzülhetnek. Hosszú távú célja a sportágazatnak, hogy **a felsőoktatás keretében is bevezetésre kerüljön a kötelező testnevelés**.
6. **Cél a közoktatásban a kötelező fizikai állapotfelmérés módszerének egységesítése**, továbbá a mért adatok központi adatbázisba összesítése, mely mind az egészségügy, mind a sportágazat jövőbeli egészségjavító intézkedéseinek alapjául szolgálhat.
7. A sport társadalmi szerepének (integráció) jelentőségére tekintettel **kiemelkedően fontos a fogyatékos személyek, illetve a hátrányos helyzetűek sportolási lehetőségeinek javítása**, elősegítése, melyet kiemelt célként fogalmaz meg az ágazat. A figyelem középpontjába került az adaptált testnevelés és fizikai aktivitás jogszabályi környezetének megteremtése, melyen keresztül tökéletesen érvényesül a sport mint eszköz a társadalmi befogadásra.
8. A **honvédelmi nevelés** nemzeti ügy, annak sikeressége a tárca és az ország érdeke. A siker kulcsa a fiatalok érdeklődésének leginkább megfelelő és hosszú távon is működtethető rendszer létrehozása, ezzel megteremtve a lehetőségét a jelen kor elvárásainak és a jövő lehetőségeinek ötvözésével, a felnövekvő nemzedékek hazafias nevelésére és minőségi oktatására. Ezen cél érdekében folytatni kell a **KatonaSuli program** megvalósítását az alábbi fejlesztési irányok vonatkozásában:
- a) A programban résztvevő **iskolák pedagógusai számára a hazafias, honvédelmi nevelési feladatainak** elősegítésére át és továbbképzési **lehetőségek kiépítése, fejlesztése**.
 - b) Az oktatás zavartalansága mellett kiépíteni a **pedagógusok Önkéntes Tartalékos szolgálatvállalásának** kereteit.
 - c) A **program céljait szolgáló tanórán kívüli lehetőségek országos lefedettséget biztosító rendszerszintű kiépítése** (táborok, versenyek, közösségi szolgálat stb.).
 - d) A **tantárgy köznevelés rendszerében elfoglalt helyének megerősítése**.
9. **Erősíteni kell a közoktatás hátránykompenzációs szerepét**, kiemelten a hátrányos, valamint **halmozottan hátrányos helyzetű, köztük a roma tanulók befogadó oktatási környezetben megvalósuló iskolai sikerességének elősegítésére**, a korai iskola-elhagyás megelőzésére, az eredményes továbbtanulást, a munkaerő-piacra történő sikeres belépést szolgáló, egyéni tanulási igényekre reagáló tanulószervezési eljárások alkalmazásának elő-

segítésére. Ennek érdekében olyan **lokális, kistérségi összetett programok indítására van szükség, amely a támogatást kiterjeszti az egész családra, a szülők képzésére, foglalkoztathatóságának erősítésére.** Számukra a lokális adottságoknak és igényeknek megfelelő, használható, gyakorlat-orientált, rövid képzési idő alatt elsajátítható szakképesítéseket kínál, összekapcsolva a foglalkoztatással. (Lakókörnyezet fejlesztése, önálló mezőgazdasági termelés, felkészítés a külső munkaerő-piaci követelményekre.) Újabb felnőtt **szakképzési hídprogramok** indítása az alacsonyan képzett, szakképzetlen munkanélküli fiatal felnőttek számára, akár nemzetközi együttműködési projektek keretében.

10. Indokolt a **leszakadó és kisebbségi csoportok oktatásának, szakképzésnek átfogó elemzése,** a nemzetközi tapasztalatok áttekintése, s a közelmúltban kidolgozott intézkedések továbbfejlesztésére átfogó javaslatok kidolgozása.

A szakképzési szektor egészére kiterjedő MKKR kidolgozása. A fejlesztés célja, hogy a kompetencia leírás alapján készült képesítési keretrendszer kiterjedjen az OKJ szakképesítésekre, a hatósági képesítésekre, és tegye lehetővé a FEOR-08 és TEÁOR-08 egységes, rendszer-szintű kezelését.

11. A hatósági képzések (szabályozott szakmák) esetében **az egyes szakképesítésekre vonatkozó hatósági előírások összegyűjtése, rendszerezése szükséges,** hogy átlátható rendszerbe kerüljenek. A fejlesztés célja az, hogy az OKJ szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményekhez hasonló egységes leírás álljon rendelkezésre, és a szabályozott szakmákat egységes struktúra jellemezze.
12. Szükséges a **hallgatói tanulástámogató szolgáltatások és tanácsadás különböző intézményi megoldásainak és szervezeti telepítési megoldásainak intézményi integrálása,** lehetőleg ezt befogadó felsőoktatási intézményi tanulási módszertani központok létrehozásával, a szolgáltatások nyújtásának és működésének stabilizálása, továbbá a szolgáltatások körének, szakmai színvonalának és a szolgáltatásokat igénybe vevő hallgatók számának szélesítése a kívánatos.
13. Az MKKR bevezetését követő fő fejlesztési irány **a kimenet orientált, hallgató-centrikus, a tanulási eredményeket alkalmazó szemléletmód és megközelítés további terjesztése a felsőoktatásban.** Ennek keretében a képesítések karbantartásának, fejlesztésének és szabályozásának harmonizálása az MKKR eszközeivel. Ennek keretében a felsőoktatásban folyó képzési programok kimenet-orientált megközelítés felőli újragondolása, ebből következő tanulásszervezési megoldások, innovációk ösztönzése, a jó gyakorlatok megosztásának támogatása. Az oktatási alágazatok képesítés-szabályozó rendszereinek összehangolása.
14. A felsőoktatási validációs eljárások összekapcsolása más szektorok validációs mechanizmusával. **Nemzeti validációs modell kidolgozása és bevezetésének megkezdése 2018-ig.** A már létező validációs eljárások beillesztése a nemzeti validációs modell keretei közé. A nemzeti validációs modell működésének, fenntartásának biztosítását szolgáló szabályok, szervezetek és folyamatok létrehozása.
15. **Digitális írástudatlanság csökkentése, esélyegyenlőség javítása,** az érintett lakosság információs társadalomba való integrálása az eMagyarország Hálózat tovább bővítésén keresztül. Mindezek mellett fiatalok bevonása a digitális kompetencia terjesztésébe online közösségi média marketing keretében. Az online kampány elsősorban a már internet használóknak szólna, amely során nagyobb szerepvállalásra kérnék fel őket.

16. A GKIeNET és a Bell Research 2012-es adatai szerint a 15 és a fölötti korosztályt alapul véve **a digitálisan írástudatlanok** aránya 44% körül mozog, ami azt jelenti, hogy a 15+ korosztályban 3,7-3,8 millió ember nem használt még soha számítógépet/internetet, ami a teljes magyar lakosság kb. 37%-a. Ezért kiemelkedő fontosságú, ennek az **arány**nak a **csökkentése** az eMagyarország Hálózat információs társadalom terjesztésében játszott kiemelt szerepének mélyítésével, a digitálisan írástudók számának növelésével, az eMagyarország program és márka megismertetésével, valamint az eTanácsadók részére tréningek szervezésével.
17. Az **ePontok hálózatának bővítése** oly módon, hogy az általában szolgáltatáshiányos **kistelepülések lakói számára** is hozzáférhetővé váljon a szolgáltatás.
18. Olyan kiemelt projekt létrehozására van szükség, amelyben az eTanácsadó hálózat ismét egyfajta közvetítőként vesz részt, felnőttképzésben való részvételre motivál.
19. **Komplex gyermek- és ifjúsági programok, kompetenciafejlesztő (digitális, információkeresés, olvasáskultúra stb.) foglalkozások infrastrukturális háttérének fejlesztése.** Gyermek- és fiatalok foglalkozásaira alkalmas terek korszerűsítése.
20. A digitális felzárkózás érdekében információs és kommunikációs technológiák használatában jártasság támogatása nemformális tanulási alkalmakkal.
21. **A közoktatást segítő nemformális és informális tanulási programok fejlesztése és megvalósítása** különösen a korai iskolaelhagyás megelőzése érdekében magában foglalja az iskolai igényekhez, tantervekhez szervesen illeszkedő, a gyermek- és ifjúsági célcsoportokra irányuló foglalkozásokat, programsorozatokat, továbbá a hátrányos helyzetű tanulók iskolai sikerességét elősegítő iskolán kívüli tevékenységeket az oktatási és kulturális intézmények együttműködésével.
22. Oktatást támogató országos könyvtári szolgáltatások hozzáféréseinek javítása, a dokumentum- és információszolgáltatás rendszerének fejlesztése.
23. **A személyiség és a testi-lelki egészség fejlesztésére fókuszáló programok** felzárkózási típusú kettős karrier utakat nyithatnak a tanulók előtt - nem csupán a kulturális képzségek területén, hanem bármely, az érdeklődésüknek megfelelő szakterületen.
24. Kiemelten fontos szempont **a szegénységben élő gyermekek életesélyeinek növelése a könyvtári, múzeumi, levéltári intézmények által nyújtott szolgáltatások fejlesztésével és hozzáférhetővé tételével.**
25. Az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program keretein belül:
 - a. **korai iskolaelhagyás csökkentése, a képzettségi szint növelése** a köznevelésen kívüli eszközökkel:
 - A közoktatást segítő nemformális és informális tanulási programok fejlesztése és megvalósítása.
 - A hátrányos helyzetű tanulók iskolai sikerességét elősegítő iskolán kívüli tevékenysége.
 - Kulturális intézmények, továbbá egyházi, civil- és sportszervezetek közoktatást támogató szerepének erősítése.

- Kulturális értékekhez és szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést elősegítő programok fejlesztése.
- b. **a minőségi oktatáshoz, neveléshez és képzéshez való hozzáférés biztosítása** a nemformális és informális tanulási formákon keresztül
 - A kulturális intézményekben folyó szakmai munka és a köznevelési intézményrendszerben folyó szakmai munka szinergiájának megteremtése, az egész életen át történő tanulás formáinak és eszközeinek, szereplőinek egymást erősítő együttműködése.
- c. **innováció és kreativitás fejlesztése és támogatása az élethosszig tartó tanulás segítségével**
 - A kreativitás és öntevékenység fejlesztése.
 - A nemformális és informális tanulási formák megerősítése, az élethosszig tartó tanulás új formáinak általánossá tétele.
 - A kulturális értékekhez, a néphagyományhoz való hozzáférés közösség- és személyiségfejlesztő formáinak működtetése, valamint a kreatív iparágak és kulturális intézmények kapcsolódási pontjainak erősítése.
 - A köznevelésben résztvevő gyermekek és tanulók óvodai nevelésen és a tanórai és tanórán kívüli nemformális és informális nevelésének támogatása.
 - A kulturális érzékenység, a kreativitás kialakítását fejlesztő szabadidős tevékenységek megvalósítása.
 - Az egész életen át tartó tanulást segítő kulskompetenciák fejlesztése a művészet és a pedagógia módszertanainak kreatív ötvözésével.
 - Innovációs versenyek és informális és nemformális tanulási formák, tréningek fejlesztése, támogatása.

Az ifjúsági szakma és az ifjúsági civil szervezetek munkájának elősegítése:

1. **Pontosan meg kell határozni** a szakképzésben, a felsőoktatási szakképzésben és a jövőbeni alapszakon megszerezhető **ifjúságsegítői végzettséghez kapcsolódó tudást**.
2. **Az ifjúságsegítő szakemberek foglalkoztathatóságának elősegítése érdekében az egyes ágazati törvényekhez kapcsolódó végzettséget előíró miniszteri rendeleteknél meg kell vizsgálni, hol, milyen munkakörök, munkahelyek esetében releváns az ifjúságsegítő képesítés, majd mielőbb a rendeletek módosítását, kiegészítését kell kezdeményezni.** A szakma, szakképzettség elfogadása, elismertsége érdekében **jogszabályokban akár törvényben is nevesíteni szükséges a szakterületet, a szakképzettséget, a munkaköröket.**
3. Ágazati jogszabályt (ifjúsági törvényt) kell alkotni annak érdekében, hogy az önkormányzati ifjúsági feladatok eredményesen megvalósíthatóak és betarthatóak legyenek. Ebben konkrétan **meg kell határozni, hogy az önkormányzatok milyen feladatokat lássanak el az ifjúsági ügyek területén.** Ezzel összefüggésben a civil és egyházi feladatellátás lehetőségeit fel kell térképezni, a későbbiekben **biztosítani kell a hosszú távú feladatellátást.**
4. Az ifjúsági korosztállyal közvetlenül foglalkozó szakmai környezet, elsősorban **a települési ifjúsági munka fejlesztése. Ez magában foglalja az önkormányzatok érzékenyítését és támogatását mindazokban a folyamatokban, amelyek a településen zajló ifjúsági munka**

tervezettségét, összehangolását szolgálják (a településen élő fiatalok valós szükségleteinek, igényeinek felmérésétől a velük és az ifjúsági szakemberekkel, civil szervezetekkel közösen kialakított **helyi ifjúsági stratégiák, cselekvési tervek** elkészítésén és a **helyi ifjúsági párbeszédrendszer** megvalósításán keresztül egészen a fiatalokkal foglalkozó helyi társadalmi szereplők közötti együttműködés megteremtéséig). A települési ifjúsági szakember alkalmazása során ki kell alakítani annak a folyamatnak a feltételrendszerét, amelyben a fenti feladatok ellátása, a fiatalok igényeihez rugalmasabban igazodó, hatékonyabb és gazdaságosabb feladatellátás önkormányzatok és civil szervezetek feladatvállalási együttműködésében valósul meg. Ebben a folyamatban az együttműködő felek ösztönzését, szakmai támogatását biztosítani kell.

5. Az ifjúsági korosztályt közvetlenül körülvevő szakmai környezet fejlesztését segíti egy országos szintű **szakmai-módszertani szolgáltatás** létrehozása. Feladata, hogy komplex módon koordinálja, vezérelje az ifjúsági korosztály élethelyzetét befolyásolni képes ágazatok tevékenységének ifjúsági szempontú összehangolását; az ágazati szereplők együttműködésének elmélyítését; a hazai és nemzetközi tapasztalatok disszeminációját; az ifjúsági szakemberek és szolgáltatók módszertani fejlesztését; a szakmai hálózatok kialakulását, megerősítését. Szükséges, hogy innovációs központként felvállalja a szakterülethez kapcsolódó kutatásokat és azok eredményeinek visszacsatolásával hiánypótlóan támogassa a K+F funkciót, ezen túl hozzájáruljon a Nemzeti Ifjúsági Stratégia hatékony megvalósításának koordinációjához, a szakpolitikai tervezési folyamatokhoz. A módszertani szolgáltatás kiemelt feladata, hogy a 2014-2020-as tervezési időszak ifjúsági korosztályt érintő intézkedéseket, az azokra épülő támogatások tervezését valamint hatékony felhasználását olyan módon segítse, hogy kutatásokat, elemzéseket, folyamat-értékeléseket, ezeket összegző ajánlásokat készít a szaktárca számára.
6. **Egységes ifjúságfejlesztési szakmai minőségügyi rendszer (sztenderdek, működési normák, eljárásrendek) kidolgozása** (építve a jelenleg példaértékűen működő ifjúsági szolgáltatások és ifjúsági programok gyakorlatára, felhasználva – többek között – az elmúlt években e tárgyban készült dokumentumokat).
7. **A fiatalokkal foglalkozó különböző területek szakterületi- és ágazatközi együttműködésében rejlő lehetőségeket szemléltető „jó gyakorlatok” adaptációjának elősegítése**, diszszeminációja; az ifjúságsegítés interprofesszionális fejlesztése céljából képzési programok kidolgozása, tartalomfejlesztés - ifjúsági szakmai képzési programokról helyzetfeltáró dokumentum készítése.
8. **A Nemzeti Ifjúsági Tanács (NIT) egy olyan ifjúsági érdekképviselői szerv kell, hogy legyen, amely megfelelő ellenpólus tud lenni a mindenkori döntéshozókkal szemben - képviselve az ifjúság érdekeit**; valamint erős szereplőjévé kell, hogy váljon az Európai Ifjúsági Fórumnak. Fontos, hogy a lehető legnagyobb lefedettséget érje el mind földrajzilag, mind a nagyon sokszínű fiatalság körében. Önálló költségvetéssel kell rendelkeznie, amelyben az állami forrásoknak alacsony mértéket szabad csak elérnie, hiszen így tudja szerepét betölteni. **Minden ifjúsággal kapcsolatos előkészítő folyamatba be kell vonni a NIT-et, valamint monitoring szerepet kell kapnia a magyar ifjúságpolitika és az ifjúságügyi folyamatok területén.** Lehetőséget kell biztosítani, hogy a szektorok, ágazatok, és tárcák között közvetítő szerepet tudjon betölteni.
9. Biztosítani kell a magyar identitás megőrzését határon túl, a Kárpát-medencében és szerte a nagyvilágban, a magyar fiatalok körében[határon túli magyarság igényeinek megfelelő-

en, nem feltétlenül közvetlen anyagi eszközök révén].El kell érni és meg kell szólítani a magyarul már nem tudó magyarszármazású fiatalokat, például ír vagy izraeli minta alapján kidolgozott honismereti program révén.

10. Ösztönözni kell a határainkon túli, Kárpát-medencében működő magyar ifjúsági szervezetek munkája hatékony összehangolása érdekében a Kárpát-medence határainkon túli régiókban a magyar ifjúsági tanácsok megalapítását és e tanácsok működését.
11. Erőforrástérképet kell elkészíteni; amely számba veszi a kormányzati és a nem kormányzati, azaz a magyar egyházi és egyéb erőforrásokat határon túl, mind a Kárpát-medencében, mind a nyugati világban. Az erőforrástérkép elkészítésének igénye és célja szorosan kapcsolódik a Kormány nemzetpolitikai céljaihoz és cselekvéseikhez.
12. Támogatni kell az ifjúsági, így különösen kulturális és nem formális oktatási szolgáltatásokat, a magyar ifjúsági szervezetek részére szakmai és módszertani támogatást is biztosító Kárpát-medencei szolgáltató és információs irodahálózatra. A megvalósítás és a működtetés során szükség van a helyben működő Kárpát-medencei regionális magyar ifjúsági tanács hathatós támogatására és közreműködésére (szubszidiaritás).
13. Elő kell segíteni és támogatni kell ott, ahol a határon túli magyarság közösségeiben igény van rá, magyar bölcsődék, anyanyelvű szak- és sportakadémiai képzési műhelyek megalapítását, továbbá a határon túli anyanyelvű tehetséggondozást.
14. Támogatni és bővíteni kell a Kárpát-medencei határon túli magyar fiatalok megélhetési –és különösen munkavállalási – lehetőségeit, családalapítási és gyermekvállalási, szülőföldön maradási hajlandóságát. Ezzel szoros összefüggésben ösztönözni kell az anyaországi, magyar tulajdonú tőke Kárpát-medencei, határon túli beruházásait, a határon túli magyar tulajdonú vállalkozásokkal szoros együttműködését. Fel kell hívni e magyar tőke tulajdonosai figyelmét, hogy e területen mindenekelőtt nemzetpolitikai célokat szolgálnak, és e célokra tekintettel felelősségük kiemelkedő, előttük határon túli működésük során a társadalmi, összmagyarság iránti felelősségvállalás új lehetőségei nyílnak meg.
15. Ösztönözni kell a magyar tőke tulajdonosait, hogy a határon túli, Kárpát-medencei gazdasági tevékenységük kifejtése során vegyék figyelembe üzleti kapcsolataikban, továbbá a helyben alkalmazott munkaerő kiválasztásakor és alkalmazásakor a helyben élő magyarság, magyar ifjúság érdekeit.
16. Támogatni kell a Kárpát-medencei, határon túli magyar ifjúsági szervezetek Kárpát-medencei és más európai [a magyarsághoz hasonló történelmi tapasztalatokkal rendelkező] nemzeti kisebbségekkel való partnerkapcsolatait kialakítását – a Kárpát-medencei és európai szintű partneri hálózat létrejöttét ösztönözni, megerősödését segíteni kell.
17. Elmúlt évszázadokban a történelmi egyházak a magyarság megmaradása érdekében kifejtett munkája történelmi teljesítmény volt, alappal élveznek tehát a magyarság körében, szerte a világban megbecsülést. Ösztönözni kell a történelmi egyházakat, hogy a világ magyarsága és magyar ifjúsága szolgálatában végzett tulajdonképp' átvállalt feladatellátás mellett személyi és tárgyi lehetőségeik függvényében végezzék el az anyaország határain túl a magyar nyelvű lelkipásztori szolgálatot is minden egyes magyar közösségben, ahol erre igény van.

18. Támogatni kell a határon túli magyar ifjúsági szervezetek működését.
19. Elő kell segíteni, hogy a közösségi forrásokat, például az FLP forrásait a következő tervezési időszakban, 2014 és 2020 között minél nagyobb arányban és mértékben a Kárpát-medencei magyar közösségeket megerősítő magyar-magyar ifjúsági együttműködések fejlesztésére 's működtetésére lehessen lehívni – tiszteletben tartva az e forrásokra vonatkozó közösségi szabályokat.
20. Biztosítani kell a Mozaik 2001 és 2011 mintájára a rendszeres határon túli, Kárpát-medencei magyar ifjúságkutatást, állami kézben, a hatékony tervezés és cselekvés érdekében.

